

Jaarstukken

2011

1. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	5
2. Jaarverslag.....	9
2.1 Algemene toelichting.....	10
2.2 Programmaverantwoording.....	11
2.2.1 Programma 1 Burger als Partner.....	12
2.2.2 Programma 2 Burger als Kiezer.....	38
2.2.3 Programma 3 Burger als Klant.....	51
2.2.4 Programma 4 Burger als (wijk)bewoner.....	65
2.2.5 Programma 5 Burger als Onderdaan en belastingbetaler.....	97
2.2.6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.....	114
2.2.7 Gebruik post onvoorziene uitgaven.....	117
2.2.8 Resultaatbepaling en -bestemming.....	118
2.3 Paragrafen.....	119
2.3.1 Paragraaf 1 Lokale heffingen.....	120
2.3.2 Paragraaf 2 Weerstandsvermogen.....	125
2.3.3 Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	127
2.3.4 Paragraaf 4 Financiering.....	137
2.3.5 Paragraaf 5 Bedrijfsvoering.....	141
2.3.6 Paragraaf 6 Verbonden partijen.....	149
2.2.7 Paragraaf 7 Grondbeleid.....	158
3. Jaarrekening.....	165
3.1 Programmarekening met toelichting.....	166
3.1.1 Resultaatbepaling en –bestemming.....	166
3.1.2 Analyse afwijkingen tussen begroting na wijziging en programmarekening.....	169
3.1.3 Overzicht verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SISA).....	190
3.1.4 Overzicht aanwending post onvoorziene uitgaven.....	196
3.1.5 Overzicht eenmalige lasten en baten.....	197
3.1.6 Overzicht doorgeschoven prestaties van 2011 naar 2012.....	202
3.2 Balans met toelichting.....	205
3.2.1 Balans per 31 december 2011.....	207
3.2.2 Toelichting op de balans per 31 december 2011.....	208
3.2.3 Staat van vaste activa.....	209
3.2.4 Specificatie vlottende activa.....	210
3.2.5 Staat van reserves met toelichting en bestedingsoverzichten.....	214
3.2.6 Staat van voorzieningen met toelichting en bestedingsoverzichten.....	244
3.2.7 Staat van vaste schulden.....	249
3.2.8 Specificatie vlottende passiva.....	250
3.2.9 Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	257
3.2.10 Borgstellingen en garanties.....	258
Bijlage 1 Kwaliteitsimpuls.....	263

**CONTROLEVERKLARING
VAN DE
ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenteraad van
de gemeente Ridderkerk
Postbus 271
2980 AG RIDDERKERK

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2011 van gemeente Ridderkerk gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de programmarekening over 2011 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ridderkerk is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven, en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), en het controleprotocol accountantscontrole jaarrekening 2011 gemeente Ridderkerk vastgesteld bij raadsbesluit van 29 maart 2012. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Deze financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door de gemeenteraad op 29 maart 2012 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeente.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 29 maart 2012 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Ridderkerk een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2011 als van de activa en passiva per 31 december 2011 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Rotterdam, **23 mei 2012**
Deloitte Accountants B.V.

drs. R.M.J. van Vugt RA

JAARVERSLAG

2. Jaarverslag

2.1 Algemene toelichting

2.1.1 Stand van zaken actiepunten accountantscontrole t/m rekening 2011

Naar aanleiding van de door de accountant uitgevoerde interim- en jaarrekeningcontroles hebben wij de daaruit voortvloeiende aandachts- en verbeterpunten samengevat in een overzicht. Dit overzicht wordt separaat aangeboden bij de jaarstukken.

2.1.2 Cijfermatig jaarresultaat 2011

Het resultaat van de programmarekening valt in twee grote posten uiteen:

- Voordelig saldo grondexploitatie € 1.880.000
- Voordelig saldo overige programma's € 784.700

Voor 2011 blijkt dat slechts voor een beperkt deel van het resultaat - ter grootte van €339.000 sprake is van structurele effecten t.w.:

- hogere lasten WMO – huishoudelijke hulp en collectief vervoer (nadeel)	- 240.000
- hogere baten WMO uit eigen bijdragen CAK (voordeel)	264.000
- hogere baten bijstandsverlening (voordeel)	245.000
- lagere lasten fraudebestrijding (voordeel)	70.000

Het saldo van de jaarrekening sluit vrij nauwkeurig aan op het saldo gepresenteerd bij de 2^e monitor 2011. Afwijkingen tussen deze twee standen komen vooral door resultaten die op het moment van het samenstellen van de 2^e monitor nog niet bekend waren zoals afrekening uitvoeringskosten bijstand en decembercirculaire algemene uitkering gemeentefonds. Tevens worden sommige winstnemingen pas gerealiseerd bij de jaarrekening zoals grondexploitatie en niet benut deel van het frictiebudget van de Kadernota 2011.

2.1.3 Leeswijzer

In onderdeel 1 wordt het oordeel van de accountant in een verklaring weergegeven.

In het onderdeel 2.2 *Programmaverantwoording* is per programma aangegeven:

- Welke effecten/doelen wij bereikt hebben;
- Wat wij daarvoor gedaan hebben;
- Wat het heeft gekost.

Onder elk raadsprogramma worden onder het kopje Algemeen de doelen uit de begroting 2011 gepresenteerd en daarna onder het kopje Realisatie wat van die doelen de stand van zaken is. Onder het kopje Wat heeft het gekost is op hoofdlijnen weergegeven wat de baten en lasten van het betreffende raadsprogramma zijn geweest. Tegelijkertijd is op hoofdlijnen aangegeven waaruit het gerealiseerde resultaat (voor en na bestemming) per raadsprogramma bestaat ten opzichte van de begroting na wijziging. In onderdeel 3 (paragraaf 3.1.2.) treft u een uitgebreidere versie van deze analyse aan.

Daarnaast worden in onderdeel 2.3 de *Paragrafen* gepresenteerd. Er wordt een toelichting gegeven op de stand van zaken van een aantal belangrijke beleidsonderwerpen. Deze vormen als het ware een dwarsdoorsnede van de programmajaarrekening.

Een totaaloverzicht van de gerealiseerde lasten en baten inclusief een cijfermatige analyse van afwijkingen vindt u terug in het onderdeel 3.1 *Programmarekening met toelichting*.

Als laatste is onderdeel 3.2 *Balans met toelichting* opgenomen. Ingegaan wordt op de vermogenspositie van de gemeente. Hierin zijn onder andere ook de bestedingsoverzichten van de reserves en voorzieningen opgenomen.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

2.2.1 Programma 1 De Burger als Partner

1 Inleiding

Het programma Burger als Partner is het programma waarmee kan worden gestuurd en bijgestuurd. Met één oogopslag is inzichtelijk waar de beslispunten zitten. Het geeft een integraal overzicht van alle nieuwe ontwikkelingen en de keuzes die door de gemeenteraad gemaakt kunnen worden. Het is daarmee een krachtig sturingsinstrument en geeft richting aan alle andere programma's.

Binnen het programma Burger als Partner staat de *beleidsontwikkeling* centraal. Op basis van signalen uit de samenleving, van hogere overheden, vanuit de politiek of vanuit de ambtelijke organisatie wordt nieuw beleid ontwikkeld, wordt bestaand beleid aangepast aan de actualiteit en worden beleidsnota's verder uitgewerkt. Na uitwerking binnen het programma De burger als Partner en vaststelling binnen het programma De Burger als Kiezer komen alle vastgestelde nota's, kaders, notities en uitgangspunten terecht in programma 3. De Burger als Klant, programma 4. De Burger als Wijkbewoner en programma 5. De Burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

In dit programma staat *de burger als partner* centraal. De burger als partner heeft recht op kwaliteit van beleid en wil serieus genomen worden in het kader van de beleidsontwikkeling van de gemeente. Daarbij kunnen we in het bijzonder denken aan een aantal wijkoverstijgende beleidsvelden zoals ruimtelijke ontwikkeling, economie en bedrijven, sociale en maatschappelijke voorzieningen en onderwijs.

In Ridderkerk proberen we op de hierboven genoemde ontwikkelingen in te spelen door vanuit de genoemde waarden gebruik te maken van de volgende principes:

- De gemeente werkt samen met haar partners en inwoners aan het bereiken van de gewenste maatschappelijke ontwikkelingen. Vanuit het besef dat de gemeente niet 'alwetend' is betreft zij de partners en inwoners ook bij het duiden van de situatie en het ontwikkelen van beleid;
- De gemeente werkt wijkgericht waar het kan, en 'stedelijk' waar het moet. Inwoners zijn meer betrokken bij de wijk, of soms zelfs de buurt of de straat, dan bij de hele gemeente. Het herstellen van de binding en daarmee het vertrouwen kan dan ook het best daar beginnen;
- De gemeente werkt samen met andere gemeenten (met name Barendrecht en Albrandswaard en binnen de Stadsregio maar op onderdelen ook met andere gemeenten) vanuit de overtuiging dat samenwerking ruimte biedt aan eigenheid en de eigenheid ook kansen biedt voor die samenwerking. De leidende principes hierbij zijn; het verhogen van de kwaliteit, het verlagen van de kwetsbaarheid en het beheersen van de kosten;
- De organisatie moet zodanig aangestuurd worden dat ze voldoende wendbaar is om de dynamiek in de samenleving aan te kunnen. Processturing en projectmatig werken zijn daarbij de leidende principes. De organisatie werkt resultaatgericht. Dit doen we door de ontwikkeling en uitvoering van beleid te monitoren en te evalueren of het gewenste resultaat bereikt wordt. Instrumenten hiervoor zijn ondermeer de P&C cyclus, Burgermonitor en de Waarstaatjegemeente.

2 Algemeen

De in juni 2009 vastgestelde Structuurvisie Ridderkerk geeft inzicht in het beleid voor de lange termijn voor Ridderkerk. De keuzes die de raad in de Structuurvisie heeft gemaakt, kunnen verder uitgewerkt worden en op haalbaarheid en consequenties onderzocht. Daarbij wordt invulling gegeven aan de 8 uitdagingen die in de structuurvisie zijn geformuleerd. Het gaat daarbij om het zorg dragen voor *een gezonde bevolkingsopbouw, herpositionering van de woonwijken, continueren werkgelegenheid, meer handjes op de werkvloer, verbeterde positie openbaar vervoer en langzaam verkeer, versterkte identiteit en sociale samenhang op wijkniveau, voorzieningen op peil en een duurzaam en milieubewust Ridderkerk*.

Om in de toekomst deze uitdagingen aan te gaan en er invulling aan te geven wordt gewerkt aan vier centrale thema's:

1. De Wijk Centraal
2. Ondernemende kern
3. Mobiliteit op maat
4. Verbindend landschap

Naast de uitwerking van de structuurvisie is er nog een aantal belangrijke ontwikkelingen dat verder uitgewerkt dient te worden en waar de komende jaren invulling aan wordt gegeven. Het betreft de verdere uitwerking van het *coalitieakkoord*, de *bestuurskrachtmeting* en de *kerntakendiscussie*. Tenslotte is er natuurlijk ook altijd sprake van autonome (nieuwe) ontwikkelingen waarop binnen dit programma een antwoord gevonden dient te worden.

3 Realisatie

De Wijk Centraal

Wonen

Begin 2011 is de woningbouwstrategie vastgesteld. Vervolgens is samen met Woonvisie deze strategie verder uitgewerkt. Dit heeft geresulteerd in een werkboek woningbouwstrategie dat in oktober 2011 is vastgesteld. Voorafgaande daaraan is in juni een nieuw convenant woningmarkt afspraken met de stadsregio Rotterdam gesloten. Als slotstuk van de uitwerking van de woningbouwstrategie is samen met Woonvisie gewerkt aan een nieuw Convenant. Dit Convenant is in het eerste kwartaal van 2012 ondertekend door Woonvisie en de gemeente.

Wijkontwikkeling

2011 was op het gebied van wijkontwikkeling een belangrijk jaar. Er is fors ingezet op de ontwikkeling van de gemeentelijke regierol ten aanzien van ontwikkelingen in de wijken van Ridderkerk. De functie van wijkregisseur is geëvalueerd en is op een nieuwe wijze ingevuld. Sinds november 2011 zijn er twee wijkregisseurs benoemd. Voorheen was de rol van wijkregisseur een taak binnen een reguliere functie. Om echter wijkregie nog meer vorm te geven is er voor gekozen twee volledige functies wijkregisseur te creëren. De wijkregisseurs kunnen zich nu volledig op deze rol richten en de wijkontwikkeling verder vorm geven en regisseren. Naast het doorontwikkelen van de regierol is ook ingezet op het verder versterken van de banden met de belangrijke partners in de wijken. Met Woonvisie en Sport en Welzijn wordt steeds meer de samenwerking gezocht en wordt gezamenlijk gewerkt aan het versterken van de kracht van de wijken. Dit heeft zich ook vertaald in de samenwerking rond het wijkontwikkelingsprogramma. Zowel het in 2011 vastgestelde WOP Bolnes als het ook in 2011 vastgestelde WOP Drievliet - Het Zand is meer dan ooit een gezamenlijk product van alle betrokkenen in de wijk. Dit wordt ook in 2012 verder doorgezet voor de andere wijken, te beginnen in Slikkerveer.

Decentralisaties

In 2011 zijn wij samen met Albrandswaard en Barendrecht aan de slag gegaan met de drie decentralisaties binnen het sociale domein, te weten de invoering van de Wet Werken naar Vermogen, decentralisatie begeleiding/AWBZ naar de WMO en de decentralisatie van de jeugdzorg. In 2011 zijn er startnotities opgesteld en afspraken gemaakt over de aanpak om deze grote uitdagingen aan te kunnen.

Beleidskader WMO

In december 2011 is door de raad het beleidsplan WMO 2012-2016 vastgesteld. Dit nieuwe beleidskader is breed van opzet en omvat alle prestatievelden, zodat dit een basis is voor de uitvoering van het beleid voor de komende jaren. Ook de afspraken met onze maatschappelijke partners zullen aan dit beleid worden getoetst.

Notitie overcapaciteit onderwijs

In 2011 is de (toekomstige) overcapaciteit in schoolgebouwen geïnventariseerd. Dit zal onderwerp van gesprek zijn met de schoolbesturen en zal in 2012 leiden tot afspraken op welke wijze wij omgaan, inspelen en/of anticiperen op de te verwachten leegstand.

Lokaal Educatieve Agenda

Op 25 mei heeft de LEA conferentie plaatsgevonden. Deze conferentie werd druk bezocht door vertegenwoordigers vanuit onderwijs, welzijn, sport, zorg e.d. In deze conferentie is een aantal afspraken gemaakt die uitgevoerd worden. Via de website www.learidderkerk.nl wordt veel informatie gedeeld en uitgewisseld, zodat iedereen op de hoogte is van de ontwikkelingen en activiteiten op het gebied van Jeugd. In 2012 zullen er ook een aantal LEA thema's worden opgepakt, bijvoorbeeld Passend Onderwijs. In 2011 zijn hiervoor de voorbereidingen gestart.

Realisatie bezuinigingen

Er zijn in 2010 afspraken gemaakt over (gefaseerde) bezuinigingen. Veel maatschappelijke instellingen zijn geconfronteerd met bezuinigingen van ongeveer 12%. Het is gelukt om deze (gefaseerde) bezuinigingen in 2011 te realiseren. Hiervoor heeft veelvuldig overleg met de maatschappelijke partners plaatsgevonden. De samenwerking en de wijze waarop organisaties hun verantwoordelijkheid hebben genomen stemt ons tot tevredenheid, zodat wij de overtuiging hebben dat het restant van de afgesproken bezuinigingen de komende jaren wordt gerealiseerd.

Ondernemende kern

Economie

Ten aanzien van het versterken van de economische structuur van Ridderkerk is in 2011 veel werk verzet voor de ontwikkeling van het bedrijvenpark Cornelisland. De eerste fase van het gebied is verkoopklaar gemaakt en in 2012 kan gestart worden met de daadwerkelijke uitgifte en realisatie. Het afgelopen jaar is in de zomer ook de economisch adviseur gestart. Het afgelopen half jaar stond in het teken van het opzetten en ontwikkelen van deze functie. Daarbij is een aantal zaken opgepakt. Onder andere is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar het instrument Bedrijven Investerings Zone (BIZ). Het onderzoek heeft uiteindelijk uitgewezen dat er niet voldoende draagvlak was onder ondernemers om hier mee door te gaan. In 2011 is ook een benchmark gemeentelijk ondernemersklimaat uitgevoerd. Daaruit blijkt dat Ridderkerk er relatief gezien goed voor staat. Er is uiteraard ook een aantal verbeterpunten naar voren gekomen. Deze worden in 2012 opgepakt.

Nieuw Reijerwaard

2011 was een belangrijk jaar ten aanzien van de polder Nieuw Reijerwaard. Zowel het college als de gemeenteraad hebben geconstateerd dat het in het belang is van Ridderkerk om mee te werken aan de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard tot agro-food bedrijventerrein. Daarbij is consequent benadrukt dat een kwalitatief hoogwaardige landschappelijke inpassing voor Ridderkerk van groot belang is. In 2011 is gewerkt aan het oprichten van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Nieuw Reijerwaard. Deze GR is begin 2012 officieel van start gegaan. De provincie is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestemmingsplan (provinciaal inpassingplan) en dit komt in 2012 in besluitvorming.

Verbindend landschap

Deltapoort

Het afgelopen jaar is verder gewerkt aan de gebiedsvisie Deltapoort. Samen met alle partijen die een rol spelen in het Deltapoort gebied is een visie opgesteld om richting en sturing te geven aan de toekomstige ontwikkelingen van de Deltapoort. Op 2 februari 2012 heeft de Stuurgroep Deltapoort de Integrale Gebiedsvisie Deltapoort vastgesteld en aan de verschillende bestuursorganen, waaronder de gemeenteraden ter vaststelling aangeboden. In Ridderkerk vindt raadsbehandeling plaats in de raadsvergadering van juni 2012.

Milieu

In 2011 is het vernieuwde Milieuprogramma vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin zijn de schaa sprong en de uitkomsten van de lokale klimaatop (uit 2010) meegenomen. Naast het vaststellen van het nieuwe milieuprogramma is in 2011 voor het eerst gewerkt met een mobiele geluidmeetpost, zijn er tien elektrische oplaadpunten gerealiseerd, is een succesvolle energieavond georganiseerd en is de overeenkomst ISV 3 geluid ondertekend met de provincie. Tenslotte is in 2011 bekend geworden dat er langs de A15 ter hoogte van Ridderkerk West extra schermen worden geplaatst.

Mobiliteit op maat

Openbaar Vervoer

In de structuurvisie is het belang aangegeven van een verbeterde positie van het openbaar vervoer en het langzaam verkeer. Met de Stadsregio als concessieverlener van het openbaar vervoer is en wordt intensief overleg gevoerd over het maximaal te behalen kwaliteitsniveau. Echter, door opgelegde bezuinigingen door het Rijk staat de kwaliteit van het openbaar busvervoer in toenemende mate onder grote druk. Ondanks de grote bezuinigingsdruk is er in 2011 en wordt er in

2012 hard aan gewerkt om in de nabije toekomst de buurtbus als maatwerkvervoer te integreren in het regulier openbaar busvervoer. Medio 2012 wordt hierover meer duidelijkheid verwacht.

Kruispunt Rijnsingel

De veiligheid voor het langzaam verkeer en de verkeersafwikkeling bij de Kruising Rijnsingel / A38 / Rotterdamseweg is verkend. Voorlopige conclusie is dat het zeer gewenst is om vooral de veiligheid te verbeteren van de fietsoversteek van de Kievitsweg over de Rijnsingel. Hierover wordt in 2012 nader gerapporteerd, mede in relatie tot het plan voor de aanleg van een fietshighway Kievitsweg. In 2012 vindt ook overleg plaats tussen de directies van Stadsregio, Waterschap, Rijkswaterstaat en gemeente Ridderkerk om samen tot een optimale aanpak te komen van de verkeersproblemen op en rond het kruispunt Rijnsingel / A38 / Rotterdamseweg.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 1 De Burger als Partner

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsontwikkeling van de gemeente. De gemeente betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.	Oordeel betrekken burger bij totstandkoming plannen.* Realisatie 2009: 5,2 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 5,6 Streetcijfer 2014: 6,0	We passen consequent het afwegingskader participatie toe bij het ontwikkelen van nieuwe plannen.	Eind 2011 is de leidraad 'burger, beleid, besturen aan alle beleidsmedewerkers uitgereikt. Hierin vinden medewerkers het afwegingskader en een toelichting voor het gebruik. Er is aandacht voor geweest bij de introductie van nieuwe ambtenaren en in februari 2012 is het opnieuw een hoofdstuk geweest in de cursus 'hoe werkt de gemeente'. Op verzoek krijgen medewerkers persoonlijk advies bij het toepassen.	
	Oordeel interesse gemeente in mening burgers.* Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,0 Streetcijfer 2014: 6,0			
	Oordeel voldoende inspraakmogelijkheden plannen.* Realisatie 2009: 5,3 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,8 Streetcijfer 2014: 6,0	We passen consequent het afwegingskader participatie toe bij het ontwikkelen van nieuwe plannen en volgen de inspraakverordening		

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Integrale (en tijdige) afweging in ruimtelijke functies.</p>	<p>Actuele bestemmingsplannen: Ieder bestemmingsplan binnen 10 jaar herzien conform het actualiseringschema van maart 2011</p>	<p>Het bestemmingsplan Donckse Velden vaststellen. Nieuwe bestemmingsplannen in procedure brengen, namelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oostendam • Bolnes • Het Zand <p>Nieuwe bestemmingsplannen in voorbereiding nemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rijsoord • Landelijk Gebied Oost. 	<p>Bestemmingsplan Donckse Velden is vastgesteld (maart). Een ontwerp bestemmingsplan Oostendam heeft eind 2011 ter visie gelegen. Er is een voorontwerp bestemmingsplan Bolnes opgesteld. Dat is de basis voor het vooroverleg en de inspraak begin 2012. Met het Werkboek woningbouwstrategie is de hoofdstructuur voor de verdere ontwikkeling van Het Zand aan de raad voorgelegd. Dit is de basis voor een nieuw bestemmingsplan Het Zand en Gorzen, dat in 2012 wordt opgesteld. De voorbereiding van Rijsoord is niet gestart. Landelijk Gebied Oost was opgeschoven naar 2012 (actualisering maart 2011), maar eind 2011 is de aanpak daarvan al wel uitgezet.</p>	<p>In maart 2011 is een actualiseringschema voorgelegd. Het resultaat daarvan is niet in de kolommen verwerkt. De herziening van Bedrijvenpark Cornelisland heeft een hogere prioriteit gekregen en is wel van start gegaan. De aanpak voor een nieuw bestemmingsplan Buitengebied is nu al van start gegaan. Dat zal begin 2012 een startnotitie / plan van aanpak opleveren.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Diversiteit aan woonmilieus: voldoende en gevarieerd woningbestand voor alle doelgroepen.</p>	<p>1. Het woningbouwprogramma op basis van de Nota Ridderkerk voortvarend is eind 2012 gerealiseerd.</p> <p>2. Uitvoering van het nieuwe woningbouwprogramma en de planning van de voorraadontwikkeling op basis van de vastgestelde woningbouwstrategie (concrete Streefcijfers/prestatie-indicatoren worden benoemd in de begroting van 2012 op basis van de nieuwe verstedelijkingsafspraken).</p>	<p>1. <u>Oplevering van:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - laatste (60) woningen Slikkerveer zuid-oost - 47 woningen Het Bordes in Boines - 76 woningen Riedertoren - enkele particuliere woningen (o.a. kavels Lagendijk) - project van 6 woningen aan de Lagendijk <p>In aanbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 54 woningen Van Riebeekstraat in Boines - 30 appartementen Van Hoornestraat Slikkerveer - 12 appartementen Fresiastraat <p>In voorbereiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> - project Oostendam (90 woningen) - laatste fase centrum (70 woningen) - volgende fase Het Zand - project Schramterrein Boines - volgende fase 3Rivieren Slikkerveer. <p>2. Als uitvoering van de in 2010 vastgestelde woningbouwstrategie worden nieuwe verstedelijkingsafspraken gemaakt met de stadsregio Rotterdam en Woonvisie.</p> <p>3. Bij alle nieuwe woningbouwprojecten wordt een Certificaat Woonkeur gevraagd.</p>	<p>1. <u>Oplevering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Er zijn 23 appartementen opgeleverd in Slikkerveer zuid-oost en 18 in aanbouw. - Het Bordes (47 woningen) is opgeleverd. - Er zijn 10 particuliere woningen opgeleverd, waarvan 5 op een kavel Lagendijk. - het project van 6 woningen Lagendijk is opgeleverd. <p>In aanbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> - er zijn 54 woningen Van Riebeekstraat in aanbouw <p>In voorbereiding:</p> <p>Genoemde plannen zijn allemaal in voorbereiding.</p> <p>2. Met de Stadsregio zijn nieuwe afspraken (Convenant) gemaakt.</p> <p>3. Woningbouwstrategie is vastgesteld en het werkboek Woningbouwstrategie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De oplevering van de Riedertoren (79 woningen) is iets later geworden dan gepland (januari 2012). <ul style="list-style-type: none"> - de appartementen Van Hoornestraat Slikkerveer zijn niet in aanbouw. De planologische procedure is vertraagd. - het plan voor 12 appartementen aan de Fresiastraat is niet in aanbouw genomen, omdat het niet is verkocht. 2. De afspraken met Woonvisie zijn voorbereid. De besluitvorming heeft echter begin 2012 plaatsgevonden, resulterend in een raadsvoorstel februari 2012.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Versterkte identiteit en samenhang van ontwikkelingen op wijkniveau.</p>	<p>We beschikken over actuele wijkontwikkelingsprogramma's. Elke wijk heeft een wijkontwikkelingsprogramma dat niet ouder is dan 5 jaar.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vaststelling WOP Boines (januari). 2. September 2011 WOP Drievliet/Het zand. 3. Op wijkniveau implementeren van de nieuwe visie op participatie en doorontwikkelen van wijkontwikkeling. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het WOP Boines is in februari 2011 vastgesteld. 2. Het WOP Drievliet-Het Zand is in november 2011 vastgesteld. 3. Startnotitie WOP Slikerveer is vastgesteld. In Boines is gestart met de risicoscan. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de RAS regeling (Regionale Agenda Samenleving) 4. Er is een handleiding 'Opstellen Wijkontwikkelingsprogramma gemaakt. 5. In november zijn de wijkregisseurs nieuwe stijl gestart met hun werkzaamheden. Dit is een belangrijke stap in de doorontwikkeling van het wijkgericht werken. 	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Behoud en beleven van cultuurhistorische waarden.</p>	<p>We beschikken over een nieuw afwegingskader voor monumentenbeleid en archeologie in 2011.</p>	<p>1. Vaststellen visie op monumentenbeleid en archeologie. Daarbij behoort ook het kijken naar de werkwijze van de monumentencommissie en mogelijk een inventarisatie van beeldbepalende panden.</p> <p>2. Verkoop van het Schoolmeestershuis in Rijsoord onder voorwaarde dat het pand in originele staat terugkomt.</p>	<p>De startnotitie is vastgesteld. De uitgangspuntennotitie en het beleid nog niet.</p> <p>Er is overeenstemming bereikt over een nieuw plan voor de locatie piramide. Daarover is ook een raadsinformatiebrief verstuurd. Eind 2011 is er een overeenkomst aan de ontwikkelaar aangeboden.</p>	<p>De uitgangspuntennotitie is in juni aangehouden in de commissie. Eerst moest er een participatietraject worden doorlopen. Dit heeft ervoor gezorgd dat de planning niet is gehaald. De herziene uitgangspuntennotitie wordt nu in de eerste helft 2012 opnieuw aangeboden.</p>

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Bijdragen aan een brede, doorgaande ontwikkelingslijn voor alle kinderen en jongeren van 0-23 jaar.</p> <p>Het stimuleren van een sociaal samenhangende en actieve wijk.</p>	<p>Jaarijks worden acties in een gezamenlijke bijeenkomst vastgesteld op de website geplaatst en de voortgang gevolgd.</p>	<p>1. Binnen de Lokale Educatieve Agenda (LEA) wordt samengewerkt met maatschappelijke organisaties aan een effectieve en gezamenlijke aanpak om de ontwikkeling en participatie van alle kinderen in Ridderkerk te stimuleren en de zorg voor kinderen te versterken. Hiervoor worden projectplannen opgesteld en uitgevoerd.</p> <p>2. Evaluatie van bestaande Brede School programma's en inzet bepalen voor het vervolg.</p>	<p>Tijdens de LEA-conferentie in mei 2011 is besloten te stoppen met de 3 kamers van de LEA. Afgesproken is om jaarijks gezamenlijke acties vast te stellen en deze via de LEA-website te communiceren en de voortgang te volgen.</p> <p>Eind 2011 hebben de schoolbesturen het BesturenOverleg Ridderkerk (BOR) /OOGO+ in het leven geroepen en in 2012 zal dit overleg hiervoor gebruikt gaan worden.</p> <p>De Brede School Ridderkerk is geëvalueerd. Hierover is in september 2011 een raadsinformatiebrief gestuurd.</p> <p>In december 2011 zijn twee nieuwe bredeschoolinitiatieven gestart. Inmiddels is er in elke wijk van Ridderkerk een brede school.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kinderen hebben kwantitatief en kwalitatief voldoende ruimte om te spelen in de eigen wijk (3% van het stedelijk gebied is ingericht als speelruimte).	Oordeel burger speelmogelijkheden.* Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,3 Streefcijfer 2012: 7,2	Met Woonvisie en schoolbesturen overeenstemming trachten te krijgen over het openstellen van de speelterreinen en schoolpleinen.	In het convenant met Woonvisie is opgenomen dat gezamenlijk wordt bekeken hoe dit vorm kan worden gegeven. Er is een notitie opgesteld over openstelling van schoolpleinen. Deze notitie is begin 2012 met schoolbesturen besproken en krijgt in het verloop van 2012 een vervolg.	
Kwaliteit buitenruimte op peil houden.	In 2012 beschikken we over een nieuw beleidskader Duurzaam Beheer.	Acties vinden plaats in 2012.	Acties vinden conform de doelstelling in de begroting plaats in 2012.	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>De waterkwaliteit en -kwaliteit verbeteren.</p>	<p>In 2011 beschikken we over een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan.</p>	<p>Omdat in 2011 een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan moet worden opgesteld, wordt beoordeeld of dit in samenhang met een nieuw Waterplan, aflopend in 2012, mogelijk is. Bij de beoordeling wordt aandacht besteed aan mogelijke intergemeentelijke samenwerking.</p>	<p>In 2011 is geen nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld. Dit is afhankelijk gesteld van de samenwerking in BAR-verband en met het Waterschap Hollandse Delta.</p> <p>Samen met de BAR-gemeenten en het Waterschap is voorgesteld de huidige GRP's met een jaar te verlengen. Dit heeft geen effect op financiën, omdat de verlenging wordt uitgevoerd binnen de vastgestelde begroting van 2012.</p>	<p>Op basis van de landelijke opgave "Doelmatig Beheer in de afvalwaterketen" vindt naast de samenwerking in BAR-verband ook samenwerking met het Waterschap Hollandse Delta plaats. Voor deze samenwerking is een intentieverklaring ondertekend. Binnen deze samenwerking wordt beoordeeld en voorgesteld te komen tot nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan(nen).</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: Ridderkerk is een ondernemende kern.</p> <p>In Ridderkerk krijgt de bestaande werkgelegenheidsstructuur de ruimte om te vernieuwen.</p>	<p>Oordeel ondernemers ondernemingsklimaat 6,9 (bron: Benchmark Gemeentelijk Ondernemingsklimaat Ridderkerk 2011).</p>	<p>Doorontwikkelen van het bedrijventerrein Cornelisland: verwerving afronden en starten met eerste fase gronduitgifte.</p>	<p><i>Uitgifte</i> In 2011 is de eerste uitgift fase 'verkoopklaar' gemaakt. In 2011 zijn de uitgifte regels bedrijvenpark Cornelisland vastgesteld en is er een marktonderzoek gedaan naar grondprijzen voor Cornelisland. De grondprijzen worden in maart 2012 via de grondprijzennota aan de gemeenteraad voorgelegd.</p> <p><i>Verwerving</i> Er wordt nog met twee eigenaren onderhandeld over de verwerving van gronden. Met één partij is de verwachting dat in het tweede kwartaal 2012 een overeenkomst wordt gesloten.</p> <p>Met de tweede partij wordt de minnelijke verwerving in 2012 voortgezet.</p>	<p><i>Uitgifte</i> Daadwerkelijke uitgifte is in 2011 nog niet gestart, omdat de grondprijzen voor Cornelisland nog niet waren vastgesteld. Begin 2012 worden de grondprijzen vastgesteld en kunnen bedrijfskavels worden uitgegeven.</p> <p><i>Verwerving</i> Er is nog niet begonnen met de onteigening van de resterende gronden in Cornelisland. Het Bestemmingsplan Cornelisland wordt in 2012 herzien. Na herziening van het bestemmingsplan is verwerving via onteigening pas mogelijk. Op dit moment wordt ingezet op minnelijke verwerving.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: Ridderkerk is een ondernemende kern.</p> <p>In Ridderkerk krijgt de bestaande werkgelegenheidsstructuur de ruimte om te vernieuwen.</p>	<p>Oordeel ondernemers ondernemingsklimaat 6,9 (bron: Benchmark Gemeentelijk Ondernemingsklimaat Ridderkerk 2011).</p>	<p>Haalbaarheidsonderzoek naar introductie Bedrijven Investerings Zone (BIZ) en op basis daarvan mogelijke subsidieaanvraag indienen. Parkmanagement invoeren op Cornelisland.</p>	<p>Haalbaarheidsonderzoek verricht en gesprekken met ondernemersverenigingen gevoerd. Uiteindelijk hebben de ondernemers toch afgezien van het starten van een BIZ. Inrichting parkmanagement uitgesteld tot meer opportuun moment. In 2011 is een benchmark gemeentelijk ondernemersklimaat uitgevoerd. Daarover is de raad per brief geïnformeerd.</p>	<p>Uit het haalbaarheidsonderzoek bleek dat er onder de ondernemers in de winkelcentra Dillenburgplein en Vlietplein belangstelling was voor de oprichting van een BIZ. Na overleg – met de gemeente en onderling – hebben beide ondernemersverenigingen echter aangegeven een BIZ toch niet wenselijk/haalbaar te achten. Een BIZ op Donkersloot is door gebrek aan animo bij de ondernemers evenmin haalbaar gebleken. De deelname aan parkmanagement voor Cornelisland wordt in de contracten bij de grondverkoop als verplichting opgenomen. Wanneer de gronduitgifte voldoende is gevorderd om parkmanagement zinvol en betaalbaar te doen zijn wordt hiermee gestart.</p>
<p>Continuëren en waar mogelijk uitbreiden werkgelegenheid.</p>	<p>In 2011 beschikken we over een nieuw, uitgewerkt beleidskader. Aantal arbeidsplaatsen in 2009 was 19.430.</p>	<p>De Notitie regionaal arbeidsmarktbeleid wordt in BAR verband verder uitgewerkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de bezuinigingen van het Rijk op werk en Inkomen.</p>	<p>De beleidsnotitie Regionaal arbeidsmarktbeleid is in AR (Albrandswaard en Ridderkerk) verband vastgesteld.</p>	<p>De gemeente Barendrecht heeft besloten om niet mee te doen met de beleidsnotitie Regionaal arbeidsmarktbeleid.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: Ridderkerk is een ondernemende kern.</p> <p>Transparantie over tarieven grondtransacties.</p>	<p>Jaarlijkse actualisatie nota richtlijnen grondprijzen Ridderkerk.</p>	<p>Jaarlijks wordt de evaluatie van de nota richtlijnen grondprijzen Ridderkerk aan de gemeenteraad aangeboden op basis waarvan de prijzen worden geactualiseerd.</p>	<p>De nota is dit jaar niet eind 2011 aangeboden maar in begin 2012 (maart).</p>	<p>Gelet op de actualisatie van de grondprijzen voor Cornelisland en de woningbouwlocatie Het Zand, is extern advies ingewonnen. Daarom heeft het traject iets meer tijd in beslag genomen.</p>
<p>Kerndoel: Ridderkerk is een ondernemende kern.</p> <p>De samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid wordt verbreed en verbeterd.</p>	<p>Oordeel ondernemers, onderwijs en overheid over de samenwerking. Een afgerond haalbaarheidsonderzoek in 2011.</p>	<p>Haalbaarheidsonderzoek naar mogelijkheid van een vestiging van een MBO Zorg en Logistiek in samenwerking met Barendrecht en het AGF cluster.</p>	<p>Er is actief deelgenomen aan de organisatie van een bijeenkomst 'Verbindend leren' voor bestuurders in het voortgezet onderwijs en de gemeenten Zwijndrecht, Barendrecht en Ridderkerk, met de samenwerking tussen onderwijs en overheid als centraal thema. De reactie van de onderwijspartners hierop was positief. Een soortgelijke werkwijze kan ook worden toegepast voor het MBO en het bedrijfsleven.</p>	<p>Samenwerking met het voortgezet onderwijs is verbeterd; verbreding van de aanpak naar MBO en bedrijfsleven is nog benodigd.</p>
<p>Gemeente en centrumondernemers werken samen op basis van vertrouwen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel centrumondernemers over de samenwerking met de gemeente. • Oordeel burger over winkelvoorzieningen. * Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 8,2 Streefcijfer 2011: 8,1 Realisatie 2011: 8,1 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dialoog organiseren met ondernemers centrum en college en raad; 2. Continueren en doorontwikkelen centrumoverleg; 3. Jaarlijks wordt in het centrumoverleg een tevredenheidsonderzoek gehouden. 	<p>Dialoog tussen de centrumondernemers en het college is tot stand gebracht in het kader van het centrumoverleg. De in het overleg vertegenwoordigde ondernemers hebben hun waardering hiervoor nadrukkelijk uitgesproken. Daarop is geconcludeerd dat het doen van een tevredenheidsonderzoek niet noodzakelijk is. Dat is dan ook niet uitgevoerd.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat. Verbeterde positie OV.	We beschikken over een nieuw beleidskader openbaar vervoer. Oordeel burger openbaar vervoer*. Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 7,1 Realisatie 2011: 7,2	Het ontwerpen van een optimaal busnetwerk voor Ridderkerk, zowel lokaal als interlokaal. Om dit te kunnen doen is eerst definitieve besluitvorming over tram noodzakelijk.	Het vervoer per bus met Qbuzz wordt door de reiziger goed gewaardeerd. De kwaliteit van het busnetwerk staat door bezuinigingen echter onder (grote) druk. In 2011 zijn er, naar verhouding tot andere gemeenten in de Stadsregio, beperkte wijzigingen doorgevoerd. Dit betekent voor een beperkt aantal reizigers een achteruitgang in kwaliteit.	Door de bezuinigingsoperatie bij de Stadsregio is het niet mogelijk de positie van het OV in Ridderkerk te verbeteren.
Bereikbaarheid verbeteren.	Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met de auto*. Realisatie 2009: 7,9 Realisatie 2010: 8,0 Streefcijfer 2011: 7,9 Realisatie 2011: 8,0	Verkennen maatregelen om de verkeersafwikkeling te verbeteren bij de Kruising Rijnsingel/Rotterdamseweg (is mede afhankelijk van financiering door het waterschap).	Op diverse niveaus is overleg gevoerd met waterschap en stadsregio. Er kon nog geen doorbraak worden bereikt in het verschil van inzicht t.a.v. de (co) financiering.	Er vindt tevens onderzoek plaats om, eventueel los van de plannen voor het kruispunt Rotterdamseweg – Rijnsingel, het kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg te reconstrueren ten gunste van de veiligheid van het langzaam verkeer.
Kerndoel: In Ridderkerk hebben we verbindend groen. In- en rond de wijken is voldoende groen.	In 2011 beschikken we over een nieuw beleidskader bomen.	Opstellen en vaststellen van een bomenbeleidsplan.	Het bomenbeleidsplan samen met een beheerdeelplan was eind 2011 in concept gereed en vervolgt zijn besluitvorming in 2012.	Bij het opstellen van het beleidsplan hebben wij geconstateerd dat er geen financieel beheerplan beschikbaar is voor het bomenareaal. Samen met het vraagstuk over de Groene Kaart in de APV heeft dit geleid tot vertraging t.o.v. ons oorspronkelijke voornemen.

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil.</p> <p>Effectiviteit en kwaliteit van jeugd- en onderwijsbeleid verbeteren.</p>	<p>Percentage van de leerlingen (woonachtig in Ridderkerk) die bij het verlaten van de school beschikken over een startkwalificatie. (Eigen meting en RMC).</p>	<p>Afhankelijk van landelijke besluitvorming: Integrale visie formuleren en regierol invullen op het gebied van decentralisatie jeugdzorg, harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang, voortijdig schoolverlaters (VSV) door gemeente en onderwijs.</p>	<p>In 2011 zijn wij samen met Albrandswaard en Barendrecht aan de slag gegaan met de drie decentralisaties binnen het sociale domein, te weten de invoering van de Wet Werken naar Vermogen, decentralisatie begeleiding/AWBZ naar de WMO en de decentralisatie van de jeugdzorg. In 2011 zijn er startnotities opgesteld en afspraken gemaakt over de aanpak, zodat alle benodigde stappen tijdig genomen kunnen worden om deze grote uitdagingen aan te kunnen.</p> <p>In juli 2011 is er een raadsinformatiebrief gestuurd over de sluitende aanpak.</p> <p>Ook is er in het najaar van 2011 aanvullend onderzoek gedaan naar de 323 jongeren tussen 23 en 27 jaar waarvan wij de dagbesteding niet kenden. Hierdoor is deze groep teruggebracht tot 88.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil. Onderwijs voor alle leeftijden.	Oordeel burgers over onderwijs* Realisatie 2009: 7,4 Realisatie 2010: 7,4 Streefcijfer 2011: 7,4 Realisatie 2011: 7,5	Acties vinden plaats in 2012.	Acties vinden conform de doelstelling in de begroting plaats in 2012.	
Accommodatievraagstukken ten aanzien van onderwijs en welzijn worden integraal afgewogen.	Oordeel burgers over onderwijs* Oordeel burgers over welzijnsvoorzieningen * Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Streefcijfer 2011: 5,9 Realisatie 2011: 6,0 Oordeel burgers over sportvoorzieningen* . Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,6 Streefcijfer 2011: 7,6 Realisatie 2011: 7,6	Op basis van de inventarisatie van leegstand wordt het accommodatiebeleid verder uitgewerkt.	Inventarisatie van leegstand heeft plaatsgevonden en is opgenomen in de Notitie Overcapaciteit Onderwijshuisvesting. In 2012 wordt hier aan de hand van deze notitie in overleg met de schoolbesturen beleid op ontwikkeld.	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil.				
Toegankelijke gezondheidszorg.	Oordeel burgers over gezondheidszorg*. Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,1 Streefcijfer 2011: 7,3 Realisatie 2011: 7,3 Oordeel cliënten (ouders, verzorgers, kinderen en jongeren) over de dienstverlening/hulpverlening van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren verbeterpunten evaluatie 2010 en werkplan 2011 CJG samen met de CJG partners Houden van een CJG klantentevredenheidsmeting. 	<ul style="list-style-type: none"> Verbeterpunten 2010 zijn opgenomen in werkplan 2011 en uitgevoerd. Doortwikkeling opgenomen in werkplan CJG 2012. Hierbij zijn de CJG partners betrokken (management- en uitvoerend niveau). Er is in december 2011 een quick scan uitgevoerd naar de tevredenheid van de gebruikers CJG (ouders)(gemiddelde waardering: 8,3). In het eerste half jaar 2012 wordt een inhoudelijk onderzoek gedaan (afstudeeropdracht HSR). 	
Goed functionerend stedelijk Jongeren centrum.	Oordeel burger welzijnsvoorzieningen*. Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Streefcijfer 2011: 5,9 Realisatie 2011: 6,4	Acties vinden plaats in 2012.	In 2011 is gestart met de evaluatie van het eerste jaar. In maart van dit jaar is de uitkomst hiervan naar de gemeenteraad gestuurd.	
Voldoende cultureel aanbod.	Oordeel burger cultuur*. Realisatie 2009: 6,3 Realisatie 2010: 6,3 Streefcijfer 2011: 6,3 Realisatie 2011: 6,3	In stand houden culturele voorzieningen zoals de bibliotheek, de muziekschool e.d.	Ter handhaving van het huidige voorzieningsniveau zijn voor 2011 subsidies verstrekt en prestatieafspraken gemaakt met de Bibliotheek A-Z, de Stichting ToBe (muziekonderwijs), Jeugdtheaterschool Hofplein en de Stichting Evenementen Ridderkerk.	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil.</p> <p>Alle minima zijn in staat deel te nemen aan de samenleving.</p>	<p>In 2011 beschikken we over een nieuw beleidskader minima-beleid.</p>	<p>Op basis van de evaluatie van de Armoedenota wordt deze geactualiseerd.</p>	<p>In het kader van de wijzigingen WWB 2012 zijn er beleidsregels opgesteld en zijn de verordeningen aangepast en vastgesteld door het college. Uw raad moet hierover nog een besluit nemen.</p> <p>Na vaststelling van het gewijzigde beleid en de gewijzigde verordeningen en de nieuwe armoedemonitor wordt het minima-beleid herijkt in 2012.</p> <p>Het beleidsplan Wmo 2012-2016 is 15 december 2011 vastgesteld in de gemeenteraad.</p>	
<p>Alle inwoners van Ridderkerk zijn in staat deel te nemen aan de samenleving.</p>	<p>In 2011 beschikken we over een actuele WMO nota.</p>	<p>WMO nota opstellen, alle 9 prestatievelden worden meegenomen. Integraal benaderen van de WMO en welzijn, Wmo kantoor.</p>		

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we een volwassen partnerschaprelatie met onze maatschappelijke instellingen.</p> <p>De activiteiten van onze maatschappelijke partners dragen bij aan de gewenste maatschappelijke effecten.</p>	<p>Oordeel maatschappelijke organisaties over de bestuurlijke samenwerking.</p> <p>Oordeel maatschappelijke organisaties over de ambtelijke samenwerking.</p> <p>Voor de maatschappelijke partners is duidelijk welke maatschappelijke effecten de gemeente verwacht voor het verstreken van subsidie.</p> <p>Oordeel schoolbesturen over de samenwerking met de gemeente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren verbeterplan subsidiebeleid. • Opstellen subsidiebeleid, inclusief invoeren Beleidsgestuurde Contractfinanciering (BCF) en opstellen nieuwe verordening. • Samenwerken met onze maatschappelijke partners, onder meer in het LEA. 	<p>In 2011 is er samen met diverse maatschappelijke partners aandacht gegeven aan het subsidiebeleid en welke prestaties er verwacht werden. Deze zijn conform de gemeentelijke doelstelling veel meer op het niveau van "te bereiken maatschappelijke effecten formuleerd". Dit heeft geleid tot het terugvorderen van een aantal subsidies, indien prestaties niet zijn gerealiseerd. In 2011 zijn er diverse verbeteringen in het subsidiebeleid uitgevoerd en heeft er via een afstudeeropdracht onderzoek plaatsgevonden naar het subsidiebeleid. In 2011 is er een nieuw subsidieoverzicht opgesteld, zodat er altijd actuele informatie beschikbaar is over de subsidies.</p> <p>In 2011 is er voor 2012 een bekostigingsplafond ingesteld, zodat er geen sprake is van openeinde regelingen en subsidies niet alleen op inhoudelijke gronden, maar ook om budgettaire redenen geweigerd kunnen worden.</p>	<p>Het nieuwe subsidiebeleid is nog niet geheel afgerond en vertaald in de nieuwe verordening. Dit zal in de eerste helft 2012 leiden tot besluitvorming. In 2011 hebben de gesprekken met de organisaties over de realisatie van de (gefaseerde) bezuinigingen, de decentralisatie en de BAR-samenwerking prioriteit gekregen.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p> <p>Verbeteren van de <i>luchtkwaliteit</i>.</p>	<p>In 2011 beschikken we over een nieuw actieplan Luchtkwaliteit Ridderkerk 2011-2014</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IJveren voor de, tijdens de Lokale Klimaatop, door de minister gedane toezeggingen • Deelname aan regionale overleggen en gemeentelijke problematiek landelijk onder de aandacht blijven brengen. 	<p>Naast het opstellen van het nieuwe actieplan Lucht is er, samen met enkele raadsleden en de wethouder een bezoek gebracht aan het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM). Eind 2011 is er een brief ontvangen met daarin de bevestiging voor het plaatsen van een scherm van 300 meter, ongeveer beginnend bij het meetpunt luchtkwaliteit aan de Hogeweg.</p>	
<p>Verminderen van het aantal <i>geluidsgehinderden</i>.</p>	<p>De woningen op de A lijst zijn gesaneerd conform de bestuursovereenkomst ISV.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opstellen en vaststellen Integraal Geluidsbeleid • Deelname aan regionale overleggen en gemeentelijke problematiek landelijk onder de aandacht blijven brengen. 	<ul style="list-style-type: none"> - er is een ISV 3 overeenkomst Geluid gesloten met de provincie - Er is een aantal acties uitgevoerd in het kader van het actieplan Geluid - Er is voor het eerst gewerkt met een mobiele geluidmeetpost 	<p>Het integrale geluidsbeleid is nog niet opgesteld. Eerst worden de nieuw op te stellen geluidsbelastingkaarten gemaakt en het daarbij behorende actieplan Geluid. Daarna wordt besloten of het noodzakelijk is om een integraal geluidsbeleid te ontwikkelen.</p>
<p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p> <p>Vermindering van het <i>klimaatprobleem</i> en stimuleren van het gebruik van duurzame energie.</p>	<p>Het onderwerp klimaat maakt onderdeel uit van de nieuwe milieuvisie.</p>	<p>Klimaat opnemen en uitwerken in de vernieuwde milieuvisie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Klimaat is opgenomen in de nieuwe milieuvisie. Vooraf vanuit de regionale samenwerking wordt gewerkt aan een verminderde uitstoot van CO2 middels de regionale klimaatagenda - er zijn twee energieavonden georganiseerd 	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Het beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek.</p> <p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p>	<p>In 2011 beschikken we over nieuw bodembeleid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Keuze maken voor opstellen van lokaal bodembeleid of het volgen van het landelijk beleid. Op basis van de onder 1 genoemde keuze het opstellen van lokaal beleid of implementeren landelijk beleid. 	<p>In 2011 is samen met de gemeente Barendrecht opdracht verleend tot het opstellen van nieuwe bodemkwaliteitskaarten. De kaarten moeten vijfjaarlijks worden vernieuwd. De kaarten zijn begin 2012 vastgesteld. Als uit de kaarten en uit praktisch oogpunt (uitvoering grondverzet) blijkt dat het werken met de kaarten knelpunten oplevert, wordt een voorstel gedaan voor lokaal beleid.</p>	<p>Een eventueel voorstel voor lokaal beleid volgt in 2012.</p>
<p>Verlagen van risico's binnen de gemeente bij de productie, het vervoer, de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen.</p>	<p>In 2011 beschikken we over een nieuwe externe veiligheidsvisie.</p>	<p>Opstellen en vaststellen externe veiligheidsvisie.</p>	<p>In november 2011 is de Visie Externe Veiligheid vastgesteld door de gemeenteraad. De visie wordt aangevuld met een publieksfolder.</p>	
<p>Een <i>schaalsprong</i> realiseren ten aanzien van het milieubeleid.</p>	<p>In 2011 beschikken we over een geactualiseerde milieuvisie.</p>	<p>Vernieuwen milieuvisie. Daarbij worden ook de uitkomsten lokale klimaatop meegenomen.</p>	<p>In juli 2011 is het vernieuwde Milieuprogramma vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin zijn de schaalessprong en de uitkomsten van de lokale klimaatop meegenomen.</p>	
<p>De vuilophaal in de gemeente is goed verzorgd.</p>	<p>In 2011 beschikken we over een nieuw beleidskader afval.</p>	<p>Voorbereidingen voor opstellen nota afvalbeleid.</p>	<p>Door personele onderbezetting is het niet gelukt om in 2011 een nieuw afvalbeleidsplan op te stellen.</p>	<p>Een eventueel voorstel voor nieuw beleidskader afval volgt in 2012. Daarbij wordt de mogelijke BAR samenwerking betrokken.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: De gemeente Ridderkerk is een betrouwbare partner (nog discussie over dit kerndoel).</p> <p>In Ridderkerk passen ambities bij onze mogelijkheden.</p>	<p>We beschikken in 2012 over een structureel sluitende meerjarenbegroting.</p> <p>De afgesproken prestaties zijn geleverd en worden jaarlijks bij de rekening verantwoord.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Effectueren gemaakte afspraken met onze maatschappelijke partners over de bezuinigingen n.a.v. kerntakendiscussie/begroting. • Gesprekken vervolgen met onze maatschappelijke partners over het structureel realiseren van de bezuinigingen. • Zoeken naar alternatieve inkomsten bronnen bijvoorbeeld subsidies. • Discussie over kerntakendeel van de kerntakendiscussie: Opstarten discussie over hoofdstuk drie (Criteria voor het gemeentelijk takenpakket) van de kadernota. 	<p>De gemaakte afspraken worden gerealiseerd. Over de precieze invulling zijn in sommige gevallen nog gesprekken gaande.</p> <p>De kerntakendiscussie 2.0 is door de raad afgesloten. Resultaat van de discussie is een lijst met bezuinigingsmogelijkheden waarbij een prioritering is aangegeven.</p>	

5 Wat heeft het gekost

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 1 Burger als Partner

Omschrijving	(voordeel + / nadeel -)		
	Begroting 2011	Begroting 2011 na wijz.	Rekening 2011
Lasten	-48.246.000	-32.205.000	-29.702.200
Baten	31.045.900	18.416.300	18.311.500
Saldo voor bestemming	-17.200.100	-13.788.700	-11.390.700
Toevoeging reserve	-119.900	-820.800	-817.400
Onttrekking reserve	305.000	3.243.700	3.208.300
Totaal reserve mutaties	185.100	2.422.900	2.390.900
Saldo na bestemming	-17.015.000	-11.365.800	-8.999.800

5.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen programma 1 Burger als Partner

Het resultaat in de rekening 2011 ten opzichte van de begroting 2011 na wijziging laat zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Resultaat voor bestemming:

- Lagere lasten stedelijke vernieuwing/ ruimtelijke ordening 173.500,--
- Afwikkeling stedelijke ontwikkeling woningbouw 256.500,--
- Bouwgrondexploitatie 1.495.000,--
- Overige verschillen 473.000,--

Saldo voor bestemming (voordelig) 2.398.000,--

Mutaties reserves:

- Minder aanwending, saldo mutaties reserves -/ 32.000,--

Saldo na bestemming (voordelig) 2.366.000,--

Voor een nadere toelichting bij de bovengenoemde afwijkingen wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Jaarrekening de onderdelen 3.1.2 en 3.1.2.4 (reserves).

Hieronder volgt een verantwoording van de belangrijkste inhoudelijke (beleidsmatige) afwijkingen.

Stedelijke vernieuwing en ruimtelijke ordening

Het voordeel van € 173.500 wordt enerzijds veroorzaakt door vertraging in de uitvoering van projecten die ten laste van de reserve stedelijke vernieuwing worden gebracht. Anderzijds konden kosten voor bestemmingsplannen ten laste worden gebracht van grondexploitaties.

Stedelijke ontwikkeling woningbouw

De financiële afwikkeling met het rijk heeft plaatsgevonden voor de tijdelijke stimuleringsregeling woningbouwplannen.

Het betreft 3 projecten:

1. Het Bordes

De prestatie is gehaald (tijdige start bouw van de woningen). Voor deze bijdrage is een verplichting aangegaan. De bijdrage voor 41 woningen wordt via de notaris bij het transport van de verkochte woningen (per woning) uitbetaald.

2. De Riedertoren

De prestatie is gehaald (tijdige start bouw van de woningen). Er is € 200.000 van de bijdrage uitbetaald na oplevering van de woningen. Er wordt voorgesteld een reserve van € 256.000 te vormen voor de oplevering van de parkeergarage.

3. Park Bolnes

Er is een bedrag van € 280.000,- terug gestort naar het rijk. Dit vanwege het niet halen van de prestatie voor 28 woningen binnen het project Park Bolnes (tijdige start bouw).

De bouw van 26 woningen is wel tijdig gestart. Voor de bijdrage van deze woningen is een

verplichting aangegaan. De bijdrage voor deze 26 woningen wordt via de notaris bij het transport van de verkochte woningen (per woning) uitbetaald.

Bouwgrondexploitatie

Bij het complex Centrumplan zijn de uitgaven € 200.000,-- hoger wat voornamelijk wordt veroorzaakt door de aankoop van de Dr. Kuyperschool.

Bij het complex Cornelisland is er € 2.580.000,-- minder uitgegeven dan geraamd. Op verzoek van de ontwikkelaar is het bouwrijp maken van de Kop van Cornelisland (€ 2.170.000,--) uitgesteld. En er is een gunstige aanbesteding geweest van het bouwrijp maken van fase 2 van Cornelisland.

Bij het complex Het Zand is ongeveer € 106.000,-- minder uitgegeven dan geraamd omdat nog niet is gestart met de bouw in de "Driehoek Het Zand".

Bij het complex Nieuwbouw Piramide (schoolmeestershuis Rijsoord) is € 57.200,-- minder uitgegeven dan geraamd omdat er nog geen overeenstemming is bereikt over dit project.

Bij het complex Zorgwoningen Generaal Smutsstraat is de geraamde opbrengst uit de verkoop van de grond ad € 677.900,-- nog niet ontvangen. Dat komt door een planwijziging door Woonvisie waardoor Woonvisie de grond nog niet heeft afgenomen. Daar staat tegenover dat de kosten voor uitvoering en toezicht op het bouwrijp maken ook lager zijn uitgevallen en wel voor € 138.300.

Bij het Grondbedrijf worden de voor- en nadelige saldi aan het eind van het jaar overgeboekt naar de balans, waardoor het in de begroting en de rekening budgettair neutraal uitwerkt. Alleen als een complex wordt afgesloten komt het voordeel/nadeel ten gunste/laste van de rekening.

Dat is het geval met bovengenoemde mutaties.

Maar daarnaast zijn er ook mutaties die buiten de boekwaarden omgaan, bijvoorbeeld (tussentijdse) winstnemingen en mutaties in reserves. De belangrijkste in die categorie volgen hierna.

Bij complex Centrumplan wordt de Voorziening verliesgevend complex Centrumplan met € 194.200,-- verhoogd tot € 1.900.000,--. Dit omdat door de lange looptijd van het project de financieringskosten hoger uitvallen.

Het complex Veren Ambacht wordt afgesloten. Maar voordat dit plaatsvindt wordt voorgesteld € 1.270.000,-- toe te voegen aan de nieuw te vormen reserve Toeristische overstapplaats Deltapoort. Dit ten behoeve van de uitvoering van de Integrale Gebiedsvisie Deltapoort en de Ridderkerkse Structuurvisie. Hiermee was namelijk in de grondexploitatie Veren Ambacht rekening gehouden.

Daarna resteert er een positief saldo van € 559.500,--. Opgemerkt wordt dat bij dit complex al eerder (tussentijds) winst was genomen voor een bedrag van € 8.900.000,00,-- zodat op deze grondexploitatie een totaalwinst is behaald van € 9.459.500,--.

Ook het complex Dura's Slikkerveer is afgesloten. Daar is het positieve saldo € 49.500,-- Bij de resultaatbestemming van de rekening zal worden voorgesteld dit voordelige saldo en ook dat van het complex Veren Ambacht (hiervoor genoemd) toe te voegen aan de vrije reserve.

Aan het fonds Stadsuitbreiding is € 189.800,-- minder afgedragen dan begroot. Voornaamste oorzaak is dat in 2011 nog geen grond is verkocht in Cornelisland, terwijl dit wel werd verwacht.

5.3 Stand van zaken / realisatie 2011 nieuw beleid programma 1 Burger als Partner

N.v.t.

2.2.2 Programma 2 Burger als Kiezer

1 Inleiding

De burger als kiezer is de burger die politiek wordt gerepresenteerd en die een bepaalde kwaliteit van politiek en bestuur mag verwachten. Als prestatie is omschreven dat het gemeentebestuur goed luistert naar zijn inwoners, een duidelijke visie heeft op de toekomst en waar maakt wat het belooft.

2 Algemeen

Het programma Burger als Kiezer is het programma waarbinnen het gemeentebestuur en de Ridderkerkse samenleving elkaar ontmoeten. De burger heeft bij de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2010 (nieuwe) raadsleden gekozen. Vervolgens zijn de coalitie en het college gevormd én is het coalitieakkoord "Dienstbaar in vertrouwen" geschreven. De uitwerking daarvan treft u in de programmabegroting aan. In het coalitieakkoord is vastgelegd dat het gemeentebestuur er is voor de behartiging van de belangen van de Ridderkerkse samenleving. Dat kan het gemeentebestuur niet alleen, maar daar heeft het de inbreng van die samenleving bij nodig. Het gemeentebestuur moet weten wat de ideeën, wensen en problemen van burgers, bedrijven en organisaties zijn om daar iets mee te kunnen doen. In alle gevallen gaat het erom dat partijen de wil hebben om naar elkaar te luisteren. Ridderkerk heeft veel ervaring opgedaan met wat in het algemeen Participatie wordt genoemd. De gemeente is daar landelijk gezien een voorloper in. Als voorloper maak je beginnersfouten. Je bent zo enthousiast en gaat zo veel doen, dat niet iedereen dat bij kan houden. Je teamgenoten, de deelnemers aan participatietrajecten, worden het participeren moe, want er gaat wel erg veel tijd in zitten. Uiteindelijk hou je een kern van participanten over, die steeds meer gaat doen en steeds meer verwachtingen gaat krijgen van de inbreng door participatie en in haar verwachtingen wordt teleurgesteld als het resultaat niet naar wens is. Dit wordt ook wel de participatieparadox genoemd. Dit beeld kwam naar voren uit de bestuurskrachtmeting die in 2009 is gehouden. Heel herkenbaar voor iedereen, maar als je het goede van de afgelopen periode wilt behouden en nieuwe kanalen aan wilt boren, zul je met een goed plan moeten komen. In de uitgebreide concept-kadernotitie "Uitgangspunten voor participatie 2010 – 2014" is opgenomen hoe het college de toekomst van participatie in Ridderkerk ziet. Dat betekent een doorontwikkeling van participatie, die vanaf 2011 zichtbaar zal worden.

Regionale samenwerking betekent krachtenbundeling waardoor meer bereikt kan worden voor de regio en de afzonderlijke gemeenten, ook in de richting van de rijks- en provinciale overheid. Samenwerking is hiermee geen doel op zich, maar een middel om de Ridderkerkse bevolking beter van dienst te zijn. De samenwerking is soms in een vast samenwerkingsverband georganiseerd en in andere gevallen ontstaat deze spontaan omdat gemeenten elkaar op beleidsterreinen vinden. De samenwerking vindt daardoor met wisselende partners plaats. De vertegenwoordiging in het dagelijks bestuur van de Stadsregio, door één vertegenwoordiger voor de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk (BAR) dwingt ons ertoe om op stadsregionale dossiers de samenwerking met Barendrecht en Albrandswaard te zoeken en een gezamenlijk standpunt in te nemen. Op deze manier wordt de agendadeling steeds concreter. In de uitkomsten van de bestuurskrachtmeting is de externe oriëntatie van de gemeente op de regio een speciaal aandachtspunt. Daarbij wees de visitatiecommissie erop dat regionale samenwerking niet een kwestie is van problemen die over ons komen, maar dat dit inhoudt dat actief samen een agenda gedeeld moet worden. Al deze onderwerpen (en meer) zal het college steeds in alle openheid met de raad bespreken, zodat de titel van het coalitieakkoord "Dienstbaar in vertrouwen" door de raad en de samenleving kan worden getoetst.

De raad heeft als volksvertegenwoordiger een aantal specifieke rollen. De raad stelt kaders waarbinnen het college het dagelijks bestuur van de gemeente uitvoert, stelt bij de begroting de budgetten vast die daarvoor beschikbaar worden gesteld en controleert of ook daadwerkelijk binnen de gegeven kaders en budgetten wordt bestuurd. Als sluitstuk van de controle voert de rekenkamercommissie onderzoek uit naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid en beheer. Ook in 2011 zullen dergelijke onderzoeken worden uitgevoerd. In het eindoordeel van de bestuurskrachtmeting is opgenomen dat de destijds aanstaande verkiezingen een kans boden om de politieke cultuur te veranderen: openstaand voor inbreng vanuit

de samenleving, kritisch en werkend aan de problemen van de samenleving. Het college wil hier samen met de gemeenteraad de schouders onder zetten.

3 Realisatie

Participatie

Op 16 december 2010 heeft de gemeenteraad de nieuwe uitgangspunten voor participatie: 'Ridderkerk, participatie, burgers en bestuur 2010' vastgesteld. Vanaf dat moment zijn de nieuwe afspraken die we in die uitgangspunten hebben gemaakt stuk voor stuk ingevoerd. Misschien wel het belangrijkste nieuwe uitgangspunt is, dat participatie nu niet meer alleen een verhaal van het college is, maar van het hele gemeentebestuur. We hebben daarom snel gezorgd voor een publieksfolder en plaatsing van de nieuwe afspraken op de gemeentelijke website.

Willen luisteren naar je burgers betekent ook dat je je deuren verder opent. Het hele gemeentebestuur is daar actief mee aan de slag gegaan.

1. De deur open bij de raad: burgers worden ook actief uitgenodigd om naar de vergaderingen van de gemeenteraad te komen en in gesprek te gaan met raadsleden. Zij kunnen ook – via de raadsgriffie – een kijkje achter de schermen van de lokale politiek nemen. Ook vanuit de raadsgriffie is een publieksfolder ontworpen die mensen uitnodigt om te participeren.
2. De deur open bij het college van B&W: burgemeester en wethouders hebben een sprekkur ingesteld, waar burgers veel gebruik van maken. Er zijn goede afspraken gemaakt over wanneer het college een wijkbezoek organiseert: niet als vaste verplichting, maar wanneer er aanleiding voor is.
3. Iedereen uitnodigen: als we burgers oproepen om mee te denken – te participeren – bij gemeentelijke vraagstukken nodigen wij niet alléén meer de participatieplatforms uit, maar nodigen we ook via de website uit. De mogelijkheden voor e-participatie zijn in 2011 echter nog niet verder verkend. De raad is hierover onlangs geïnformeerd.
4. De jongeren: alle Ridderkerkse jongeren tussen de 16 en de 24 jaar hebben in 2011 (coproductie college, gemeenteraad en Jongerenraad) een uitnodiging ontvangen om zich actief op te stellen met betrekking tot de lokale politiek en participatie. Daarnaast ontvangen alle jonge Ridderkerkers die 18 worden het 18+boekje. Dit boekje is op initiatief van de gemeenteraad door de Ridderkerkse Jongerenraad ontworpen.
5. De begroting: in de uitgangspunten voor participatie hebben we ook afgesproken dat de participatieplatforms worden betrokken bij het begrotingsproces. In 2011 hebben we daar de eerste ervaringen mee opgedaan (wensenlijst voor de kadernota). Verwacht wordt dat dit proces in 2012 nog zal verbeteren en verankerd zal worden in de bestuurlijke en ambtelijke organisatie.

We vragen aan onze burgers om ons hun wensen, ideeën en opvattingen kenbaar te maken. Dat vraagt van de organisatie ook dat zij uitnodigender is. Daarin is in 2011 ook flink geïnvesteerd.

1. Instrumenten: in 2011 is de 'leidraad Burger, Beleid, Besturen' ontworpen en verspreid onder de ambtenaren. Deze leidraad helpt ambtenaren en bestuur om goede keuzes te maken bij participatie. Zo bevat de leidraad de visie van het bestuur, een omgevingsanalyseformulier, een afwegingskader en informatie over participatievormen. Basisgedachte van die instrumenten is: als je participatie wilt, dan moet je weten wie je daarvoor uitnodigt en wat je van de participatie verwacht. Alleen dán kun je na afloop van de participatie zien of de resultaten goed zijn. Want dan weet iedereen wat de bedoeling is en wat van hem of haar wordt verwacht.
2. Houding, gedrag en vaardigheden: nieuwe (en 'oude') ambtenaren worden vanaf het begin meegenomen in de participatiegedachte. Dat gebeurt via de introductiebijeenkomsten, die eveneens open staan voor 'oude' ambtenaren. De ambtseed, de 'Verklaring van Vertrouwen' is daar een belangrijk instrument in. (ik wil inspireren en geïnspireerd worden.....' hier gaat het vooral om houding en gedrag. De competenties: inlevend, samenwerkend en ondernemend zijn leidend bij hoe we in ons werk staan. Maar het gaat ook om vaardigheden. In 2011 zijn we daarom verder gegaan met het investeren in mediationvaardigheden bij ambtenaren en begrijpelijk schrijven van brieven en beschikkingen.
3. Wijkregisseurs: extra investeringen voor participatie zien we ook met het - per 1 oktober 2011 - aanstellen van twee Wijkregisseurs.

Regionale samenwerking

Het kabinet heeft besloten dat op 1 januari 2013 de WGR+ wordt ingetrokken. Dat betekent het einde van de huidige Stadsregio Rotterdam. Door de burgemeesters van Rotterdam en Den Haag is besloten om het voortouw te nemen voor een vervolg op de huidige stadsregio en de samenwerking in het gewest Haaglanden. Dit moet uitmonden in de vorming van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. In 2011 zijn de in dat kader gehouden bijeenkomsten bestuurlijk en ambtelijk bijgewoond. Daarbij wordt kritisch bekeken of de voorgestelde schaal betekent dat meer bereikt kan worden voor de gemeente en de regio. Samenwerking is immers geen doel op zich, maar een middel om de Ridderkerkse bevolking beter van dienst te zijn.

De samenwerking in BAR-verband heeft in 2011 meer vorm gekregen. Zoals iedere gemeente in Nederland krijgen de BAR-gemeenten vanuit het Rijk taken toebedeeld op het sociale vlak. Door deze taken in samenwerking op te pakken, kunnen de drie gemeenten hun wettelijke taken op dat terrein naar behoren uit gaan voeren. In 2011 zijn hiervoor de eerste verkenningen gestart. De taken die een gemeente moet uitvoeren in het kader van omgevingsvergunningen heeft er al eerder voor gezorgd dat de BAR-gemeenten nauwer met elkaar zijn gaan samenwerken. In 2011 is er een projectleider aangesteld, die de vorming van de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving in BAR-verband moet voorbereiden en vorm moet geven. Het college heeft tijdens de raadsconferentie in september 2011 met de raad over deze onderwerpen gesproken. Naar aanleiding daarvan heeft de raad op 6 december 2011 de eigen rol in de BAR-samenwerking tegen het licht gehouden en het college gevraagd een up-date van het BAR-koersdocument aan de raad aan te bieden.

In verband met de samenwerking binnen Deltapoort is in 2011 een informatiebijeenkomst voor de raden gehouden. Op die avond is uitgelegd welke stappen er gezet zijn en worden om te komen tot een integrale gebiedsvisie voor Deltapoort die in 2012 gereed moet zijn.

In 2011 is door de rekenkamercommissie een aantal onderzoeken uitgevoerd, waarvan de rapporten aan de raad zijn of binnenkort worden aangeboden. De rapporten over het onderzoek naar onderwijshuisvesting en de bestrijding van jeugdwerkloosheid zijn met de raad besproken. De rapporten over de oprichting van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), de BAR-samenwerking en de landelijke benchmark in verband met de invoering van het CJG zijn wel afgerond, maar nog niet toegezonden aan de raad of besproken met de raad.

De visie van het college op de wijze waarop het zich in wil zetten voor de samenleving en open wil staan voor inbreng daaruit komt onder andere naar voren in het instellen van een collegespreekuur en bekendmaking van de collegebesluiten op de gemeentelijke website.

Door leden van de gemeenteraad wordt bij toerbeurt wekelijks een column in de Combinatie gevuld.

3.1 Onderzoeksresultaten Waarstaatjegemeente

Waarstaatjegemeente.nl - najaar 2011

Beknopt overzicht uitkomsten en een reactie van het college op die uitkomsten

	Burger als kiezer	Burger als klant	Burger als onderdaan	Burger als partner	Burger als wijkbewoner	Burger als belastingbetaler
Gemid.: 2011*	5,9	7,6	6,3	5,7	7,0	5,9
2011	5,8 	7,6 	6,5 	5,6 	7,2 	6,0
2010	5,8 	7,5 	6,3 	5,5 	7,0 	5,8
2009	5,0	7,3	6,3	5,1	7,1	5,4

* Gemiddelde uitkomst van gemeenten van vergelijkbare grootte.

Reactie college op de uitkomsten:

Het college is blij verrast met de positieve uitkomsten van de meting 2011. Juist omdat de laatste jaren allerlei forse bezuinigingen moesten worden doorgevoerd, valt deze uitkomst extra op.

Burger als kiezer:

Het gemeentebestuur (raad, burgemeester en college) heeft in de begroting opgenomen dat het met minimaal gemiddeld een 6 beoordeeld wil worden door de burger als kiezer. Na de stijging, met 0,8 punt, die in 2010 gemeten werd ten opzichte van 2009 is de waardering dit jaar op een gelijk gemiddelde van 5,8 blijven steken en ligt daarmee 0,1 punt onder het landelijk gemiddelde dat op 5,9 staat. Dat is jammer, maar er zijn lichtpuntjes. De uitkomst van de zeven vragen die tot het gemiddelde cijfer leidt, laat zien dat op onderdelen en stijging te zien is ten opzichte van 2010. Die komt het meest naar voren in de mening van burger over goed gemeentebestuur. De waardering op dat punt is 6,3. Eigenlijk is "het gemeentebestuur" een containerbegrip, dat de raad, de burgemeester en het college inhoudt. Het is dan ook vreemd, dat de waardering voor die specifieke bestuursorganen achterblijft bij die voor "het gemeentebestuur". Wat hiervan de onderliggende redenen zijn, is niet uit de cijfers te halen. Laten we daarom blij zijn dat "het gemeentebestuur" gezamenlijk steeds beter scoort, want van 5,4 in 2009, via 6,1 in 2010 naar 6,3 in 2011 is een forse stijging die 0,2 punt boven het landelijk gemiddelde uitkomt. We zijn er nog niet, maar we gaan er vanuit dat aan het einde van de bestuursperiode de gemiddelde 6,0 behaald kan worden door o.a. de volgende activiteiten:

- voortgaan met de doorontwikkeling van participatie;
- invoering en doorontwikkeling van on-line participatie;
- vragen naar de mening van onze burgers door bijvoorbeeld dit instrument: de waarstaatjegemeente;
- besluiten van het college en gemeenteraad te publiceren en toe te lichten via de website en het gemeentejournaal, met daarbij speciale aandacht voor het verloop van de participatie en de invloed daarvan op de besluitvorming;
- bereikbaarheid van het gemeentebestuur praktisch in te vullen door middel van de wijkbezoeken, het spreekuur van het college, de column van de raadsleden, de uitzending van de raadsvergaderingen via internet enz.

Burger als klant:

Voor de 'burger als klant' zijn zeven indicatoren benoemd: de openingstijden zijn voldoende en duidelijk, bij het loket van de gemeente hoef je niet lang te wachten, de ambtenaren aan het loket zijn correct en vriendelijk, de ambtenaren aan het loket van de gemeente helpen je snel en vakkundig, het gemeentehuis is goed verzorgd, de prijs van de producten is redelijk en de informatie

die de gemeente geeft is voldoende en begrijpelijk. Met uitzondering van de indicator "Oordeel van de burger over de prijs van de producten en diensten" zijn binnen dit proces alle scores hoger of gelijk aan vorig jaar. Mogelijk houdt de lagere waardering voor de prijs van de diensten verband met de situatie rond het eerst wel en later niet meer gratis verstrekken van de Nederlandse identiteitskaarten. Dit vond in dezelfde periode plaats als deze peiling. In totaliteit is de waardering voor het hoofdproces Dienstverlening gestegen van een 7,5 naar een 7,6.

Ook in de jaren 2012 en verder blijven we ons inzetten om de dienstverlening aan de burgers te verbeteren. Dit gaan we doen door het inrichten van een klantcontactcentrum zodat de burger uiterlijk in 2015 één aanspreekpunt heeft bij de gemeente en dat 80% van de vragen en diensten in 1 keer kunnen worden beantwoord of geleverd. Verbeteren van de telefonische bereikbaarheid en het binnen de gestelde termijnen beantwoorden van vragen zijn acties die we gaan nemen. We blijven onze medewerkers ontwikkelen en coachen op klantgerichtheid en doen we er alles aan om de wachttijden aan het loket zo kort mogelijk te laten zijn. Dit laatste punt proberen we te realiseren door meer op afspraak te gaan werken.

Burger als onderdaan/belastingbetaler:

Voor de burger als onderdaan zijn vijf indicatoren benoemd: het is in de gemeente voldoende veilig op straat, de gemeente pakt de sociale veiligheid goed aan, de in de gemeente geldende verordeningen en andere regels zijn nodig, helder en niet in strijd met elkaar, de gemeente controleert en handhaaft regels voldoende en de woonlasten in de gemeente zijn in verhouding met de kwaliteit van het wonen in de gemeente. Deze indicatoren scoren in Ridderkerk ten opzichte van vergelijkbare gemeenten goed.

Terwijl in de andere gemeenten de score gelijk gebleven is, is er in Ridderkerk een toename van het totale rapportcijfers met 0,2. Gezien de uitkomsten voelt de burger als onderdaan zich dus over het algemeen veiliger dan in voorgaande jaren. Helaas heeft Ridderkerk recent te maken gekregen met een, relatief groot, aantal overvallen. Dat er overvallen plaatsvinden én het aantal overvallen zal het veiligheidsgevoel van burgers (en ondernemers) niet ten goede komen. Bepalend hierbij is echter ook hoe de gemeente, in samenwerking met politie, optreedt bij de actieve opsporing, het zoeken van de publiciteit én de nazorg aan slachtoffers, betrokkenen en de (directe) omgeving. Hopelijk wordt deze inzet bij een volgend onderzoek 'beloond' met burgers die zich, ondanks een aantal bedreigende voorvallen, toch veilig zijn blijven voelen in de eigen woonomgeving. Verder is er ook een toenemende tevredenheid te zien van burgers over wat er met zijn belastinggeld gebeurt (voorzieningsniveau). Van een 5,4 in 2009 naar een 6,0 in 2011. Waarmee we dus in het jaar 2011 boven het landelijk gemiddelde uitkomen. Verder valt op dat de burger meer tevreden is over de duidelijkheid van regels en het handhaven daarvan.

Burger als partner:

De waardering van de burger als partner laat de afgelopen twee jaar een stijgende lijn zien. In 2010 maakten we een forse sprong naar 5,5 ten opzichte van 5,1 in 2009. Ook afgelopen jaar is de weg omhoog verder ingezet. Het is echter een bescheiden stijging van 5,5 naar 5,6. Daarmee zitten we net onder het landelijk gemiddelde (5,7). We zijn dus net als vorig jaar blij met de stijging maar we zijn nog niet tevreden. We blijven streven naar een betere waardering van de burger. Het in 2010 vastgestelde participatiebeleid moet ons daarbij helpen. Wat opvalt aan de cijfers is dat er een daling is ten opzichte van 2010 in de waardering van de burgers in de mate waarbij ze bij de totstandkoming van plannen worden betrokken. In 2010 scoorden we hierop een 6,0 en in 2011 een 5,6. Daar moeten we in 2012 dus op inzetten. Om conform de uitgangspunten van het participatiebeleid de burger beter bij de totstandkoming van plannen te betrekken. Wat verder opvalt, is dat de burgers een hogere waardering hebben dan in 2010 voor de mate waarop ze zijn betrokken bij de uitvoering van beleid. Weliswaar nog net onder het landelijk gemiddelde maar we gaan wel vooruit. Dat zien wij dan ook als een aansporing om ook in de uitvoering van beleid de burger nog beter te betrekken. Voorbeelden van hoe we dat willen gaan doen zijn het consequent toepassen van het afwegingskader participatie, de inzet van de wijkregisseurs nieuwe stijl, intensiveren van de contacten met het bedrijfsleven, collegebezoeken enzovoort. Naast de verbetering van de relatie met inwoners, blijven we ook werken aan de samenwerking met onze partners. Dit zijn zowel andere gemeenten binnen en buiten de regio, alsook onze maatschappelijke partners. Als gemeente willen wij met onze maatschappelijke partners afspraken maken over de gewenste maatschappelijke effecten binnen de beschikbare middelen. Van onze maatschappelijke partners vragen wij om op basis van hun professionaliteit, kennis en ervaring aan te geven hoe zij

deze maatschappelijke effecten denken te kunnen realiseren. Aangezien zij de uitvoering veelal voor hun rekening nemen horen zij direct van onze inwoners of bepaalde activiteiten wel of niet in de smaak vallen en kan indien nodig (en mogelijk) ingespeeld worden op de wensen van onze inwoners.

Burger als wijkbewoner:

Het niveau waarop de burger als wijkbewoner de gemeente waardeert is hoger dan in 2009 en is dat van de best presterende gemeenten. Op vrijwel alle onderzochte onderdelen bleef de score hetzelfde of steeg zelfs licht. Alleen de waardering voor uitgaansgelegenheid en winkelaanbod is iets gedaald. Ten aanzien van de waardering van het winkelaanbod ligt Ridderkerk echter nog ver boven het landelijk gemiddelde (8.1 voor Ridderkerk 7.5 gemiddeld). Een noemenswaardige stijger in waardering zit in de beleving van verkeersveiligheid. De aandacht op dit beleidsterrein wordt dus herkend. Een nog grotere stijging zit in de waardering van de speelmogelijkheid en de voorzieningen voor jongeren. Ook dit heeft de afgelopen jaren de nodige aandacht gehad en laat zien dat ondanks dat Ridderkerk aan het vergrijzen is er wel degelijk veel aandacht is voor de jeugdige inwoner. Tot slot worden de welzijnsvoorzieningen in de buurt in toenemende mate gewaardeerd (van 5.9 in 2009 tot 6.4 in 2011 en tegen gemiddelde van 6.0) door de inwoners. Dit ondersteunt het beleid t.a.v. buurtgericht werken en de inzet van Sport en Welzijn in de afgelopen jaren. Het helpt ook dat er inwoners zijn die zich inzetten voor een schoon Ridderkerk waarvan er een aantal door de Ridderkerk Slinger in het zonnetje is gezet.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 2 Burger als Kiezer

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur. Het gemeentebestuur luistert goed naar zijn inwoners.	Opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen**.	4x per jaar organiseren van Dag nieuwe inwoners Up-date van boekje 18+ Boekje 18+ aan alle nieuwe 18-jarigen toesturen.	Dit evenement is éénmaal georganiseerd maar niet uitgevoerd. Het 18+boekje is niet ge-updatet, dat zit nu in de planning samen met de Jongerenraad voor 2012.	De avond voor nieuwe inwoners zou plaatsvinden op 28 juni. Wegens slecht weer is deze afgelast. Het 18+boekje is nog niet ge-updatet omdat er nog een grote voorraad 18+boekjes was. Deze zou dan moeten worden vernietigd. En indien er gewacht werd tot 2012, kunnen belangrijke wetswijzigingen worden opgenomen in het nieuwe boekje (decentralisaties).
	Oordeel burger over invloed als kiezer.* Realisatie 2009: 4,9 Realisatie 2010: 5,8 Landelijk gemiddelde 5,5 is Streefcijfer 2011. Realisatie 2011: 5,8 Streefcijfer 2014 6,0	Uitdragen coalitieakkoord en prestaties gemeentebestuur Aansprekende communicatie in Gemeentejournaal per thema van het coalitieakkoord in relatie met de prestaties Inwoners actief stimuleren om deel te nemen aan discussies/participatie. Laten zien wat met de uitkomsten van de Rekenkameronderzoeken wordt/is gedaan Laten zien wat met de uitkomsten van de bestuurskrachtmeting wordt/is gedaan.	In voorkomende gevallen is dit in 2011 gebeurd.	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur.</p>	<p>Oordeel burger over vertegenwoordiging door gemeenteraad* Realisatie 2009: 4,9 Realisatie 2010: 5,5 Landelijk gemiddelde 5,5 is Streefcijfer 2011 Realisatie 2011: 5,6 Streefcijfer 2014: 6,0</p>	<p>Bezien welke mogelijkheden er zijn voor digitalisering van de verslaggeving van raadsvergaderingen (geluid en beeld) om de bekendheid van het werk van de raad te vergroten. Als raad bezoeken afleggen binnen de wijken.</p>	<p>Sinds september 2011 wordt het geluid van de raadsvergaderingen uitgezonden via de gemeentelijke website. Het geluid wordt ook gearchieveerd. Bezoekt zijn politie, een thuiszorgorganisatie, C-JG, Gemini college en Stadswacht Rotterdam.</p>	
<p>Kerndoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur. Het gemeentebestuur maakt in het algemeen waar wat het belooft en zich voorneemt.</p>	<p>Oordeel burger over besluitvaardigheid van de gemeenteraad** Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,9</p>	<p>Duidelijkheid geven over bevoegdheden, procedures en planning van belangrijke besluitvorming. Werken met een duidelijke bestuursplanning. Publiceren van door de raad genomen besluiten.</p>	<p>Wordt o.a. aandacht aan besteed bij 'Bezoek aan de raad'. De bestuurlijke planning wordt steeds beter en wordt per kwartaal in het Presidium besproken. Besluiten van de raad worden meegedeeld in de rubriek 'Besluiten van de raad' in het Gemeentejournaal.</p>	
	<p>Kerndoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur. Vertrouwen burgers in B&W.* Landelijk gemiddelde is 6,0. Realisatie 2009: 5,1 Realisatie 2010: 6,0 Streefcijfer 2011: 6,0 Realisatie 2011: 6,1 Streefcijfer 2014: 6,0</p>	<p>Uitdragen coalitieakkoord en prestaties gemeentebestuur, gekoppeld aan p&c-cyclus. Deelgenoot maken van afwegingen die tot het besluit hebben geleid. Laten zien welke werkwijze is gevolgd en wat de inbreng uit de samenleving is gedaan. Nieuwe wijze van wijkbezoeken ontwikkelen op basis van thema, boodschap of vraag.</p>	<p>Doortontwikkeling participatie.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur.</p> <p>Het gemeentebestuur maakt in het algemeen waar wat het belooft en zich voorneemt.</p>	<p>Oordeel burgers waarmaken beloften B&W.*</p> <p>Realisatie 2009: 4,8</p> <p>Realisatie 2010: 5,4</p> <p>Streefcijfer 2011: 6,0</p> <p>Realisatie 2011: 5,5</p>	<p>• Communicatie in Gemeentejournaal per thema van het coalitieakkoord in relatie met de prestaties (of andere vorm van telkens terugkerende herkenbare communicatie van delen van coalitieakkoord en prestaties). Gekoppeld aan p&c-cyclus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laten zien welke werkwijze is gevolgd. • Laten zien welke afwegingen tot het besluit hebben geleid. <p>Monitoring aanbevelingen bestuurskrachtmeting.</p>	<p>Bekendmaking van collegebesluiten op website</p>	
	<p>Mening burgers over goed gemeentebestuur*.</p> <p>Realisatie 2009: 5,4</p> <p>Realisatie 2010: 6,1</p> <p>Landelijk gemiddelde 6,0 is streefcijfer 2011</p> <p>Realisatie 2011: 5,5</p> <p>Streefcijfer 2014: 6,3</p>		<p>De aanbeveling van de visitatiecommissie om participatie anders in te richten is verder vormgegeven.</p> <p>Tijdens de raadsconferentie in september 2011 hebben raad en college gesproken over de visie van het college, die uitgaat van de burger centraal, open, transparant en efficiënt en over de uitkomsten van de bestuurskrachtmeting. Op inhoud treft u in de andere programma's thema's uit de bestuurskrachtmeting aan.</p>	
	<p>Mening burgers over besluitvaardigheid van het college.**</p> <p>Realisatie 2010: 5,9</p> <p>Realisatie 2011: 5,9</p> <p>Streefcijfer 2014: 6,0</p>	<p>Actieve openbaarmaking van relevante collegebesluiten.</p>	<p>Collegebesluiten worden sinds eind 2011 via de website gepubliceerd.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) waardeert het gemeentebestuur.</p> <p>Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.</p>	<p>Oordeel betrekken burger bij totstandkoming en uitvoering van plannen*.</p> <p>Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 5,4 Streefcijfer 2011: 5,6 Realisatie 2011: 5,6 Streefcijfer 2014: 6,0</p>	<p>waardeert het gemeentebestuur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visie op Public Affairs ontwikkelen • Zoeken naar meer mensen die meedoen met participatie buitenom de mensen die dat altijd al doen • Ondernemers inschakelen en hen bewegen ook hun mening te geven • Ontdekken wat we kunnen doen met welke vormen van online-participatie. 	<p>Organisatie van dag voor nieuwe inwoners. Instelling spreekuur van collegeleden.</p>	
	<p>Oordeel interesse gemeente in mening burgers*.</p> <p>Realisatie 2009: 5,5 Realisatie 2010: 6,0 Streefcijfer 2011: 6,0 Realisatie 2011: 6,0 Streefcijfer 2014: 6,0</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgangspunten voor participatie communiceren; • Laten zien welke werkwijze is gevolgd en wat met de inbreng uit participatie is gedaan. 	<p>Uitgangspunten participatie zijn bekendgemaakt. In terugkoppeling aan participanten wordt vermeld wat met de inbreng is gedaan.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten)	Oordeel voldoende inspraakmogelijkheden in plannen*. Realisatie 2009: 5,3 Realisatie 2010: 5,8 Streefcijfer 2011: 6,0 Realisatie 2011: 5,8 Streefcijfer 2014: 6,0	waardeert het gemeentebestuur. <ul style="list-style-type: none"> • Ambtelijke organisatie meenemen in uitvoeren uitgangspunten participatie (bedrijfsvoering) • Communiceren uitgangspunten voor participatie • Werken met het afwegingskader voor participatie. Duidelijk vooraf aangeven wat bij participatie en inspraak van de burger wordt verwacht . 	Omgevingsanalyse en afwegingskader voor participatie zijn ontwikkeld en ingevoerd in de werkwijze van de organisatie.	
Kerndoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de uitvoering van beleid.	Oordeel betrekken burgers bij uitvoeren plannen*. Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 5,4. Streefcijfer 2011: 5,6 Realisatie 2011: 5,5 Streefcijfer 2014: 6,0	waardeert het gemeentebestuur. Stimuleren sociale participatie: de verantwoordelijkheid niet alleen bij het gemeentebestuur leggen, maar ook zelf oppakken (zie uitgangspunten participatie). Inwoners actief stimuleren om deel te nemen aan de uitvoering van plannen.	Inwoners worden betrokken bij "grote" ontwikkelingen in de wijk, zoals een wijkontwikkelingsplan. Wijkregisseurs zijn aangesteld om als oren en ogen van het college in de wijk te fungeren. Daarbij is de stimulering van sociale participatie onderdeel van het wijkregisseurschap.	
	Oordeel burgers of zij voldoende invloed hebben op wat de gemeente doet*. Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 4,9 Streefcijfer 2011: 5,1 Realisatie 2011: 5,2 Streefcijfer 2014: 6,0	<ul style="list-style-type: none"> • Telkens zichtbaar maken, uitdragen wat er met inbreng vanuit participatie is gedaan; • Aansprekende communicatievorm ontwikkelen. 	Uitgangspunten participatie zijn bekendgemaakt. In terugkoppeling aan participanten wordt vermeld wat de met inbreng is gedaan.	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Het gemeentebestuur wordt door andere overheden als partner beschouwd.</p>	<p>Oordeel burgers over de bestuurlijke samenwerking in relatie tot het coalitieakkoord. Oordeel van de burger hierover wordt bij de bestuurskrachtmeting gevraagd.</p>	<p>Uitvoeren op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visie op Public Affairs ontwikkelen • Deelname aan netwerken op vakgebied • Lobbyen via bestuurlijke kanalen • Bestuurlijk deelnemen aan overleggen van de Stadsregio Rotterdam Rijnmond • Deelnemen aan de stuurgroep van het project Deltapoort • Realisatie van het coalitieakkoord • Gezamenlijk optrekken met Barendrecht en Albrandswaard in andere samenwerkingsverbanden 	<p>De collegeleden nemen deel aan bestuurlijke netwerken en overleggen op hun vakgebied. De portefeuillehouder is lid van de Stuurgroep Deltapoort. Daar waar mogelijk en wenselijk is, wordt in BAR-verband opgetrokken in samenwerkingsverbanden. Daarnaast is in 2011 een aantal inwoners benaderd om in de Combinatie een terugblik te schrijven op het jaar 2011 zoals zij dat hebben ervaren, ook op bestuurlijk vlak. Deze verhalen zijn gebundeld in de Combinatie verschenen. Ook is op initiatief van Ridderkerk een nationaal symposium voor bestuurders en ambtenaren uit andere gemeenten voorbereid over de inzet van beelden en media bij organisatieverandering in de overheid.</p>	
<p>Kerndoel: Ridderkerk wil samen met Barendrecht en Albrandswaard invloed uitoefenen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.</p> <p>De BAR-gemeenten worden door andere overheden als partner beschouwd.</p>	<p>Oordeel burgers over de bestuurlijke samenwerking in relatie tot het coalitieakkoord. Oordeel van de burger hierover wordt bij de bestuurskrachtmeting gevraagd.</p>	<p>Uitvoeren op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.</p> <p>Bestuurlijke samenwerking in BAR-verband verder vorm geven.</p>	<p>De samenwerking in BAR-verband is verder vorm gegeven.</p>	

5 Wat heeft het gekost

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 2 Burger als Kiezer

Omschrijving	(voordeel + / nadeel -)		
	Begroting 2011	Begroting 2011 na wijz.	Rekening 2011
Lasten	-2.768.900	-3.082.000	-3.231.200
Baten	0	1.363.200	1.466.200
Saldo voor bestemming	-2.768.900	-1.718.800	-1.765.000
Toevoeging reserve	0	-1.116.600	-1.240.200
Onttrekking reserve	0	105.200	123.600
Totaal reserve mutaties	0	-1.011.400	-1.116.600
Saldo na bestemming	-2.768.900	-2.730.200	-2.881.600

5.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen programma 2 Burger als Kiezer

Het resultaat in de rekening 2011 ten opzichte van de begroting 2011 na wijziging laat zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Resultaat voor bestemming:

▪ Overig	-/- 46.200,--

<i>Saldo voor bestemming (nadelig)</i>	<i>-/- 46.200,--</i>

Mutaties reserves:

▪ Reserve wethouderspensionen	-/- 105.200,--

Saldo mutaties reserves	-/- 105.200,--

<i>Saldo na bestemming (nadelig)</i>	<i>-/- 151.400,--</i>
	=====

Voor een nadere toelichting bij de bovengenoemde afwijking wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Jaarrekening het onderdeel 3.1.2.

5.3 Stand van zaken / realisatie 2011 nieuw beleid programma 2 Burger als Kiezer

N.v.t.

5.4 Voortgang investeringskredieten programma 2 Burger als Kiezer

N.v.t.

2.2.3 Programma 3 Burger als Klant

1 Inleiding

De burger, het bedrijf of de instelling heeft in dit programma de rol van klant die recht heeft op een goede kwaliteit van dienstverlening. Zij hebben een één op één contact met de gemeente. Dit contact vindt plaats, soms digitaal, soms aan een balie of telefonisch of soms via derden. Onder dienstverlening vallen alle contacten waarbij de gemeente informatie verstrekt, een klacht of een melding afhandelt of een transactie uitvoert, zoals het verstrekken van een hulpmiddel aan gehandicapten, een paspoort of een vergunning.

De missie van het programma Dienstverlening is “een tevreden klant door het leveren van maatwerk in dienstverlening” door altijd te denken vanuit de logica van de klant. Dit betekent niet dat de klant kan bepalen wat er gebeurt. De gemeente stelt altijd randvoorwaarden voor wat mogelijk is. Denken vanuit de logica van de klant betekent weten wat de klant wil:

- Een persoonlijke benadering;
- Een gemakkelijke dienstverlening;
- Kwaliteit in diensten en producten;
- Een voor iedereen duidelijke open werkwijze;
- Keuzevrijheid met welk kanaal zij de gemeente benadert;
- Klanten kunnen met hun klachten en adviezen over de dienstverlening terecht bij de gemeente.

We moeten ons goed realiseren dat de gemeente niet in een vrije markt opereert, en dus op een aantal producten het monopolie heeft én niet alle vragen naar tevredenheid van de klant kan of mag beantwoorden. Kortom: over het algemeen *kiezen* onze klanten er niet voor om met ons zaken te komen doen. Dat beperkt ons in onze mogelijkheden om te 'scoren' op dienstverlening. Om met de Belastingdienst te spreken: leuker kunnen we het niet maken, wel makkelijker. De essentie van het verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening zit 'm dan ook in het 'makkelijker' maken.

2.1 Algemeen

Breed opgevat gaat dienstverlening niet alleen over contacten aan de balie, maar ook over de wijze waarop we als gemeente communiceren, hoe we onze inspraak organiseren, hoe we handhaven etc. Binnen het programma Burger als Klant richten we ons vooral op de individuele klant met zijn of haar individuele vraag.

Onder dit programma vallen drie specifieke processen van dienstverlening:

- Loket Bouwen en Wonen/Vergunningen;
- Aanvragen van WMO-voorzieningen / verstrekkingen (De Wijzerplaats);
- Inwonerszaken.

2.2 De Wijzerplaats

Als een inwoner geestelijke of lichamelijke beperkingen heeft waardoor hij of zij moeite heeft om mee te komen in de maatschappij, dan kan deze inwoner in aanmerking komen voor hulp van de gemeente (maatschappelijke ondersteuning). Een inwoner ontvangt deze hulp in natura, als financiële tegemoetkoming of als een persoonsgebonden budget. Deze hulpvoorzieningen – die verstrekt worden door De Wijzerplaats – moeten de inwoner in staat stellen om:

- Een huishouden te voeren;
- Zich te verplaatsen in en om de woning;
- Zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- Medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Met De Wijzerplaats beoogt de gemeente om de toegang tot en het bereik van voorzieningen te vergroten.

Bij de uitvoering van de WMO wordt de gemeente geadviseerd door de WMO Adviesraad. In deze Adviesraad zijn de doelgroepen van alle prestatievelden vertegenwoordigd. Ook met de aanbieders van activiteiten op de prestatievelden van de WMO wordt actief samengewerkt in de voorbereiding en uitvoering.

2.3 Loket Bouwen en Wonen/Vergunningen

Er is een breed scala aan activiteiten waarvoor de burger een vergunning of toestemming van de gemeente nodig heeft. Voor wijzigingen in de fysieke leefomgeving is een omgevingsvergunning nodig.

Het organiseren van bijvoorbeeld een evenement, het innemen van een standplaats kan niet zonder APV-vergunning. Daarnaast is er nog een groep aan bijzondere wetten (o.a. de Drank- en Horecawet) waarin een vergunningplicht is opgenomen.

Het Loket Bouwen en Wonen informeert de burger. Niet alleen over de vergunningprocessen maar ook over de vraag óf de vergunning wel verleend kan worden. Veel informatie heeft ook betrekking op de bestaande situatie van gebouwen en bodem.

Vergunningaanvragen van eenvoudige aard worden in behandeling genomen en afgedaan door het Loket Bouwen en Wonen. De meer complexe aanvragen worden behandeld door het team Vergunningen. Daarbij wordt intensief samengewerkt met partners als de Veiligheidsregio en de DCMR.

2.4 Begraven

De gemeente Ridderkerk beheert twee begraafplaatsen: Rusthof en Vredehof.

3 Realisatie

Loket Bouwen en Wonen/Vergunningen

In oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. 2011 is vooral een jaar geweest van wennen aan de Wabo. Dit geldt zowel voor de burger als de gemeente. Het uitgangspunt van de Wabo is het verbeteren van de dienstverlening aan de burger door het verkorten van procedures en het integreren van verschillende (oude) vergunningen. Door een strakke inzet op procesgericht werken vanaf de balie tot het verzenden van de gevraagde vergunning is hier invulling aan gegeven.

In 2011 is veel aandacht besteed aan het voorbereiden van een algehele herziening van de Algemeen Plaatselijk Verordening. De bestuurlijke besluitvorming over de herziene APV heeft in februari 2012 plaats gevonden.

Eén van de doelen van een evenementenvergunning is het waarborgen van de openbare orde. Door een aantal calamiteiten rond evenementen is er sprake extra aandacht van de gemeente voor het openbare-orde-aspect in de evenementenvergunning.

WMO/Wijzerplaats

De belangrijkste doelstellingen in 2011 waren het vaststellen van een nieuwe verordening, een uitvoeringsbesluit en een verstrekkingenboek. Dit was nodig om uitvoering te geven aan enkele bezuinigingsmaatregelen die voortvloeiden uit de kerntakendiscussie. Het vaststellen van het uitvoeringsbesluit en het verstrekkingenboek is een bevoegdheid van het college, omdat het stukken zijn die de uitvoering faciliteren. Ook is de meest actuele jurisprudentie verwerkt in de stukken. Dit is noodzakelijk omdat de WMO een kaderwet is en veel beleidsvrijheid biedt aan gemeenten om een eigen invulling te geven aan de WMO. Dit geeft enerzijds veel ruimte aan gemeenten, maar ook onzekerheid omdat de houdbaarheid van lokale regelgeving uiteindelijk wordt bepaald door jurisprudentie.

De gemeenteraad heeft op 1 september 2011 de nieuwe WMO-verordening 2012 vastgesteld. In november 2011 heeft het college het uitvoeringsbesluit en verstrekkingen boek vastgesteld. We hebben voor beide onderwerpen het afgesproken participatietraject gevolgd. In november en december 2011 zijn de medewerkers getraind. We hebben via artikelen in de Combinatie de inwoners geïnformeerd over de belangrijkste wijzigingen.

De verordening en daarmee het uitvoeringsbesluit en het verstrekkingenboek hebben een tijdelijk karakter. Na vaststelling van het nieuwe Wmo beleid (eind 2011), zal er een start worden gemaakt met de Kanteling van de Wmo en de doorvoering van de AWBZ wijzigingen. Al deze ontwikkelingen zullen hun vertaling krijgen. Dit zal wederom leiden tot aanpassing van de verordening. Hiermee benadrukken wij het tijdelijke karakter van het vast te stellen uitvoeringsbesluit en het verstrekkingenboek.

Om de overheveling van taken vanuit de AWBZ en de Kanteling te realiseren is in 2011 een project in BAR-verband gestart. Dit zal uiteindelijk resulteren in een nieuwe WMO verordening.

Inwonerszaken

In 2011 is de gemiddelde wachttijd met 3 minuten en 6 seconden teruggedrongen ten opzichte van het jaar daarvoor. (van 9:52 minuten naar 6:26 minuten) Het percentage wachtenden boven de 10 minuten is met 12% afgenomen. (van 34 naar 22 %) Tarieven zijn geïndexeerd en volgens landelijke richtlijnen vastgesteld. Er zijn geen onnodige verhogingen doorgevoerd en waar mogelijk zijn de tarieven gelijk gehouden aan voorgaand jaar. Met de woningcorporatie en scholen is de samenwerking opgezocht om te komen tot lastenvermindering voor de burger. Op afspraak werken is verder ingevoerd en de mogelijkheid op afspraak langs te komen is op werkdagen uitgebreid tot 16.30 uur.

Invoering van het concept "Gemeente heeft Antwoord©"

De gemeentelijke organisatie is bezig de dienstverlening verder door te ontwikkelen conform het concept Antwoord©. Hiertoe is een projectgroep geïnstalleerd waarin managers vanuit verschillende afdelingen vertegenwoordigd zijn. De projectgroep wordt aangestuurd door een stuurgroep bestaande uit de directie, de portefeuillehouder Dienstverlening en de projectleider Dienstverlening. Tegelijkertijd is ook in BAR-verband Dienstverlening als een van de samenwerkingsthema's benoemd en is dit thema in de BAR-projectstructuur belegd binnen het cluster Dienstverlening. Uiteraard worden deze twee projecten met elkaar verbonden.

Ridderkerk bevindt zich op dit moment grotendeels in fase 2. Deze analyse is gebaseerd op de Workshop Antwoord door het bureau Daadkracht (3 maart 2011). Vooral op de bouwsteen 'Producten, diensten en kanalen' bevindt Ridderkerk zich nog in fase 1. Er is eind 2011 hard gewerkt aan het op orde brengen van de producten- en dienstencatalogus en de opzet van de nieuwe website die in 2012 wordt gelanceerd. De nieuwe website geeft een goede basis om verder te gaan met de ontwikkeling van webformulieren en het verder digitaliseren van producten en diensten. In 2011 is verder veel aandacht besteed aan de analyse van telefoontjes die binnenkomen via het Servicepunt (de telefooncentrale). Hieruit is gebleken dat vrijwel alle telefoontjes worden doorverbonden naar andere teams en afdelingen. Er zijn afspraken gemaakt over betere bereikbaarheid van de andere afdelingen. Tevens wordt door middel van betere informatie-uitwisseling tussen het Servicepunt en de overige afdelingen gewerkt aan het direct afhandelen van eenvoudige vragen door het Servicepunt. Hierdoor hoeven burgers minder vaak doorverbonden te worden.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 3 Burger als Klant

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>De inwoners van Ridderkerk zijn tevreden over de geleverde dienstverlening.</p>	<p>Totaal oordeel bezoeker over de geleverde dienstverlening</p>	<p>Uitvoeren organisatiebreed plan 'Andere manier van werken' conform kadernota. Invoeren fase 2 Antwoord@.</p>	<p>In 2011 is de focus uitgegaan naar verbetering van de telefonische bereikbaarheid van de afdelingen en het meer kunnen beantwoorden van vragen in de frontoffice (Servicepunt) Dit heeft geleid tot het plan om medewerkers uit de vakafdelingen in te gaan zetten in het servicepunt waardoor eerste stappen gezet kunnen worden richting callcenter. Hiermee is begin 2012 een begin gemaakt.</p>	<p>Ridderkerk bevindt zich op dit moment grotendeels in fase 2. Deze analyse is gebaseerd op de Workshop Antwoord door het bureau Daadkracht (3 maart 2011). Vooral op de bouwsteen 'Producten, diensten en kanalen' bevindt Ridderkerk zich nog in fase 1. Een duidelijk gebruik van een PDC (Producten en Diensten Catalogus) in samenhang met een keuze voor afhandeling aan de balie en door de back-office ontbreken hier. Deze doorontwikkeling zal verder opgepakt worden in de BAR-samenwerking.</p>
		<p>Reguliere inzet zodat burgers binnen de (wettelijk) gestelde termijn antwoord op zijn/haar brief of mail krijgen.</p>	<p>Via managementinformatie is gestuurd op het tijdig afhandelen van brieven en mail. Aan rappellen van burgers die aangaven niet tijdig reactie te hebben gekregen op hun mail is specifieke aandacht besteed en knelpunten worden opgelost.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.				
De inwoners van Ridderkerk zijn tevreden over de geleverde dienstverlening.	Totaal oordeel bezoeker over de geleverde dienstverlening	Reguliere inzet zodat we telefonisch bereikbaar zijn voor onze klanten.	In 2011 is gedurende een aantal maanden bijgehouden hoeveel telefoontjes bij de telefooncentrale binnenkomen, hoeveel daarvan direct worden afgehandeld en hoeveel succesvol worden doorverbonden. Naar aanleiding van de resultaten zijn binnen een aantal teams verbeteringen aangebracht, waardoor de telefonische bereikbaarheid is verbeterd.	
De openingstijden van de gemeente zijn voldoende.	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel bezoeker openingstijden gemeentehuis* Realisatie 2010: 7,2 Streefcijfer 2012: 7,2 Realisatie 2011: 7,2 Aantal uren per week waarop centrale publieksbalie is geopend**. 	Evaluatie werken op afspraak.	In 2011 is er een tweede afsprakenlijst voor loket inwoners toegevoegd. Loket bouw en wonen, 2 ^e lijn loket inwoners en de Wijzerplaats gaan in 2012 beginnen met het op afspraak werken naast de vrije inloop	
Bij het loket van de gemeente hoeft je niet lang te wachten.	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel bezoeker over wachttijd voor het loket*. Realisatie 2010: 7,9 Streefcijfer 2011: 7,6 Realisatie 2011: 8,3 	Constant monitoren van klantenstroom en daarop gebaseerde inzet van medewerkers zodat wachttijden de maximale norm zo min mogelijk overschrijden.	In 2011 zijn de statistiekgegevens van het op afspraak werken toegevoegd aan de managementinformatie. De gegevens zijn nu naast de vrije inlooptijden beschikbaar	

* Bron: waarstaatjegemeente

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>De ambtenaren (aan het loket) van de gemeente zijn correct en vriendelijk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel bezoeker vriendelijkheid medewerker*. Realisatie 2009: 8,0 Realisatie 2010: 8,0 Streefcijfer 2011: 8,0 Realisatie 2011: 8,3 • Oordeel bezoeker verzorgdheid medewerker*. Realisatie 2009: 7,9 Realisatie 2010: 8,0 Streefcijfer 2011: 7,9 Realisatie 2011: 8,1 • Oordeel bezoeker inleving medewerker*. Realisatie 2009: 7,8 Realisatie 2010: 7,8 Streefcijfer 2011: 7,8 Realisatie 2011: 8,0 	<p>Klantgericht, inlevend, ondernemend en verbindend zijn kerncompetenties in dit programma Medewerkers worden individueel gecoacht op de ontwikkeling van deze competenties.</p>	<p>Jaarplannen vastgesteld samen met de medewerkers van Loket inwoners.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>De ambtenaren (aan het loket) van de gemeente helpen je snel en vakkundig.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel bezoeker deskundigheid*: Realisatie 2009: 7,9 Realisatie 2010: 7,9 Streefcijfer 2011: 7,9 Realisatie 2011: 8,3 • Oordeel bezoeker doorlooptijd*: Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,7 Streefcijfer 2011: 7,6 Realisatie 2011: 7,9 • Oordeel bezoeker duidelijkheid informatie*: Realisatie 2009: 7,9 Realisatie 2010: 7,9 Streefcijfer 2011: 7,9 Realisatie 2011: 8,2 • Aantal gegronde bezwaaren beroepschriften op aanvragen bouwvergunningen** 	<p>Uitbreiding kwaliteitshandvest.</p>	<p>Het kwaliteitshandvest zal in 2013 worden uitgebreid. De raad is hierover in september 2011 per brief geïnformeerd</p>	<p>In deze fase van het project wordt het niet zinvol geacht om het kwaliteitshandvest verder door te ontwikkelen en uit te breiden. Wanneer we dit doen op grond van de huidige situatie en gegevens dan zal dat snel leiden tot veroudering en achterhaalde doelstellingen. De doorontwikkeling van het kwaliteitshandvest is daarom doorgeschoven naar het eerste kwartaal van 2013.</p>

* Bron: waarstaatjegemeente

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>Het gemeentehuis is goed verzorgd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel bezoeker bereikbaarheid*: Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,8 Streefcijfer 2011: 7,6 Realisatie 2011: 8,0 • Oordeel bezoeker parkeergelegenheid*: Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 7,6 Streefcijfer 2011: 7,0 Realisatie 2011: 7,3 • Oordeel bezoeker overzichtelijkheid*: Realisatie 2009: 7,5 Realisatie 2010: 7,9 Streefcijfer 2011: 7,5 Realisatie 2011: 7,8 • Oordeel bezoeker bewegwijzering*: Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,6 Streefcijfer 2011: 7,6 Realisatie 2011: 7,7 • Oordeel bezoeker wachtruimte*: Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,9 Streefcijfer 2011: 7,6 Realisatie 2011: 7,9 • Oordeel bezoeker privacy*: Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,5 Streefcijfer 2011: 7,0. 	<p>Geen specifieke acties.</p>	<p>Samen met ondersteuning is in 2011 de indeling van de hal herzien. Herschikking van meubilair en overtollig meubilair is verwijderd. Het speelhuise is aangepast. Speelblokken zijn verwijderd.</p> <p>Met het servicepunt is de afspraak gemaakt dat zij toezicht houden op de algehele netheid en zorg dragen voor een opgeruimde hal voor we open gaan.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>De prijs voor de producten en diensten is redelijk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel bezoeker over prijs dienstverlening*. Realisatie 2009: 5,1 Realisatie 2010: 6,2 Streefcijfer 2011: 5,1 Realisatie 2011: 5,5 	<p>Transparante kostenonderbouwing leges.</p>	<p>Voor inwonerszaken is het transparantiemodel herzien. Dit model wordt gebruikt in de onderbouwing.</p>	
<p>De informatie die de gemeente geeft is voldoende en begrijpelijk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel burgers over duidelijkheid informatie* Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,2 Streefcijfer 2011: 6,9 Realisatie 2011: 7,2 Oordeel burgers over toegankelijkheid informatie* Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Streefcijfer 2011: 6,9 Realisatie 2011: 7,1 Oordeel burgers over gemeentelijke informatie via kranten*. Realisatie 2009: 7,4 Realisatie 2010: 7,4 Streefcijfer 2011: 7,4 Realisatie 2011: 7,4 Oordeel burgers over informatie via website*. Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 6,7 Streefcijfer 2011: 6,9 Realisatie 2011: 6,9 Plaats op landelijke websiteranglijst** 	<p>Uitvoeren plan van aanpak digitale dienstverlening 2011. Opstellen plan van aanpak digitale dienstverlening 2012.</p>	<p>In 2011 is hard gewerkt aan het op orde brengen van de producten- en dienstencatalogus op internet. Tevens is de opzet van de nieuwe website ontwikkeld. Dit moet er in 2012 toe leiden dat informatie via de nieuwe website toegankelijker wordt en meer aansluit bij de logica van de burger.</p>	<p>** De landelijke websiteranglijst Overheidsmonitor.nl is sinds 2011 niet langer in gebruik. Een alternatief hiervoor is (nog) niet in gebruik.</p>

* Bron: waarstaatjegemeente

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij</p> <p>Degenen die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieningen.</p>	<p>Oordeel cliënt over wachtlijd tussen aanvraag en verkrijgen van hulp***. (Streefcijfer: 85% tevreden)</p> <p>Oordeel cliënt over indicatiestelling***. (Streefcijfer: 88% tevreden)</p> <p>Oordeel cliënt over hulp bij huishouden***. (Streefcijfer: 7.8)</p> <p>Oordeel cliënt over WMO-hulpmiddelen***. (Streefcijfer: 7.3)</p> <p>Oordeel cliënt over collectief vervoer***. (Streefcijfer: 6.7)</p>	<p>Reguliere inzet zodat cliënten binnen de (wettelijk) gestelde termijn antwoord krijgen.</p> <p>Verbetering in (schriftelijke) communicatie/taalgebruik met cliënt, vooral bij afwijzing hulp.</p> <p>Geen specifieke acties. Bij klachten nemen wij direct actie richting zorgleveranciers.</p> <p>Toeziën op naleving van de scherpe voorwaarden die bij de aanbesteding 2010 zijn gesteld aan de dienstverlening van de leveranciers. Dit gebeurt door middel van kwartaaloverleggen met leveranciers.</p> <p>Monitoren of de in 2010 genomen stappen tot verbetering van de wachttijden, omrijtijden en het contact met de centrale ook daadwerkelijk tot verbetering leiden.</p>	<p>Cliëntbeoordeling: 89% is tevreden over wachttijd tussen aanvraag en verkrijgen van hulp.</p> <p>Cliëntbeoordeling: 92% is tevreden over de indicatiestelling</p> <p>Cliëntbeoordeling: er wordt een 7,8 gegeven voor de hulp bij het huishouden</p> <p>Bij klachten is actie ondernomen richting de leveranciers. Dit heeft geleid tot een verbetering van de dienstverlening.</p> <p>Cliëntbeoordeling: 7,4*</p> <p>Er is een intensief kwaliteitsverbeteringsstraject ingezet in 2011. Dit heeft geleid tot verbetering van de wachttijden/het contact met de centrale. Presentatie resultaten aan de raad: eind 2011</p> <p>Cliëntbeoordeling: 6,4*</p>	<p>* = is gebaseerd op SGBO onderzoek in 2010. In mei 2012 komen de resultaten 2011 binnen.</p> <p>* = is gebaseerd op SGBO onderzoek in 2010. In mei 2012 komen de resultaten 2011 binnen.</p> <p>* = is gebaseerd op SGBO onderzoek in 2010. In mei 2012 komen de resultaten 2011 binnen.</p> <p>* = is gebaseerd op SGBO onderzoek in 2010. In mei 2012 komen de resultaten 2011 binnen.</p> <p>* = is gebaseerd op SGBO onderzoek in 2010. In mei 2012 komen de resultaten 2011 binnen.</p>

* Bron: waarstaatjegemeente

*** Bron: Tevredenheidsonderzoek WMO

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij	Oordeel cliënt over de mate waarin de ondersteuning / het hulpmiddel heeft bijgedragen aan het zelfstandig kunnen blijven wonen***. (Streefcijfer: 82% is redelijk tot zeer zelfstandig)	Nader onderzoek naar (on)tevredenheid cliënten.	74%* van de cliënten geeft aan dat de ondersteuning/hulpmiddel bijdraagt aan het zelfstandig kunnen blijven wonen.	* = is gebaseerd op SGBO onderzoek in 2010. In mei 2012 komen de resultaten 2011 binnen.
Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij	Oordeel cliënt over de mate waarin de ondersteuning / het hulpmiddel heeft bijgedragen aan het kunnen meedoen aan de maatschappij***. (Streefcijfer: 71% kan redelijk tot veel meedoen)	Nader onderzoek naar (on)tevredenheid cliënten.	66* van de cliënten geeft aan dat de ondersteuning/hulpmiddel bijdraagt aan het kunnen blijven meedoen aan de maatschappij	* = is gebaseerd op SGBO onderzoek in 2010. In mei 2012 komen de resultaten 2011 binnen.

*** Bron: Tevredenheidsonderzoek WMO

5 Wat heeft het gekost

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 3 Burger als Klant

Omschrijving	(voordeel + / nadeel -)		
	Begroting 2011	Begroting 2011 na wijz.	Rekening 2011
Lasten	-13.510.800	-14.164.400	-14.554.100
Baten	5.215.400	4.776.700	5.331.000
Saldo voor bestemming	-8.295.400	-9.387.700	-9.223.100
Toevoeging reserve	-17.600	-17.600	-17.600
Onttrekking reserve	74.000	432.300	399.100
Totaal reserve mutaties	56.400	414.700	381.500
Saldo na bestemming	-8.239.000	-8.973.000	-8.841.600

5.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen programma 3 Burger als Klant

Het resultaat in de rekening 2011 ten opzichte van de begroting 2011 na wijziging laat zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Resultaat voor bestemming:

▪ Hogere lasten Voorzieningen gehandicapten	-/-	87.000,--
▪ Hogere lasten WMO – collectief vervoer	-/-	110.000,--
▪ Hogere lasten WMO – huishoudelijke verzorging	-/-	130.000,--
▪ Hogere baten WMO – huishoudelijke verzorging		364.000,--
▪ Hogere baten opbrengst leges bouwvergunningen		100.000,--
▪ Overig		27.600,--

Saldo voor bestemming (voordelig) 164.600,--

Mutaties reserves:

▪ Overig	-/-	33.200,--
----------	-----	-----------

Saldo mutaties reserves -/- 33.200,--

Saldo na bestemming (voordelig) 131.400,--

Voor een nadere toelichting bij de bovengenoemde afwijkingen wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Jaarrekening het onderdeel 3.1.2.

Hieronder volgt een verantwoording van de belangrijkste inhoudelijke (beleidsmatige) afwijkingen.

Hogere lasten Voorzieningen gehandicapten

In 2011 zijn 3 grote woningaanpassingen gerealiseerd. Deze woningaanpassingen zijn voorzien en het budget is aangepast in de 2^e programmamonitor 2011. Naast deze 3 grote woningaanpassingen zijn er meer middelgrote aanpassingen geweest dan voorzien. Bijvoorbeeld keukenaanpassingen. Deze verklaren de overschrijding op de lasten van € 87.000,--. Deze kosten zijn incidenteel en geven geen aanleiding om het budget structureel te verhogen.

Hogere lasten WMO - collectief vervoer

In augustus 2011 is het 65+ vervoer (zonder indicatie) afgeschaft. Verwacht werd dat hiermee per 2012 een bezuiniging zou kunnen worden gerealiseerd. De praktijk heeft echter laten zien dat de afschaffing niet heeft geleid tot een vermindering van de financiële druk op het collectief vervoer. Een reden hiervoor is dat de 65+ pas houders (zonder indicatie) niet of nauwelijks gebruik maakten van het collectief vervoer.

In 2011 is een stevige kwaliteitsslag gemaakt met de aanbieder van collectief vervoer. De betrouwbaarheid van het collectief vervoer is verhoogd. De wachttijden zijn fors gereduceerd,

waardoor het aantrekkelijker is om gebruik te maken van het collectief vervoer. Dit heeft geleid tot een groter aantal ritten. De hogere lasten in 2011 bedragen in totaliteit € 110.000,-- en hebben een structureel karakter.

Hogere lasten WMO – huishoudelijke verzorging

Het nadeel van € 130.000,-- is ontstaan door een toename van het aantal cliënten/uren met name in het 4^e kwartaal 2011. Het betreft een overschrijding van 2,4 % op het totale budget huishoudelijke verzorging (zorg in natura en PGB). De toename wordt veroorzaakt door de vergrijzing.

Hogere baten WMO – huishoudelijke verzorging

Aan de batenkant is er op de WMO sprake van een voordeel van € 364.000,--. Dit wordt voor € 100.000,-- veroorzaakt door een hogere terugvordering en verhaal, met name vanwege een eenmalige terugvordering van PGB Internos. Daarnaast is er sprake van hogere eigen bijdragen tot een bedrag van € 264.000,--. De toename van de kosten voor huishoudelijke verzorging leidt namelijk ook tot een stijging van de baten via de eigen bijdrage CAK. Deze eigen bijdrage CAK is ook gestegen door een hogere eigen bijdrage op voorzieningen voor gehandicapten. Het gaat om een structureel hogere baat.

Hogere opbrengst leges bouwvergunningen

In de primitieve begroting voor 2011 is de opbrengst voor leges omgevingsvergunningen vastgesteld op afgerond € 700.000,--. Via de monitor is dit bedrag bijgesteld naar afgerond € 300.000,--. Deze aanpassing was noodzakelijk als gevolg van de economische crisis. De verwachting was dat de crisis een grote terugloop in het aantal aanvragen om omgevingsvergunningen zou veroorzaken. De uiteindelijke opbrengst aan bouwleges bedraagt ruim € 400.000,--. Hieruit blijkt dat de verwachting over het teruglopen van het aantal aanvragen is uitgekomen. Door vergunningverlening voor de vrijstaande woningen aan het Van Pelterrein (bouwplannen met een bouwsom van rond de € 300.000,--) en een aantal grote bedrijfsverbouwingen kon het jaar 2011 toch nog met een voordelig saldo van € 100.000,-- worden afgesloten.

5.3 Stand van zaken / realisatie 2011 nieuw beleid programma 3 Burger als Klant

N.v.t.

5.4 Voortgang investeringskredieten programma 3 Burger als Klant

Omschrijving	Totaal krediet na wijz.	Gerealiseerde uitgaven t/m 2010	Gerealiseerde uitgaven in 2011
Investeringskredieten nieuw beleid	1.000.000	750.000	250.000
Vervangingsinvesteringen			0

Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste investeringskredieten.

Toelichting investeringskredieten nieuw beleid

In samenwerking met Woonvisie is in totaal € 1.000.000,-- besteed aan het aanpassen van woningen om deze toegankelijk te maken voor mensen met een handicap. Dit bedrag is over 4 jaar uitgesmeerd (2008 tot en met 2011). Het project verloopt volgens schema en is in 2011 geheel afgerond.

2.2.4 Programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner

1 Inleiding

Bij het programma Burger als (Wijk)bewoner gaat het om prettig wonen, werken en verblijven in wijken in Ridderkerk. Daarvoor werkt de gemeente, samen met burgers en met bedrijven en instellingen, aan:

- Behouden en verbeteren van de kwaliteit van de wijk voor (en waar mogelijk: samen met) de bewoners;
- Beheer- en realisatietaken adequaat uitvoeren;
- Wijken steeds aanpassen aan de eisen van de tijd;
- Wijken en gebouwen (milieuhygiënisch) duurzaam maken.

Het onderhouden van veel en goede contacten met bewoners, bedrijven en instellingen is van belang, waarbij wij inspelen op hun vragen en behoeften.

2 Algemeen

De tevredenheid van de inwoners wordt in hoge mate bepaald door de beleving van de eigen woonomgeving. Zij moeten zich thuis voelen in die eigen woonomgeving. Het karakter van Ridderkerk en de eigen sfeer van de wijken worden zoveel mogelijk gehandhaafd. Tussen de wijken liggen ruime groenbuffers die dat gevoel versterken.

Bewoners, jong en oud, dienen zich veilig over straat te kunnen bewegen, ook als zij minder mobiel zijn.

Het behoud en verder ontwikkelen van de leef- en werkomgeving vraagt veel aandacht. Het woongenot wordt mede bepaald door de kwaliteit van de directe leefomgeving. Wij handhaven de kwaliteit van de woonomgeving op een aanvaardbaar niveau, al zal het onderhoud (als gevolg van de noodzakelijke bezuinigingen) soberder worden. Het aanzien van de openbare ruimte neemt in kwaliteit toe wanneer burgers zich mede verantwoordelijk voelen voor een goed gebruik van de woonomgeving en bereid zijn daarin zelf te investeren. Daarom is een goed samenspel tussen burgers en gemeente belangrijk.

De kwaliteit van de leefomgeving wordt ook bepaald door de milieuomstandigheden, de groen- en watervoorzieningen en de recreatieve mogelijkheden, zowel binnen de bebouwing als daarbuiten. Deze kwaliteit van de leefomgeving moet wel bewaakt en waar mogelijk verbeterd worden. Het is daarom van belang dat de gestelde beleidsdoelen regelmatig geëvalueerd worden en dat regelgeving die aan deze kwaliteit bijdraagt, nageleefd c.q. gehandhaafd wordt.

Eisen van (milieuhygiënische) duurzaamheid bepalen mede de inrichting en structuur van de openbare ruimte in het belang van toekomstige generaties. Vermindering van de milieubelasting blijft nodig, zodat (toekomstige) bewoners van Ridderkerk in een schone, duurzame omgeving kunnen wonen. Dit heeft ook een relatie met water- en afvalbeleid.

Van belang is ook een adequate infrastructuur om zich te kunnen verplaatsen tussen woning, werk en voorzieningen, zoals winkels, scholen en ruimtes voor cultuur en ontspanning. Voor de korte afstand om lopend of fietsend door Ridderkerk te kunnen gaan, voor de langere afstanden een vlot doorrijdend busvervoer en het gebruik van de auto. Naast een ruim aanbod aan hoogwaardige voorzieningen in het centrum is een goed voorzieningenniveau op wijkniveau daarbij essentieel.

3 Realisatie

Wateroverlast Kerkweg

In 2011 is er hard gewerkt aan het verminderen van het wateroverlastprobleem van de Kerkweg. Naast dat er verhard oppervlakte is afgekoppeld van het rioolstelsel is er een grote afvoergoot aangebracht, is er een open waterverbinding gemaakt bij de Van Lennepstraat en is de afvoerweg van het regenwater richting de Vondellaan verbeterd. Dit draagt bij aan een sterke afname van de kans op ernstige wateroverlast. De zware regenbui in juni j.l. heeft niet geleid tot problemen. Dit neemt niet weg dat er geen absolute zekerheid geboden kan worden dat er nooit meer een situatie

van wateroverlast zal zijn. Dit komt hoofdzakelijk door de hoogteligging van de Kerkweg ten opzichte van het polderpeil.

Afvalstoffenverordening en afvalinzameling

Eind 2010 was voor het grootste deel de invoering van de ondergrondse afvalinzameling bij de hoogbouw gerealiseerd. Toen bleek dat afval soms naast, in plaats van in, de containers werd geplaatst is de nieuwe Afvalstoffenverordening vastgesteld en was er een basis om op dit gedrag te handhaven. De handhavingacties hebben geleid tot een beter gedrag. Dit zal in 2012 worden voortgezet. Eind 2011/begin 2012 zijn er op enkele andere locaties ook nog ondergrondse containers ingegraven zodat de infrastructuur nu geheel aanwezig is.

In 2011 is er een convenant getekend met Opnieuw en Co. Zij zullen vanaf 2012 de inzameling gaan verzorgen van recyclebaar huisraad, wat zal bijdragen aan de afname van de verwerking van grof huishoudelijk afval. Tevens zullen zij in de gehele gemeente zorgen voor de inzameling van textiel.

In samenwerking met de MAR is er in het voorjaar van 2011 een brede enquête onder bewoners afgenomen over hun kennis ten aanzien van de mogelijkheden van afvalscheiding. Daarnaast is er op een deel van het afval een scheidingsanalyse uitgevoerd. Op basis van deze twee onderzoeken is de conclusie gerechtvaardigd dat middels communicatie het scheidingsgedrag verbeterd kan worden. We voldoen immers nog niet aan de scheidingsdoelstellingen uit het Milieuprogramma. Dit zal in 2012 ter hand genomen worden.

Openbaarvervoer plannen

Begin 2011 is onder alle inwoners een duidelijke brochure huis aan huis verspreid om de inwoners te wijzen op de mogelijkheden van openbaar vervoer. Goede communicatie is ondersteunend aan het gebruik aan openbaar vervoer, zoals tijdens het Symposium voor openbaar vervoer van de Metropoolregio in februari 2012 nog eens naar voren is gekomen. Ten aanzien van de consequenties door bezuinigen op het openbaar vervoer is actief meegesproken. De eerste bezuinigingsgolf heeft tot nu toe voor Ridderkerk relatief weinig nadelige gevolgen gehad. De Stadsregio heeft overigens met terugwerkende kracht tot 2010 ons initiatief van de Buurtbus gehonoreerd met een jaarlijkse subsidie van € 15.500,-.

Relatie met Waterschap Hollandse Delta

Door de wateroverlast bij de Kerkweg is de relatie met het Waterschap Hollandse Delta steeds beter geworden. In 2011 is gewerkt aan deze verbetering van de onderlinge verhouding en het waterschap heeft een eind 2011 een bijdrage toegezegd aan onze inspanningen. Het is bekend dat het waterschap te maken heeft met aanzienlijke bezuinigen. Het waterplan 2 is in 2011 tussentijds geëvalueerd. Sommige projecten blijken minder urgent maar in zijn algemeenheid is afgesproken dat de plannen in het Waterplan zullen worden afgerond.

Kruispunt Rijnsingel

Ook is er intensief met het Waterschap Hollandse Delta opgetrokken in het kader van het verbeteren van het kruispunt Rotterdamseweg met de Rijnsingel. In 2011 heeft dat nog niet geleid tot een bevredigende oplossing, maar de wederzijdse intentie is om tot een oplossing te komen en de Stadsregio te overtuigen van de noodzaak voor een subsidietoekenning.

Verordening begraafplaats en verruiming dienstverlening

Op basis van verzoeken vanuit de samenleving is de dienstverlening op de begraafplaats uitgebreid. Dit is vastgelegd in de nieuwe begraafplaatsenverordening. Zo zijn de mogelijkheden verbeterd voor kindgraven, is er een mogelijkheid voor het begraven van foetussen en is het weer mogelijk graven af te nemen voor onbepaalde tijd. Ook is de exploitatie verbeterd en is de brochure vernieuwd. En er zijn verbeteringen uitgevoerd aan de aula.

In control zijn

Ondanks de bezuinigen is het gelukt om alle dienstverlening die voor dit programma binnen de begroting was afgesproken ook waar te maken. Wel zitten er op onderdelen over- en onderschrijdingen, maar in zijn totaliteit is binnen het budget gewerkt. Gedurende het jaar is met de organisatie de ontwikkeling van de uitgaven kritisch gevolgd. Ook is er permanente aandacht voor het verder doen afnemen van de zogenoemde boeggolf. Er zijn spelregels opgesteld voor wanneer een investering uitvoeringsgereed is (categorie 1).

Geluidsreducerend asfalt Vondellaan

Op sommige plaatsen was de geluidsbelasting aan de gevels van de Vondellaan net boven de norm. Toen de asfaltdeklaag van de Vondellaan moest worden vernieuwd is er voor gekozen om dit uit te voeren in steenmastiëkasfalt. Dit geeft een reductie van het geluid en deze asfaltdeklaag heeft een veel langere levensduur dan een deklaag uitgevoerd in een open asfaltconstructie.

Veiligheid Drievliet

In Drievliet zijn langs de Molenvliet en Vogelvliet 55 extra parkeerplaatsen aangelegd ter ontlasting van aanliggende buurten. Hiermee neemt de parkeerdruk in de buurt af en de bereikbaarheid voor hulpdiensten toe.

Veiligheid drie rivierenpunt

Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de veiligheid op de rivieren. Dat de locatie niet echt veilig is blijkt o.a. uit de aanvaring van het ponton in 2009. Middels een brief en een overleg met Rijkswaterstaat is de veiligheidssituatie van het drie rivierenpunt nogmaals onder de aandacht gebracht. Rijkswaterstaat gaat na wat ze kan doen aan de situatie. In elk geval zal de gemeente geïnformeerd worden over de veiligheidsincidenten.

Bijdrage van bewoners aan het schoonhouden van de openbare ruimte en inzet maatschappelijke stage

In maart heeft de gemeente meegedaan aan de landelijke opschoondag. Dit was ook het startsein van de werkgroep De Slinger om inwoners die een bijdrage leveren aan het opschonen van de openbare ruimte in het zonnetje te zetten. Ook is in 2011 het Farelcollege gestart met een maatschappelijke stage voor het verwijderen van zwerfvuil en het onderhouden van prullenbakken in het gebied rondom de school. In de hele gemeente is tijdens de jaarwisseling intensief meegewerkt aan het verwijderen van het vuurwerkafval. Naast de werkgroep De Slinger hebben ook scholen en de Jongerenraad meegedaan aan de campagne om het vuil op te ruimen. Ook de kerstbomenactie was weer een groter succes dan de voorgaande jaren.

Elektrische oplaadpunten

Inmiddels staan er in Ridderkerk 10 oplaadpunten voor elektrische voertuigen. Daarmee is een aanzet gegeven voor het promoten van het elektrisch vervoer als bijdrage aan de luchtkwaliteit.

Energieavonden

In het voorjaar is er met succes een voorlichtingsavond gehouden in het NME-centrum om belangstellenden te informeren over energiebesparingmogelijkheden. De belangstelling was groot. In het najaar is er nog een energieavond gehouden in het gemeentehuis waarvoor de belangstelling minder groot was. Ons subsidiebedrag voor het realiseren van zonnecollectoren is in 2011 geheel uitgeput.

Bodem

Saneringen - In 2011 is een vijftal bodemsaneringen uitgevoerd in eigen beheer. Het gaat om twee verontreinigingen met minerale olie; één aan de Rijksstraatweg, op de parkeerplaats tegenover het Zwaantje, en één aan de Noordstraat. Verder een verontreiniging met PAK in de oever van de singel langs de Zwaluw, een asbestverontreiniging op de locatie van een voormalige volkstuin aan de Ringdijk/Industrieweg en een asbest- en PAK verontreiniging aan de Gieterijstraat.

Aanpak spoedlocaties - DCMR Milieudienst Rijnmond heeft in opdracht van de provincie onderzoek gedaan naar spoedlocaties. Hieruit zijn drie locaties naar voren gekomen: Amaliastraat 32, Bourgondischelaan 10-12 en Jan Steenstraat 18. Rond de locatie Amaliastraat 32 is veel onderzoek uitgevoerd om de omvang en de risico's in beeld te brengen. Er blijken geen gezondheidsrisico's te zijn. De andere twee locaties zijn bedrijfslocaties. Hier wordt in 2012 verder onderzoek naar gedaan in overleg met de voormalige eigenaren.

Aankoop woning Amaliastraat 32 - Aankoop van woning en grond Amaliastraat 32 is uitgevoerd conform het raadsbesluit van 15 december 2011. Voorjaar 2012 kan de woning verhuurd worden.

ISV-3 Bodem - In lijn met het Bodemconvenant worden taken van het Rijk en de provincie meer bij gemeenten neergelegd. In 2011 zijn voorbereidende werkzaamheden verricht om te komen tot een bestuursovereenkomst tussen de gemeente en de provincie. Met het tekenen van deze overeenkomst in 2012 krijgt de gemeente budget om verder onderzoek te doen naar de aanpak van de drie genoemde spoedlocaties en deze mogelijk te saneren. Het betreft een inspanningsverplichting.

2.2.4.3 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 4 Burger als (wijk)bewoner

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk betrekken we de burger bij beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering.</p> <p>De gemeente betreft burgers in voldoende mate bij de uitvoering van beleid.</p>	<p>Oordeel burger betrekken bij de uitvoering van plannen*</p> <p>Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 5,6 Realisatie 2011: 5,6 Streefcijfer 2014: 6,0</p>	<p>Direct omwonenden betrekken bij de uitvoering van verbeteringen in de <i>openbare ruimte</i> en waar nodig evalueren van de participatie.</p>	<p>In het voortraject van een project krijgen bewoners inspraak mogelijkheden. Dit gebeurt, afhankelijk van het project, schriftelijk of met behulp van bewonersavonden.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk betrekken we de burger bij beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering.</p>	<p>Oordeel: burgers hebben voldoende invloed op wat gemeente doet*</p> <p>Realisatie 2009: 4,5 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,8 Streefcijfer 2014: 6</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doorlichten meldingsstelsysteem openbare ruimte en afhandeling van meldingen (incl. termijn). • Afhandeling vragen / meldingen bewoners in buitenruimte: transparantie over uitkomst en afhandeltermijn toetsen door middel van een enquête onder 100 "vragers / melder" over afhandeling van hun vragen / meldingen. • Met bewoners wordt per wijk twee keer per jaar de buitenruimte geschouwd en er wordt een tevredenheidsscore gegeven. • Voor elk nieuw Wijkontwikkelingsprogramma komt een uitvoeringsplan. • Opstellen Uitvoeringsplan WOP Bolnes en uitvoeren in komende vijf jaar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het interne meldingsstelsysteem \proces is eind 2011 aangepast. De medewerkers van de onderhoudsdienst zijn uitgerust met een smartphone. • De enquête is gehouden. Over het algemeen zijn bewoners tevreden over het meldpunt. Bewoners waarderen het wanneer terug gemeld wordt wat met de melding wordt gedaan, zeker wanneer er niet direct een opvolging mogelijk is. Enquête zal in 2012 worden herhaald. • De wijkschouwen zijn uitgevoerd: de tevredenheidsscores zijn: 1^e wijkschouw Schoon en netjes: 7,0 Heel en veilig: 7,3 2^e wijkschouw Schoon en netjes: 7,5 Heel en veilig: 7,3 Gemiddeld: Schoon en netjes: 7,2 Heel en Veilig: 7,3 • Onderdeel van het vastgestelde WOP Bolnes en het WOP Drievliet/Het Zand is een uitvoeringsprogramma. De uitvoeringsprojecten worden overgenomen in de jaarplannen voor de wijk. Periodiek worden deze jaarplannen gemonitord. 	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Er zijn voldoende voorzieningen in de directe omgeving van de wijk.</p>	<p>Oordeel burger directe woonomgeving*</p> <p>Realisatie 2009: 7,4 Realisatie 2010: 7,4 Streefcijfer 2011: 7,4 Realisatie 2011: 7,5</p>	<p>Verbeteringen doorvoeren bij regulier onderhoud en bij nieuwe projecten (voor openbare ruimte, gebouwen), mede op basis van signalen van bewoners.</p>	<p>Er zijn diverse zaken opgepakt, veelal vragen uit de wijkoverleggen. Denk hierbij aan het plaatsen van bladkorven, gele bakken (ver) plaatsen. Hiernaast is veel regulier groen omgevormd en ook rustig en netjes, ook is er hierdoor in de toekomst minder onderhoud</p>	
<p>Voldoende en hoogwaardig groen in en rond de wijken.</p>	<p>Oordeel burger directe woonomgeving*</p> <p>Realisatie 2009: 7,4 Realisatie 2010: 7,4 Streefcijfer 2011: 7,4 Realisatie 2011: 7,5</p>	<p>Naar groene gebieden zijn goede verbindingen voor wandelaars en fietsers: fase 1 van het Waalbos aanleggen en ontsluiten met Rijsoord.</p>	<p>Twee aansluitingen van het Waalbos voor wandelaars zijn eind 2011 gerealiseerd.</p>	
<p>Bewoners ervaren hun leefomgeving als heel en veilig.</p>	<p>Oordeel burger leefbaarheid buurt*</p> <p>Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Streefcijfer 2011: 7,3 Realisatie 2011: 7,4.</p>	<p>Schoon, heel, veilig van de openbare ruimte.</p>	<p>De wijkschouwen zijn uitgevoerd: de tevredenheidsscores zijn: 1^e wijkschouw Schoon en netjes: 7,0 Heel en veilig: 7,3 2^e wijkschouw Schoon en netjes: 7,5 Heel en veilig: 7,3 Gemiddeld: Schoon en netjes: 7,2 Heel en Veilig: 7,3</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p>				
<p>De waterkwaliteit en -kwaliteit verbeteren.</p>		<p>Uitvoering van Waterplan Ridderkerk 2008-2012 (o.a. verbetering waterafvoer, afvoer regenwater).</p>	<p>Naast het regulier beheer is in Slikkerveer Zuidoost een aanvang gemaakt met de aanleg van extra waterberging.</p>	
<p>Wateroverlast beperken en oplossen bestaande knelpunten.</p>		<p>Uitvoeren plan van aanpak Kerkweg.</p>	<p>De werkzaamheden ter vermindering van de wateroverlast in de Kerkweg zijn op een paar kleine onderdelen na in 2011 afgerond</p>	
<p>Kinderen hebben kwantitatief en kwalitatief voldoende ruimte om te spelen in de eigen wijk.</p>	<p>Oordeel burger speelmogelijkheden* Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Streefcijfer 2011: 6,9 Realisatie 2011: 7,3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering van het uitvoeringsplan speelbeleid; • O.b.v. signalen uit de omgeving speelruimten verbeteren / aanleggen (binnen de beschikbare financiën); • Bij nieuwe ontwikkelingen de norm van 3% speelruimte toepassen; • Uitvoering onderhoudsprogramma Speeltoestellen om veiligheid te waarborgen. 	<p>Nieuwe speelruimten gerealiseerd bij OBS de Piramide en aan de Mauritsweg.</p> <p>Speelruimten opgeknapt: Mauritshoek, Van Leeuwenhoekstraat, Ambachtshof, Erasmuspark, P. de Hoochstraat, Hollandsestraat, B. Mackaystraat, Genestetstraat, Bellamystraat, aanvulling Klooslaan, Maaslaan.</p> <p>Ontwerp speelplein Baloe/De Wingerd en ontwerp Alexanderstraat gemaakt en gecommuniceerd. Uitvoering voorjaar 2012.</p> <p>Oplevering speelreinen Prima Bolnes en Waterland begeleid en afgerond.</p>	<p>Voor 2012 is een planning gemaakt om alle voorgenomen activiteiten van 2011 en 2012 eind 2012 afgerond te hebben. In 2012 worden er 11 buurtlocaties opgepakt, waarvan 3 locaties die nieuw worden aangelegd. Er zullen 22 bloklocaties worden aangepakt, waarvan één locatie nieuw wordt aangelegd. Daarnaast worden er op 17 speelreinen speelelementen en/of hekwerken vervangen.</p>

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.	Oordeel burger straatverlichting* Realisatie 2009: 7,5 Realisatie 2010: 7,4 Streefcijfer 2011: 7,5 Realisatie 2011: 7,4	Afwijkend van het vastgestelde Beleidskader Duurzaam Beheer 2008-2011 wordt het beeldkwaliteitsniveau van lichtmasten verlaagd van standaard naar minimaal.	De verlichting is onderhouden volgens dit beleid. Beeldkwaliteit gaat maar langzaam achteruit en is nog maar beperkt merkbaar.	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>De kwaliteit van de buitenruimte in stand houden en indien mogelijk aanpassen aan wensen gebruikers.</p>	<p>Oordeel burger wegen, paden, pleintjes* Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,8 Streefcijfer 2011: 6,7 Realisatie 2011: 6,9</p>	<ul style="list-style-type: none"> Buitenruimte is duurzaam en doelmatig ingericht. Buitenruimte onderhouden volgens vastgesteld beeldkwaliteit: onderhoud is sober en doelmatig, voldoet aan minimale (wettelijke) kwaliteitseisen, veiligheid blijft gehandhaafd. Beeldkwaliteitsniveau verlagen: van standaard naar minimaal bij beschoeiingen, verkeersmaatregelen (borden en markering), verhardingen in woonstraten. Verhardingen van winkelcentra verlagen van exclusief naar standaard. Onderhouden van kunstwerken in de buitenruimte. Verbeteringen doorvoeren bij regulier onderhoud en bij nieuwe projecten (voor openbare ruimte, gebouwen), mede op basis van signalen van bewoners Snelle oplossing van problemen die vragen om een acute aanpak 	<p>* De buitenruimte wordt zo passend mogelijk ingericht waarbij gestreefd wordt naar een buitenruimte die efficiënt te onderhouden is. Daarbij krijgen participanten de mogelijkheid om hun wensen kenbaar te maken.</p> <p>* Verder is het beheer naar de nieuwe sobere beheerkwaliteiten aangepast. Dit geldt voor beschoeiingen, verkeersmaatregelen, verhardingen in woonstraten</p> <p>* Ook het onderhoud van de verhardingen in winkelcentra is verlaagd van kwaliteit exclusief naar standaard kwaliteit.</p> <p>* De kunstwerken zijn onderhouden.</p> <p>* Bij wijzigingen in de openbare ruimte wordt rekening gehouden met signalen/ wensen van bewoners</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>De kwaliteit van de buitenruimte in stand houden en indien mogelijk aanpassen aan wensen gebruikers.</p>	<p>Oordeel burger wegen, paden, pleintjes*</p> <p>Realisatie 2009: 6,7</p> <p>Realisatie 2010: 6,8</p> <p>Streefcijfer 2011: 6,7</p> <p>Realisatie 2011: 6,9</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bewoners: per wijk twee keer per jaar de buitenruimte schouwen en een tevredenheidsscore laten geven. Schades in openbare ruimte worden waar mogelijk verhaald op de veroorzakers. Er wordt gewerkt met het regionaal format schadeverhaal. 	<ul style="list-style-type: none"> De wijkschouwen zijn uitgevoerd: de tevredenheidsscores zijn: 1^e wijkschouw Schoon en netjes: 7,0 Heel en veilig: 7,3 2^e wijkschouw Schoon en netjes: 7,5 Heel en veilig: 7,3 Gemiddeld: Schoon en netjes: 7,2 Heel en Veilig: 7,3 Intern is het digitaal doen van aangiften vereenvoudigd. Beheerders zijn geïnstrueerd. Nog meer dan voorgaande jaren zijn er aangiften gedaan en zijn schades o.a. verhaald op het waarborgfonds. 	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>De wegen en fietspaden binnen de gemeente zijn goed onderhouden.</p>	<p>Oordeel burger over onderhoud wegen en fietspaden* Realisatie 2009: 7,1 Realisatie 2010: 6,9 Streefcijfer 2011: 7,1 Realisatie 2011: 7,2</p>	<ul style="list-style-type: none"> Buitenruimte is duurzaam en doelmatig ingericht. Buitenruimte onderhouden volgens vastgesteld beeldkwaliteit: onderhoud is sober en doelmatig, voldoet aan minimale (wettelijke) kwaliteitseisen, veiligheid blijft gehandhaafd. Beeldkwaliteitsniveau verlagen: van standaard naar minimaal bij beschoeiingen, verkeersmaatregelen (borden en markering), verhardingen in woonstraten. 	<ul style="list-style-type: none"> De wijkschouwen zijn uitgevoerd: de tevredenheidsscores zijn: 1^e wijkschouw Schoon en netjes: 7,0 Heel en veilig: 7,3 2^e wijkschouw Schoon en netjes: 7,5 Heel en veilig: 7,3 Gemiddeld: Schoon en netjes: 7,2 Heel en Veilig: 7,3 De buitenruimte wordt zo passend mogelijk ingericht waarbij gestreefd wordt naar een buitenruimte die efficiënt te onderhouden is. Daarbij krijgen participanten de mogelijkheid om hun wensen kenbaar te maken. Verder is het beheer naar de nieuwe sobere beheerkwaliteiten aangepast. Dit geldt voor beschoeiingen, verkeersmaatregelen, verhardingen in woonstraten 	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken. Zorgdragen voor adequate huisvesting van maatschappelijke activiteiten.</p>	<p>Oordeel burger voorzieningen voor jongeren* Realisatie 2009: 5,1 Realisatie 2010: 5,3 Streefcijfer 2011: 5,1 Realisatie 2011: 5,5</p>	<p>Realiseren van de JOP's Boelewerf, Oostendam en Oost.</p>	<p>De JOP's Boelewerf en Oost (Huijgensplantsoen) zijn gerealiseerd en in gebruik genomen. Er moeten nog wat afrondende werkzaamheden gebeuren. Uit onderzoek bleek, dat er geen behoefte meer is aan een JOP in Oostendam. Dit in tegenstelling tot het Huijgensplantsoen, waar de jongeren, en de buurtbewoners juist wel aangaven behoefte te hebben aan een JOP. Het plaatsen van een JOP daar maakt onderdeel uit van een integraal plan om de overlast in het Huijgensplantsoen tegen te gaan. De Jop uit Oostendam (inclusief het bijbehorende budget voor plaatsing e.d.) is daarom gebruikt voor het Huijgensplantsoen.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken. Er zijn voldoende voorzieningen in de gemeente.</p>	<p>Oordeel burger winkels in de gemeente* Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 8,2 Streecijfer 2011: 8,1 Realisatie 2011: 8,1</p>	<p>• Bevorderen dat er in alle wijken voldoende winkelvoorzieningen zijn; • Weekmarkt; • De kwaliteit van de openbare ruimte wordt positief gewaardeerd.</p>	<p>Uit het Koopsitromenonderzoek Randstad 2011 – waar ook Ridderkerk aan deelnam – blijkt dat binnen de drie Randstad-provincies Ridderkerk en Rijswijk de enige twee gemeenten zijn waar tussen 2004 en 2011 de kooporiëntatie voor dagelijkse producten op de eigen gemeente niet is gekrompen. Deze bevinding bevestigt de effectiviteit van ons detailhandelsbeleid. In 2011 is tevens een nieuwe marktverordening opgesteld.</p>	
<p>Er zijn voldoende voorzieningen in de gemeente.</p>	<p>Oordeel burger uitgaansmogelijkheden, horeca*. Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Streecijfer 2011: 6,7 Realisatie 2011: 6,5</p>	<p>Schoonmaken openbare ruimte o.a. na festiviteiten en weekend (obv vastgesteld beeldkwaliteitsniveau).</p>	<p>We hebben veel inzet gepleegd na diverse activiteiten, denk hierbij aan Koninginnedag, inzamelen kerstbomen, maar ook inzet bij veel "Kleine" buurtactiviteiten. Deze werkzaamheden bestonden uit ter beschikking stellen van materieel en materiaal en opruimwerkzaamheden.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Zorgdragen voor goede accommodaties voor scholen, gemeentelijke en maatschappelijke activiteiten.</p>	<p>Oordeel burger sportvoorzieningen* Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,6 Streefcijfer 2011: 7,6 Realisatie 2011: 7,6</p>	<p>Afspraken maken over het beheer en het verlagen van het onderhoudsniveau van de accommodaties met Sport en Welzijn.</p>	<p>In samenwerking met S&W is een nieuwe beheerovereenkomst opgesteld, waarin de afspraken over kwaliteit en uitvoering van beheer en onderhoud zijn vastgelegd. Met Sport en Welzijn zijn productafspraken gemaakt over het beheer van de accommodaties. Er wordt een nieuw Meerjaren Onderhouds Programma opgesteld.</p>	
<p>Zorgdragen voor adequate huisvesting van scholen.</p>	<p>Oordeel burger basisonderwijs* Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 7,8 Streefcijfer 2011: 8,1 Realisatie 2011: 8,0</p>	<p>Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestings- en Accommodatieplan 2010-2014 en het jaarlijks programma onderwijshuisvesting.</p>	<p>Het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting is uitgevoerd. Met de schoolbesturen is gestart met overleg over het te voeren beleid bij leegstand van schoolgebouwen.</p>	<p>De schoolbesturen willen eerst intern over het te voeren beleid van gedachten wisselen. Op 10 februari is besloten te vertrekken vanuit de nota Visie Accommodatiebeleid en - naar behoefte/aanbod per wijk - beleid te ontwikkelen. Dit kan op basis van een casestudy, waarover op een later moment wordt teruggekoppeld.</p>
	<p>Oordeel burger onderwijs* Onderwijs in het algemeen: Realisatie 2009: 7,4 Realisatie 2010: 7,4 Streefcijfer 2011: 7,4 Realisatie 2011: 7,3</p>	<p>Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestings- en Accommodatieplan 2010-2014 en het jaarlijks programma onderwijshuisvesting, inclusief ontwikkeling beleid voor leegstand.</p>	<p>Het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting is uitgevoerd. Met de schoolbesturen is gestart het overleg over het te voeren beleid bij leegstand van schoolgebouwen.</p>	<p>De schoolbesturen willen eerst intern over het te voeren beleid van gedachten wisselen. Op 10 februari is besloten te vertrekken vanuit de nota Visie Accommodatiebeleid en - naar behoefte/aanbod per wijk - beleid te ontwikkelen. Dit kan op basis van een casestudy, waarover op een later moment wordt teruggekoppeld.</p>

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Zorgdragen voor goede accommodaties voor scholen, gemeentelijke en maatschappelijke activiteiten.</p>	<p>Oordeel burger welzijnsvoorzieningen* Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Streefcijfer 2011: 5,9 Realisatie 2011: 6,4</p>	<ul style="list-style-type: none"> Maatregelen en onderhoud uitvoeren volgens actueel beheerplan Gemeentelijke gebouwen. Schoonmaak volgens schoonmaakprogramma. Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestings- en Accommodatieplan 2010-2014. Afspraken maken over het beheer en het verlagen van het onderhoudsniveau van de accommodaties met Sport en Welzijn. Voorbereiding verkoop van 3 panden. Een onderzoek naar efficiëntievoordelen van een accommodatiebeheerder voor alle accommodaties (gemeente, scholen en Sport en Welzijn). 	<ul style="list-style-type: none"> Maatregelen zijn uitgevoerd. In 2012 wordt een nieuw MOP gemeentelijke gebouwen gemaakt. Gebouwen zijn volgens schoonmaakprogramma schoongemaakt. Het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting is uitgevoerd. Met de schoolbesturen is gestart met overleg over het te voeren beleid bij leegstand van schoolgebouwen. Het beheerniveau van de gebouwen van Sport en welzijn zijn aangepast aan de bezuinigingstaakstelling. Twee panden zijn daadwerkelijk verkocht (Diepenbroekstraat en J. van Stolbergstraat) Hoewel er contacten zijn met de verschillende beheerders is er nog geen daadwerkelijk efficiëntieonderzoek uitgevoerd. 	<ul style="list-style-type: none"> Ten aanzien van het pand aan de Anjerstraat wordt eerst geprobeerd een goede oplossing te vinden van de huidige huurder voordat tot verkoop voor worden overgegaan. Verkoop pand Noordstraat is niet gelukt in 2011. Onderzoek tot samenwerking vraag meer tijd en inzet en loopt parallel met onderzoek naar samenwerking in BAR verband.

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerdoel: In Ridderkerk hebben we verbindend groen. Het openbaar groen in de wijk is goed onderhouden.</p>	<p>Oordeel burger onderhoud groenvoorzieningen in de buurt* Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 6,8 Streefcijfer 2011: 7,0 Realisatie 2011: 7,2</p>	<ul style="list-style-type: none"> Het duurzaam in stand houden van het gemeentelijke bomenbestand door het opstellen van een beheerplan bomen en het uitvoeren van maatregelen en onderhoud. Inrichten / herinrichten van bestaande groenvakken in duurzaam groen, zodat met relatief weinig onderhoud kan worden volstaan. 	<p>In 2011 is de concept "Groene Kaart " opgesteld als onderdeel van het bewaren van houtopstanden als onderdeel van de Nieuwe APV. Ook is het concept bomen beleid en beheerplan opgesteld.</p> <p>Bij omvorming en nieuwe inrichting wordt er naast de belevingswaarde ook gekeken naar de toekomstige beheerinspanning</p>	<p>Bomenbeleidsplan had feitelijk eerder ter besluitvorming aangeboden moeten worden, maar heeft geleiden onder de reguliere werkdruk van de medewerkers.</p>

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we verbindend groen. De wijk ziet er in het algemeen schoon en opgeruimd uit.</p>	<p>Oordeel burger schoonhouden van de buurt* Realisatie 2009: 6,8 Realisatie 2010: 6,7 Streefcijfer 2011: 6,8 Realisatie 2011: 7,0</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Buitenruimte is duurzaam en doelmatig ingericht. • Buitenruimte onderhouden volgens vastgesteld beeldkwaliteitsniveau: onderhoud is sober en doelmatig, voldoet aan minimale (wettelijke) kwaliteitseisen, veiligheid blijft gehandhaafd. • Snelle oplossing van problemen die vragen om een acute aanpak • Bewoners: per wijk twee keer per jaar de buitenruimte schouwen en een tevredenheidsscore laten geven. 	<p>De wijkschouwen zijn uitgevoerd: de tevredenheidsscores zijn: 1^e wijkschouw Schoon en netjes: 7,0 Heel en veilig: 7,3 2^e wijkschouw Schoon en netjes: 7,5 Heel en veilig: 7,3 Gemiddeld: Schoon en netjes: 7,2 Heel en Veilig: 7,3 * De buitenruimte wordt zo passend mogelijk ingericht waarbij gestreefd wordt naar een buitenruimte die efficiënt te onderhouden is. Daarbij krijgen participanten de mogelijkheid om hun wensen kenbaar te maken. * Verder is het beheer naar de nieuwe sobere beheerkwaliteiten aangepast. Dit geldt voor beschoeiingen, verkeersmaatregelen, verhardingen in woonstraten</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil.</p> <p>De afvalinzameling in de gemeente is goed verzorgd.</p>	<p>Oordeel burger over afvalinzameling*</p> <p>Realisatie 2009: 7,7</p> <p>Realisatie 2010: 7,6</p> <p>Streefcijfer 2011: 7,7</p> <p>Realisatie 2011: 7,6</p>	<p>De inzameling en verwerking van huishoudelijk afval wordt op efficiënte, effectieve en milieuverantwoordelijke wijze uitgevoerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Ridderkerk en AVR / Van Ganswinkel (NV MAR) loopt 31 december 2012 af. Vanaf 2011 worden voorbereidingen getroffen om te komen tot een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met een afvalinzamelaar. • De verwerking van restafval en GFT is vastgelegd in contracten. Deze contracten lopen af op 31 december 2013. Het vervolg op deze contracten zal in samenhang met het contract voor de inzameling van het afval worden beoordeeld. <p>Bij de oriëntatie en beoordeling van de afvalverwerking wordt aandacht besteed aan mogelijke intergemeentelijke samenwerking.</p> <p>Het beschikbaar hebben van een milieustraat voor het brengen van huishoudelijk afval.</p>	<p>De inzameling, de milieustraat en verwerking hebben volgens de overeenkomsten met de marktpartijen plaats gevonden.</p> <p>In 2011 zijn gesprekken gestart met de BAR gemeenten over de mogelijke samenwerking voor zowel de inzameling als de verwerking van huishoudelijk afval.</p> <p>Bij de mogelijke samenwerking wordt de individuele situatie per gemeente meegenomen.</p> <p>Eind 2011 heeft het college een voorstel (met startnotitie) tot samenwerking aan de raad gezonden. In de andere BAR gemeenten is dit ook gebeurd.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil. Adequate afvoer van afvalwater.</p>		<p>Uitvoeren maatregelen Gemeentelijk Rioleringsplan 2008-2011.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In het verleden loosde Beverwaard op het stelsel van Boines, dit had stank en aantasting tot gevolg. Vanuit Beverwaard is daarom een persleiding aangelegd naar het gemeaal in Boines. Gelijk met de aanleg van de persleiding is de riolering in de Noordstraat en Maaslaan vervangen. • De huidige persleiding van het eindgemeaal P01 Poestatstraat naar de zuivering vertoonde lekkages. Eind 2011 is gestart met de vervanging van de persleiding. • De afgelopen jaren is het volledige stelsel van Ridderkerk geïnspecteerd. Er is daardoor in 2011 een vrijwel volledig beeld ontstaan van de kwaliteit van het stelsel. • Het onderhoud aan de gemalen is behoudens de vervanging van het eindgemeaal P01 (Poestatstraat) conform planning uitgevoerd. • De percelen aan de Waalweg worden begin 2012 op de riolering aangesloten. De percelen aan de Oost-Molendijk – Oudelande kunnen nog niet op de riolering worden aangesloten. 	<p>Eindgemeaal P01 wordt na een bestemmingsplanprocedure in 2012/2013 vervangen.</p> <p>De uitvoering van de Oostmolendijk / Oudelande is afhankelijk van een ontteigeningstraject in het kader van het project Ruimte voor de Rivier van het waterschap.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust. Duurzame mobiliteit.	Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Streefcijfer 2011: 7,3 Realisatie 2011: 7,4	Aanschaf milieuvriendelijk materieel van gemeentelijke diensten en NV MAR bij noodzakelijke vervanging materieel.	NV MAR heeft ook in 2011 ingezet op beperking van de CO2 uitstoot. Dit wordt in beeld gebracht door de relatie tussen brandstofverbruik en hoeveelheden ingezameld afval.	
Verbeteren afvalscheiding.	Oordeel burger over afvalinzameling* Realisatie 2009: 7,7 Realisatie 2010: 7,6 Streefcijfer 2011: 7,7 Realisatie 2011: 7,6	Voortzetten van het gescheiden inzamelen (conform Landelijk Afval Plan2) van glas, GFT, papier, plastic en elektronica, en stijging van de scheiding van restafval naar 42% (mits technisch mogelijk).	In 2011 zijn sorteeranalyses en een bewonersenquête uitgevoerd. Dit heeft eind 2011 geresulteerd in een voorstel van NV MAR om de scheidingsresultaten te verbeteren.	De scheidingsdoelstellingen worden nog niet bereikt en vragen om een extra inzet in de communicatie en het gedrag.
Verbeteren van de luchtkwaliteit.	Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Streefcijfer 2011: 7,3 Realisatie 2011: 7,4	In 2011 moet worden voldaan aan de landelijke normen voor fijn stof. <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren herzien actieplan luchtkwaliteit 2010 – 2014 • IJveren voor de realisatie toezegging Rijk omtrent aanleg luchtkwaliteit-schermen langs A15 (NPL). 	- Actieplan Luchtkwaliteit 2011-2014 opgesteld. 12 maatregelen worden in het kader van dit actieplan uitgevoerd, waaronder het aanschaffen van schone voertuigen. - Er is geijverd voor de luchtschermen. Voor 1 januari 2015 wordt het scherm geplaatst. (300 meter lang en 6 meter hoog) geplaatst. Met de plaatsing moet worden voldaan aan de normen.	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p> <p>Verminderen van het aantal geluidsgehinderden.</p>		<p>Uitvoeren actieplan geluid 2008-2012.</p>	<p>- Uitvoering acties uit actieplan Geluid</p> <p>- Geluidmeetpost. In 2011 is de gemeente begonnen met geluidmetingen. Op 12 verschillende locaties wordt de geluidbelasting gemeten (tov berekeningen). Zo moet een helder beeld ontstaan over de geluidbelasting in Ridderkerk (naast de Geluid Belasting Kaarten). Aan de hand van dit overzicht kan de gemeente inzetten op maatregelen.</p>	
<p>Vermindering van het klimaatprobleem en stimuleren van het gebruik van duurzame energie.</p>		<p>In het kader van de regionale ambitie van 40% CO₂ reductie in 2025 worden de projecten van SLOK (Stimulering Lokale Klimaat Initiatieven) uitgevoerd, zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> • verduurzaming openbare verlichting • energieprestatie-eisen aanscherpen voor nieuwbouw • opleggen rendabele maatregelen bedrijven • monitoren doelstellingen. <p>Actualisatie van het Milieubeleidsplan.</p>	<p>- Gemeente werkt nog steeds in regionaal verband samen om CO₂ te reduceren (Regionale Klimaatagenda, SLOK)</p> <p>- In de gemeente zijn 10 laadpalen aangevraagd ter stimulering van elektrisch rijden (5 aangevraagd door de gemeente, 5 door particulieren), er zijn er tot nu toe 9 gerealiseerd.</p> <p>- Energieavond: in 2011 is wederom een Energieavond georganiseerd voor de inwoners van Ridderkerk. OP deze avond konden zij bij verschillende kraampjes informatie krijgen over duurzame vormen van energie. Tevens is hen door de gemeente een led lampje aangeboden. Het Milieuprogramma is in september door de raad vastgesteld.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p> <p>Het beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek.</p>	<p>Actueel Squitbodeminformatiesysteem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar mogelijke spoedeisende gevallen van bodemverontreiniging en de sanering van de daadwerkelijk spoedeisende gevallen. • actualisatie Squitbodeminformatiesysteem, zodat makelaars de gemeentelijke bodeminformatie als voldoende beoordelen. 	<p>Voor toelichting spoedlocaties, saneringen en ISV3 Bodem: zie Bodem onder 2.2.4.2. Realisatie</p> <p>In 2011 zijn zo'n 400 bodemrapporten ingevoerd in Squit. Daarnaast is ook informatie over ondergrondse tanks toegevoegd en zijn veel fouten uit de database gehaald. Begin 2012 zal de informatie via een internetmodule ontsloten worden. Makelaars, adviesbureaus en burgers zullen hiervan op de hoogte gesteld worden.</p>	
<p>Verlagen risico's bij productie, vervoer, de opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen.</p>		<p>Bedrijfscontroles door DCMR conform het adequaat niveau uit het werkplan.</p>	<p>De risicokaart wordt actueel gehouden door de Gemeente Ridderkerk en de DCMR. DCMR neemt wijzigingen op in de kaart, Ridderkerk autoriseert de gegevens.</p> <p>In de Visie Externe Veiligheid is aangegeven dat enkele woningen aan de Pruimendijk een knelpunt vormen bij het transport van gevaarlijke stoffen over de omleidingsroute Noordtunnel. Met Rijkswaterstaat is afgesproken dat het knelpunt in 2012 of 2013 (afhankelijk van de planning van RWS) wordt opgelost door het toepassen van snelheidverlagende maatregelen.</p>	

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust. Wijken bereikbaar voor hulpdiensten.	Oordeel burger veiligheid in de buurt* Realisatie 2009: 6,5 Realisatie 2010: 6,8 Streefcijfer 2011: 6,5 Realisatie 2011: 6,9	Maatregelen uitvoeren, zodat hulpdiensten geen onnodige vertraging hebben in wijken ten gevolge van foutparkeren en de inrichting van de infrastructuur. Dit is inclusief een communicatietraject.	In Drievliet zijn langs de Molenvliet en Vogelvliet 55 extra parkeerplaatsen aangelegd, ter ontlasting van aanliggende buurten. Hiermee neemt de parkeerdruk in de buurt af en de bereikbaarheid voor hulpdiensten toe.	Het was nog niet mogelijk om ook in diverse andere buurten extra maatregelen te nemen. Dit zal in 2012 worden uitgevoerd.
Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat. De gemeente is goed bereikbaar met de auto en met het openbaar vervoer.	Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met de auto*. Realisatie 2009: 7,9 Realisatie 2010: 8,0 Streefcijfer 2011: 7,9 Realisatie 2011: 8,0	Uitvoering maatregelen Verkeerscirculatieonderzoek Centrum (afhankelijk van besluitvorming in 2010).	In 2011 zijn geen maatregelen uitgevoerd. Wel is het verkeerscirculatieplan centrum vastgesteld.	In 2012 staat het eerste project gepland; de aanleg van een hoogwaardige fietsroute over de Lagendijk.
Verbeterde fietsinfrastructuur.	Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met fiets*. Realisatie 2010: 8,4 Streefcijfer 2011: 7,0 Realisatie 2011: 8,4 Deze prestatie-indicator wordt nog niet gemeten via waarstaatjegemeente. Er wordt actie ondernomen om deze op te laten nemen.	Uitvoeren maatregelen en communicatietraject van de module langzaam verkeer, o.a. Fietshighway Kievitsweg, fietsenstallingen Centrum. Dit wordt via regulier onderhoud en bij nieuwe projecten meegenomen indien mogelijk.	In 2011 kon geen combinatie worden gemaakt tussen (groot) onderhoud en projecten uit de module langzaam verkeer. De fietshighway Kievitsweg is uitgesteld als gevolg van de geplande reconstructie van het kruispunt Rotterdamseweg-Rijnsingel. Eind 2011 kon de bewaakte (gratis) fietsenstalling in de Ridderhof (inpandig, naast de autoparkeergarage) worden geopend voor het publiek.	Planning van wegonderhoud en eventuele nieuwe plannen liepen in 2011 niet samen. Op dit moment vindt onderzoek plaats naar de reconstructie van het kruispunt Rotterdamseweg-Kievitsweg en Rotterdamseweg-Rijnsingel.

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat. Verbeterde fietsinfrastructuur.</p>	<p>Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met fiets*. Realisatie 2010: 8,4 Streecijfer 2011: 7,0 Realisatie 2011: 8,4</p> <p>Deze prestatie-indicator wordt nog niet gemeten via waarstaatjegemeente. Er wordt actie ondernomen om deze op te laten nemen.</p>	<p>Er wordt verder samengewerkt met rijk, stadsregio en buurgemeenten t.a.v. aanleg F16 (snelle fietsverbinding Rotterdam-Dordrecht vv) wanneer subsidie wordt verleend.</p>	<p>Subsidie door Rijk is toegezegd. Aanleg wordt in 2012 gestart</p>	
<p>Verbeterde positie OV (ook tussen wijken onderling) (zonder tram).</p>	<p>Oordeel burger over openbaar vervoer in de wijk*. Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,2 Streecijfer 2011: 7,3 Realisatie 2011: 7,2</p>	<p>Pleiten voor busverbinding Rijsoord-Ridderkerk bij stadsregio.</p> <p>Optimaliseren van de lijnvoering en van de doorstroming van bussen.</p>	<p>Bij Stadsregio is aangedrongen op integratie van buurtbus Rijsoord in regulier openbaar vervoer. Op zijn vroegst kan dit in 2013 / 2014 wellicht een feit zijn.</p> <p>Stadsregio is samen met gemeenten een breed onderzoek gestart naar (onder andere):</p> <ul style="list-style-type: none"> - maatwerkvervoer (o.a. buurtbus) - efficiëntieverbetering; lijnvoering wordt doorgelicht, snelle doorstroming staat voorop. <p>Dit onderzoek loopt in 2012 en moet leiden tot een "toekomstvast openbaar vervoer" in de regio.</p>	<p>Door bezuinigingsoperatie in het OV staat de kwaliteit van het OV onder druk.</p>

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat</p> <p>Er is voldoende parkeergelegenheid in de buurt.</p>	<p>Oordeel burger over parkeermogelijkheden in gemeente* .</p> <p>Realisatie 2009: 6,7</p> <p>Realisatie 2010: 6,7</p> <p>Streefcijfer 2011: 7,3</p> <p>Realisatie 2011: 6,7</p>	<p>Uitvoeren module parkeren.</p>	<p>Module is vastgesteld.</p> <p>Vanaf 2012 /2013 uitvoering.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat</p> <p>De verkeersveiligheid in de gemeente is goed.</p>	<p>Oordeel burger over verkeersveiligheid gemeente en buurt*.</p> <p>Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: Gemeente 6,8 - Buurt 6,3 Streecijfer 2011: 6,9. Realisatie 2011: Gemeente 7,2- Buurt 6,9</p>	<p>Ouders en kinderen ervaren schoolomgeving en routes als veilig.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is inzicht in de knelpunten m.b.t. de verkeersveiligheid schoolomgeving en schoolroutes. Naast de verbeteringen, die in de exploitatiebegroting zijn opgenomen, zullen bij regulier onderhoud en nieuwe projecten deze punten indien mogelijk worden meegenomen. • In overleg met schoolbesturen zal worden bekeken hoe de kwaliteit van de fietsstallingen kan worden verbeterd. • Na verbeteringen zal ook om de mening van ouders en kinderen worden gevraagd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn gesprekken gevoerd met schooldirecteuren. Schooldirecteuren geven aan dat onveilige situaties ontstaan door gedrag van ouders. Bij CBS de Noord en De Driemaster zijn plannen gemaakt om in de buitenruimte aanpassingen te doen ter verbetering van de verkeersveiligheid rondom de school. Deze worden in 2012 uitgevoerd. • De scholen / schoolbesturen hebben een eigen verantwoordelijkheid wanneer het gaat om het beleid over fietsenstallingen en het beheren hiervan. De gemeente speelt hier geen rol in. Bij nieuwbouw scholen stelt de gemeente wel een programma van eisen op waarin vermeld staat hoeveel fietsenrekken er moeten komen. Dit aantal is gebaseerd op de omvang van de school. De gemeente betaalt de fietsenrekken bij de nieuwbouw, maar speelt geen rol meer in het beheer en onderhoud ervan. 	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat</p> <p>De verkeersveiligheid in de gemeente is goed.</p>	<p>Oordeel burger over verkeersveiligheid gemeente en buurt*.</p> <p>Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: Gemeente 6,8 - Buurt 6,3 Streefcijfer 2011: 6,9. Realisatie 2011: Gemeente 7,2- Buurt 6,9</p>	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt onderzoek gedaan naar alternatieve subsidiemogelijkheden voor het verkeersexamen Basisonderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> Er is onderzoek gedaan naar alternatieve subsidiemogelijkheden. Die blijken er niet te zijn. De bijdrage blijft ongewijzigd opgenomen op de kostenplaats verkeersplanologie. 	

* Bron: waarstaatjegemeente

5 Wat heeft het gekost

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 4 Burger als (wijk)bewoner

Omschrijving	(voordeel + / nadeel -)		
	Begroting 2011	Begroting 2011 na wijz.	Rekening 2011
Lasten	-28.253.400	-29.498.800	-29.878.300
Baten	1.994.100	2.511.700	3.009.300
Saldo voor bestemming	-26.259.300	-26.987.100	-26.869.000
Toevoeging reserve	-1.582.300	-1.191.900	-1.202.800
Onttrekking reserve	572.700	1.062.600	997.900
Totaal reserve mutaties	-1.009.600	-129.300	-204.900
Saldo na bestemming	-27.268.900	-27.116.400	-27.073.900

5.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen programma 4 Burger als (wijk)bewoner

Het resultaat in de rekening 2011 ten opzichte van de begroting 2011 na wijziging laat zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Resultaat voor bestemming:

▪ Lagere baten verhuurde gebouwen	-/-	42.300,--	
▪ Lagere lasten wegen, straten en pleinen		24.500,--	
▪ Lagere lasten verkeersplanologie		216.500,--	
▪ Lagere lasten afval		170.900,--	
▪ Hogere baten afval		86.300,--	
▪ Hogere lasten rioolstelsel (beheer)	-/-	154.000,--	
▪ Lagere lasten inventarisatie grondwater		26.900,--	
▪ Hogere baten groot onderhoud verharding		290.000,--	
▪ Hogere lasten wijkgericht onderhoud	-/-	290.000,--	
▪ Lagere lasten onderwijshuisvesting		95.000,--	
▪ Overige verschillen lasten/baten	-/-	305.600,--	

<i>Saldo voor bestemming (voordelig)</i>			<i>118.200,--</i>
Mutaties reserves:			
▪ Onderhoud verharding	-/-	290.000,--	
▪ Groen bufferzone Donkersloot Noord-Ringdijk		120.000,--	
▪ Fietshighway Kievitsweg		150.000,--	
▪ Blok- en Buurtspeelruimtes		89.800,--	
▪ Overige reservemutaties	-/-	145.400,--	

Saldo mutaties reserves			-/- 75.600,--

<i>Saldo na bestemming (voordelig)</i>			<i>42.600,--</i>
			=====

Voor een nadere toelichting bij de bovengenoemde afwijkingen wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Jaarrekening het onderdeel 3.1.2.

Hieronder volgt een verantwoording van de belangrijkste inhoudelijke (beleidsmatige) afwijkingen.

Lagere baten verhuurde gebouwen

Sinds 2006 staat het pand aan de Noordstraat op de nominatie verkocht te worden aan de gebruiker tegen de boekwaarde die toen gold. Tot op heden blijkt deze verkoop voor de koper financieel niet haalbaar. De voorgenomen verkoop schuift door naar 2012.

Lagere lasten wegen, straten en pleinen

Het aanpassen van de bushaltes voor het gebruik door mindervaliden is in 2011 voortgezet. Er is voor gekozen om niet alle bushaltes in één keer om te vormen maar dit in een beheerst tempo uit te voeren. Dit krijgt zijn vervolg in 2012. Vandaar een onderbesteding van € 79.500. Dit bedrag wordt doorgeschoven naar 2012 en gedekt door de vrije reserve.

Een niet voorziene tegenvaller was de naheffing waterschapslasten van € 55.000 over 2009 tot en met 2011. Dit speelt ook in de jaren na 2011 en zal in de eerste monitor 2012 worden meegenomen. Het Waterschap heeft gecontroleerd of over alle percelen waarover waterschapslasten verschuldigd zijn die ook daadwerkelijk werden geheven. En dat bleek niet altijd zo te zijn.

In 2008 werden minder waterschapslasten in rekening gebracht dan de daaraan voorafgaande jaren. Dit werd gemeld aan het Waterschap met het verzoek te reageren op de geconstateerde afwijking. Bij het p*q onderbouwen van de begroting 2009 en verder kon alleen uitgegaan worden van de toen voorhanden zijnde gegevens van het Waterschap. Eind 2011 heeft het Waterschap de blijkbaar administratieve fout hersteld. Hiermee zijn de bedragen weer in lijn met de jaren voor 2008.

Lagere lasten verkeersplanologie

Bij het beheer van de bewaakte gratis fietsenstalling Ridderhof is sprake van een onderbesteding van € 75.000. In de begroting stond dat deze stalling gedurende het hele jaar in beheer zou zijn. Er moest echter nog een stalling gerealiseerd worden. In de zoektocht is uiteindelijk een goede locatie gevonden waarbij de investering lager is uitgevallen dan in eerste instantie was voorzien. Zowel met de eigenaar als de beheerder van de fietsenstalling is een overeenkomst afgesloten. Feitelijk betekende dit dat de bewaakte stalling in november 2011 kon worden opengesteld voor het publiek en vanaf dat moment op de gemeentelijke exploitatie heeft gedrukt.

Andere onderschrijvingen hebben met name te maken met prestaties die in de tijd verschoven zijn naar 2012. Zo is de reconstructie van de Pruimendijk in 2011 niet gerealiseerd omdat na de participatieprocedure nog een bezwaar is binnen gekomen dat eerst afgehandeld moest worden. Van het budget wordt € 40.000,- doorgeschoven naar 2012. Dit wordt gedekt door de vrije reserve. De maatregelen ten aanzien van een veilige schoolomgeving worden voor een deel ook in 2012 opgepakt na overleg met de scholen. Van het restantbudget ad € 51.500,- schuift € 23.000,- door naar 2012 omdat de omvang van het aantal maatregelen minder is dan eerder was voorzien. De oversteek van de Vlietlaan is vooralsnog uitgesteld naar 2012, dit heeft een relatie met de ontwikkeling de Driehoek. € 10.000,- wordt doorgeschoven naar 2012. Dit wordt gedekt door de vrije reserve.

Lasten en baten afval

Het aanbod van het restafval dat duur verbrand moet worden is lager uitgevallen dan op voorhand werd verwacht. Dat komt in eerste instantie door de gescheiden inzameling van het plastic afval. Maar ook de landelijke trend dat er in economisch mindere tijden ook minder afval is speelt een rol. De opbrengsten van oud papier zijn afhankelijk van schommelingen in de markt. Maar de laatste jaren is de oud papierprijs gunstig, onder meer door de vraag vanuit China.

Deze mutaties worden tezamen met de verschillen bij de opbrengst van de afvalstoffenheffing (verantwoord op programma 5) verrekend met de reserve afvalstoffenheffing waardoor een en ander budgettair neutraal uitwerkt voor de rekening.

In 2011 is er overleg gestart met de verenigingen die oud papier ophalen over de bijdragen die zij hiervoor van de gemeente ontvangen. Dit kan resulteren in een nabetaling aan de verenigingen wat invloed zal hebben op de reserve afvalstoffenheffing.

Hogere lasten rioolstelsel

De hogere lasten bij het rioolbeheer hebben meerdere oorzaken.

Voor een vacature is inhuur gepleegd wat € 40.000,- heeft gekost. (Het voordeel op de salariskosten zit elders in de rekening).

In de meerjarige planning was voorzien in het jaarlijks reinigen en inspecteren van een gedeelte van de riolering. Echter, om het nieuwe Gemeentelijk Riolerings Plan met goede actuele informatie op te kunnen stellen is de totale reiniging en inspectie uitgevoerd in 2011. Dat heeft geleid tot een overschrijding van € 80.000,-. Dit zal gecompenseerd worden door een vermindering van het budget in 2012.

Er is in 2011 alvast een deel van het project afkoppeling riolering Rijsoord uitgevoerd. Kosten € 20.000,-.

Daarnaast zijn er tot kleinere bedragen nog wat meerkosten gemaakt voor extra inventarisatiewerkzaamheden en het acuut verhelpen van overlast, zoals het herstellen van kapotte aansluitingen.

Deze mutaties worden tezamen met de verschillen bij de opbrengst van de rioolheffing (verantwoord op programma 5) verrekend met de tariefegalisatiereserve rioolheffing waardoor een en ander budgettair uitwerkt voor de rekening.

Lagere lasten inventarisatie grondwater

In 2009 is gestart met de onderzoeken naar de oorzaak van de schijnbaar hoge grondwaterstanden in de woonwijken. Deze onderzoeken zijn eind 2011 nagenoeg afgerond. De conclusie is dat er niet zo zeer sprake is van een hoge grondwaterstand maar meer van een badkuipeffect door de slecht doorlatende kleilagen. Daardoor zijn de onderzoekskosten uiteindelijk lager uitgevallen dan verwacht.

Hogere baten groot onderhoud verharding

We hebben een vergoeding van € 30.000 van de nutsbedrijven ontvangen omdat zij voor het uitvoeren van hun kabel- en leidingwerkzaamheden de straat moeten openbreken. Omdat ons wegenonderhoud daardoor mogelijk vervroegd moet worden uitgevoerd wordt dit geld aan de reserve onderhoud verharding toegevoegd.

Er wordt € 260.000 overgeheveld vanuit de projecten Verenambacht en Leklaan van het grondbedrijf. Die gelden zijn voor de toekomstige beheerkosten aan de wegen die als gevolg van de grondbedrijfexploitatie sneller moeten worden uitgevoerd dan vanuit de standaard beheercyclus nodig is. Ook dit wordt toegevoegd aan de reserve.

Omdat de extra baten worden toegevoegd aan de reserve onderhoud verharding werkt dit alles voor het rekeningsaldo budgettair neutraal uit. Het heeft uiteraard wel positieve gevolgen voor het saldo van de reserve.

Hogere lasten wijkgericht onderhoud

Het gaat hier om de verzameling van alle uitvoeringswerkzaamheden in de openbare ruimte zoals straatreiniging, openbaar groen en kunstwerken. De werkzaamheden worden uitgevoerd door eigen mensen en aannemers.

De aannemers hebben in 2011 een meerwerkrekening neergelegd van € 110.000 omdat een ander groenareaal moest worden onderhouden dan in het bestek was voorzien. Met name daar waar geschoffeld moest worden bij jonge beplanting lagen de kosten hoger.

Voor het vervangen van langdurig zieke medewerkers is € 100.000 aan kosten gemaakt. Ook zijn er vacatures bij het team onderhoud open gelaten om flexibeler te kunnen zijn bij inhuur en uitbesteding. Deze vacatureruimte was € 100.000. Dit voordeel is echter niet hier, maar elders in de rekening verantwoord. Maar als hiermee rekening wordt gehouden is er per saldo voor € 80.000 aan meerwerk uitbesteed aan derden.

Tenslotte is er achterstalling groenonderhoud weggewerkt en zijn er kosten gemaakt voor het bestrijden van de processierups.

Lagere lasten Openbaar basisonderwijs huisvesting

De belangrijkste oorzaak van de meevaller is de latere ingangsdatum van de tijdelijke huisvesting van De Reijer.

5.3 Stand van zaken / realisatie 2011 nieuw beleid programma 4 Burger als (wijk)bewoner

Afkoppelplan

Tot in 2011 is er gewerkt aan de eerste fase van de afkoppeling van het riool in Rijsoord. Het ontwikkelen van een verder afkoppelplan is in 2011 niet van de grond gekomen vanwege alle andere rioolwerkzaamheden.

Complex Driehoek Het Zand

In de raadsvergadering van 6 oktober 2011 is een aanvullend krediet beschikbaar gesteld voor de bouw van de sporthal in de Driehoek Het Zand. Na het raadsbesluit is met Woonvisie verder gepraat over de daadwerkelijke ontwikkeling van de Driehoek Het Zand en is het stedenbouwkundig ontwerp verder uitgewerkt. Dit moet er toe leiden dat in 2012 het bestemmingsplan in procedure wordt gebracht.

Kerkweg, wateroverlast bestrijden

In 2011 zijn de werkzaamheden voor het verminderen van de wateroverlastproblemen aan de Kerkweg vrijwel volledig afgerond.

5.4 Voortgang investeringskredieten programma 4 Burger als (wijk)bewoner

Omschrijving	Totaal krediet na wijz.	Gerealiseerde uitgaven t/m 2010	Gerealiseerde uitgaven in 2011
Investeringskredieten nieuw beleid	39.842.997	22.525.460	5.052.095
Vervangingsinvesteringen	11.567.950	2.745.982	4.071.668

Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste investeringskredieten.

Rehabilitatie wegen 2011

Van het krediet van € 1.074.000 schuift € 545.900 door naar 2012. Dit komt omdat:

- de inspraakprocedure van het project Lagendijk Rijsoord meer tijd in beslag neemt dan werd verwacht.
- het project van Riebeekpark is vertraagd omdat eerst rioleringswerkzaamheden moesten worden uitgevoerd.
- voor de Staalstraat de inspraakprocedure nog moet worden afgerond.

Fietshighway Kievitsweg

Het krediet van € 250.000 schuift volledig door naar 2012 omdat het project onderwerp is van studie. Dit project hangt namelijk nauw samen met een eventuele reconstructie van het kruispunt Rotterdamseweg-Rijnsingel-A38 en de kruising Rijnsingel-Kievitsweg. Gezien de onveiligheid voor fietsers ter plaatse wordt gestudeerd op een forse ingreep op de kruising Rijnsingel-Kievitsweg. Uit deze studie zal ook blijken of het budget voor de fietshighway wellicht beter ingezet kan worden voor de verbetering van het kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg dan voor het cosmetisch omvormen van de Kievitsweg tot een fietshighway.

Het resultaat van de studie wordt verwacht in maart/april 2012.

Geluidsreductie Rotterdamseweg.

Het beschikbare bedrag van € 144.000 schuift door naar 2012.

De middelen zijn bedoeld voor een bijdrage aan het onderhoud aan de Rotterdamseweg door het Waterschap Hollandse Delta. Door het aanbrengen van een geluidsreducerende deklaag op de Rotterdamseweg kan de geluidsoverlast in Het Zand verminderd worden.

Damwand Rijksstraatweg

Van het krediet van € 100.000 schuift € 96.000 door naar 2012.

De voorbereidingstijd heeft door diverse onderzoeken (kabels en leidingen, sonderingen) langer geduurd dan verwacht. Voorts maakt de Rijksstraatweg onderdeel uit van de waterkering. Vanwege de dijksluiting op 1 oktober was het niet meer mogelijk om de werkzaamheden in 2011 uit te voeren.

VRI (verkeers regel installatie) Vlietlaan-Vondellaan

In de kadernota van 2012 staat dat ter plaatse van de kruising Vlietlaan-Vondellaan een rotonde is voorzien. Daardoor kan dit krediet worden afgevoerd.

Restafval ondergrondse betonbakken en infra.

Dit werk loopt voor een klein gedeelte nog door in 2012 en zal worden afgesloten met een tekort van € 104.000. Een deel van de werkzaamheden - het herstraten rondom de nieuwe containers en het herstellen van de oude locaties - bleek namelijk niet te zijn meegenomen in het krediet.

Aanleg riolering Oost Molendijk

Van het krediet ad € 284.000 schuift € 226.000 door naar 2012. De voorbereidingen zijn afgerond. De start van de werkzaamheden is nu afhankelijk van een onteigeningsprocedure van het waterschap voor het verzwaren van de dijk. Het ziet er naar uit dat de uitvoering in 2012 kan beginnen.

Vervangen c.q. renovatie gemaal P01

Het overgrote deel van het budget van € 1.357.000 schuift door naar 2012. Dit gemaal (aan de Poesiatstraat) komt naast het huidige gemaal. Dit brengt met zich mee dat het bestemmingsplan moet worden aangepast. Dit gaat minimaal een jaar duren. De start van de uitvoering is nu gepland voor begin 2013.

Aanpassing centrale persleiding vanaf eindgemaal Poesiatstraat (P01) tot de Donkerslootweg (zuivering)

Voor dit werk was oorspronkelijk € 800.000 beschikbaar. Er was rekening gehouden met een gedeeltelijke vervanging van de persleiding. Maar bij de aanbesteding kwam de noodzaak van volledige vervanging naar voren. De kwaliteit van de persleiding was slecht. Er was een groot risico op lekkages met schade voor milieu en volksgezondheid. Daarbij is vervanging ineens goedkoper dan vervanging in twee termijnen. De kosten van de volledige vervanging kwamen uit op € 1.560.000.

Voor de meerkosten van € 760.000 is dekking gevonden. De vervanging van gemalen bleek goedkoper dan geraamd waardoor een voordeel van € 430.000 ontstond in het rioleringsplan. En voorts kan de voorgenomen vervanging van de riolering in de Gaay Fortmanstraat, de Jan Luykenstraat en de Staringlaan worden uitgesteld. Dit geeft in 2012 een voordeel van € 330.000. Wel wordt er inmiddels nog een overschrijding van € 100.000 voorzien in 2012 omdat gebleken is dat de kosten voor de voorbereiding, de begeleiding van de uitvoering, leges, vergunningen en onvoorzien meerwerk niet in het krediet waren opgenomen. Alleen de exacte prijs van het werk zelf was geraamd.

Groenbufferzone Donkersloot Noord Ringdijk

Het krediet van € 120.000 schuift door naar 2012. Het werk is vertraagd omdat gewacht moest worden op besluitvorming omtrent de inpassing van de scouting in dit gebied. Die besluitvorming is eind 2011 gekomen en er wordt nu weer verder gewerkt aan het project.

Diverse kredieten buurtspeelruimten en blokspeelruimten

In 2010 en 2011 zijn kredieten beschikbaar gesteld tot een totaalbedrag van € 375.000 voor de realisatie van 6 buurtspeelruimten en 10 blokspeelruimten. Deze projecten zijn traag op gang gekomen. Begin oktober 2011 is een integraal projectleider aangesteld. De bedoeling is dat alle voorgenomen activiteiten van 2010, 2011 en 2012 eind 2012 zijn afgerond.

Speelelementen 2010 en 2011

Van het krediet van € 80.000 schuift € 73.000 door naar 2012. Ook hier kwam de uitvoering traag op gang. Het vervangen van de speelelementen is in oktober 2011 opgenomen in het project Uitvoeringsbeleid Spelen. Er wordt nu breder gekeken naar alle speelruimten in de gemeente en vervangingen worden nu ook via het project ingepland.

Houten bruggen en hangbrug Reyerpark

Dit krediet van € 94.000 voor 4 bruggen in het Reyerpark schuift door naar 2012 in afwachting van het gereed komen van de Visie Reyerpark. Dit zal naar verwachting in 2012 het geval zijn.

Bouw gemeentehuis

Dit project is door een juridisch geschil tussen de aannemer en de gemeente nog steeds niet afgesloten. Er staat nog een restantkrediet van € 184.000 open dat wordt overgebracht naar 2012. De aannemer heeft toegezegd een aantal van de restant opleverpunten op te zullen lossen. Maar over enkele resterende punten bestaat verschil van mening. De aannemer vindt dat hij aan zijn verplichtingen heeft voldaan en dat verdere herstelkosten voor rekening van de gemeente zijn. In 2011 zijn garantiewerkzaamheden uitgevoerd en in 2012 moet dit een vervolg krijgen.

Bedrijfsvoertuigen

In 2011 stonden zes voertuigen op de vervangingslijst. Een deel schuift door naar 2012. Dat komt omdat voor vier voertuigen - twee veegauto's voor o.a. het legen van afvalbakken en twee voertuigen voor begraaflaatsonderhoud - is gekozen voor een elektrisch aangedreven uitvoering. Daardoor heeft de marktverkenning en de aanbesteding meer tijd gekost.

2.2.5 Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler

1 Inleiding

De burger heeft in dit programma de rol van 'onderdaan'. Dit betekent dat de gemeente hier gebruik maakt van haar verticale bevoegdheden. De gemeente (c.q. overheid) doet dit enerzijds door het stellen van regels – om een zekere ordening aan te brengen in het maatschappelijke verkeer – en anderzijds door de handhaving van deze regels, om daarmee de collectieve of individuele belangen te beschermen. Handhaving van de regels doet de overheid door de toepassing van bestuursrechtelijke, strafrechtelijke en privaatrechtelijke middelen. Handhaving van regels doet de overheid overigens niet alleen om te sanctioneren, maar bestaat nadrukkelijk ook uit activiteiten om het sanctioneren te voorkomen (preventie).

Het vertrouwen van de burger in de overheid kan vaak direct gerelateerd worden aan activiteiten binnen het programma Burger als Onderdaan en Belastingbetaler. Veel burgers klagen over de vele, onnodige en soms tegenstrijdige regels en de bijbehorende bureaucratie en op het niet consequent handhaven van regels. Bestuurlijk (zowel landelijk als lokaal) is daarom prioriteit gegeven aan deregulering en vermindering van de administratieve lastendruk. Tegelijkertijd dienen de kaders waarbinnen de overheid mag en moet optreden wel duidelijk te zijn én te blijven.

Centraal binnen het programma Burger als Onderdaan staat dan ook de vraag: wat kan de burger als onderdaan van de regelgevende en handhavende overheid verwachten?

- a. De gemeente beperkt het aantal regels en de daaruit voortvloeiende administratieve lasten tot het strikt noodzakelijke;
- b. De gemeente spreekt burgers en bedrijven aan op hun eigen verantwoordelijkheid onder meer door uit te gaan van zelfregulering;
- c. Regels zijn helder en transparant waardoor naleving en handhaving zo eenvoudig mogelijk wordt;
- d. Nalevingsgedrag wordt bevorderd door goede voorlichting over nut en noodzaak van regels en preventief toezicht;
- e. De gemeente beperkt de toezichtlast tot een minimum bijvoorbeeld door geïntegreerd toezicht en controle;
- f. De gemeente is consequent bij het toepassen en handhaven van regels; gelijke gevallen worden gelijk behandeld en bestraft;
- g. Burgers en bedrijven worden direct betrokken bij toezicht en handhaving.

Onder dit programma vallen vijf deelprogramma's:

- werk en inkomen
- belastingen
- openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing
- toezicht en handhaving (incl. leerplicht)
- regelgeving

2 Algemeen

Werk en Inkomen

Met werk sla je twee vliegen in één klap: er is een inkomen en er is een sociale structuur. Daarom richt het deelprogramma Werk en Inkomen zich – voor de burger die anders aangewezen zou zijn op een uitkering – vooral op het vinden van werk. Dat gebeurt samen met de ketenpartners als het UWV-Werkplein, onderwijsinstituten en andere overheden, maar ook met werkgevers. De gemeente Ridderkerk heeft in de afgelopen jaren diverse successen geboekt door de inzet van een Regisseur Werk, het zelf voeren van de regie op de re-integratietrajecten, door specialisaties binnen het team zoals de inzet van een Klantmanager jeugd en ook door bijvoorbeeld het organiseren van een 'Daadwerkelijk aan de Slagdag'. Door de economische crisis zal het aantal beschikbare banen minder worden en de toestroom richting de gemeente meer. Voor de groepen die nu al aan de kant staan zal het nog moeilijker worden om aan de slag te komen. Zoals o.a. in het "*Regionaal Arbeidsmarktbeleid BAR-gemeenten*" is beschreven zal Ridderkerk zich - samen met Albrandswaard en Barendrecht - ook onder deze omstandigheden inzetten voor deze mensen en niemand laten vallen.

Ridderkerkers die niet in hun eigen inkomen kunnen voorzien, hebben toegang tot de bijstand. Het recht op bijstand voor hen die dit echt nodig hebben blijft ook in 2011 van kracht. De gemeente Ridderkerk verstrekt bijstand alleen aan hen voor wie dat noodzakelijk is. Bijstandsverlening dient dan ook als een tijdelijk vangnet, waarbij nadrukkelijk aandacht is voor het voorkomen van onrechtmatige verstrekkingen. Het tijdelijke karakter van de bijstand wordt ingevuld met een adequaat re-integratiebeleid. De inzet is dan ook te allen tijde gericht op re-integratie; al blijft er een groep voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt (te) groot is.

Voor de groeiende groep ouderen die geen volledige rechten in het kader van de Algemene Ouderdomswet (AOW) hebben opgebouwd is per 1 januari 2010 een landelijke regeling in het leven geroepen. Deze regeling wordt uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De gemeente wil deze groep echter actief blijven benaderen om stille armoede onder deze groep te bestrijden, door het verstrekken van bijzondere bijstand. Voor enkele kleinere regelingen zoals de Wet Inkomensvoorziening Kunstenaars (WWIK) en het Bijstandsbesluit zelfstandigen (Bbz) geldt hetzelfde.

Voor onverwachte noodzakelijke kosten kan de bijzondere bijstand een oplossing bieden voor mensen met een minimuminkomen. De gemeente wil een ruimhartig minimabeleid voeren, waarin zowel ruimte is voor individuele arrangementen als voor collectieve regelingen. Toegankelijkheid staat hierbij voorop: zowel door het bevorderen van de bekendheid van de regelingen als ook door eenvoudige procedures. Een beperkt inkomen kan veroorzaakt worden doordat er schulden zijn. Zijn er teveel schulden, dan kan schuldhulpverlening helpen om deze problematiek op te lossen. De toenemende vraag naar schuldhulpverlening blijft een aandachtspunt. De vraag loopt niet altijd gelijk met het aanbod, waardoor wachtlijsten kunnen ontstaan. Een effectiever beleid met meer aandacht voor preventie en een betere ketensamenwerking hebben daarbij de aandacht.

In 2008 is de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) gewijzigd. Deze wet beoogt dat meer mensen met een WSW-indicatie terecht komen op een werkplek, liefst bij een gewone werkgever die bij hen past. Sinds 2010 voeren de BAR-gemeenten de bemiddeling tussen cliënt en werkgever en het wachtlijstbeheer in eigen beheer uit. In de komende periode zal expliciet aandacht besteed worden aan het behoud en de uitbreiding van werkplekken voor mensen met een indicatie voor de sociale werkvoorziening, om op die manier ook de wachttijd en (zo mogelijk) de wachtlijst – met inzet van een deel van het Werkdeel - voor de WSW te verkorten.

De economische crisis heeft grote gevolgen voor jongeren. In 2010 is de jeugdwerkloosheid sterk toegenomen doordat schoolverlaters niet direct werk kunnen vinden. In 2010 is dan ook extra ingezet op deze groep. Hierbij speelt de invoering van de Wet Investering Jongeren (WIJ) per 2010 een belangrijke rol. Met de invoering van deze wet is de toegang tot de WWB voor jongeren tot 27 jaar afgesloten. Deze jongeren ontvangen nu individuele arrangementen voor werken en leren of worden teruggeleid naar het reguliere onderwijs. Op het moment dat zij dit aanbod accepteren en niet over voldoende inkomsten beschikken om in hun onderhoud te voorzien, krijgen zij financiële ondersteuning van de gemeente en vallen daarbij dus onder het gemeentelijke klantenbestand. Deze jongeren zorgen dus voor een toename van het klantenbestand en daarmee ook voor verhoging van de uitgaven. Door specifiek in te zetten op het vinden van vacatures voor jongeren en inzet van verschillende vormen van subsidie moeten deze aantallen teruglopen.

Met ingang van 1 januari 2007 is de Wet Inburgering in werking getreden. In het nieuwe stelsel ligt de regierol voor inburgering niet langer bij de gemeente, maar bij de inburgeraar zelf. Desondanks vervult de gemeente een belangrijke functie ten aanzien van inburgering. De gemeente heeft hierbij drie rollen:

- De faciliterende functie; door het aanbieden van inburgeringsvoorziening;
- De handhavingfunctie; door te controleren of de inburgeraar aan zijn verplichting voldoet en in het uiterste geval bestuurlijke boetes op te leggen bij niet-naleving;
- De informatiefunctie; door het informeren van inburgeringsplichtigen over de rechten en plichten die voortvloeien uit de wet.

De gesubsidieerde banen in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB) leggen een groot beslag op de beschikbare re-integratiemiddelen en verdringen daarbij andere bestedingsmogelijkheden. Het eind 2009 – succesvol - ingezette beleid gericht op de vermindering

van het financiële beslag en het vergroten van het aantal banen via doorstroming naar regulier werk wordt doorgezet. Om dit te bevorderen is in 2010 o.a. de pilot 'loonwaardebepaling' gestart.

De gemeente besteedt veel aandacht aan de verbetering van de dienstverlening. Binnen het deelproces Werk en Inkomen wordt hier expliciet aandacht voor gevraagd. Zo wordt gewerkt aan kwaliteitsnormen voor de diverse producten en diensten. Verder worden alle processen onder de loep genomen om te kijken of deze klantgerichter en klantvriendelijker kunnen, met minder administratieve belasting voor de burger en optimaal gebruik van de automatiseringsmogelijkheden. In de nabije toekomst moet het mogelijk zijn om steeds meer producten via internet digitaal aan te vragen, af te laten handelen en/of te muteren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de minimavoorzieningen. Ook het beschikbaar stellen aan burgers van de over hen geregistreerde gegevens – via het Digitale Klanten Dossier (DKD) moet zo spoedig mogelijk worden gerealiseerd.

Voor het realiseren van de prestaties benut de gemeente het jaarlijks geormerkte budget Werkdeel Wet Werk en Bijstand (WWB) volledig. Op het beschikbare budget voor de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) bestaat een jaarlijks tekort. Dit tekort wordt veroorzaakt doordat er sinds 2009 een taakstelling is opgelegd door de minister, waardoor er minder plaatsen beschikbaar zijn en doorstromen maar zeer beperkt mogelijk is.

Belastingen

Belastingheffing dient met voldoende waarborgen te zijn omkleed. De belastingbetaler mag erop vertrouwen dat de bevoegdheid van de gemeente om belastinggelden te heffen en te innen begrensd wordt door een zorgvuldige uitvoering van belastingwet- en regelgeving en een transparante kostenonderbouwing van geleverde diensten. Hiermee wordt bereikt dat de belastingbetaler weet waarvoor hij belasting betaalt.

Een wisselwerking tussen heffende overheid en belastingbetaler bevordert het vertrouwen in de gemeente bij de uitvoering van de wet- en regelgeving. Van de belastingbetaler mag worden verwacht dat hij de gemeente controleert bij de uitvoering van wet- en regelgeving. Hiertoe maakt de belastingbetaler gebruik van de geboden mogelijkheden om in contact te treden met de gemeente met het doel dat belastingaanslagen worden gebaseerd op juiste gegevens. Toegang tot relevante gegevens en duidelijke informatie met betrekking tot belastinggegevens moeten dit mogelijk maken.

De burger als belastingbetaler mag eisen dat het belastinggeld niet over de balk gesmeten wordt. Dat wil zeggen: de overheid moet efficiënt en effectief werken en bijvoorbeeld niet meer mensen in dienst hebben dan nodig is. De gemeente moet haar zaken dus financieel goed op orde hebben, inclusief de bedrijfsvoering. De financiële vertaling van dit programmaonderdeel is opgenomen in paragraaf 1 Lokale Heffingen.

Openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing

De zorg voor een veilige woon-, leef- en werkomgeving is één van de belangrijkste taken van de overheid en dus ook van de gemeente Ridderkerk. Veiligheid is echter een containerbegrip, dat talrijke aspecten kent. Denk aan veiligheid op het gebied van verkeer, water, ruimtelijke ordening en crisisbeheersing. Daarnaast wordt in het veiligheidsdebat gewerkt met diverse 'soorten' veiligheid, zoals objectieve, subjectieve, sociale en fysieke veiligheid.

Onder objectieve veiligheid wordt de feitelijke of berekende kans om slachtoffer te worden van een ramp of criminaliteit verstaan. Subjectieve veiligheid betreffen de gevoelens van veiligheid.

Daarnaast bestaat het verschil tussen sociale en fysieke veiligheid. Sociale veiligheid is direct of indirect het gevolg van het doen of laten van menselijk handelen. Fysieke veiligheid is de veiligheid die direct of indirect het gevolg is van de inrichting of het beheer van de openbare ruimte. De diverse 'soorten' van veiligheid vragen ieder een eigen aanpak.

De brandweer richt zich met name op de 'objectieve' bedreigingen van de veiligheid door fysieke omstandigheden. De brandweer voorkomt, beperkt en bestrijdt brand, ongevallen en rampen, met als doel het minimaliseren van schadelijke effecten voor mens, dier en omgeving. De brandweezorg is - evenals de ambulancezorg - ondergebracht bij de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR). De gemeenteraad besluit jaarlijks over de financiële bijdrage aan deze gemeenschappelijke regeling.

De programma's Community safety en Veiligheid Voorop: Het programma Community Safety heeft de ambitie dat mensen zelf de risico's op brand verminderen en dat zij zichzelf beter kunnen redden

in geval van een brand. Het programma Veiligheid Voorop hangt hier nauw mee samen. In dit programma gaat het erom dat de burgers op de eerste plaats zelf er voor zorgen dat de kans op incidenten kleiner wordt. De brandweerorganisatie gaat daarop inzetten door het veiligheidsbewustzijn van de burgers te vergroten en door meer de nadruk te leggen op preventie. Daarnaast wordt er op ingezet de repressie (het daadwerkelijke bestrijden van onveiligheid en de inzet van de daarbij behorende hulpverlening) slimmer te organiseren.

Het voorkomen, beperken en bestrijden van grootschalige incidenten en rampen, coördinatie van de multidisciplinaire samenwerking van hulpverleners bij incidenten van grote omvang en het beheer van de gemeenschappelijke alarmcentrale en het sirenenet ligt in handen van de VRR. De gemeente Ridderkerk heeft voor wat betreft de gemeentelijke rampenorganisatie een eigen verantwoordelijkheid. Medewerkers worden hiervoor jaarlijks geschoold en er wordt gezorgd dat het rampenplan actueel en adequaat is. Voor wat betreft de inrichting van de bereikbaarheidsdiensten wordt er intensief samengewerkt met de BAR-gemeenten.

Om de bestrijding van georganiseerde criminaliteit te verbeteren worden er in Nederland in de periode 2010–2011 11 regionale informatie en expertisecentra (RIEC) ingericht. Het zwaartepunt van een RIEC ligt bij informatieverzameling en het adviseren over maatregelen aan het openbaar bestuur. Het RIEC is erop gericht te voorkomen dat criminelen door de overheid worden 'gefaciliteerd' en er vermenging van onder- en bovenwereld ontstaat. Het RIEC probeert ook - door verspreiding en uitwisseling van informatie - de economische machtsposities te doorbreken die zijn opgebouwd met kapitaal dat met criminele activiteiten is verdiend. De belangrijkste onderwerpen zijn: georganiseerde hennepcultuur, mensenhandel, witwassen, vastgoedgerelateerde criminaliteit en andere vormen van financieel-economische criminaliteit. Mogelijk dat ook de Bibob-expertise bij het RIEC wordt ondergebracht. In 2010 en 2011 wordt de financiering gedragen door het Rijk. Vanaf 2012 dienen de deelnemende gemeenten voor de financiering te zorgen. Vanaf 2012 is hiervoor vooralsnog een pm-post opgenomen.

In 2009 is tijdens een bestuurlijke bijeenkomst met de burgemeesters van de regio Rotterdam-Rijnmond, de korpschef regiopolitie Rotterdam-Rijnmond en de Hoofdofficier van Justitie van het arrondissementsparket Rotterdam, in aanwezigheid van de minister en de staatssecretaris van Justitie een intentieverklaring 'Ontwikkeling Veiligheidshuizen' ondertekend. Met de ondertekening van deze intentieverklaring dragen de burgemeesters uit dat zij van mening zijn dat een gemeenschappelijke zorg- en strafbenadering (= veiligheidshuis) op de thema's jeugd, veelplegers, nazorg na detentie en huiselijk geweld, toegevoegde waarde heeft en positieve maatschappelijke effecten zal sorteren.

In 2010 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een 'integraal veiligheidsbeleid' volgens de kernbeleidmethode van de VNG. Bij de uitwerking zal expliciet aandacht worden besteed aan reeds behaalde successen en de noodzakelijke borging van deze resultaten. Denk hierbij aan de nazorg voor ex-gedetineerden, het lokale zorgnetwerk en de ketenaanpak, huiselijk geweld, jeugd en veiligheid, buurtpreventie en de ontwikkelingen rondom het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Uitwerking van het veiligheidsbeleid vindt plaats onder regie van de gemeente en in co-productie met het OM, politie en de Veiligheidsregio.

Toezicht en handhaving

Naar verwachting treedt de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO) op 1 oktober 2010 in werking. Met de komst van de WABO worden 25 verschillende vergunningsstelsels geïntegreerd tot één nieuwe vergunning, de Omgevingsvergunning. Dit betekent één aanvraag, één besluit, één bezwaar- en beroepsprocedure etc. Met de invoering van deze wet zal intensievere samenwerking tussen alle betrokken disciplines nog meer noodzakelijk zijn. Invoering van de wet heeft ook consequenties voor handhaving. Afhankelijk van degene die het 'bevoegd gezag' heeft zal handhaving door één van de bevoegde instanties plaatsvinden.

In 2010 is in BAR-verband besloten om Vergunningverlening en Handhaving (voor wat betreft de backoffices) te centraliseren. In 2011 zal uitvoering gegeven worden aan dit besluit. Deze vergaande vorm van samenwerking is vooral ingegeven doordat de individuele gemeenten op termijn niet de continuïteit en het gewenste kwaliteitsniveau kunnen bieden om de veiligheid van woningen, gebouwen en de ruimtelijke kwaliteit te borgen. De samenwerking in BAR-verband geeft hiervoor wel de mogelijkheden, doordat o.a. ketenbeheer op het gewenste kwaliteitsniveau ingericht

kan worden. Onder ketenbeheer wordt hier verstaan de gewenste balans tussen vergunningverlening, controle op de afgegeven beschikking en juridische handhaving.

De gemeente zorgt ervoor dat wet- en regelgeving wordt nageleefd. Dat is nodig voor de veiligheid, het bestrijden van overlast en het voorkomen van ongewenste situaties. De gemeente houdt toezicht op het gebied van milieu (in samenwerking met de politie) en afval, openbare ruimte, bouwen, slopen, het gebruik van gebouwen en gronden, recreatie, huisvesting, bewoning en brandveiligheid. Om aan deze taak te voldoen heeft de gemeente speciale medewerkers in dienst, de zogenaamde toezichthouders. Zij onderzoeken namens het college of de wettelijke regels worden nageleefd. Omdat toezichthouders hun werk voornamelijk buiten de muren van het gemeentehuis doen, zijn zij 'de oren en ogen' van de gemeente. De bevoegdheden van de toezichthouders zijn vastgelegd in de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB). In verband met het kunnen bieden van continuïteit en het garanderen van kwaliteit zijn met de gemeente Rotterdam afspraken gemaakt over de uitvoering van het toezicht. Met ingang van 2010 is er een nieuw instrument 'de bestuurlijke strafbeschikking' bijgekomen.

Iedereen in Nederland moet van zijn vijfde tot zijn achttiende verjaardag naar school. Deze leerplicht is vastgelegd in de Leerplichtwet. De wet zorgt ervoor dat ieder kind tot zijn 18^e verjaardag naar school gaat en op een school staat ingeschreven. Ouders en verzorgers zijn er verantwoordelijk voor dat dit ook daadwerkelijk gebeurt. De leerplichtambtenaar controleert of de leerplicht wordt nageleefd. Ook geven de leerplichtambtenaren voorlichting aan jongeren over het belang van naar school gaan en de gevolgen van het overtreden van de Leerplichtwet. Over de resultaten van leerplicht vind tweejaarlijks verslaglegging plaats.

Regelgeving

Onder het deelproces regelgeving vallen alle regels die de gemeente Ridderkerk op basis van wettelijke of eigen verplichtingen moet uitvoeren. Hierbij kan worden gedacht aan verordeningen, bestemmingsplannen en beleidsregels.

Doordat er de laatste jaren veel veranderd is voor overheidsorganisaties, zowel juridisch, maatschappelijk, organisatorisch als verzekeringstechnisch wordt het inbedden van de juridische kwaliteit steeds belangrijker. Juridische kwaliteitszorg is het geheel van maatregelen en voorzieningen dat moet worden getroffen om de juridische kwaliteit van de gemeentelijke producten en diensten te waarborgen en waar nodig te verbeteren.

Om tot een goed systeem van juridische kwaliteitszorg binnen de gemeente te komen moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Deze voorwaarden zijn:

- Checklists ontwikkelen voor standaard procedures en werkwijzen;
- Systeem van termijnbewaking ontwikkelen;
- Juridische kennis van medewerkers op peil brengen;
- Medewerkers moeten zich bewust worden van de (juridische) gevolgen van het handelen;
- Zo veel mogelijk gebruik maken van (juridisch getoetste) standaarden.

Het voldoen aan deze voorwaarden leidt er toe dat de juridische kwaliteit van het handelen binnen de gemeente verbeterd wordt en claims en dergelijke voorkomen worden. Zo zijn er in 2010 twee cursussen georganiseerd voor een aanzienlijk aantal medewerkers. Het betrof de cursus Actualisering Algemeen Bestuursrecht en de cursus Helder Schrijven. Daarnaast is aan een groot aantal medewerkers, dat regelmatig klantcontacten heeft op beleids-, vergunnings- en handavingsniveau, een training mediationvaardigheden aangeboden. Hierdoor zal het aantal klachten-, bezwaar- en beroepsprocedures naar verwachting afnemen.

Onder het deelproces regelgeving valt ook de afhandeling van aansprakelijkstellingen. Wanneer burgers menen door handelen of nalaten van de gemeente schade te hebben geleden, kunnen zij de gemeente hiervoor aansprakelijk stellen.

Als burgers het niet eens zijn met een besluit van de gemeente Ridderkerk, kunnen zij, indien de mogelijkheid daartoe openstaat, een bezwaarschrift indienen bij het bestuursorgaan dat het besluit genomen heeft. De afhandeling van deze bezwaarschriften valt ook onder het deelproces regelgeving.

3 Realisatie

Werk en Inkomen

In de tweede helft van 2011 zijn de eerste stappen gezet om de re-integratiewerkzaamheden zoveel als mogelijk zelf uit te voeren. De wens om dit te doen is tweeledig. Ten eerste staan de budgetten voor de re-integratietrajecten de komende jaren onder druk, waarbij er een uitgavenreductie noodzakelijk is. Ten tweede is de tevredenheid over de re-integratiepartners niet bij alle partners even hoog.

In 2011 zijn ook de eerste stappen gezet in de voorbereiding voor de Wet Werken naar Vermogen (WWNV). Deze implementatie wordt in BAR verband opgepakt en uitgewerkt. Een projectstructuur is hiervoor opgezet. De betrokken wethouders hebben hun gezamenlijk overleg geïntensiveerd. Bij de uitwerking van de WWNV wordt ook de vergaande samenwerking van de sociale zaken in BAR verband meegenomen.

In 2011 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor de invoering van de Wet Werken naar Vermogen. Vooral in gesprekken met de Sw-partners zijn de mogelijkheden in kaart gebracht om geïndiceerde medewerkers zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers te laten werken, indien zij over de capaciteit beschikken om dit te kunnen.

In 2011 is er een rekenkamercommissieonderzoek geweest naar de bestrijding van jeugdwerkloosheid. De gemeente is druk bezig om de aanbevelingen van het onderzoek te implementeren. Inmiddels zijn alle 'onbekende' jongeren, jongeren die geen baan, studie of uitkeringen hebben, in kaart gebracht. De raad is hierover geïnformeerd.

Per 2011 is een 'bedrijvencontactfunctionaris' in dienst gekomen. Naast aandacht voor de coördinatie op de algemene economische ontwikkelingen van de gemeente, was het idee dat deze functionaris ook nadrukkelijk aandacht zou besteden aan het optimaliseren van de bedrijfscontacten en het verder uitbouwen van de mogelijkheden in de samenwerking tussen bedrijfsleven, gemeente en bijvoorbeeld het onderwijs. In de praktijk is de functie van bedrijvencontactfunctionaris anders ingevuld, waarbij de nadruk meer is komen te liggen op het beleidsaspect van de functie.

In 2011 zijn de voorbereidingen getroffen voor de ombouw van de huidige beschermde banen. In de eerste helft van 2012 zal in samenwerking met de werkgevers een oplossing worden gezocht. Hierbij staat centraal dat de huidige vorm een te grote financiële belasting voor de gemeente is.

Openbare Orde, Veiligheid en crisisbeheersing

In 2011 is er op het terrein van de Veiligheidshuizen in de regio veel gebeurd:

- De veiligheidshuizen Rotterdam en Waterweg zijn opgeheven en opgegaan in het nieuwe regionale veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond;
- In juni is er een nieuwe locatie in gebruik genomen aan de Marconistraat in Rotterdam;
- Nieuwe partners (waaronder de BAR-gemeenten en justitiële partners) zijn binnen de netwerk omgeving aangesloten en de aanpak jeugd en pilot BIJ (pilot Bestuurlijke Informatievoorziening Justitiabelen (BIJ). Hierin informeert de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) de burgemeester acht weken voor einde detentie over de terugkomst van een zware gewelds- of zedendelinquent) zijn gestart;
- De justitiepartners hebben hun centraal ketenkantoor binnen het Veiligheidshuis ondergebracht, oftewel een ZSM-locatie binnen het Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond (VHRR).

In het VHRR participeren inmiddels de Gemeente Rotterdam, de regiogemeenten uit Rijnmond (waaronder de BAR-gemeenten, waarbij Ridderkerk de BAR-gemeenten bestuurlijk vertegenwoordigd), Openbaar Ministerie, Politie Rotterdam-Rijnmond, Reclassering Nederland, Reclassering Bouman, NIFP, Raad vd Kinderbescherming, Dienst Justitiële Inrichtingen/PI en JJI, William Schrikker Groep, HALT, Leger des Heils en Bureau Jeugdzorg.

In 2011 is de Nota Integraal Veiligheid uitgewerkt, volgens de kernbeleidmethode van de VNG. Bij de uitwerking is expliciet aandacht besteed aan reeds behaalde successen en de noodzakelijke borging van deze resultaten. Denk hierbij aan de nazorg voor ex-gedetineerden, het lokale zorgnetwerk en de ketenaanpak, huiselijk geweld, jeugd en veiligheid, buurtpreventie en de ontwikkelingen rondom het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Uitwerking van het

veiligheidsbeleid vindt plaats onder regie van de gemeente en in co-productie met het OM, politie en de Veiligheidsregio.

Toezicht en handhaving en Regelgeving

In 2010 is in BAR-verband besloten om Vergunningverlening en Handhaving (voor wat betreft de backoffices) te centraliseren. In 2011 en 2012 zal uitvoering gegeven worden aan dit besluit. Daarbij moet er per het 2e kwartaal van 2013 één centrale BAR-Vergunningen, Toezicht en Handhaving-afdeling gerealiseerd zijn.

4 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken.</p> <p>Risico's die tot een inbreuk op de veiligheid kunnen leiden beperken en beheersen (pro-actie en preventie). Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • risico's in de openbare ruimte beperken en beheersen; • risico's in bouwwerken beperken en beheersen; • risico's bij het gebruik van bouwwerken, inrichtingen en openbare ruimte beperken en beheersen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel inwoners over veiligheid in de buurt*; Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 6,8 Streefcijfer 2011: 7,0 Realisatie 2011: 6,9 • Oordeel inwoners over informatie over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid*; Realisatie 2009: 6,5 Realisatie 2010: 6,3 Streefcijfer 2011: 6,5 Realisatie 2011: 6,5 • Oordeel betrekken burger bij aanpak sociale veiligheid*; Realisatie 2009: 6,3 Realisatie 2010: 6,4 Streefcijfer 2011: 6,3 Realisatie 2011: 6,5 • Oordeel burgers handhaven regels*; Realisatie 2009: 5,8 Realisatie 2010: 5,8 Streefcijfer 2011: 5,8 Realisatie 2011: 6,1 	<ul style="list-style-type: none"> • Herijking Handhavingsbeleidsplan, incl. jaarplan en ambitieniveau. • Uitvoering Horeca-controles; • Evaluatie aanpak integrale handhaving Donkersloot; • Continuering Bestuurlijke aanpak Hennepteelt; • Uitbreiding Buurtpreventie over de wijken; • Minimaal continuering Keurmerk Veilig Ondernemen • Implementatie nieuwe APV 	<ul style="list-style-type: none"> • Hennepteelt wordt in R'kerk integraal aangepakt door dS+V van de gemeente R'dam, Roteb en gemeentelijke belastingen R'dam. In R'kerk zijn in 2011 zeven hennepkwekerijen opgerold. • Buurtpreventie is in 2011 niet uitgebreid. Ingezet is op meer samenwerking te bewerkstelligen tussen de drie buurtpreventies. Hiertoe wordt vier keer per jaar gezamenlijk vergaderd. • In 2011 zijn verschillende integrale overleggen KVO gevoerd. Hierbij wordt per KVO een takenmatrix met elkaar doorlopen en nieuwe afspraken gemaakt. Beleidsmatig is het KVO van afd. OOR overgegaan naar de afd. Sturing en Beleid en wordt getrokken door de bedrijfscontact-functionaris. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding van buurtpreventie dient vanuit de burger zelf te komen. Gemeente stimuleert en faciliteert hierbij. • Parkmanagement Donkersloot is gestopt. Dit houdt in dat meer activiteiten door Stichting Collectieve Beveiliging Ridderkerk opgezet worden. Parkmanagement in Nieuw Reijerwaard wordt in 2012 opgezet.

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken.</p> <p>Risico's die tot een inbreuk op de veiligheid kunnen leiden beperken en beheersen (pro-actie en preventie). Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • risico's in de openbare ruimte beperken en beheersen; • risico's in bouwwerken beperken en beheersen; • risico's bij het gebruik van bouwwerken, inrichtingen en openbare ruimte beperken en beheersen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ordeel burgers duidelijkheid regels*; Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Streefcijfer 2011: 6,7 Realisatie 2011: 6,9 • Ordeel burger ontbreken regels*. Realisatie 2009: 5,6 Realisatie 2010: 5,3 Streefcijfer 2011: 5,6 Realisatie 2011: 5,8 	<ul style="list-style-type: none"> • Start implementatie Community Safety en Veiligheid Voorop; • Vaststelling Integraal Veiligheidsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Community Safety / Veiligheid Voorop is gestart met een inventarisatie van werkzaamheden. Het bestuur heeft hierin keuzes gemaakt. Prioriteit 1 betreft de algemene woningchecks. Draaiboek is gemaakt en het project gaat in febr. 2012 van start. In 2011 is uitvoering gegeven aan het uitreiken van rookmelders bij bewoners die te maken hebben gehad met brand. • In 2011 is het Integraal Veiligheidsbeleidsplan afgerond. 	<ul style="list-style-type: none"> • Doelstelling was om in december 2011 het Integraal Veiligheidsbeleid door de gemeenteraad vast te laten stellen. Door diverse oorzaken is de behandeling hiervan uitgesteld tot 23 februari 2012.

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken.</p> <p>Goed voorbereid zijn op het bestrijden van eventuele daadwerkelijke inbreuken op veiligheid (preparatie). Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • actuele informatie over risicovolle objecten en locaties beschikbaar hebben; • de gemeentelijke crisisorganisatie is adequaat opgeleid, geoefend en beschikt over de vereiste materiële en personele slagkracht. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het Regionaal Crisisplan wordt door de VRR als voldoende beoordeeld (bron: VRR); 	<ul style="list-style-type: none"> • Verkenning samenwerking Openbare Orde en Veiligheid in BAR-verband; • Jaarlijkse scholing en training van de medewerkers van de gemeentelijke crisisorganisatie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Op gebied van crisisbeheersing wordt veel samen-gewerkt. De beleidsmede-werkers Crisisbeheersing van de BAR-gemeenten nemen elkaar waar. Verder is een start gemaakt met de inventarisatie van werk-zaamheden van de beleidsmedewerkers Openbare Orde en Veiligheid van de BAR-gemeenten, teneinde de samenwerking te bevorderen. • Jaarlijks worden alle deelnemers van de crisisorganisatie geoefend in hun proces. Met name is in 2011 aandacht besteed aan oefenen en netwerken in BAR-verband. 	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken.</p> <p>Adequaat optreden bij daadwerkelijke inbreuken op de veiligheid (repressie en nazorg).</p> <p>Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inbreuken op de veiligheid worden snel en adequaat bestreden; • nazorg wordt snel en adequaat verleend. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel inwoners over veiligheid in de buurt*; Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 6,8 Streefcijfer 2011: 7,0 Realisatie 2011: 6,9 • Oordeel bereikbaarheid voor meldingen en klachten over veiligheid en overlast*; Realisatie 2009: 6,4 Realisatie 2010: 6,0 Streefcijfer 2011: 6,4 Realisatie 2011: 6,1 • Oordeel reactie gemeente op meldingen en klachten*; Realisatie 2009: 6,0 Realisatie 2010: 6,0 Streefcijfer 2011: 6,0 Realisatie 2011: 6,1 • Het percentage burgers dat nazorg ontvangt na een incident. Norm Slachtofferhulp = 90 % (bron: slachtofferhulp) • Het percentage burgers dat > 1 maal een tijdelijk huisverbod opgelegd krijgt (bron: gemeentelijke administratie); • Het bereik van kwetsbare personen (incl. zorgwekkende zorgmijders) via LZN is minimaal gelijk aan de Rotterdamse norm: 5% (bron: GGD Rotterdam Rijnmond). 	<ul style="list-style-type: none"> • Reguliere inzet Slachtofferhulp; • Evaluatie Meldpunt huiselijk geweld in Lokale Zorgnetwerk en aansluiting op ontwikkeling Veiligheidshuizen; • Inbedding 'opschalingsmodel' multiprobleemgezinnen in Lokale Zorgnetwerk en in de regio. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bij misdrijven die een inbreuk op de veiligheid zijn, wordt gecontroleerd of slachtoffers tevreden zijn met de hulp van bureau Slachtofferhulp. Zo niet, dan wordt het gesprek met het bureau aangegaan. • Casussen Huiselijk Geweld worden besproken in LTHG (Lokaal Team Huiselijk Geweld). Wanneer nodig worden deze besproken in het Lokaal Zorgnetwerk en middels dit netwerk bij Bouman of GGZ. <p>Het gesprek met het Veiligheidshuis is in 2011 opgestart en inmiddels worden werkspraken gemaakt. Wat lokaal kan blijft lokaal. Zwaardere problematiek wordt besproken in Veiligheidshuis.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we veilig wijkten.</p> <p>Adequaat optreden bij daadwerkelijke inbreuken op de veiligheid (repressie en nazorg). Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inbreuken op de veiligheid worden snel en adequaat bestreden; nazorg wordt snel en adequaat verleend. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal meldingen over multiprobleemgezinnen is minimaal gelijk aan de Rotterdamse norm: 0,45% (45 meldingen per 10.000 inwoners, bron: GGD Rotterdam Rijnmond) 		<ul style="list-style-type: none"> • De inbedding is een feit. Zaken behandeld door CJG en Huiselijk Geweld worden opgeschaald naar beleidsmedewerker Jeugd en Gezin. Wanneer verdere opschaling gewenst is dan is dit rich-ting het Veiligheidshuis. Voor opschaling naar het Veiligheidshuis moeten nog werkafspraken gemaakt worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opschaling van casussen richting Veiligheidshuis vindt plaats in 2012.
<p>Kerndoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsuitvoering van de gemeente</p> <p>De in de gemeente geldende verordeningen en andere regels zijn nodig, helder en niet in strijd met elkaar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel burger duidelijkheid regels*; Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Streefcijfer 2011: 6,7 Realisatie 2011: 6,9 • Oordeel burger ontbreken regels* Realisatie 2009: 5,6 Realisatie 2010: 5,3 Streefcijfer 2011:5,6 Realisatie 2011: 5,8 	<ul style="list-style-type: none"> • Vervolg op het project 'juridische kwaliteitszorg'. • Vervolg op het project 'deregulering'. 	<p>In 2011 zijn er trainingen 'Klare taal' en mediationvaardigheden in het kader van juridische kwaliteitszorg gegeven. <u>Klare taal:</u> Nadat door Bureau Taal 2 workshops zijn gegeven, hebben de taalcoaches 18 keer workshop 1 en 17 keer workshop 2 gegeven. In totaal hebben 160 medewerkers de trainingen gevolgd. <u>Mediationvaardigheden:</u> Via Schouten en Nelissen hebben we in de eerste 3 maanden van 2011 3 trainingsdagen gevolgd. <u>Voorlichting bestuursrecht:</u> Aan nieuwe medewerkers en de directie zijn actuele onderwerpen m.b.t. bestuursrecht besproken.</p>	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsuitvoering van de gemeente</p> <p>De gemeente controleert en handhaaft regels voldoende.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel burger handhaving regels* Realisatie 2009: 5,8 Realisatie 2010: 5,8 Streefcijfer 2011: 5,8 Realisatie 2011: 6,2 	<ul style="list-style-type: none"> Reguliere uitvoering handhaving en toezichttaken; Uitvoering centralisatie handhaving in BAR-verband; Implementatie WABO-proof handhaving in BAR-verband. 	<ul style="list-style-type: none"> De gemeente controleert en handhaaft regels voldoende. Met de bestaande formatie wordt er gehandhaafd op de vastgestelde regelgeving. De afdeling Handhaving gaat in 2013 op in de BAR-VTH. Handhavingsbeleidsplan WABO wordt naar verwachting in maart 2012 in BAR verband vastgesteld. 	

* Bron: waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk wordt een adequaat financieel beleid gevoerd.</p> <p>De woonlasten in de gemeente zijn in verhouding met de kwaliteit van het wonen in de gemeente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> De burger oordeelt dat hij voldoende terugkrijgt voor zijn belastinggeld (bron: KING + PON, Deloitte en BMC)** Realisatie 2009: 5,6 Realisatie 2010: 5,8 Streefcijfer 2011: 5,6 Realisatie 2011: 6,0 Woonlasten meerpersoonshuishoudens in verhouding tot vergelijkbare andere gemeenten én de regio (bron: KING)** 	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering geven aan de startnotitie kostenonderbouwing gebonden heffingen; Uitvoeren van het project inventarisatie en controle objectgegevens WOZ. Start digitalisering belastinggegevens, incl. bezwaar- en kwijscheldingen. 	<ul style="list-style-type: none"> De startnotitie is uitgevoerd, waarbij de transparantiemodellen zijn vastgesteld en de toepassing van de modellen uitgebreid is naar alle gebonden heffingen. Het project inventarisatie en controle objectgegevens WOZ is uitgevoerd; De uitvoering van (her)waarderingen eigen woningen is in 2011 voor het eerst in eigen beheer uitgevoerd; Er is een start gemaakt met het digitaliseren van belastinggegevens. Hierbij kunnen burgers per de aanslag over 2011 hun beschikking en de daarbij behorende onderbouwing digitaal via DigiD raadplegen. 	<ul style="list-style-type: none"> De uitvoering (her)waardering niet-woningen zal vanaf 2012 in eigen beheer worden uitgevoerd.
<p>De gemeente heeft de zaken financieel goed op orde.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Weerstandvermogen versus omzet (bron: PON, Deloitte en BMC)** Rekeningresultaat versus algemene middelen (PON, Deloitte en BMC)** 	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering onderzoek doeltreffendheid en doelmatigheid van heffing en invordering belastingen. 	<ul style="list-style-type: none"> De Nota Belastingen is in 2012 vastgesteld. 	

* Bron: waarstaatjegemeente

** Bron: Tevredenheidsonderzoek WMO

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2011	Wat hebben we gedaan? Realisatie 2011 (stand van zaken over geheel jaar)	Toelichting op afwijkingen
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil.</p> <p>Zoveel mogelijk mensen aan het werk.</p> <ul style="list-style-type: none"> De ontwikkeling van het lokale bijstandsvolume is beter of gelijk aan het regionale en/of landelijke volume (bron: gegevens ministerie, Divosa) De ontwikkeling van het aantal jongeren in het cliëntenbestand is lager of gelijk aan het regionale volume (brongegevens ministerie, Divosa) Het aantal WSW-cliënten dat doorstroomt naar een 'gewone' werkgever binnen de mogelijkheden van de werknemers is 2 (bron: gemeentelijke administratie) Het aantal WSW-werkplekken is gelijk aan de rijksbijdrage (bron: gemeentelijke administratie); De doorlooptijd van aanvragen neemt met 25% af. 	<ul style="list-style-type: none"> Formaliseren ketensamenwerking (UWV/Werkplein, gemeente etc.) Uitvoering onderzoek samenwerking sociale zaken in BAR-verband (dus incl. Barendrecht). Introductie bedrijvencontactfunctionaris; Bekendheid bedrijfsleven met stimuleringsmaatregelen re-integratie; Realisatie 'digitale vacaturebank'; Beleidsontwikkeling loonwaardebepaling bij gesubsidieerde arbeid; Actieve inzet op behoud en/of uitbreiding van WSW-werkplekken; Actief wachttijstbeheer WSW; Benoemen kwaliteitsnormen en doorvoeren passende maatregelen; Invoering Digitaal Klanten Dossier (afhankelijk van invoering Dodo); Verder verminderen administratieve belasting cliënten; Uitbreiding mogelijkheden digitale verwerking aanvragen. 	<ul style="list-style-type: none"> De eerste stappen gezet voor de uitwerking van de Wet Werken naar vermogen (WWNV). In het verleden hiervan ligt vergaande samenwerking op sociale zaken in BAR verband; Medio 2011 is de bedrijvencontactfunctionaris begonnen bij de gemeente Ridderkerk; De regisseurs werk zijn actief bezig met plaatsen van klanten bij werkgevers. In 2011 zijn ongeveer 50 klanten duurzaam uitgestroomd door toedoen van de regisseurs; Actief wachttijstbeheer WSW, waarbij de klantmanagers WSW gekeken hebben of het mogelijk was om geïndiceerden bij reguliere werkgevers te plaatsen, zodat deze geïndiceerden niet hoeven te wachten op een WSW plek; De gemeente is bezig met het herschrijven van de formulieren in Klare Taal, zodat ze beter begrijpbaar zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> Door de interne ontwikkelingen bij het UWV, bijvoorbeeld het voornemen tot digitalisering van de werkpleinen, heeft het formaliseren van de ketensamenwerking vertraging opgelopen. Wel vindt er een aantal malen per jaar op uitvoerend niveau afstemming plaats; De keuze van het systeem voor de 'digitale vacaturebank' heeft vertraging opgelopen. Naar verwachting zal in de eerste helft van 2012 een systeem worden aangeschaft; De invoering van het Digitaal Klanten Dossier heeft vertraging opgelopen. De invoering van het Digitaal Klanten Dossier zal meegenomen worden in de implementatie van de WWNV. Hier wordt ook de mogelijkheid tot digitaal aanvragen meegenomen; De ombouw van gesubsidieerd arbeid vindt plaats in de eerste helft van 2012. De loonwaardebepaling speelt daarbij een centrale rol. 	

* Bron: waarstaatjegemeente

5 Wat heeft het gekost

5.1 Gerealiseerde lasten en baten programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler

Omschrijving	(voordeel + / nadeel -)		
	Begroting 2011	Begroting 2011 na wijz.	Rekening 2011
Lasten	-29.656.600	-30.234.000	-29.806.100
Baten	31.021.700	31.024.300	31.064.100
Saldo voor bestemming	1.365.100	790.300	1.258.000
Toevoeging reserve	-570.900	-970.600	-591.000
Onttrekking reserve	979.700	946.700	524.900
Totaal reserve mutaties	408.800	-23.900	-66.100
Saldo na bestemming	1.773.900	766.400	1.191.900

5.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler

Het resultaat in de rekening 2011 ten opzichte van de begroting 2011 na wijziging laat zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Resultaat voor bestemming:

▪ Lagere lasten voor fraudebestrijding	70.000,--
▪ Lagere lasten/baten Inburgering (afrekening oude regeling)	174.000,--
▪ Hogere lasten Bijstandsverlening	-/- 199.400,--
▪ Hogere baten Bijstandsverlening	245.000,--
▪ Overige verschillen bij de lasten	278.100,--
▪ Overige verschillen bij de baten	-/- 100.000,--

<i>Saldo voor bestemming (voordelig)</i>	<i>467.700,--</i>
Mutaties reserves:	
▪ Overige reservemutaties	-/- 48.200,--

Saldo mutaties reserves	-/- 48.200,--

<i>Saldo na bestemming (voordelig)</i>	<i>419.500,--</i>
	=====

Voor een nadere toelichting bij de bovengenoemde afwijkingen wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Jaarrekening het onderdeel 3.1.2. Hieronder volgt een verantwoording van de belangrijkste inhoudelijke (beleidsmatige) afwijkingen.

Lagere lasten voor fraudebestrijding

In 2011 hebben wij de uitbesteding van de uitvoering van de fraudebestrijding aan ROTS Spijkenisse niet stop gezet. Om die reden zijn er in 2011 geen uittredingskosten betaald en vallen de kosten voor fraudebestrijding €70.000,-- voordeliger uit dan geraamd.

In de begroting 2012 is wel rekening gehouden met een besparing als gevolg van de uittreding bij ROTS. Voor het kalenderjaar 2012 wordt echter geen bezuiniging verwacht. Op dit moment zijn de betrokken wethouder en de ambtelijke ondersteuning in overleg met onze partners binnen ROTS om een betere invulling van de werkzaamheden te bewerkstelligen. Daarnaast wordt er gekeken of er alternatieven bestaan die beter aansluiten bij de wensen van Ridderkerk. Hierbij wordt een kostenreductie nagestreefd.

Lagere lasten/baten Inburgering (oude regeling)

Naar aanleiding van een voorlopige afrekening van de oude regeling inburgering 2007-2008 valt er in 2011 een bedrag van €174.000,-- vrij ten gunste van de algemene middelen. Dit betekent een incidenteel voordeel voor de jaarrekening 2011. Een bedrag van afgerond €6 ton zal aan het rijk

worden terugbetaald. Dit laatste heeft geen financiële gevolgen omdat deze middelen in een voorziening gereserveerd zijn.

Uit de afrekening blijkt dat er voor de jaren 2007-2008 te veel middelen aangevraagd zijn. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een verkeerde berekening van het aantal inburgeraars. Daarnaast was er in 2007 en 2008 te weinig capaciteit aan inburgeringsconsulenten om de toen voorgenomen ambitie uit te voeren.

Hogere lasten Bijstandsverlening

In 2011 is door de economische ontwikkelingen in Nederland en in onze regio het aantal klanten in de WWB toegenomen. In januari 2011 was het aantal klanten 573, de piek lag op 610 en het gemiddeld aantal klanten was 592. Dit resulteert uiteindelijk in een financieel nadeel voor 2011 van € 63.000,- ten opzichte van de bijgestelde prognose in het najaar van 2011.

Gezien de voortdurende economische crisis is de verwachting dat het klantenbestand structureel eerder toeneemt dan afneemt.

De door de gemeente Albrandswaard toegezegde hogere bijdrage in de uitvoeringskosten is afhankelijk van een positief resultaat van de rekening 2011 van Albrandswaard. De rekening 2011 van Albrandswaard heeft een tekort. De hogere bijdrage is daarmee vervallen en voor dit nadeel is in onze rekening een voorziening getroffen van € 136.400.

Hogere baten Bijstandsverlening

De hogere baten worden voornamelijk veroorzaakt door een hogere bijdrage in de uitvoeringskosten (gestegen loonkosten incl. concernoverhead) van het samenwerkingsverband Sociale Zaken en WMO. Conform de afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst is deze bijdrage, die wij van de gemeente Albrandswaard ontvangen, met ingang van 2011 structureel verhoogd met € 245.000,-.

5.3 Stand van zaken / realisatie 2011 nieuw beleid programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler

N.v.t.

5.5 Voortgang investeringskredieten programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler

N.v.t.

2.2.6 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen

1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de dekkingsmiddelen verantwoord die niet aan programma's zijn toe te rekenen en/of die een algemeen financieel karakter hebben. Het betreffen hier onder andere de Onroerende Zaak Belastingen, de Hondenbelasting, de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds, de dividenden, de mutaties in de reserves en de post voor onvoorziene uitgaven.

Omdat dit hoofdstuk een verzamelfunctie heeft van financiële posten zijn hier geen effecten en doelen aan geknoopt. Beleidsbeslissingen aangaande producten die binnen dit hoofdstuk zijn verzameld, zijn op andere plaatsen in de programmabegroting uitgewerkt. Het gaat hier om de paragrafen lokale heffingen (m.n. belastingen), financiering (algemene uitkering en inzet dekkingsmiddelen) en bedrijfsvoering.

2 Meetbare prestaties

In 2011 zijn er geen prestaties benoemd.

3.1 Gerealiseerde lasten en baten algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	(voordeel + / nadeel -)		
	Begroting 2011	Begroting 2011 na wijz	Rekening 2011
<u>Lokale heffingen</u>			
Lasten	-524.300	-573.700	-513.300
Baten	7.030.100	7.030.100	7.254.900
<u>Algemene uitkeringen</u>			
Lasten	0	0	0
Baten	41.667.900	41.850.300	42.456.400
<u>Dividend</u>			
Lasten	0	0	0
Baten	1.054.700	1.082.600	1.072.000
<u>Financiering</u>			
Lasten	-68.100	-68.100	-66.300
Baten	2.985.700	3.039.300	3.069.900
<u>Saldo BCF</u>			
Lasten	0	0	0
Baten	0	0	0
<u>Onvoorzien</u>			
Lasten	-112.000	-104.100	0
Baten	0	0	0
<u>Stelposten</u>			
Lasten	0	0	0
Baten	0	0	0
<u>Algemene kosten</u>			
Lasten	-1.070.800	-1.044.300	-691.000
Baten	0	123.800	20.200
<u>Kostenplaatsen</u>			
Lasten	304.400	60.700	767.700
Baten	0	-4.900	0
Saldo voor bestemming	51.267.600	51.391.700	53.370.500
Toevoeging reserve	-5.579.800	-30.022.500	-30.010.700
Onttrekking reserve	8.112.500	28.049.800	25.951.700
Totaal reserve mutaties	2.532.700	-1.972.700	-4.059.000
Saldo na bestemming	53.800.300	49.419.000	49.311.500

3.2 Toelichting belangrijkste afwijkingen financiering en algemene dekkingsmiddelen

Het resultaat in de rekening 2011 ten opzichte van de begroting 2011 na wijziging laat zich als volgt samenvatten (afgeronde bedragen):

Resultaat voor bestemming:

▪ Hogere opbrengsten OZB en precariobelasting	219.000,--
▪ Hogere algemene uitkering gemeentefonds	606.100,--
▪ Niet besteed budget frictiekosten kerntakendiscussie	469.700,--
▪ Niet bestede post onvoorzienne uitgaven	104.100,--
▪ Saldo bedrijfsvoering	674.200,--
▪ Overig	-/- 40.300,--

Saldo voor bestemming (voordelig) 1.978.800,--

Mutaties reserves:

▪ Per saldo is er een nadeel op de reserves	2.086.300,--
---	--------------

Saldo na bestemming (nadelig) 107.500,--

Voor een nadere toelichting bij de bovengenoemde afwijkingen wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Jaarrekening de onderdelen 3.1.2 en 3.1.2.4 (reserves).

Hieronder volgt een verantwoording van de belangrijkste inhoudelijke (beleidsmatige) afwijkingen.

Onroerende zaakbelastingen

Per saldo is er sprake van een meeropbrengst van de opbrengsten uit de onroerende zaakbelastingen van in totaal € 150.000. Dit wordt veroorzaakt door de volgende drie aspecten:

1. *Afname van het aantal bezwaarschriften*
Waren er in 2009 en 2010 respectievelijk 750 en 450 WOZ-bezwaren, in 2011 was dit aantal slechts 250. Dit betekent dus een afname van het aantal toegekende bezwaarschriften wat ook betekent dat de verminderingen van de aanslagen onroerende zaakbelastingen is afgenomen;
2. *Hogere WOZ-waarden*
In 2011 is gebleken dat de vastgestelde WOZ-waarden van vooral de nieuwbouwwoningen hoger zijn uitgevallen dan aanvankelijk bij de begroting 2011 is uitgegaan;
3. *Leegstand*
De ontwikkeling met betrekking tot de leegstand bij de niet-woningen (kantoor- en bedrijfspanden) heeft voor een gering negatief resultaat gezorgd.

Precariobelasting

Door de toepassing van de vastgestelde tarieven, waarin de verruiming van de precariobelasting is opgenomen, en het effectief inzetten van de collega's van toezicht en handhaving bij het opsporen van belastbare objecten is in 2011 een meeropbrengst aan precariobelasting van € 69.000 gerealiseerd.

Algemene uitkering gemeentefonds

Bij de decembercirculaire 2011 zijn eenmalige aanvullende stortingen in het Gemeentefonds gedaan. De uitkeringsjaren 2009, 2010 en 2011 worden ieder met € 39 miljoen verhoogd. Dit betreft een technische correctie. Het Rijk heeft ontdekt dat bij de financiële vertaling van de begroting van het gemeentefonds naar de circulaires vanaf 2009 een fout is ontstaan van € 39 miljoen. Dit verschil wordt nu aan de algemene uitkering toegevoegd.

Dit geeft in de rekening 2011 een voordeel van ruim € 6 ton.

Frictiebudget kerntakendiscussie

Tijdens het proces van de kerntakendiscussie 1.0 is er een budget gevormd voor frictiekosten. Dit budget van € 500.000 was en is bedoeld voor bezuinigingen die niet, later in de tijd of slechts gedeeltelijk gerealiseerd kunnen worden. Voorgesteld wordt het restant frictiebudget voor dit doel beschikbaar te houden aangezien sommige bezuinigingen pas na een aantal jaren gerealiseerd

kunnen worden. Met de monitoren 2012 wordt u op de hoogte gehouden over de voortgang van realisering van de bezuinigingen en de stand van het frictiebudget.

Saldo bedrijfsvoering

Het voordeel van € 674.200 op de bedrijfsvoering betreft het saldo van concernoverhead en afdelingskosten. Het voordeel op de concernoverhead betreft vooral kosten van werkplekautomatisering. Het voordeel op de afdelingskosten is met name veroorzaakt door vacatures.

3.3 Stand van zaken / realisatie 2011 nieuw beleid algemene dekkingsmiddelen

N.v.t.

3.4 Voortgang investeringskredieten hoofdstuk 6 algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Totaal krediet na wijz.	Gerealiseerde uitgaven in 2010	Gerealiseerde uitgaven in 2011
Investeringskredieten nieuw beleid	1.360.642	928.942	218.589
Vervangingsinvesteringen	10.000	0	0

Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste investeringskredieten.

Toelichting investeringskredieten nieuw beleid

In de 2^e programmamonitor 2011 is voor de uitvoering van het Nationaal Uitvoeringsprogramma voor 2011 een investering opgenomen van € 237.000. Hiervan is in 2011 € 193.400 besteed. Het restant krediet is onderdeel van het 4-jarig Nationaal Uitvoeringsprogramma; de uitvoering ervan schuift door naar 2012.

2.2.7 Gebruik post onvoorziene uitgaven

1 Inleiding

De post onvoorziene uitgaven is in de begroting 2011 geraamd onder de algemene dekkingsmiddelen. In onderstaand overzicht wordt aangegeven voor welke programma's de post onvoorzien in 2011 is aangewend.

2 Overzicht gebruik post onvoorzien per programma

Omschrijving		Bedrag
1	Burger als Partner	0
2	Burger als Kierzer	0
3	Burger als Klant	0
4	Burger als (Wijk)Bewoner	0
5	Burger als Onderdaan en Belastingbetaler	7.900
6	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	0
Totaal gebruik post onvoorziene uitgaven		7.900

3 Toelichting

De post voor onvoorziene uitgaven is voor een bedrag van € 104.100 niet ingezet. Er waren in 2011 nauwelijks uitgaven die aan de criteria voor deze post voldeden.

2.2.8 Resultaatbepaling en –bestemming

Overzicht *saldi en saldiverschillen* gespecificeerd naar programma:

Omschrijving (A)	Begroting 2011 (B)	Begroting 2011 na wijz. (C)	Rekening 2011 (D)	Vershil (E = D-C)
Saldo:				
Programma 1 Burger als Partner	-17.482.500	-13.788.700	-11.432.400	2.356.300
Programma 2 Burger als Kiezer	-2.768.900	-1.718.800	-1.764.900	-46.100
Programma 3 Burger als Klant	-8.295.400	-9.387.700	-9.223.000	164.700
Programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner	-26.259.300	-26.987.100	-26.868.900	118.200
Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler	1.365.100	790.300	1.258.000	467.700
Totaal Programma's	-53.441.000	-51.092.000	-48.031.200	3.060.800
6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	51.155.600	51.287.600	53.370.500	2.082.900
Onvoorzien	112.000	104.100	0	-104.100
Resultaat voor bestemming	-2.173.400	299.700	5.339.300	5.039.600
Reservemutaties (diverse programma's)	2.173.400	-299.700	-2.674.300	-2.374.600
Resultaat na bestemming	0	0	2.665.000	2.665.000

PARAGRAFEN

2.3.1 Paragraaf 1 lokale heffingen

1 Inleiding

In deze paragraaf wordt bij de begroting inzicht gegeven in het beleid en de verwachte opbrengsten van de belastingen en heffingen. In deze rekening brengen wij de uitvoering van het beleid en de daadwerkelijke opbrengsten over 2011 in beeld.

Voor een volledige vergelijking geven wij van de leges en retributies zowel van het oorspronkelijke dekkingspercentage bij de begroting als dat van de werkelijke cijfers van 2011 weer.

2 Overzicht gerealiseerde inkomsten

Belasting	Opbrengsten 2011		Vershil
	Begroot (prim.)	Realisatie	Voordeel + Nadeel -
Pr. 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler			
Parkeergelden/-boets	440.200	445.188	4.988
Pr. 6 Financiering en alg. dekkingsm.			
Onroerende-zaakbelastingen	6.798.300	6.948.971	150.671
Hondenbelasting	143.100	148.500	5.400
Precariobelasting	41.400	110.176	68.776
Baatbelasting	3.300	3.297	-3
Toeristenbelasting	44.000	44.000	0

Toelichting

Onroerende-zaakbelastingen

De afname van het aantal bezwaarschriften heeft zich in 2011 voortgezet. Waren er in 2009 en 2010 respectievelijk \pm 750 en \pm 450 WOZ-bezwaren, in 2011 was dit aantal \pm 250. Gevolg hiervan is dat er ook een afname is van het aantal toegekende bezwaarschriften wat, ook betekent dat de verminderingen van de aanslagen onroerende-zaakbelastingen is afgenomen. Daarnaast is in 2011 gebleken dat de vastgestelde WOZ-waarden van vooral de nieuwbouwwoningen hoger zijn uitgevallen dan waarvan aanvankelijk bij de begroting 2011 is uitgegaan. Deze factoren hebben geleid tot de meeropbrengsten uit de onroerende-zaakbelastingen (eigenarenbelasting). Aan de andere kant heeft de ontwikkeling met betrekking tot de leegstand bij de niet-woningen (kantoor- en bedrijfspanden) gezorgd dat er een negatief resultaat uit de gebruikersbelasting is gerealiseerd. Per saldo is er sprake van een meeropbrengst uit de onroerende-zaakbelastingen van in totaal (eigenaren- en gebruikersbelasting) afgerond € 150.000.

Precariobelasting

Bij de 1^e begrotingswijziging 2011 werd aangegeven dat de meeropbrengst, als gevolg van de verruiming van de precariobelasting, pas in 2012 zijn beslag zou krijgen. Een nadeel van € 35.000 werd reeds in de begroting opgenomen. Echter, de tarieven waarin de verruiming van de precariobelasting is verwerkt zijn in december vastgesteld. Toepassing van deze vastgestelde tarieven en het inzetten van de collega's van Toezicht en Handhaving bij het opsporen van belastbare objecten hebben geresulteerd dat de verruiming van de precariobelasting in 2011 is gerealiseerd. De verschuldigde belasting over het jaar 2010 werd ook in 2011 effectief geheven en geïnd. Als resultaat van het voorgaande is er in 2011 sprake van een meeropbrengst van afgerond € 69.000.

Toeristenbelasting

De geraamde opbrengst ad € 44.000 zal voor wat betreft het jaar 2011 worden gerealiseerd. In de afgelopen periode zijn er diverse gesprekken gevoerd met de enige instelling waar de toeristenbelasting wordt geheven (Van der Valk Hotels) en zijn er ook landelijk allerlei ontwikkelingen gaande op dit terrein. Gemeenten waarvan de toeristenbelasting niet rechtstreeks ten goede komt aan 'recreatie' of 'de toerist' schaffen deze heffing af of hebben het voornemen dit te doen. Deze gemeenten doen dit o.a. om de lokale ondernemer in deze economische mindere tijden niet nog meer onder druk te zetten. Ook in 2012 vinden er nog gesprekken plaats met de ondernemer. Mogelijk dat deze leiden tot een voorstel aan de gemeenteraad voor wijziging van de regeling.

Leges/retributies	Begroting 2011			Realisatie 2011		
	Opbrengsten	Netto-kosten	% dekking	Opbrengsten	Netto-kosten	% dekking
Pr. 1						
Marktgeden	46.100	53.400	86,3	42.460	52.008	81,6
Haven- en kadegelden	1.200		nvt	1.200		nvt
Pr. 3						
Leges gemeentelijk servicecentrum	764.200	764.200	100,0	825.609	804.085	102,7
Pr. 5						
Afvalstoffenheffing	6.145.400	6.147.300	100,0	5.802.200	5.802.200	100,0
Rioolrechten	3.435.700	3.436.300	100,0	3.386.300	3.386.300	100,0
Leges bouwregelgeving (omgevingsrecht)	722.600	849.400	85,1	410.354	884.300	46,4
Lijkbezorgingsrechten	657.800	659.800	99,7	663.500	664.827	99,8

3 Fiscaal beleid

Kostendekkendheid / Transparante onderbouwing tarieven

Bij het bepalen van de mate van kostendekkendheid van de heffingen waarvan de besteding is gebonden (w.o. afvalstoffenheffing, rioolrechten, leges) is de Handreiking kostentoerekening van het ministerie van Binnenlandse Zaken (hierna: Handreiking) toegepast. Dit houdt onder meer in dat kosten van overhead en beleidsvoorbereiding, die niet in rechtstreeks verband staan met de dienstverlening, niet zijn meegenomen.

De Nota Belastingen 2011 is in december vastgesteld. Hiermee zijn de uitgangspunten voor de vaststelling van de belastingtarieven vastgelegd. De tarieven van de gebonden heffingen, met name de leges burgerzaken, leges omgevingsvergunning, rioolheffing, afvalstoffenheffing en de lijkbezorgingsrechten zijn voorzien van transparante kostenonderbouwingen.

Woonlastenbeleid

De woonlasten bestaan uit de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor het belastingjaar 2011 is het uitgangspunt dat de lokale lasten niet meer dan trendmatig stijgen en dat voor dienstverlening kostendekkende tarieven worden gerekend. Van de heffingen die wettelijk alleen dienen ter algemeen dekkingsmiddel is het beleid dat de koopkracht van de burgers gehandhaafd blijft. Dit houdt in dat deze heffingen in principe stijgen met de trendmatige verhoging als gevolg van inflatie en prijscorrectie op de eigen inkomsten. Voor het jaar 2011 bedraagt de trendmatige stijging gemiddeld 1%.

4 Uitvoering beleid voor leges en retributies

Bij de begroting van de eigen inkomsten geldt als uitgangspunt dat voor dienstverlening kostendekkende tarieven worden geheven. Uit de tabel 2.3.1.2. blijkt dat bij de begroting dat niet altijd wordt gerealiseerd, omdat de tarieven alleen trendmatig zijn verhoogd.

Leges gemeentelijk servicecentrum

Het jaar 2011 stond in het teken van de ID kaart. De uitspraak van de Hoge Raad (onterecht heffen van leges vanaf 26 augustus 2010) en de sterke kostenstijging van de jeugd ID kaart per 1 januari 2012 hebben gezorgd voor een hogere verkoop van ID kaarten.

Leges Omgevingsvergunning, APV en bijzondere wetten

In de primitieve begroting voor 2011 is de opbrengst voor leges omgevingsvergunningen vastgesteld op afgerond € 7 ton. Via de monitor is dit bedrag bijgesteld naar afgerond € 3 ton. Deze aanpassing was noodzakelijk als gevolg van de economische crisis. De verwachting was dat de crisis een grote terugloop in het aantal aanvragen om omgevingsvergunningen zou veroorzaken.

De uiteindelijke opbrengst aan bouwleges bedraagt ruim € 4 ton. Hieruit blijkt dat de verwachting over het teruglopen van het aantal aanvragen is uitgekomen. Door vergunningverlening voor de vrijstaande woningen aan het Van Pelterrein (bouwplannen met een bouwsom van rond de € 3 ton) en een aantal grote bedrijfsverbouwingen kon het jaar 2011 toch nog met een voordelig saldo van € 1 ton worden afgesloten.

5 Kwijtscheldingsbeleid

In onderstaand overzicht is een vergelijking gemaakt tussen de geraamde en de gerealiseerde kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

Lokale heffing	Totaal kwijtschelding	
	Begroot 2011	Realisatie 2011
Onroerende-zaakbelastingen	2.500	330
Hondenbelastingen	8.000	3.424
Rioolrecht	45.000	35.737
Afvalstoffenheffing	150.000	130.029
Totaal	205.500	169.520

Het *aantal* afgehandelde verzoeken om kwijtscheldingen over de afgelopen jaren bedroeg:

2008: 969;
2009: 938;
2010: 987;
2011: 1012

Toelichting

Ten opzichte van 2010 is er in absolute zin een toename van 25 kwijtscheldingsverzoeken (2,5%). Dit is verklaarbaar door de verslechterde financiële situatie (financiële crisis). Daarnaast wordt het aanvragen van kwijtschelding ruimer onder de aandacht gebracht onder andere door de sociale dienst en de schuldhulpverlening. De verwachting is dat de toename verder doorzet. Deze verwachting is gebaseerd op de verslechterde financiële situatie in Nederland.

Het aantal toegekende verzoeken is ten opzichte van 2010 toegenomen met 27 stuks (718 – 691). Daartegenover zijn de afgewezen verzoeken met 2 stuks gedaald: van 296 in 2010 naar 294 in 2011. Dit alles brengt met zich mee dat de gerealiseerde kwijtschelding is toegenomen met € 5.164. Dit betekent een gemiddelde van € 191,27 per gehonoreerd verzoek. Theoretisch was er nog ruimte voor 188 toe te kennen verzoeken van in totaal € 35.980 (€ 205.500 -/- € 169.520). Conclusie is dat het budget ruim voldoende is geraamd.

Als gevolg van nieuwe regelgeving zijn de kwijtscheldingsnormen voor 2012 strakker aangehaald waardoor mogelijk meer verzoeken worden afgewezen. Daarnaast zijn in 2011 de wet- en regelgeving met betrekking tot kwijtscheldingen aangepast. De gemeenten krijgen de vrijheid om een eigen beleid hierop te maken. Naar aanleiding hiervan wordt er thans gewerkt aan de actualisatie van het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid. Dit beleid zal in 2012 ter vaststelling worden aangeboden aan de raad.

6 Lokale lastendruk

Een vergelijking maken tussen de tabellen met de lokale lastendruk van de begroting 2011 en een zelfde tabel voor de rekening 2011 heeft geen zin. Er zijn immers geen afwijkingen. Daarom is in deze rekening een vergelijking gemaakt tussen de lokale lastendruk van de gemeente Ridderkerk met die van omliggende gemeenten. Daarbij is uitgegaan van de lastendruktabel van de begroting 2011.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende situaties:

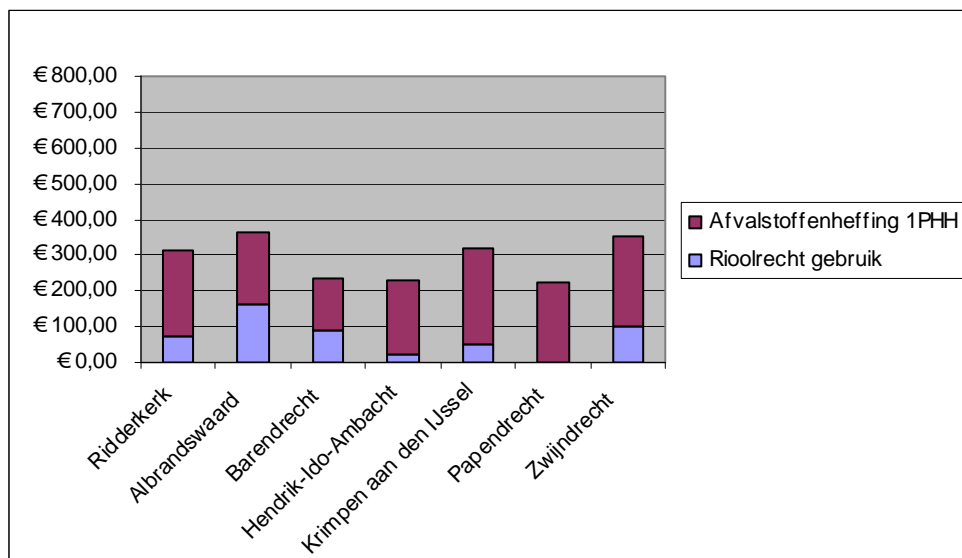
- A. Eenpersoonshuishouden met een huurwoning
- B. Meerpersoonshuishouden met een huurwoning
- C. Eenpersoonshuishouden met een koopwoning
- D. Meerpersoonshuishouden met een koopwoning

Uit de volgende grafieken kan worden geconcludeerd dat de woonlasten in Ridderkerk voor huurwoningen boven het gemiddelde uitkomen en voor koopwoningen onder het gemiddelde blijven.

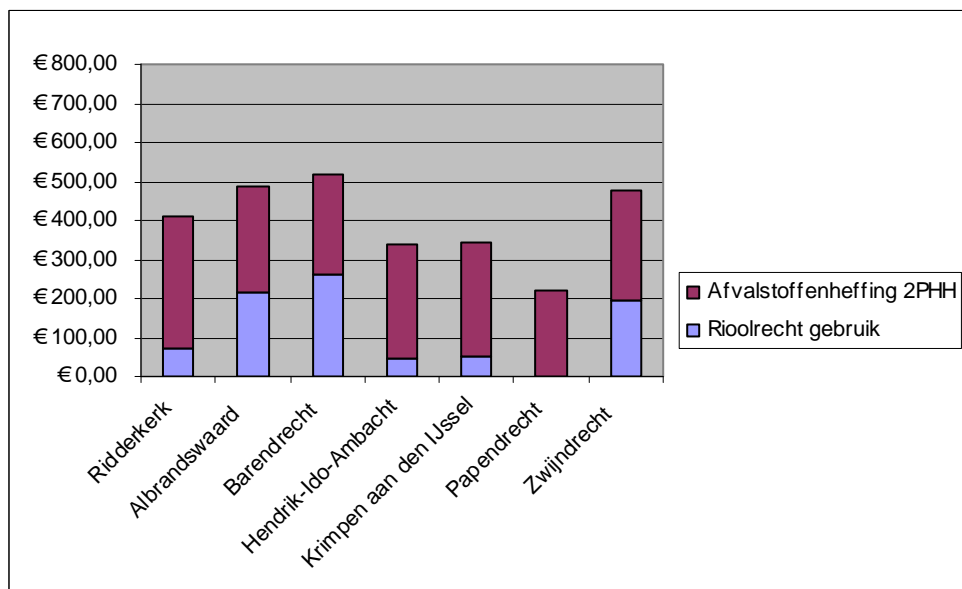
<u>Categorie</u>	<u>Gemiddeld</u>	<u>Ridderkerk</u>
A. Eenpersoonshuishouden met een huurwoning	€ 291,54	€ 315,24
B. Meerpersoonshuishouden met een huurwoning	€ 399,96	€ 409,08
C. Eenpersoonshuishouden met een koopwoning	€ 610,97	€ 602,82
D. Meerpersoonshuishouden met een koopwoning	€ 719,64	€ 696,66

7 Vergelijkende grafieken

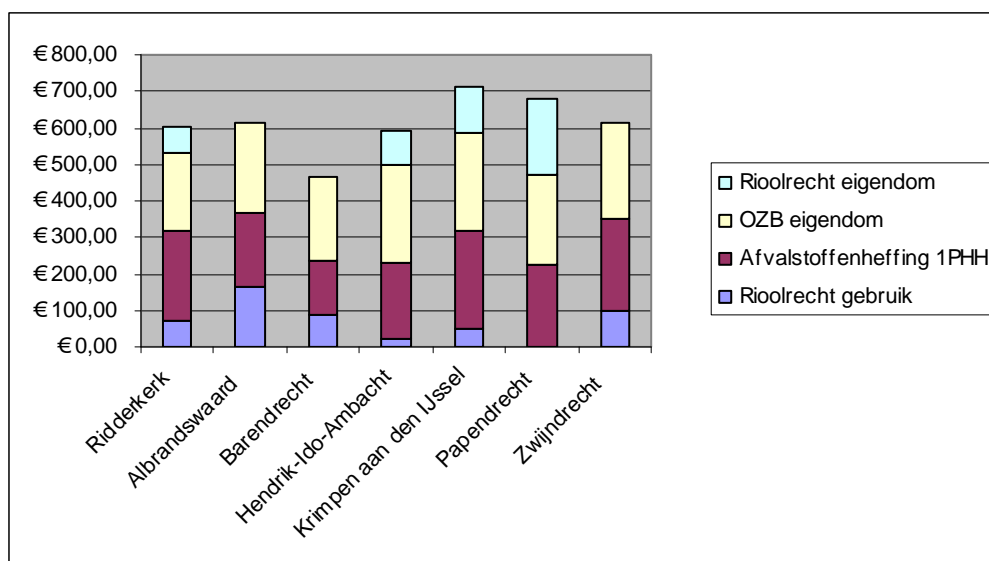
A. Eenpersoonshuishouden met een huurwoning

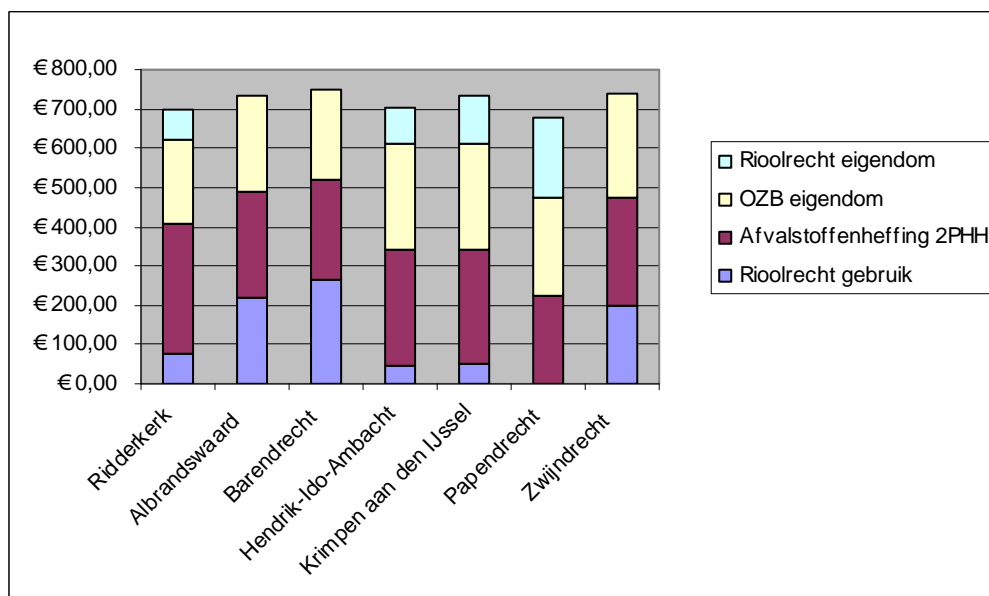
B. Meerpersoonshuishouden met een huurwoning

C. Eenpersoonshuishouden met een koopwoning

D. Meerpersoonshuishouden met een koopwoning

2.3.2 Paragraaf 2 Weerstandsvermogen

1 Inleiding

Het doel van deze paragraaf is zichtbaar te maken in welke mate de gemeente in staat is gebleken middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers (in de begroting 2011 benoemd als risico's) op te vangen, zonder dat directe beleidswijzigingen nodig waren.

2 Weerstandscapaciteit

De middelen die beschikbaar zijn om de risico's op te kunnen vangen, worden de weerstandscapaciteit genoemd. De weerstandscapaciteit is als volgt weer te geven.

Omschrijving	Structureel	Incidenteel	Totaal
Bufferreserve per 31-12-2011 (als onderdeel van de Algemene reserve van afgerond €28 miljoen)	3.929.000		3.929.000
Reserve risico's bij grondexploitatie per 31-12-2011 (als onderdeel van de Vrije reserve)	1.000.000		1.000.000
Post onvoorzien (begroot in exploitatie)		112.000	112.000
Totaal bufferreserves en onvoorzien (A)	4.929.000	112.000	5.041.000
Onbenutte belastingcapaciteit (B)	533.000		533.000
Totaal weerstandscapaciteit (A+B)	5.462.000	112.000	5.574.000

3 Stand van zaken risicosysteem

In de begroting 2011 zijn de risico's geautomatiseerd bij elkaar gebracht via een risicosysteem (NARIS). Daaruit kwam een top 10 van de belangrijkste risico's naar voren. Over deze risico's is het volgende te melden:

1. Budgetoverschrijdingen inzake uitkeringen Wet Werk en Bijstand

Het budget 2011 is overschreden met € 63.000,--. De oorzaak hiervan is de toename van het aantal uitkeringsgerechtigden als gevolg van de recessie. Dit geldt met name voor de hooglopende (jeugd)werkloosheid.

2. Risico's binnen de grondexploitatie

Volgens een afspraak met de Stadsregio moesten in 2011 1.600 woningen gerealiseerd zijn. Per niet-gebouwde woning zou een bedrag van € 2.000,-- aan de Stadsregio verschuldigd zijn. Dit risico heeft zich niet voorgedaan. Integendeel: er is extra geld ontvangen wegens grotere prestaties.

3. Asbestsanering

De gemeente kan aansprakelijk gesteld worden voor de asbestsanering in Ridderkerk-Bolnes. Dit risico heeft zich nog niet voorgedaan, maar is nog wel actueel. Wanneer de rechter een uitspraak doet is nog onbekend.

4. Financiële – en imago-risico's als gevolg van disfunctioneren van door de gemeente gesubsidieerde instellingen

In 2011 zijn er geen bijzondere risico's bij de gesubsidieerde instellingen geweest. Met deze organisaties zijn nieuwe afspraken gemaakt over de invulling van de subsidierelatie. Sport & Welzijn, één van de grotere subsidieontvangers, heeft zich na de fusie verder ontwikkeld als een financieel solide organisatie. Met de SWOR zijn in 2011 ook afspraken gemaakt over een meerjarensubsidie.

5. Schade door water

In juni 2011 heeft een hevige regenbui plaatsgevonden. De werkzaamheden aan de Kerkweg waren toen al voor een groot deel voltooid. Uit voorzorg zijn zandzakken uitgedeeld. Dit bleek afdoende, omdat er uiteindelijk nauwelijks schade was.

6. Budgetrisico's in open eind regelingen zoals WVG en leerlingenvervoer

Het budget Wet Voorzieningen Gehandicapten is in 2011 met € 87.000,-- overschreden als gevolg van meer middelgrote woningaanpassingen dan voorzien. Ook het budget Collectief vervoer WMO is overschreden met € 110.000,-- door een toename van het aantal ritten. Daarnaast is het

budget voor Huishoudelijke verzorging in 2011 met € 130.000,-- overschreden. Het budget leerlingenvervoer is met € 16.000,-- overschreden.

7. Budgetkortingen op door het rijk gedecentraliseerde taken (bijv. WMO)

Dit risico heeft zich in 2011 niet voorgedaan. In 2012 zal dit risico waarschijnlijk ook niet aan de orde zijn. In 2013 hevelt het Rijk de taak Ondersteunende Begeleiding AWBZ over naar de gemeenten met een korting op het budget.

8. Onvoldoende kwalitatief en kwantitatief personeel

Dit risico heeft zich in 2011 niet voorgedaan.

9. Onbeheersbaarheid gemeenschappelijke regelingen

Dit risico heeft zich in 2011 niet voorgedaan.

10. Ontslag wegens conflict en mismatch

Het risico is afgenomen, dankzij een toename van het personeelsaanbod op de arbeidsmarkt. Het risico van onverwacht hogere uitgaven aan inhuur derden neemt daarmee evenredig af.

Overige risico's (buiten de top 10).

Leges identiteitsbewijzen

Ter compensatie van terugbetaalde Identiteitskaarten (NIK) en extra gemaakte onkosten heeft het rijk een bedrag van € 170.000,-- aan de gemeente overgemaakt. Op dit bedrag heeft echter nog geen definitieve afrekening plaatsgevonden.

4 Weerstandsvermogen (cijfermatig beeld weerstandscapaciteit versus risico's)

Begroting 2011

Bij de opstelling van de begroting 2011 is een positief weerstandsvermogen geraamd van € 2.634.000,-- (weerstandscapaciteit minus de toen ingeschatte risico's). Schematisch was een en ander als volgt weergegeven.

Omschrijving	Bedrag totaal
Weerstandscapaciteit (incl. bufferreserve)	5.574.000
Risico's	2.940.000
Weerstandsvermogen (positief)	2.634.000

Risico's in de rekening 2011

In werkelijkheid hebben zich de volgende risico's voorgedaan:

Omschrijving	Rekening 2011
<u>Top 10-risico's:</u>	
1. Budgetoverschrijding Wet Werk en Bijstand	63.000
6. Budgetoverschrijding WVG woningaanpassingen	87.000
6. Budgetoverschrijding WMO collectief vervoer	110.000
6. Budgetoverschrijding WMO huish. verzorging	130.000
6. Budgetoverschrijding leerlingenvervoer	16.000
<u>Overige risico's buiten de Top 10:</u>	
Asbestsanering Sporthal Drievliet en Beverbol	60.000
Inhuur wegens ziekte vakman	93.000
Bestrijding ziekten / plaagdieren	18.000
Schadeherstel afvalbakken / sporen gazon	13.000
Totaal in exploitatierekening 2011 verwerkt	590.000
* Totaal t.l.v. bufferreserve 2011	0

Eindconclusie 2011

Van de ingeschatte € 2.940.000,-- aan (structurele) risico's heeft zich in werkelijkheid in het jaar 2011 een bedrag van € 590.000,-- aan risico's geopenbaard.

2.3.3 Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

1 Inleiding

- Algemeen doel: genereren van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.
- Specifiek doel: het inzichtelijk maken van onderhoud in de openbare ruimte zowel in financieel als in kwalitatief opzicht zodat de raad kaders kan stellen.
- Achtergrond informatie: gezien de duurzaamheid van kapitaalgoederen in de openbare ruimte vraagt de daarbij behorende onderhoudstaak continu om een substantieel deel van de totaal te verdelen budgettaire middelen. Om dit te beheersen zijn actuele beheerplannen nodig. Wil de raad een goede afweging kunnen maken van het te voeren beleid, dan moet hij inzicht krijgen in het verband tussen de kwaliteit (en achterliggende functie/doel) en de totale onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Een inhoudelijke samenvatting van de meest relevante beleidskaders, zoals kwaliteitscriteria of prestatie-indicatoren is daarbij gewenst. Eventueel worden er nog verantwoorde onderhoudsalternatieven aangegeven zodat de raad tijdens het begrotingsproces of later nog kan bijsturen.

2 Beleids- en beheerkader van belangrijkste onderhoudsactiviteiten die plaatsvinden in de openbare ruimte

In 2011 is gewerkt met beheerplannen voor de diverse activiteiten in de openbare ruimte en gebouwen. Daarbij zijn de uitgangspunten: het actuele beleidskader en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (de gemeentelijke boekhoudvoorschriften). De provincie hecht voor het financieel toezicht grote waarde aan actuele beheerplannen voor onderhoud van kapitaalgoederen. De beheerplannen zijn in de rekening verwerkt.

Nr.	Onderhouds-activiteit	Beleidskader	Beheerplan	Beschikking over reserve (ja/nee)	Korte toelichting (o.a. jaar van herziening nota en/of plan)
1.	Openbare verlichting	- Verlichtingsstructuurplan (1992); - Beleidskader Duurzaam Beheer 2006-2011 (2006)	Beheerplan Openbare Verlichting 2009-2013	Ja	In 2011 is een aanvang gemaakt met het opstellen van een nieuw Beleidsplan OVL. Dit zal in 2012 ter besluitvorming worden aangeboden.
2.	Civiele kunstwerken (bruggen, viaducten, ed.)	- Beleidskader Duurzaam Beheer 2006-2011 (2006)	Beheerplan Civiele Kunstwerken 2009- 2013	Nee	
3.	Openbaar Groen (Wijkgericht Onderhoud)	- Nota onkruidbestrijding op verhardingen (1999) - Groenbeleidsstrategie (1994) - Actieplan hoofdgroenstructuur (1997) - Beleidskader Duurzaam Beheer 2006-2011 (2006) - Kadernota Wijkgericht werken (2005).	Beheerplan Openbaar Groen 2009-2013	Nee	In 2011 is een aanvang gemaakt met het opstellen van een Bomenbeleid- en beheerplan. Dit zal in 2012 ter besluitvorming worden aangeboden.
4.	Recreatiegebieden (Wijkgericht Onderhoud)	- Ridderkerk voortvarend (2004). - Besluit invoering wijkgericht onderhoud (2001).	Beheerplan Recreatiegebied en 2009-2013	Nee	In 2011 is een aanvang gemaakt met het opstellen van een toekomstvisie Reyerpark. Deze toekomstvisie zal in 2012 ter besluitvorming worden aangeboden.
5.	Speelterreinen (Wijkgericht Onderhoud)	- Uitvoeringsplan Speelbeleid 2010	Beheerplan Speelterreinen 2009-2013	Nee	

Nr.	Onderhouds-activiteit	Beleidskader	Beheerplan	Beschikking over reserve (ja/nee)	Korte toelichting (o.a. jaar van herziening nota en/of plan)
6. 6A	Gebouwen - Gemeentelijk	- Algemeen: voor alle gebouwen is het beleid: duurzaam beheer, wettelijke Arbo en veiligheidsvoorschriften	Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen 2010-2014	Ja	In 2011 is een start gemaakt met het opstellen van een lijst van aandachtspunten over hoe om te gaan met asbesthoudende bouwstoffen.
6B	- Onderwijs	- Onderwijs: Integraal Huisvestingsplan 2010-2014	- Onderwijs: Verordening voorziening huisvesting onderwijs Gemeente Ridderkerk (2007) - Jaarprogramma onderwijs huisvesting	Nee	
6C	- Sport en Welzijn	- Sport en Welzijn: Integraal Huisvestingsplan 2010-2014 - Productafspraken	Sport en Welzijn: Uitvoering Meerjaren Onderhoudsplannen Sport & Welzijn 2007-2010.	Ja	In 2011 is gestart met de verduidelijking van de afspraken met Sport & Welzijn.
7.	Wegen (verhardingen)	- Beleidskader Duurzaam Beheer 2006-2011 (2006)	Beheerplan Wegbeheer 2009-2013	Ja	
8.	Riolering en gemalen	- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP4) 2006-2011 (2006) - Aansluitvoorwaarden riolering (2006)	Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP4) 2006-2011	Ja	Het Gemeentelijk Rioleringsplan wordt in 2012 herzien. Het plan is met een jaar verlengd, om het nieuwe GRP samen met Barendrecht en Albrandswaard op te kunnen stellen.
9.	Waterhuishouding	- Waterplan Ridderkerk (WPR2) 2006-2012 (2006) Beleidskader Duurzaam Beheer 2006-2011 (2006)	Beheerplan Waterhuishouding 2009-2013	Ja	
10.	Afvalinzameling	- Beleidskader Duurzaam Beheer 2006-2011 (2006)	Nog niet van toepassing.	Ja	In 2011 is het plaatsen van de ondergrondse bakken met containers afgerond. In 2012 wordt het 1 ^e beheerplan ondergrondse containers opgesteld voor de onroerende betonnen bakken en infrastructuur. Dit heeft een financieel effect op de begroting van 2013 en verder. De roerende kapitaalgoederen (containers) zijn eigendom van NV MAR.

Nr.	Onderhouds-activiteit	Beleidskader	Beheerplan	Beschi kking over reserve (ja/nee)	Korte toelichting (o.a. jaar van herziening nota en/of plan)
11.	Haven	Havenverordening (2007)	Beheerplan Haven 2009-2013	Ja	

3 Realisatie 2011

3.1 Onderhoud openbare ruimte

Algemeen

De gemeente heeft in het verleden flink geïnvesteerd in onroerende zaken voor de bevolking en bedrijven. Deze objecten dienen zorgvuldig beheerd en onderhouden te worden. Om deze taak naar behoren te kunnen uitvoeren zijn actuele beleidsplannen, beheerplannen en onderhoudsplannen nodig.

Voor de verantwoording over de uitgevoerde activiteiten in 2011, ten aanzien van de kapitaalgoederen, kunnen de navolgende hoofdzaken worden gemeld.

In 2011 is een start gemaakt met het opstellen van een nieuw beleidsplan openbare verlichting. Op basis van het model beleidsplan openbare verlichting van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde. Hierbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de stadsregionale afspraken ten aanzien van terugdringing energieverbruik en uitstoot van CO₂. Het beleidsplan zal in 2012 ter besluitvorming worden aangeboden. De resultaten van de in het eerste kwartaal van 2012 uit te voeren benchmarking in de stadsregio zal hierin worden verwerkt.

Aan de Schans is enige tijd geleden een schade ontstaan aan de damwand. Op deze locatie wil de gemeente een transferium realiseren. Voor de realisatie van het transferium wordt de reparatie van de damwand meegenomen. Om verdere verzakkingen te voorkomen is de damwand gedeeltelijk ontgraven en de locatie afgezet. De damwand wordt regelmatig ingemeten om de situatie in de gaten te houden.

In 2011 is een start gemaakt met het opstellen van een bomenbeleid- en beheerplan. Dit plan zal in 2012 ter besluitvorming worden aangeboden.

Ten aanzien van de gemeentelijke gebouwen kan gemeld worden dat een start is gemaakt om gedragsregels op te stellen hoe omgegaan moet worden met de problematiek asbest. Deze gedragsregels dienen in het eerste kwartaal van 2012 te worden vastgesteld.

Ten aanzien van de invulling van het beheer en onderhoud van accommodaties door de Stichting Sport en Welzijn is in 2011 een begin gemaakt met de verduidelijking van de inhoud van de beleidsgestuurde contractfinanciering.

De herziening van het Gemeentelijk Rioleringsplan is in 2011 niet opgepakt. De looptijd van het GRP is met een jaar verlengd, om het nieuwe GRP samen met Barendrecht en Albrandswaard op te kunnen stellen.

In 2011 is het plaatsen van de ondergrondse bakken met containers afgerond. In 2012 wordt het 1^e beheerplan ondergrondse containers opgesteld voor de onroerende betonnen bakken en infrastructuur. Dit heeft een financieel effect op de begroting van 2013 en verder. De roerende kapitaalgoederen (containers) zijn eigendom van NV MAR.

De openbare ruimte is in 2011 op een lager kwaliteitsniveau onderhouden dan in de hieraan voorafgaande jaren. De totale kwaliteit van de openbare ruimte zal daardoor langzaam achteruit gaan. Het eerst is de achteruitgang in de kwaliteit merkbaar in het openbaar groen. Andere objecten in de openbare ruimte zullen langzamer achteruit gaan in de kwaliteit tot het gewenste niveau is bereikt. Het gehele proces van achteruitgang van de kwaliteit dient gevolgd te worden om een goed inzicht te verkrijgen van de financiële gevolgen van deze kwaliteitswijziging.

Door de in de begroting opgenomen bezuinigingen is de openbare ruimte in 2011 op een lager kwaliteitsniveau onderhouden dan in de voorafgaande jaren. Dit zal blijven doorgaan tot het afgesproken lagere onderhoudsniveau is bereikt.

3.2 Openbare verlichting

Kerncijfers

Het areaal masten, in totaal 7470 stuks, verschilt in leeftijd en uitvoering. Qua materiaal komen vooral aluminium masten voor, van oudsher ook veel masten van staal.

Actueel beheerplan

De gemeente is verantwoordelijk voor goede openbare verlichting (OV) in de openbare ruimte. De functie ervan is zowel het bevorderen van de verkeers- als sociale veiligheid. Daarnaast wordt ook decoratieve verlichting geplaatst. Binnen de bebouwde kom staat langs of op alle openbare wegen, straten en pleinen openbare verlichting. Achterpaden en recreatieve paden worden, met uitzondering van bijzondere locaties, niet verlicht.

In Ridderkerk zijn, behalve de gemeente, meerdere beheerders verantwoordelijk voor de openbare ruimte. Eén ervan is het Waterschap Hollandse Delta. De gemeente verrekent energiekosten en transportkosten met betrekking tot openbare verlichting met het waterschap, Sport & Welzijn, particulieren en portiekverlichting van derden. Alle verlichting van derden staat geschakeld op de openbare verlichting.

Het verlichtingsniveau wordt ontworpen en onderhouden volgens de richtlijnen van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde, de NSVV.

Het gemeentelijk beleid en beheer zijn gebaseerd op uitgangspunten die zijn vastgelegd in het verlichtingsstructuurplan 1992. Dit plan betreffende de zogenaamde “avond- en nachtbeelden” is voor een groot deel nog bruikbaar. Actualisering van dit plan is opgepakt en zal naar verwachting in april 2012 worden afgerond. In het Beleidskader Duurzaam Beheer 2008 zijn de uitgangspunten voor de zogenaamde “dagbeelden” vastgesteld.

Voor het beheer en onderhoud van de openbare verlichting zijn voldoende personeelsuren beschikbaar. Ook buiten kantooruren wordt de veiligheid van het areaal gewaarborgd door het operationeel hebben van een wachtdienst van voornamelijk eigen personeel. Deze wachtdienst kan bij calamiteiten snel ingrijpen.

De voornaamste activiteiten binnen het regulier beheer zijn: actueel houden van areaalbestanden, opstellen (project)plannen en –begrotingen, budgetbewaking, aansturing uitvoerend personeel, uitvoeren regulier onderhoud, recht zetten masten, vervangen lampen, doen van controleronden. Deze activiteiten worden begroot in de exploitatie.

De vervanging van masten, armaturen en lampen wordt planmatig aangepakt. Vervanging wordt begroot en gepland op basis van een theoretische levensduur. Het uitvoeringsplan van de masten en armaturen wordt tevens onderbouwd door een inspectie voordat tot uitvoering wordt overgegaan. Hiermee wordt kapitaalvernietiging voorkomen. Voor genoemde werkzaamheden wordt een reserve groot onderhoud in stand gehouden.

De laatste jaren wordt het aspect sociale veiligheid steeds belangrijker; in de gemeente is een werkgroep Integrale Veiligheid actief, waarin het product openbare verlichting een belangrijk element is. In 2006 is een inventarisatie gemaakt van zogenaamde “enge plekken”. Op basis van door burgers aangereikte klachten en suggesties is een plan van aanpak gemaakt om deze locaties te verbeteren. Dit plan is vanaf 2007 in uitvoering. Dit plan is in 2011 afgerond.

De werkelijke lasten in 2011 zijn:

Omschrijving	2011
<u>Openbare verlichting</u>	
Regulier beheer en (klein) onderhoud	525.200
Groot onderhoud en vervanging (masten en armaturen)	70.500
Saldo van de dotatie en aanwending reserve onderhoud openbare verlichting	-29.700

Voor dit onderdeel Openbare Verlichting is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2011	€ 599.000,--
Toevoeging	€ 117.000,-- (+)
Onttrekking	€ 146.700,-- (-)
Saldo per 31 december 2011	€ 569.300,--

3.3 Civiele kunstwerken (bruggen, viaducten, e.d.)

Kerncijfers

In gemeentelijk beheer zijn 265 civiele kunstwerken. Ze worden verantwoord bij de begrotingsonderdelen civiele kunstwerken, haven, recreatiegebieden, waterhuishouding en wegenstraten en pleinen. Het betreft bruggen, viaducten, keermuren en kades, geluidwerende constructies, tunnels, duikers en diverse kleinere objecten zoals dijktrappen en vissteigertjes.

Actueel beheerplan

Het "Beheerplan Civiele Kunstwerken 2009-2029 is in 2009 opgesteld en wordt iedere 5 jaar herzien. Voor het onderhouden van de civiele kunstwerken wordt gebruik gemaakt van een computerprogramma voor inventarisatie en verwerken van inspectiegegevens en de daaruit te genereren (meerjaren) begroting. Het programma is gebaseerd op terugkerend onderhoud, per onderdeel van een civiel kunstwerk.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

De gemeenteraad heeft in het "Beleidskader Duurzaam Beheer " de kwaliteitsniveaus voor de openbare ruimte vastgesteld. Het doel daarvan is het vastleggen van de wijze waarop in de gemeente Ridderkerk gewerkt wordt met beeldkwaliteit en het beschrijven en vastleggen van de minimale staat van onderhoud. Hiermee krijgen de bewoners een duidelijk beeld van wat zij van de openbare ruimte mogen verwachten en de ambtelijke organisatie weet wat er minimaal gedaan moet worden. Onveilige situaties worden altijd per direct opgelost.

De Schans

Aan de Schans is enige tijd geleden een schade ontstaan aan de damwand. Op deze locatie wil de gemeente een transferium realiseren. Voor de realisatie van het transferium wordt de reparatie van de damwand meegenomen. Om verdere verzakkingen te voorkomen is de damwand gedeeltelijk ontgraven en de locatie afgezet. De damwand wordt regelmatig ingemeten om de situatie in de gaten te houden.

In 2010 is er een aanvaring geweest met de ponton. Wij vermoeden dat deze de veroorzaker is van de schade aan de damwand. Dit is echter moeilijk te bewijzen. Als eigenaar van de damwand heeft de gemeente nu het risico dat de kosten voor de reparatie door de gemeente betaald worden. De reparatie van de damwand staat gepland voor 2012.

De werkelijke lasten in 2011 zijn:

Omschrijving	2011
<u>Civiele kunstwerken</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	192.400
Groot onderhoud	52.800
Vervangingsinvesteringen	51.700

3.4 Openbaar Groen (inclusief bomen)

Kerncijfers

Plantsoen, heester etc.	ca. 44 ha
Grasoppervlak	ca. 90 ha
Braakliggend terrein	ca. 11 ha
Verhardingen	ca. 1 ha
Bomen	ca. 15.000 stuks

Actueel beheerplan

Het beheerplan Groen (inclusief bomen) is in 2009 geactualiseerd. Dat is vooral gedaan op basis van het in november 2008 vastgestelde "Beleidskader Duurzaam Beheer".

Andere beleidsplannen die van belang zijn voor het beheerplan zijn: Besluitvorming wijkgericht onderhoud, Kadernota wijkgericht werken 2005, Groenbeheerplan 1992, Groenbeleidsstrategie 1994, Actieplan hoofdgroenstructuur 1997.

De werkelijke lasten in 2011 zijn:

Omschrijving	2011
<u>Openbaar groen</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	2.641.700
Groot onderhoud	243.000
Vervangingsinvesteringen	-3.900

3.5 Recreatiegebieden

Kerncijfers

Recreatiegebieden:	2, de Gorzen en het Reyerpark
Bosplantsoen, heesters, recreatiebos:	ca. 19,5 ha
Grasvegetaties:	ca. 25 ha
Vrijstaande bomen:	ca. 2000 stuks

Actueel beheerplan

Het beheerplan Recreatiegebieden is in 2009 geactualiseerd. Dat is vooral gedaan op basis van het in november 2008 vastgestelde "Beleidskader Duurzaam Beheer".

Andere beleidsplannen die van belang zijn voor het beheerplan zijn: Groenbeheerplan 1992, Groenbeleidsstrategie 1994, Actieplan hoofdgroenstructuur 1997.

De werkelijke lasten in 2011 zijn:

Omschrijving	2011
<u>Recreatiegebieden</u>	
Klein jaarlijks onderhoud en groot onderhoud	313.400
Vervangingsinvesteringen	800

3.6 Speelsterreinen

Kerncijfers

De gemeente telt 137 speelplaatsen, zeer gevarieerd qua doelgroep, inrichting en grootte.

Actueel beheerplan

In 2009 is het beheerplan Speelsterreinen 2009-2013 opgesteld.

Een nationaal wettelijk beleidskader met groot belang is het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen van 1996.

In 2010 is het Uitvoeringsplan Speelbeleid vastgesteld met het oog op de wens van de raad om te komen tot de 3% adviesnorm. In het plan wordt het beleid uitgestippeld om in de komende jaren een evenwichtige verdeling van speelplekken te krijgen voor de verschillende leeftijdsgroepen van kinderen. In 2011 zijn de eerste speelsterreinen in wijk Oost aangepast.

De werkelijke lasten in 2011 zijn:

Omschrijving	2011
<u>Speel terreinen</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	165.300
Groot onderhoud	104.300
Investeringen	375.000

3.7 Gebouwen

Kerncijfers

Er zijn 24 gemeentelijke gebouwen, waarvan 7 gebouwen ten behoeve van de gemeentelijke organisatie, 17 gebouwen voor diverse toepassingen zoals peuterspeelzaal, kinderdagverblijf, rouwcentrum/aula, bedrijfsruimten en enkele woningen).

Actueel beheerplan

Gemeentelijke gebouwen

Voor het in 2009 opgestelde Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen is het beleid: het toepassen van duurzaam beheer.

In dit Beheerplan zijn de kwaliteitscriteria voor de gebouwen die van strategisch belang zijn vastgesteld. De algemene conditie van onze gebouwen is tussen de 5 (matig) en 3 (voldoende).

In 2011 zijn twee gebouwen verkocht: Diepenbrockstraat 28 en Juliana van Stolbergstraat 6.

De verantwoordelijkheid voor het beheer van de Onderwijs- en de Sport & Welzijngebouwen ligt bij de verschillende onderwijsinstanties en bij Sport & Welzijn.

Onderwijsgebouwen

In 2011 is de meerjarenonderhoudsplanung voor de onderwijsgebouwen geactualiseerd.

Sport en Welzijn gebouwen

In 2011 is met Sport en Welzijn overeenstemming bereikt over nieuwe financiële kaders voor de toekenning van subsidie en het bepalen van de toegestane reserves. De kaders behelzen grondslagen voor het berekenen van de subsidie, bepalingen over verslaglegging en verantwoording en afspraken over de door Sport en Welzijn aan te houden reserves. Deze nieuwe afspraken waren noodzakelijk om de relatie met de gefuseerde stichting (SRS en Dynamiek) te verankeren. In 2011 zijn ook nieuwe afspraken gemaakt over het uit te voeren onderhoud aan de gebouwen die Sport en Welzijn beheert. Daarbij gaat het met name over de kwaliteit en de financiering van het onderhoud. Ook zijn afspraken gemaakt over planning en verantwoording van het onderhoud. In 2012 zal een nieuw Meerjaren Onderhouds Plan worden gemaakt. De gemeente zal een voorziening aanhouden om fluctuaties in de jaarlijks benodigde bedragen op te vangen, zodat in de gemeentebegroting jaarlijks gelijk bedrag kan worden opgenomen. Vanaf 2011 worden aan Sport en Welzijn de middelen uitgekeerd voor het noodzakelijk uit te voeren onderhoud. Voorheen werd een jaarlijks gelijkblijvende subsidie verstrekt waarmee Sport en Welzijn haar onderhoudsvoorzieningen vulde ter bekostiging van het meerjarig groot onderhoud.

Algemeen

De actie zoals verwoord in de begroting 2011 ten aanzien van het aanstellen van één accommodatiebeheerder met als doel het behalen van mogelijke bezuinigingen voor de komende jaren is in 2011 niet tot uitvoering gekomen. Dit komt onder andere door de langdurige afwezigheid wegens ziekte van één van de medewerkers van gebouwenbeheer.

De werkelijke lasten in 2011 zijn:

Omschrijving	2011
<u>Gemeentelijke gebouwen</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	4.497.200
Groot onderhoud	55.600
Vervangingsinvesteringen	113.600
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud verhuurde gebouwen	-116.700

Voor dit onderdeel Gemeentelijke gebouwen is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2011	€ 320.500,--
Toevoeging	€ 45.800,-- (+)
Onttrekking	€ 162.500,-- (-)
Saldo per 31 december 2011	€ 203.800,--

3.8 Wegen (Verhardingen)

Kerncijfers

De lengte van het wegennet in beheer van de gemeente Ridderkerk bedraagt ongeveer 162 km en heeft een oppervlakte van 210 ha. Dit is 166 ha. elementenverharding en 44 ha asfaltverharding.

Actueel beheerplan

Het "Beheerplan Wegen 2009-2029" is in 2009 opgesteld en wordt iedere 5 jaar herzien. De gegevens van de jaarlijkse weginspecties en de aanvullende onderzoeken worden opgenomen in het beheerprogramma wegen. Dit vormt de basis waarmee de kosten voor het onderhoud berekend worden voor de korte en lange termijn. Deze kosten zijn opgenomen als meerjarenbegroting in het beheerplan. De kosten van Groot Onderhoud komen ten laste van de reserve "groot onderhoud verhardingen".

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Naast landelijk geldende uitgangspunten voor onderhoud aan wegen is rekening gehouden met de vastgestelde kwaliteitsniveaus van het "Beleidskader Duurzaam Beheer". In Ridderkerk is het kwaliteitsniveau voor winkelcentra vastgesteld op standaard en woonstraten, industrie op minimaal. Gevaarlijke situaties worden altijd direct opgelost.

De werkelijke lasten in 2011 zijn:

Omschrijving	2011
<u>Wegen</u>	
Klein onderhoud	1.892.400
Groot onderhoud	1.345.800
Vervangingsinvesteringen	528.700
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud wegen	510.300

Voor dit onderdeel Wegen (verhardingen) is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2011	€ 6.021.600,--
Toevoeging	€ 1.991.300,-- (+)
Onttrekking	€ 1.481.000,-- (-)
Saldo per 31 december 2011	€ 6.531.900,--

3.9 Riolering

Kerncijfers

242.800 m1 riolering vrijverval
13.930 m1 drukriool;
21.515 m1 persleiding;
20.977 rioolaansluitingen;
15.358 trottoir- en straatkolken;
14 eindgemalen (29 pompen);
30 ondergemalen (41 pompen);
21 drukgemalen (94 pompen);
7 bergbezinksystemen (17 pompen);
2 bergingsriolen (Slikkerveer);
1 regenwaterberging (1 pomp).

Actueel beheerplan

In 2008 is het Gemeentelijk Rioleringsplan 2008-2011 (het zogenaamde GRP4), door de Raad vastgesteld. In het GRP4 zijn alle maatregelen, vervangingen, beheer en onderzoeken voor de periode 2008-2011 vastgelegd. Om ook op het gebied van riolering meer samenwerking te creëren tussen de BAR-gemeenten en met het Waterschap Hollandse Delta is in 2011 besloten het huidige GRP een jaar te verlengen. En in gezamenlijkheid een nieuw GRP op te stellen voor de periode 2013-2017. Reden hiervoor is dat het GRP van Barendrecht nog een looptijd heeft tot 2012 en er meer tijd nodig was om de samenwerking tussen de gemeenten en het waterschap verder te concretiseren.

De werkelijke lasten in 2011 zijn:

Omschrijving	2011
<u>Riolering</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	2.631.700
Groot onderhoud	60.200
Vervangingsinvesteringen	4.523.000

3.10 Waterhuishouding

Kerncijfers

39 ha oppervlaktewater, waarvan 18 ha in beheer bij gemeente en 21 ha bij waterschap.

32 km gemeentelijke watergangen (sloten en singels);

26 km hoofdwatertgangen waterschap;

Circa 50 km beschoeiing;

Circa 10 km natuurlijke oevers.

Actueel beheerplan

In 2009 is een beheerplan Waterhuishouding opgesteld. De basis van dit plan wordt gevormd door het "Beleidskader Duurzaam Beheer" voor de openbare ruimte en het in Waterplan Ridderkerk 2008-2012 (WPR2).

In 2008 is het WPR2 door de Raad vastgesteld. Hierin zijn maatregelen, vervangingen, beheer en onderzoeken voor de komende 5 jaar benoemd. Het WPR2 is een samenwerking tussen de gemeente Ridderkerk, het waterschap Hollandse Delta en de Natuurvereniging Ridderkerk.

Binnen het WPR2 is door nieuwe inzichten en knelpunten een beoordeling van de bestaande watergangen gemaakt. Belangrijke aspecten hierbij zijn de knelpunten van wateroverlast en waterkwaliteit in diverse gebieden in Ridderkerk, de Europese Kader Richtlijn Water (kwalitatief), het Nationale Waterbeleid 21^e Eeuw (kwantitatief) en het effect op het gebruik van de openbare en particuliere ruimte.

Het WPR2 is vanwege de samenhang met het Gemeentelijk Rioleringsplan 2007-2010 gezamenlijk ontwikkeld.

De werkelijke lasten in 2011 zijn:

Omschrijving	2011
<u>Waterhuishouding</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	286.400
Groot onderhoud	160.700
Vervangingsinvestering	439.800
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud watergangen	65.400

Voor dit onderdeel Waterhuishouding is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2011	€ 430.400,--
Toevoeging	€ 200.300,-- (+)
Onttrekking	€ 134.900,-- (-)
Saldo per 31 december 2011	€ 495.800,--

3.11 Afvalinzameling

Kerncijfers

Aantal huisaansluitingen: 20.340
Aantal ondergrondse containers: ca 290 stuks

Actueel beheerplan

In 2011 is het plaatsen van de ondergrondse bakken met containers afgerond. In 2012 wordt het 1^e beheerplan ondergrondse containers opgesteld voor de onroerende betonnen bakken en infrastructuur. Dit heeft een financieel effect op de begroting van 2013 en verder. De roerende kapitaalgoederen (containers) zijn eigendom van NV MAR.

Voor uitvoering van de afvalinzameltaken geldt de Samenwerkingsovereenkomst van 29 mei 2001 tot en met 31 december 2012 tussen gemeente Ridderkerk, AVR Overheid Milieu Management B.V. en NV Milieuservices AVR Ridderkerk (NV MAR).

De taken voor de milieustraat Noordpolder zijn uitbesteed aan HVC-Netwerk NV. Alle investeringen zijn gedaan door HVC en daarom is het voor Ridderkerk niet nodig een beheerplan voor de milieustraat op te stellen.

De werkelijke lasten in 2011 zijn:

Omschrijving	2011
Afvalinzameling	
Investeringen	97.600

3.12 Haven

Kerncijfers

Het haventerrein van Ridderkerk, langs De Noord, bestaat uit het waterdeel, kaden, steigers en terrein. Met uitzondering van de locatie bij de passantensteiger is het haventerrein volledig verhuurd.

Actueel beheerplan

Het beheerplan Haven is in 2009 geactualiseerd.

Binnen het Groot Onderhoud (reserve) wordt gerekend met eens in de acht jaar baggeren van de haven. Dit is in 2008 uitgevoerd en is weer gepland voor 2016. Jaarlijks wordt een dotatie aan de reserve gedaan.

Voor het vervangen van de constructies wordt uitgegaan dat dit op zeer lange termijn (> 30 jaar) aan de orde is. Daardoor zijn er nu geen bedragen gereserveerd.

De planning en realisatie van de middelen (lasten 2011) zijn als volgt:

Omschrijving	2011
<u>Haven</u>	
Klein jaarlijks onderhoud	24.500
Groot onderhoud	0
Vervangingsinvesteringen	0
Saldo van dotatie en aanwending reserve onderhoud haven	15.100

Voor dit onderdeel Haven is een onderhoudsreserve gevormd:

Stand per 1 januari 2011	€ 168.800,--
Toevoeging	€ 15.100,-- (+)
Onttrekking	€ 0,-- (-)
Saldo per 31 december 2011	€ 183.900,--

2.3.4 Paragraaf 4 Financiering

1 Doel

Algemeen doel

Generen van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.

Specifiek doel

Inzicht geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens om daarmee de financieringsfunctie te kunnen sturen, beheersen en controleren.

Achtergrond informatie

Deze paragraaf is bedoeld om de uitvoering van de treasuryfunctie te volgen. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Deze functie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. Het te allen tijde zorgen voor voldoende liquide middelen waarbij een tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement wordt belegd. Renterisico's dienen zoveel mogelijk te worden afgedekt.

2 Inleiding

In deze paragraaf zijn de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille beschreven.

Financieringsbeleid

Het beleid van Ridderkerk voor de financieringsfunctie is vastgelegd in het Financieringsstatuut 2009. Dit statuut is het kader voor de uitvoering van de financieringsfunctie. De doelstellingen van het statuut zijn:

- Het verkrijgen en handhaven van de toegang tot de (Europese) financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het zorgdragen voor een permanente beschikbaarheid van bancaire en financiële diensten, zo mogelijk tegen een vooraf overeengekomen kwaliteit en prijs.
- Het beheersen van de financiële risico's zoals rente-, krediet- en liquiditeitsrisico's.
- Het optimaliseren van het rendement van de beschikbare liquiditeiten. Met als doelstelling een zo optimaal mogelijk (rente)resultaat op bestaande en geprognosticeerde liquiditeitsposities tegen aanvaardbare risico's.
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities (rentekosten).
- Het aantrekken van vreemd vermogen tegen zo laag mogelijke kosten en aanvaardbare risico's.

Hoofdelementen financieringsstatuut

Het statuut is vooral gericht op risicobeheersing. Enkele belangrijke punten uit het statuut zijn:

- Uitzettingen moeten een prudent karakter hebben.
- Het gebruik van derivaten kan uitsluitend na toestemming van de raad.
- Tegenpartijen dienen minimaal een A-rating te hebben.
- Het college is gemandateerd om gelden aan te trekken en uit te zetten.

Onderwerpen financieringsparagraaf

De invoering van de financieringsparagraaf hangt samen met de Wet Fido (Financiering decentrale overheden), die per 1 januari 2009 is gewijzigd. De financieringsfunctie is in 2011 binnen de kaders van dit vastgelegde beleid uitgevoerd. In deze financieringsparagraaf worden de uitkomsten getoetst aan de uitgangspunten bij de begroting 2011.

Bij de begroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:

- De kasgeldlimiet;
- De renterisico norm;
- De omvang en samenstelling van het vreemd vermogen;
- De omvang en samenstelling van de uitzettingen;
- De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende drie jaar;
- De rentevisie;
- De rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

3 Gerealiseerde beleidsvoornemens voor risicobeheer financieringsportefeuille

3.1 Verloop kasgeldlimiet

Omschrijving	Begroting 2011	Realisatie 2011	Verschil
1 Toegestane kasgeldlimiet			
1a Grondslag kasgeldlimiet	132.059.000	132.059.000	
1b - in procenten van de grondslag	8,5	8,5	
1c - in een bedrag (A)	11.225.000	11.225.000	0
2 Vlottende korte schuld			
2a - opgenomen gelden korter dan 1 jaar			
2b - schuld in rekening courant	0	1.332.000	
2c - gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar			
2d - overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	14.000.000	
Totaal vlottende korte schuld (B)	0	15.332.000	0
3 Vlottende middelen			
3a - contanten in kas		14.000	
3b - tegoeden in rekening courant		1.236.000	
3c - overige uitstaande gelden < 1 jaar			
Totaal vlottende middelen (C)	0	1.250.000	0
4 Toets kasgeldlimiet			
4a - totaal netto vlottende schuld (B-C)	0	14.082.000	14.082.000
4b - Toegestane kasgeldlimiet (A)	11.225.000	11.225.000	0
4c Ruimte +/- overschrijding - (B+C+A)	11.225.000	-2.857.000	-14.082.000

Analyse van de verschillen

De kasgeldlimiet is het maximumbedrag waarmee de gemeente haar (kapitaal)uitgaven mag financieren met kortlopende financieringsmiddelen (vlottende schuld). Voor 2011 bedroeg deze kasgeldlimiet (8,5% van het begrotingstotaal) € 11.225.000,--. De netto vlottende schuld bedroeg in 2011 gemiddeld € 14.082.000,-- (4a). We hadden dus een gemiddelde overschrijding van de kasgeldlimiet van € 2.857.000,-- (4b-4a).

Vanwege het lage rentetarief voor kort geld is in 2011 optimaal gebruik gemaakt van de mogelijkheid om met kort geld (< 1 jaar) te financieren.

De gerealiseerde vlottende schuld en vlottende middelen zijn gemiddelde bedragen van vier (kalender)kwartalen.

3.2 Verloop renterisiconorm

Omschrijving	Begroting 2011	Realisatie 2011	Vershil
<u>Basisgegevens</u>			
1a Rentehervizing op vaste schuld o/g			0
1b Rentehervizing op vaste schuld u/g			0
1 Netto rentehervizing op vaste schuld	0	0	0
<hr/>			
2a Nieuw aangetrokken vaste schuld		11.000.000	11.000.000
2b Nieuwe verstrekte lange leningen			0
2 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	0	11.000.000	11.000.000
<hr/>			
3 Betaalde aflossingen	2.620.000	2.620.000	0
4 Geherfinancierde vaste schuld			0
5 Renterisico op vaste schuld (1+4)	0	0	0
<hr/>			
<u>Renterisico</u>			
6a Stand van het begrotingstotaal per 1 januari	132.059.000	132.059.000	0
6b Het bij Ministeriële Regeling vastgesteld %	20%	20%	0
6c Werkelijk renterisico	26.411.800	26.411.800	0
<hr/>			
<u>Toets renterisiconorm</u>			
7 Ruimte + / overschrijding - (6c-5)	26.411.800	26.411.800	0

Analyse van de verschillen

Vanwege de hiervoor vermelde overschrijding van de kasgeldlimiet is in september 2011 een vaste geldlening aangetrokken van € 11,0 miljoen met een looptijd van 20 jaar (rentepercentage 3,4 % over de volledige looptijd).

4 Leningenportefeuille en uitzettingen

Leningenportefeuille

Het totaal van de leningenportefeuille per 31-12-2011 bedraagt € 42.332.000,-. Deze leningenportefeuille bestaat uit een zestal langlopende geldleningen die nog doorlopen tot 2014 resp. 2034. Op dit moment bedraagt de marktrente voor leningen met een looptijd van (bijvoorbeeld) 20 jaar 3,6%. Met een gemiddelde van 4,15% zit de gemeente Ridderkerk met haar renteverplichtingen 0,55% boven de markttarieven.

Uitzettingen

Per 31-12-2011 waren er geen (tijdelijke) overschotten in de vorm van deposito's.

5 De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende drie jaar

De financieringspositie wordt bepaald door het investeringsniveau en –tempo, wisselende baten en lasten in grondexploitaties en mutaties in de geldleningenportefeuille. Mede als gevolg van het doorschuiven van enkele geplande investeringen is de werkelijke financieringsbehoefte meegevallen. Het werkelijke tekort aan financieringsmiddelen is met kort geld gefinancierd, waarbij optimaal is geprofiteerd van de historisch lage rente voor kort geld (< 1,3%). Dit heeft een behoorlijke besparing opgeleverd ten opzichte van de primitieve raming van de begroting 2011(-/- € 1.162.000,-).

Om te voldoen aan de voorschriften van de Wet Fido (Financiering decentrale overheden) is in september 2011 een vaste geldlening aangetrokken van € 11,0 miljoen voor 20 jaar. Hiermee is alvast een deel van het renterisico afgedekt voor de komende jaren. Voor de komende drie jaren zal nog een vaste geldlening nodig zijn om onder de kasgeldlimiet van € 11,2 miljoen te blijven. Aan de hand van actuele liquiditeitsplanningen zal steeds een afweging worden gemaakt. De financieringsbehoefte en de marktrenten van dat moment zijn hierbij leidend.

6 De rentevisie

Zowel de korte - als de lange rente waren in 2011 historisch laag. Dit heeft vooral te maken met de financiële - en economische crisis. Het rentevoorzicht (rentevisie) voor de geldmarkt was voor 2011 ca. 1,3%. In werkelijkheid lag de bandbreedte van deze rente tussen 1,0% en 1,8% gedurende het jaar 2011.

De rentevisie voor de kapitaalmarkt was ca. 3,4%. De werkelijke rente lag op hetzelfde niveau. De financieringskosten zijn dus wat het renteniveau betreft meegevallen.

De lange rente zal naar verwachting licht oplopen in de komende periode. De mate en het tempo hiervan zijn echter moeilijk te voorspellen. In dit opzicht zijn de voorspellingen van de banken niet eenduidig.

7 De rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

De rentekosten van langlopende geldleningen waren conform de bijgestelde raming voor 2011. Hierin is de nieuwe geldlening van € 11,0 miljoen van september 2011 meegenomen.

De rentekosten van de kortlopende geldleningen zijn € 5.000,- lager uitgekomen dan de bijgestelde raming voor 2011. Dit komt hoofdzakelijk door lagere tarieven op de geldmarkt in de laatste 3 maanden van 2011.

8 Verleende garanties in het kader van de publieke functie

In artikel 3 van het Financieringsstatuut 2009 is aangegeven dat de gemeente uitsluitend leningen kan aangaan, middelen kan uitzetten en garanties kan verlenen voor de uitoefening van de publieke taak.

In 2011 hebben zich geen verenigingen of stichtingen gemeld voor het waarborgen van nieuwe geldleningen.

Het totaal aan gegarandeerde leningen bedraagt per 31-12-2011 € 105 miljoen. Hiervan is een bedrag van € 102 miljoen voor woningbouwleningen (voor de periode van garantstelling door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)).

2.3.5 Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

1 Doel

Algemeen doel

Generen van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.

Specifiek doel

Inzicht geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering.

Achtergrond informatie

De gemeentelijke overheid staat voor een adequate dienstverlening. Om deze goed uit te kunnen voeren dient de bedrijfsvoering goed geregeld te zijn. Deze paragraaf beschrijft de diverse terreinen van de bedrijfsvoering. Op elk van deze terreinen staan ons flinke uitdagingen te wachten. Zo wordt Ridderkerk vanuit de interne en externe omgeving geconfronteerd met een toenemende vergrijzing en een krappere wordende arbeidsmarkt. Daarnaast is op het gebied van ICT-toepassingen sprake van verder voortschrijdend technologische ontwikkelingen en doen zich op het gebied van wet- en regelgeving nieuwe ontwikkelingen voor.

We onderscheiden de volgende terreinen van bedrijfsvoering:

- Personeel en organisatie;
- Informatievoorziening;
- Facilitair bedrijf;
- Financiën;
- Juridische zaken;
- Communicatie.

2 Personeel en organisatie

Algemeen

Op het gebied van Personeel & Organisatie staat ontwikkeling centraal; ontwikkeling van de organisatie en ontwikkeling van de individuele medewerker. Deze staan niet los van elkaar, maar versterken en staan ten dienste van elkaar. Centraal staat de ontwikkeling van de kerncompetenties Verbindend, Ondernemend en Inlevend. Wij werken vanuit de kernwaarden Vertrouwen, Respect en Betrokkenheid.

Organisatieontwikkeling

Vanaf 1 april 2011 heeft de gemeentelijke organisatie een nieuwe organisatiestructuur gekregen. De nieuwe structuur is een doorontwikkeling van het werken in processen. Om tot deze nieuwe organisatiestructuur te komen hebben directie, management en personeel goed gekeken waar het goed ging en wat er beter kon. De hoofdprocessen zijn omgezet in afdelingen. Elke afdeling wordt aangestuurd door 2 afdelingshoofden: 1 voor het proces en 1 voor HR. De coördinatoren hebben met deze ontwikkeling een vast team gekregen. Deze is het eerste aanspreekpunt geworden voor de medewerkers van het team. Het team Strategie is een nieuw team. In dit team worden zaken opgepakt die te maken hebben met strategisch beleid en besturen. Ook andere organisatiebrede taken kunnen hieronder vallen, bijvoorbeeld als ze politiek gevoelig zijn. De gemeentesecretaris stuurt dit team rechtstreeks aan.

Voor de strategische ontwikkeling hebben we in 2011 enkele thema's gekozen (organisatiebreed: Inlevend en resultaatgerichtheid). Onder de kerncompetentie Inlevend vallen de volgende thema's:

- Bestuurlijke sensitiviteit;
- Samenwerken;
- Van buiten naar binnen werken (de klant centraal);
- Klare Taal

Aan het thema resultaatgerichtheid wordt in ieder geval invulling gegeven door met alle medewerkers een individueel jaarplan op te stellen.

Vervolgens hebben we gekeken hoe deze thema's spelen op de verschillende afdelingen. Tot slot hebben we nagedacht over hoe we de gewenste ontwikkeling kunnen realiseren. De onderwerpen binnen het thema Inlevend hebben vooral te maken met verandering van overtuiging, soms zelfs met identiteit. Dit vraagt om een andere aanpak dan wanneer het gaat om ontwikkelen van vaardigheden.

Daarnaast is de behoefte aan ontwikkeling niet overal hetzelfde. Maatwerk per afdeling, team en individu is noodzakelijk. Het thema "de burger/klant centraal" willen we organisatiebreed oppakken. Om te beginnen met bewustwording en discussie/dialogo over wat dit betekent. Daarna inzoomen op teams en vervolgens op individueel niveau in het individuele jaarplan. De ontwikkelingsactiviteiten blijven doorlopen in 2012.

Strategisch beleid

Vanaf 2007 is P&O bezig met het ontwikkelen van HR-instrumenten conform ons strategisch beleid Talent in Beweging. In 2012 gaan we beleid en instrumenten evalueren. In het licht van de BAR samenwerking zal daarbij steeds gekeken worden hoe we ons P&O beleid en instrumenten meer op elkaar kunnen afstemmen.

ARBO

Arbo is nog steeds goed onder de aandacht bij iedereen. Er is echter wel behoefte aan een totaaloverzicht van alle Arbo activiteiten. Ook zal meer duidelijkheid gecreëerd worden over de taakverdeling tussen de verschillende actoren die zich bezighouden met Arbo. In 2012 willen we een preventief medisch onderzoek aanbieden aan onze medewerkers.

Samenwerkingsverbanden

De BAR-samenwerking wordt concreter. De oplossing wordt steeds meer gezocht in een projectenstructuur. Op meer en meer beleidsterreinen zal de samenwerking verder vaste vorm krijgen. Daarbij wordt in eerste instantie vooral gedacht aan VTH, P&O en ICT.

P&O zorgt daarbij ook voor de ondersteuning en advies aan de diverse projectorganisaties.

3 Informatievoorziening

Algemeen

Beheer van informatie is uiterst belangrijk. De inrichting van de verschillende basisregistraties, de koppeling van basisregistraties en het gebruik van basisregistraties neemt toe. Om de kwaliteit van de basisregistraties te borgen is in 2011 begonnen met het bij elkaar brengen van de verschillende basisregistraties binnen het team Informatiemanagement. Het team zorgt voor de beschikbaarheid van de gevraagde informatie(voorzieningen), zodat de organisatie de geplande resultaten kan leveren. Op strategisch en tactisch niveau gaat het om de strategie en het ontwerpen en plannen van informatievoorzieningen. Op operationeel niveau betreft het functioneel en technisch beheer en gebruik van informatievoorzieningen.

Een blijvend aandachtspunt is het gebrek aan eigen archiefruimte. In 2011 is de achterstand in het overbrengen van te bewaren archieven van 20 jaar en ouder aan het Gemeente Archief Rotterdam (GAR) opgepakt. Daarmee ontstaat wel weer wat ruimte. Toch zal het in de komende jaren nodig blijven externe archiefruimte te huren. Pas na invoering van het digitaal archiveren en de toestemming van de provincie om geen papieren originelen te moeten bewaren, zal de benodigde ruimte voor fysieke opslag verminderen. Naar verwachting is dat niet eerder dan in 2015.

In 2011 is de nauwkeurigheidswaterpassing van alle hoogtébouten in Ridderkerk uitgevoerd. Daarbij is opnieuw de relatie gelegd met het landelijke netwerk van Rijkswaterstaat (RWS) en is de hoogte van alle bouten opnieuw bepaald. Deze waterpassing vindt eenmaal per 10 jaar plaats. De vorige waterpassing was in 2000.

ICT infrastructuur

Wij maken samen met Barendrecht en Albrandswaard gebruik van een gezamenlijke ICT infrastructuur. Deze infrastructuur bestaat uit 2 datacentra, één in Ridderkerk en één in Barendrecht en een back-up centrum in Albrandswaard. De drie centra zijn aangesloten op een eigen glasvezelring. Het beheer van de infrastructuur doen we in BAR-verband. Het gezamenlijk beheer heeft in 2011 op een constructieve manier plaats gevonden.

Voor de ondersteuning van de bedrijfsprocessen maakt iedere gemeente nog gebruik van eigen applicaties.

In 2011 is een continuïteitstest uitgevoerd. In de test is het datacentrum Ridderkerk buiten bedrijf gesteld. Voor de ondersteuning van de bedrijfsvoering is uitgeweken naar het datacentrum in Barendrecht. De gehele test is succesvol verlopen. Gebleken is dat in geval van nood we vanuit één datacentrum drie gemeenten kunnen ondersteunen en de bedrijfsvoering door kan gaan.

Consequenties NUP voor Ridderkerk

De VNG heeft samen met de gemeenten de @agenda 2015 geschreven. Met deze @agenda 2015 is de gezamenlijke koers op het terrein van de overheidsinformatievoorziening (technisch, politiek en bestuurlijk) geformuleerd. In de @agenda 2015 heeft het I-NUP (Implementatie Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid) een plaats gekregen. I-NUP bouwt voort op het NUP, het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid.

De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de implementatie van het I-NUP. Dat betekent niet dat wij de keuze hebben om wel of niet gebruik te maken van één of meerdere onderdelen. Voor een aantal onderdelen geldt een wettelijke plicht tot aansluiting en gebruik. Gebleken is dat gemeenten behoefte hebben aan ondersteuning bij de implementatie. Generieke ondersteuning wordt de komende periode uitgewerkt in Operatie NUP. Deze ondersteuning wordt gekoppeld aan resultaatverplichtingen.

Gemeenten krijgen financieel steun in de rug door een stimuleringsimpuls van € 104 miljoen via het Gemeentefonds. De gemeente Ridderkerk kreeg hiervan in 2011: €74.000,-- en krijgt in 2012, 2013 en 2014 ieder jaar €85.000,--. In 2015 is deze zgn. kasschuif afgelopen en moeten we alles weer terugbetalen.

De resultaatverplichting zijn in beeld gebracht en financieel vertaald en opgenomen in de begroting 2011-2014.

Realisatie NUP in 2011

In 2011 zijn vooral de koppeling BAG-GBA, BAG-WOZ aandachtspunt geweest vanwege de wettelijke verplichting. Verder is een koppeling met de gegevens van de KvK gerealiseerd. Voor de ontsluiting van de basisregistraties is begonnen met de inrichting van een geodatawarehouse. Dit zal de komende jaren verder worden uitgebouwd.

In 2011 is begonnen met het organisatiebrede programma Antwoord@Ridderkerk2015. In dit programma wordt gewerkt aan de front-office producten. Dit levert kennis, bouwstenen, systemen en ondersteuning waarmee Ridderkerk haar dienstverlening kan verbeteren. Met een goede website, die voldoet aan de webrichtlijnen, een klantcontactcentrum en het centrale 14+netnummer geeft Ridderkerk sneller en begrijpelijker het juiste antwoord via verschillende kanalen. Bovendien maakt het informatie ook makkelijker vindbaar.

In 2011 werd het landelijk een besluit, incl. wetgeving, verwacht rondom de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT). Dit is echter verschoven naar 2012. Dat betekent dat de uit te voeren werkzaamheden ook opschuiven. 2016 is het jaar dat de BGT in gebruik genomen wordt.

Overige ontwikkelingen op I&A (Informatie & Automatisering) gebied

In BAR-verband wordt nauw samengewerkt met de informatie adviseurs van Albrandswaard en Barendrecht. Door steeds meer de verschillende onderwerpen te verdelen over de medewerkers kunnen op termijn meer onderwerpen worden beetgepakt.

Landelijk wordt deelgenomen aan een werkgroep voor ICT-samenwerking welke is opgestart door het Kwaliteits Instituut Nederlandse Gemeenten (KING). In 2011 is binnen de afdeling Ondersteuning de discussie gestart over Het Nieuwe Werken (HNW). HNW is een visie om op een andere manier samen te werken, te netwerken en kennis te delen, die aansluit op de mogelijkheden en de behoefte van deze tijd.

Vooruitlopend hierop is in 2011 een proef gestart met het gebruik van de iPad. Aan de proef is deelgenomen door vertegenwoordigers uit de Raad, college, management en organisatie. De evaluatie van de proef vindt plaats in het eerste kwartaal van 2012.

In het 4^e kwartaal van 2011 begonnen met de voorbereidingen voor de vervanging van de gezamenlijke ICT-infrastructuur in 2013. Uitgangspunten zijn apparaat-, plaats- en tijd- onafhankelijk werken en integratie van spraak en datacommunicatie. Dit project zal de komende jaren veel aandacht vragen.

4 Facilitair bedrijf

Algemeen

Het bij de begroting aangegeven voornemen om het Servicepunt (telefonistes en receptie) en het Facilitair Meldpunt volledig te laten samenwerken is niet doorgegaan. Voornaamste reden hiervoor is dat het Servicepunt zich de komende jaren verder gaat ontwikkelen richting een Klant Contact Centrum (KCC) De samenwerking met het facilitaire Meldpunt sluit hier niet goed bij aan.

Het niet verder doorgaan van deze samenwerking zette de beschikbare personele capaciteit binnen het meldpunt onder druk. Om toch met de beschikbare capaciteit de meldingen en vragen af te handelen, is het gebruik van Fast Facilitynet (meldingen en vragen digitaal doorgeven, ontvangen en doorzetten) door het meldpunt verder onder de aandacht gebracht bij de interne klant.

In 2011 is gestart met een aanbestedingstraject voor de koffie en thee voorziening. Deze aanbesteding heeft plaatsgevonden samen met de gemeente Barendrecht. Eind 1^e kwartaal 2012 wordt dit traject afgesloten met een nieuw contract.

Ook in het kader van de bezuinigingen zijn vanuit het Facilitair bedrijf diverse zaken aangedragen en gerealiseerd. Zo is het schoonmaakprogramma op een aantal vlakken nog scherper bijgesteld zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit en zal de gehuurde kunst op de gangpaden plaatsmaken voor onze eigen collectie.

Vanuit het agressie en veiligheidsbeleid heeft op diverse vlakken training plaatsgevonden. Zo heeft het management, directie en bestuur één of meerdere bijeenkomsten gehad en zijn een aantal medewerkers van het Facilitair Bedrijf en Dienstverlening, opgeleid tot Orde Verantwoordelijke Ambtenaar (OVA). Zij reageren direct op incidenten, spreken agressieve bezoekers aan en nemen de situatie over van de betreffende collega.

Op secretariael vlak is een inventarisatie gemaakt van de gevraagde- en de te leveren ondersteuning binnen de organisatie. Geconcludeerd kan worden dat deze verhouding nu in balans is maar dat geconstateerd wordt dat de BAR ontwikkelingen (extra) capaciteit vraagt van dit team. Afsproken is regelmatig de werkzaamheden van het team te bekijken in relatie tot de beschikbare capaciteit. Daarnaast is er gestart met een proef om een bestuurssecretaresse ook meer inhoudelijk betrokken te maken bij het ondersteunen. Deze proef is zowel voor de betreffende secretaresse als ook voor de bestuurder als positief ervaren. In 2012 zal deze manier van werken binnen het bestuurssecretariaat verder worden gerealiseerd. Dit vanzelfsprekend op basis van behoefte van de klant.

5 Financiën

Doelmatigheid en doeltreffendheid

Sinds de invoering van de dualisering hebben colleges van burgemeester en wethouders de verplichting om periodiek onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid (controleren of de beleidsuitvoering door de ambtelijke organisatie binnen de gestelde kaders plaatsvindt) krachtens art. 213a van de Gemeentewet.

Eind 2007 programmeerde De Lokale Rekenkamer een DoeMee-onderzoek met als onderwerp "Collegeonderzoek in het kader van artikel 213a Gemeentewet". Evenals de rekenkamers van 11 andere gemeenten heeft de Rekenkamercommissie Ridderkerk meegedaan aan dit onderzoek.

De rekenkamercommissie Ridderkerk heeft de volgende aanbevelingen aan de raad meegegeven en vraagt het college om:

1. in kaart te brengen welke vormen van onderzoek er binnen de gemeente worden uitgevoerd de zgn. 'controletoeren';
2. de auditcommissie te betrekken in de gedachtewisseling over de herpositionering van het 213a-instrument in de gemeente. Daarbij rekening houdend met: a. de doelmatige afstemming van de verschillende soorten onderzoek die in de gemeente plaatsvinden en b. de eigen aard van deze verschillende soorten onderzoeken;
3. te komen tot een vastgestelde werkwijze ('onderzoeksprotocol') voor de uitvoering van collegeonderzoeken in de gemeente Ridderkerk;
4. een nieuwe verordening ex artikel 213a Gemeentewet vast te stellen die toegesneden is op de gemeentelijke situatie en ambitie.

Over de aanbevelingen van de rekenkamercommissie aangaande het 213a-instrument in de gemeente merken wij op, dat inmiddels een landelijk evaluatie van de financiële functie van de lagere overheden is uitgevoerd. Door het rijk is een concept rapport van deze evaluatie gepubliceerd. Daarin is onder meer aangegeven dat een wijziging van de Gemeentewet wordt voorbereid waarin artikel 213a wordt geschrapt.

Bovenstaande wil niet zeggen dat de gemeente geen onderzoeken doet naar doelmatigheid en doeltreffendheid. Elk beleidsterrein wordt periodiek en soms zelfs jaarlijks getoetst op doelmatigheid en doeltreffendheid. Diverse evaluaties, onderzoeken en/of benchmarks moeten aantonen of we onze gestelde doelen op een doelmatige manier bereiken. Een overzicht van deze 'audits' wordt jaarlijks uitgereikt aan de audit- en de rekenkamercommissie.

Ook procesgericht en procesgestuurd werken door de ambtelijke organisatie draagt bij aan efficiënte en effectieve indeling van de werkprocessen. Door al deze inspanningen zijn de in de wet genoemde 213a onderzoeken eigenlijk overbodig geworden.

Rekenkamercommissie

Sinds december 2005 is in Ridderkerk een Rekenkamercommissie actief. Deze commissie ondersteunt de gemeenteraad in zijn controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rollen en geeft hieraan invulling door:

- de uitkomsten van het beleid en de beleidsuitvoering te toetsen op rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid;
- de raad te voorzien van op onderzoek gebaseerde informatie over de beleidsuitkomsten en beleidsuitvoering;
- waar nodig en mogelijk aanbevelingen voor verbeteringen te doen;
- te streven naar bruikbare producten van hoge kwaliteit en betrouwbaarheid;
- haar werkzaamheden te verrichten in onafhankelijkheid en op objectieve, heldere en integere wijze.

De commissie heeft inmiddels 12 onderzoeken uitgevoerd. Ze brengt jaarlijks verslag uit aan de raad over haar werkzaamheden.

In 2012 zal zij rapporten publiceren over Lessen uit 6 jaar rekenkameronderzoek, de BAR-samenwerking (i.s.m. Rekenkamer Barendrecht en Rekenkamercommissie Albrandswaard) en de Invoering van het Centrum voor Jeugd en Gezin.

De leden van de rekenkamercommissie zijn door de gemeenteraad op 15 december 2011 benoemd voor nog eens twee jaar.

Rechtmatigheid

Vanaf 2004 geeft de accountant bij de jaarrekening van de gemeente niet alleen een oordeel over de juistheid van de cijfers, maar ook of die cijfers rechtmatig tot stand zijn gekomen. Met andere woorden: voldoet de gemeente aan externe- en interne wet- en regelgeving waarbij financiële beheershandelingen aan de orde zijn.

Om voor een goedkeurende accountantsverklaring in aanmerking te (blijven) komen dient de inhoud van verordeningen en beleidsregels op orde te zijn én te blijven. In het najaar heeft de jaarlijks interim controle plaatsgevonden als voorloper op de volledige accountantscontrole van de jaarrekening. Bij deze controle zijn een aantal onvolkomenheden gebleken die inmiddels zijn hersteld.

Jaarlijks wordt een interne controleplan opgesteld. Op basis van dit plan vindt de Interne controle (IC) plaats. Met behulp van steekproeven (interne controle) doet onze gemeente jaarlijks onderzoek naar een juiste uitvoering van de financiële beheershandelingen. Voor de uitvoering van interne controles is een 'centraal' interne controleteam (ICT) gevormd, waaraan elke afdeling een medewerk(st)er afvaardigt. Gespreid over het jaar (per 4 maanden) en ter afsluiting bij de jaarrekening worden de controleactiviteiten uitgevoerd. Na afloop van elke onderzoeksperiode worden waar nodig aanbevelingen ter verbetering gedaan en/of fouten hersteld.

De bevindingen gedaan tijdens de interim controle zullen worden verwerkt in het interne controleplan voor 2012. Dit betekent o.a.

- aanpassing/verscherping van controles van een aantal processen
- intensievere controle van kritische processen
- betrekken frauderisico bij de interne controle
- diverse praktische aanpassingen als onderzoeksperiode

Eind 2011 is besloten te komen tot een gezamenlijk BAR-auditplan. Naast de opstelling van dit plan zal in 2012 een start worden gemaakt met het uitvoeren van gezamenlijke audits.

Risicomanagement

Het NARIS-systeem (van het Nederlandse Adviesbureau voor Riskmanagement) voor de registratie en beheersing van risico's wordt concernbreed ingezet voor een integrale benadering van risicomanagement. De uitkomsten van dit systeem worden in de P&C-cyclus meegenomen voor de bepaling van het gemeentelijke weerstandsvermogen. Daarbij wordt de hoogte van de buffer- of weerstandsreserve onderbouwd. De reserve is speciaal bedoeld voor het opvangen van onvoorziene tegenvallers waarvoor geen (directe) dekking is, met andere woorden; de reserve is enkel en alleen bedoeld voor het afdekken van *concrete risico's in de bedrijfsvoering*.

In de paragraaf Weerstandsvermogen elders in deze jaarrekening worden de risico's en de weerstandscapaciteit in beeld gebracht.

Kostentoerekening

In Ridderkerk worden kosten zoveel mogelijk *rechtstreeks toegerekend* aan de raadsprogramma's. Als dat niet mogelijk is of er is sprake van kosten die concernbreed worden gemaakt dan spreken we van zogenaamde 'overheadkosten'. Voorbeelden hiervan zijn: afdelings- en huisvestingskosten, de kosten van informatisering en automatisering en administratiekosten. Deze overheadkosten hebben het karakter in zich dat zij *niet-direct (niet rechtstreeks) toe te rekenen* zijn aan een bepaald product/programma.

Op basis van een bepaalde verdelingssystematiek worden de niet-direct toe te rekenen kosten alsnog verdeeld naar producten en daarmee programma's. De kosten worden in eerste instantie verzameld op zogenaamde 'interne producten' (dit is een verzameling van logisch bij elkaar horende kosten). Vervolgens vindt de verdeling plaats aan de hand van werkelijk gewerkte uren (tijdschrijven), normatieve uren, historisch bepaalde aantallen en/of percentages (bv. een percentage van de omzet). In de begroting en in vorige rekeningen werden in dit onderdeel uitsluitend de kosten van concernoverhead opgenomen. Met ingang van de rekening 2011 zijn in onderstaande tabel zowel de concernoverhead als de afdelingskosten (salarissen en daarbij behorende kosten) opgenomen. Hiermee wordt een overzicht gegeven van de totale apparaatskosten. Het aandeel van de concernoverhead over 2011 is € 10.844.000 en het aandeel van de afdelingskosten over 2011 is € 13.266.000.

Totaal afdelings- en overheadkosten zoals verdeeld over de raadsprogramma's

Programma's	Voordeel + / nadeel -		
	Begroting na wijz. 2011	Rekening 2011	Afwijking
1 Burger als Partner	5.130.000	4.835.000	295.000
2 Burger als Kiezer	1.070.000	1.030.000	40.000
3 Burger als Klant	2.615.000	2.780.000	-165.000
4 Burger als (Wijk)Bewoner	9.840.000	10.360.000	-520.000
5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler	4.395.000	4.455.000	-60.000
6 Financiering en Alg.dekkingsmiddelen	1.320.000	650.000	670.000
Totaal verdeeld over raadsprogramma's	24.370.000	24.110.000	260.000

Toelichting op de afwijking afdelings- en overheadkosten

De per saldo lagere kosten van afgerond € 260.000 worden voornamelijk veroorzaakt door:

- Lagere kosten voor werkplekautomatisering wegens voordelen op onderhoudskosten communicatiemiddelen (incl. up-to-date houden telefooncentrale) en telefoonkosten wegens landelijk aanbesteding van de overheidstelefonie;
- Voordelen op personeelskosten veroorzaakt door vacatures.

Evaluatie Planning en Controlcyclus

Direct na afronding van de opstelling van de begroting 2012 is gestart met de evaluatie van de Planning en Controlcyclus door Concerncontrol (directie en portefeuillehouders) en cluster Financiën en Control (afdelingshoofden, alle contactpersonen die werken aan de PenC cyclus en cluster FenC). Directie, portefeuillehouders en afdelingshoofden zijn persoonlijk geïnterviewd. Alle overigen zijn via een schriftelijke enquête benaderd.

Enkele belangrijke aanbevelingen zijn:

- inhoudelijke verbeteringen van (plannings)documenten
- meer ruimte voor voorbereiding van documenten
- duidelijker aansturing door F&C en programmacoördinatoren
- meer sturen op kwaliteit en integraliteit bij snelkookpandagen en collegebehandeling.

De aanpassingen zijn direct verwerkt in de aanpak voor de P&C Cyclus voor 2012. Deze kwaliteitsverbetering past uitstekend in ontwikkelingstraject van het cluster F&C om de financiële functie in de organisatie op een hoger niveau te brengen.

Horizontaal toezicht belastingdienst

Horizontaal toezicht is sinds 2005 de nieuwe controlestrategie van de Belastingdienst. Met horizontaal toezicht wil de Belastingdienst de samenwerking met gemeenten centraal stellen dus dat betekent afstemming vooraf waar nodig, in plaats van controles en correcties achteraf.

Toepassing van horizontaal toezicht wordt vastgelegd door middel van een convenant met de Belastingdienst en wordt geëffectueerd door het gebruik van een gedegen interne controle voor de fiscale aspecten in de organisatie (een zogenaamd Tax Control Framework (TCF)).

Eind 2011 hebben de directie en het bestuur aangegeven dit proces in te willen gaan. Hierna hebben interviews plaatsgevonden met een aantal taakvelden in de organisatie die te maken hebben met fiscale aspecten. Het betreft het cluster financiën, P&O, grondexploitatie, ICT, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de directie.

Op basis van de interviews is vastgesteld dat het proces van horizontaal toezicht in gang kan worden gezet. Na ondertekening van het convenant (gepland maart 2012) zal met de belastingdienst een start met het proces worden gemaakt om te komen tot horizontaal toezicht.

Digitalisering facturenstroom

Vermindering van de formatie van de administratie wordt deels opgevangen door verdergaande digitalisering. Digitalisering van de facturenstroom is een van die projecten. Vanwege de samenwerking met Barendrecht en Albrandswaard is dit project voorlopig in de wacht gezet. De afweging om nu te investeren in een ICT toepassing en mogelijk op korte termijn over te gaan op een ander softwarepakket speelt hierbij een rol. In het eerste halfjaar van 2012 zal er meer duidelijkheid zijn over de samenwerking. Op basis van die informatie zal worden bepaald of digitalisering van de facturenstroom nog in 2012 wordt voorbereid.

6 Juridische zaken

Algemeen

Per 1 april 2011 is de organisatiestructuur van het gemeenteapparaat aangepast. In de loop van 2011 is gewerkt aan aanpassing van het mandaatregister en het Organisatiebesluit. In het Organisatiebesluit is onder andere voorzien in de formele verankering van de strategische eenheid en concerncontrol.

In 2011 zijn de effecten van de per 1 oktober 2009 in werking getreden Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen duidelijker geworden. Langzaam maar zeker neemt het aantal ingebrekestellingen toe doordat burgers steeds beter beseffen wat de mogelijkheden zijn om op te treden tegen een talmende overheid.

In 2011 is het aantal bezwaarschriften en beroepszaken toegenomen. Vooral op het gebied van de Wet werk en bijstand en de Wet maatschappelijke ondersteuning is er sprake van een toename. Een oorzaak hiervan is niet aan te geven.

Nieuwe regelgeving

Met ingang van 1 januari 2012 is de Wet werk en bijstand gewijzigd. De belangrijkste wijziging is de invoering van de huishoudinkomenstoets. Bij de huishoudinkomenstoets wordt gekeken naar het

inkomen en vermogen van alle meerderjarige gezinsleden. Alle inkomens tellen mee voor het eventuele recht op bijstand. Is dat recht er, dan krijgt het hele gezin één uitkering. Die uitkering is even hoog als de uitkering die gehuwden nu krijgen. Nu hebben inwonende meerderjarige kinderen nog een zelfstandig recht op bijstand. In de nieuwe wet niet meer. Gezinnen met een of meerdere kinderen moeten dus voortaan van een gezinsuitkering leven. Deze regeling gaat voor nieuwe aanvragen in op 1 januari 2012. Voor mensen die al in de bijstand zitten gaan de veranderingen in op 1 juli 2012. Als er tussentijds iets verandert wordt de nieuwe regeling wel toegepast. Deze wetswijziging zal aanleiding geven voor een verdere toename van het aantal bezwaarschriften en beroepszaken.

De Dienstenwet, die uitvoering geeft aan de Europese Dienstenrichtlijn, is op 2 december 2009 in werking getreden. Als gevolg van de Dienstenrichtlijn is op vergunningsstelsels die onder de reikwijdte van de richtlijn vallen na 31 december 2011 de *lex silencio positivo* (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) op die vergunningsstelsels van toepassing. Deze constructie houdt in dat wanneer een bestuursorgaan niet tijdig op een vergunningaanvraag beslist, deze vergunning van rechtswege geacht wordt te zijn verleend. Hiervan is bijvoorbeeld reeds sprake bij 'eenvoudige' bouwvergunningen. Alleen dwingende redenen van algemeen belang kunnen een rechtvaardiging zijn om deze constructie uit te zonderen. Met het oog op de beëindiging van het overgangsrecht is de Verordening *Lex Silencio Positivo* vastgesteld.

7 Communicatie

Voor een meer consequent gebruik van de huisstijl en het verminderen van de specialistische inzet daarbij vanuit de afdeling ondersteuning zou gewerkt gaan worden met de webapplicatie Web2print. De afspraken over het gebruik van de huisstijl zoals vastgelegd in het Handboek huisstijl uit 2001 blijken te krap voor een soepele toepassing daarvan. Daarop wordt besloten om het instrument huisstijl en de adequate toepassing ervan in brede zin onder de loep te nemen.

Met het oog op een verdere standaardisering van gebruikte applicaties is in 2010 besloten over te stappen naar eenzelfde content management systeem als de andere twee BAR-gemeenten. Dat betekende voor Ridderkerk een volledig nieuwe opzet en inrichting van de internet- en intranetomgeving. Dat project is in september 2011 begonnen en zal in 2012 worden afgerond. De structuur van het contentmanagement is herzien met het oog op een strakkere regie en een betere borging van de webrichtlijnen. Het principe van een decentrale redactie blijft gehandhaafd.

Door de verdere inkrimping van de personele bezetting stond de ontwikkeling van het accountmanagement voor een adequate ondersteuning van de procesgestuurde organisatie flink onder druk.

2.3.6 Paragraaf 6 Verbonden partijen

1 Doel

Algemeen doel

Generen van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.

Specifiek doel

Het in beeld brengen en beheersen van de bestuurlijke én financiële belangen in deelnemingen.

Achtergrond informatie

Door de paragraaf verbonden partijen heeft de raad invloed op deelnemingen doordat hij kaders stelt. Die invloed is nu niet zo zeer gericht op individuele gevallen, maar veel meer op het totaalbeeld. De paragraaf geeft aan wat de visie van de raad is op de verbonden partijen in relatie tot de doelstellingen uit de programma's en wat de beleidsvoornemens zijn. Het gaat om vragen als: Wat willen we met de verbonden partijen? (visie/ doel). Welke rol spelen ze in programma's? (beleidsvoornemens) Vervolgens kan er op toegezien worden of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de gewenste beleidsvoornemens van de gemeenteraad via de verbonden partijen gerealiseerd zijn. In deze paragraaf is de informatie opgenomen conform de nota Verbonden Partijen (raadsbesluit 23 april 2009).

2 Financieel overzicht per raadsprogramma

In het volgende overzicht zijn per raadsprogramma de verbonden partijen opgenomen met de gerealiseerde bijdrage van de gemeente, c.q. het te ontvangen dividend.

Nr.	Omschrijving	voordeel +, nadeel -		
		Realisatie 2010	Begroting 2011 na wijz.	Realisatie 2011
	<i><u>Programma 1 Burger als Partner</u></i>			
1	Oasen NV	0	0	0
2	Stadsregio Rotterdam	-223.100	-216.400	-214.300
3	OLIVER (volwasseneneducatie)	-139.700	-123.600	-123.600
4	Natuur- en recreatiegebied IJsselmonde	-314.600	-306.000	-302.500
5	Koepelschap buitenstedelijk groen	0	0	0
-	NV Netwerk (in 2010 vervallen)			
6	DCMR	-811.500	-747.900	-746.600
7	GGD / OGZRR	-529.200	-315.900	-279.000
	<i><u>Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler</u></i>			
8	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijmond	-2.034.600	-2.005.000	-2.004.600
9	HALT	-43.000	-30.400	-37.900
10	Soza Albrandswaard/Ridderkerk	0	0	0
	<i><u>Hoofdstuk 6 financiering en algemene dekkingsmiddelen</u></i>			
11	NV MAR	149.600	80.000	69.500
12	BNG NV	221.900	205.000	205.000
13	Eneco NV	1.001.200	797.600	797.600

3 Overzicht van verbonden partijen

1.Oasen N.V.	
Vestigingsplaats:	Gouda
Doel van de vennootschap:	Zorg dragen voor de watervoorziening binnen het voorzieningsgebied.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van deze instelling voor nutsvoorzieningen, omdat deze nut heeft voor de inwoners van de gemeente (zie openbaar belang), en dus niet uit een oogpunt van geldbelegging.
Beleidsvoornemens uit de programma's:	In Oasen wordt voor 6,26% in het totale aandelenkapitaal deelgenomen. Door deze deelname kan invloed op het beleid van deze instellingen worden uitgeoefend door middel van een vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergaderingen.
Zeggenschap gemeente:	Aandeelhouder.
Jaarbudget van Oasen NV:	Niet van toepassing.
Financieel belang Ridderkerk:	Het totaal aantal uitgegeven aandelen van Oasen bedraagt 748, waarvan Ridderkerk er 47 bezit ter waarde van € 21.300.
Bedrag per inwoner:	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	Er zijn geen ontwikkelingen.
Financiële risico's en kansen:	Oasen betaalt geen dividend uit. Verder is het een stabiel bedrijf, waar nauwelijks financiële risico's aan verbonden zijn.

2. Stadsregio Rotterdam	
Vestigingsplaats:	Rotterdam
Doel van de regeling:	Regionaal Bestuur (Wet Gemeenschappelijke Regelingen).
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	Deze regeling behartigt de gezamenlijke belangen van 16 gemeenten en hun inwoners op het gebied van de ruimtelijke ordening, wonen, stedelijke vernieuwing en Vinac, economie, verkeer en vervoer, milieu, groen, jeugdzorg, arbeidsmarkt en volwasseneneducatie.
Beleidsvoornemens uit de programma's:	In programma 1 De burger als Partner, hebben wij als doelstelling het volgende geformuleerd: De gemeente werkt samen met andere gemeenten (met name Barendrecht en Albrandswaard en binnen de Stadsregio maar op onderdelen ook met andere gemeenten) vanuit de overtuiging dat samenwerking ruimte biedt aan eigenheid en de eigenheid ook kansen biedt voor die samenwerking. De leidende principes hierbij zijn; het verhogen van de kwaliteit, het verlagen van de kwetsbaarheid en het beheersen van de kosten.
Zeggenschap gemeente:	Twee leden Algemeen bestuur.
Jaarbudget van Oasen NV:	€ 542.137.900.
Financieel belang Ridderkerk:	€ 214.300.
Bedrag per inwoner:	€ 4,78.
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	Het huidige Kabinet heeft besloten de WGR-Plus per 1 januari 2013 in te trekken. Op dat moment houdt de Stadsregio Rotterdam op te bestaan. Op dit moment loopt de discussie over de opvolger van de Stadsregio Rotterdam, onder de naam Metropoolregio Rotterdam Haaglande.
Financiële risico's en kansen:	Zie hiervoor.

3. Gemeenschappelijke regeling Volwasseneneducatie Rijnmond (OLIVER)	
Vestigingsplaats:	Rotterdam.
Doel van de regeling:	Door de gezamenlijke inkoop van scholingstrajecten bij de ROC's kan er efficiënter en dus goedkoper ingekocht worden.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	Een goed scholingsaanbod voor de Ridderkerkse risicojongeren van 16 jaar en ouder (tot 23 jaar met een afgebroken vooropleiding).
Beleidsvoornemens uit de programma's:	Er zorg voor dragen dat Ridderkerkse (risico)jongeren alsnog via deze weg een startkwalificatie kunnen behalen.
Zeggenschap gemeente:	Één lid Dagelijks bestuur, tevens lid Algemeen bestuur.
Jaarbudget van OLIVER:	OLIVER heeft geen eigen budget. De gezamenlijke gemeenten zetten gemiddeld 40% van hun rijksbijdrage educatie (vanuit het Participatiebudget) in, op basis van het gemiddelde gebruik van de afgelopen jaren.
Financieel belang Ridderkerk:	Ridderkerk zet voor schooljaar 2011/2012 € 110.600 in. Voor het volgende schooljaar zal dit bedrag ongeveer gelijk blijven.
Bedrag per inwoner:	Een bedrag per inwoner is bij het OLIVER niet van toepassing. Het gaat om een bijdrage (ten behoeve van een gerichte doelgroep), op basis van het gemiddelde gebruik van de afgelopen jaren.
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	Vanaf 2013 zal de verplichte winkelnering komen te vervallen. Het Rijk gaat dan zelf Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs inkopen. De gemeenten ontvangen hiervoor dan geen budget meer van het Rijk.
Financiële risico's en kansen:	De deelname aan OLIVER brengt op zich geen financiële risico's met zich mee. Het gaat hier om de gezamenlijke inzet van een deel van de door de deelnemende gemeenten ontvangen rijksmiddelen educatie en slechts een geringe jaarlijkse gemeentelijke bijdrage. Wel wordt het OLIVER geconfronteerd met een claim vanuit het ministerie van SZW, deze situatie is al jaren onveranderd. De gemeente Rotterdam heeft de kosten die uit deze claim voortvloeien in 2003 voor alle gemeenten al betaald. In de eerste week van maart 2012 is vanuit de gemeente Rotterdam het betalingsverzoek ontvangen. De gemeente Ridderkerk moet een bedrag van € 28.000 aan Rotterdam terugbetalen. Dit betreft een eenmalige uitgave. De claim is hiermee afgehandeld.

4. Gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en recreatiegebied IJsselmonde	
Vestigingsplaats:	Schiedam
Doel van de regeling:	Ontwikkelen en in stand houden van intergemeentelijke buitenstedelijke recreatie en bescherming van natuur en landschap.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	In september 2003 is ingestemd met de Beleidsvisie 2003-2007 van het natuur- en recreatieschap.
Beleidsvoornemens uit de programma's:	De activiteiten van de regeling dragen bij tot het realiseren van de doelstellingen uit programma 5: Wonen en Leefomgeving. De komende jaren zullen meerdere projecten voortvloeiende uit het Landinrichtingsplan mede op het grondgebied van Ridderkerk worden gerealiseerd en in beheer worden overgedragen aan het Natuur- en Recreatieschap.
Zeggenschap gemeente:	Twee leden Algemeen bestuur, waarvan één tevens lid Dagelijks bestuur.
Jaarbudget van Natuur- en Recreatiegebied IJsselmonde:	€ 4.294.900

4. Gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en recreatiegebied IJsselmonde	
Financieel belang Ridderkerk:	€ 263.500
Bedrag per inwoner:	
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	De Rijksbezuinigingen op Natuur en Recreatie hebben grote gevolgen voor de voortgang en uitvoering van de Landinrichtingsprojecten. Begin 2012 zal door de Provincie de zgn. Groenagenda worden vastgesteld. Vrijwel zeker zullen de projecten Waalbos, Crezeepolder en Donckse Velden 2b doorgang vinden al dan niet op versoberde wijze.
Financiële risico's en kansen:	Zie 5. Gemeenschappelijke regeling Koepelschap buitenstedelijk groen.

5. Gemeenschappelijke regeling Koepelschap buitenstedelijk groen	
Vestigingsplaats:	Schiedam
Doel van de regeling:	Financiering en programmering buitenstedelijk groen.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	Deze regeling is in de plaats gekomen van het oude Financieel Koepelschap. Het financieel koepelschap werkte feitelijk als een vereveningsinstrument. Alle kosten die de deelnemers maken ten behoeve van de realisering en in standhouding van de buitenstedelijke openlucht recreatieprojecten worden bij elkaar opgeteld en op basis van de in 1967 vastgestelde verdeelsleutel naar rato van het aantal inwoners over de gemeenten herverdeeld. De gemeenten betalen rechtstreeks aan de schappen waarin zij deelnemen. Als blijkt dat een gemeente meer betaalt aan een schap dan de kosten van de gemeente op basis van de verdeelsleutel, dan ontvangt deze gemeente geld terug van het koepelschap. Daarnaast heeft deze nieuwe regeling tot doel op basis van een landelijk, provinciaal en regionaal programma/beleid in onderlinge samenhang een evenwichtige ontwikkeling en instandhouding van het buitenstedelijk groen te bevorderen.
Beleidsvoornemens uit de programma's:	Niet van toepassing.
Zeggenschap gemeente:	Één lid Algemeen bestuur.
Jaarbudget van het Koepelschap:	Niet van toepassing.
Financieel belang Ridderkerk:	Zie onder 4.
Bedrag per inwoner:	Zie onder 4.
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	Zie onder 4.
Financiële risico's en kansen:	Ontwikkelingen bij andere recreatieschappen in Zuid-Holland kunnen een budgettair effect hebben op de verevening van de inwonerbijdrage door het Koepelschap. Ridderkerk kan daarop niet sturen.

6. Gemeenschappelijke regeling Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)	
Vestigingsplaats:	Schiedam
Doel van de regeling:	Advies en ondersteuning van gemeentelijke milieutaken.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	De DCMR heeft een algemene adviestaak met betrekking tot milieu, adviseert ten aanzien van vergunningverlening en handhaving in het kader van de wettelijke taken ingevolge de Wet Milieubeheer en

6. Gemeenschappelijke regeling Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)	
Beleidsvoornemens uit de programma's:	ondersteunt de gemeente t.a.v. de uitvoering van het Bouwstoffenbesluit. Ieder jaar wordt een werkplan opgesteld.
Zeggenschap gemeente:	Één lid Algemeen bestuur (2 stemmen van totaal 166). In Dagelijks bestuur mede vertegenwoordigd door gemeente Barendrecht.
Jaarbudget van de DCMR:	€ 53 miljoen.
Financieel belang Ridderkerk:	€ 746.500.
Bedrag per inwoner:	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	Niet van toepassing.
Financiële risico's en kansen:	Niet van toepassing.

7. Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Rotterdam Rijnmond (OGZRR)	
Vestigingsplaats:	Rotterdam
Doel van de regeling:	Gezamenlijke uitvoering van wettelijke verplichtingen van gemeenten in het kader van de Wet Publieke Gezondheid.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	Een evenwichtig productenaanbod zoveel mogelijk gericht op lokale problematiek. Verbeteren van de zorg aan jeugdigen en hun ouders en versterken van hun positie. In zijn algemeenheid het verbeteren van de volksgezondheid van de Ridderkerkse bevolking.
Beleidsvoornemens uit de programma's:	Een goede en toegankelijke basisgezondheidszorg.
Zeggenschap gemeente:	De gemeente is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur van de OGZRR.
Jaarbudget van de OGZRR:	€ 8.947.300
Financieel belang Ridderkerk:	€ 257.900
Bedrag per inwoner:	€ 5,75.
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	De begroting 2011 kent een taakstelling van 5% ten opzichte van 2010. De GGD kan hiervoor een absoluut minimaal, maar nog verantwoord basistakenpakket kan garanderen.
Financiële risico's en kansen:	Als blijkt dat het basistakenpakket onder het minimale niveau zakt dan kan dit financiële consequenties hebben.

8. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)	
Vestigingsplaats:	Rotterdam.
Doel van de regeling:	(Brand)veiligheid, vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing met inbegrip van de multidisciplinaire samenwerking en de Gemeenschappelijke meldkamer.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	De vorming van veiligheidsregio's heeft als doelstelling de versterking van de bestuurlijke aansturing van de rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal en nationaal niveau, alsmede de versterking van de geneeskundige hulpverlening en het regionale beheer van de brandweer.

8. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)

Beleidsvoornemens uit de programma's:	<p><u>(Brand)veiligheid</u> Het onder alle omstandigheden bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden ter zake van het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al wat daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en overigens het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen.</p> <p><u>Hulpverlening</u> Het doelmatig organiseren en coördineren van het vervoer van zieken en ongevalsslachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevalsslachtoffers in ziekenhuizen of andere instelling voor intramurale zorg.</p> <p><u>Rampenbestrijding</u> Het voorbereiden en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Het invulling geven aan de regionale taken ten aanzien van de organisatie en voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing en de hiermee verbandhoudende multidisciplinaire samenwerking.</p> <p>Met deze regeling wordt (deels) invulling gegeven aan de doelstelling van raadsprogramma 5 De Burger als Onderdaan en Belastingbetaler, namelijk het verkleinen en beheersen van de veiligheidsrisico's. Hoe hoger de kans op een inbreuk van de veiligheid, hoe hoger de feitelijke aantasting van de veiligheid zal zijn. Daarom moet – door middel van proactieve en preventieve maatregelen – zo mogelijk de slachtofferkans omlaag worden gebracht. Tevens is het van belang om geprepareerd te zijn voor grootschalig optreden in het geval van een ramp of zwaar ongeluk.</p>
Zeggenschap gemeente:	<p>Één lid Algemeen bestuur en één plaatsvervangend lid. Bij het nemen van besluiten door het algemeen bestuur brengen de vertegenwoordigers van de gemeenten ieder één stem uit, met uitzondering van de leden uit een gemeente met een inwonertal boven 50.000. Zij brengen voor elk volgend 50.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot een maximum van elf stemmen per gemeente.</p>
Jaarbudget van de VRR:	<p>€ 125.624.000.</p>
Financieel belang Ridderkerk:	<p>Regionale bijdrage € 325.800, Basis brandweezorg € 1.598.600 en Community safety € 80.200.</p>
Bedrag per inwoner:	<p>Niet van toepassing.</p>
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	<p>De invulling van de programma's van de begroting wordt vooral bepaald door de keuzes die het bestuur zou maken ten aanzien van het ingediende voorstel "VRR in breder perspectief". Dit betreft een nadere uitwerking van de bezuinigingsvoorstellen in relatie tot de operationele taken en de beheersorganisatie van de VRR. Voor de brandweezorg zijn hierbij vooral van belang het materieel-spreidingsplan en het doen van investeringen en ombuigingen in de operationele brandweersorganisatie. Hierbij gaat het vooral om het verminderen van het aantal tankautosputten, het sluiten en fuseren van posten/kazernes en daartegenover het instellen van snelle interventieteams (SIV = Snelle Interventie Voertuig).</p>
Financiële risico's en kansen:	<p>Het voorstel "VRR in breder perspectief" geeft aan dat de ombuigingstaakstelling van 5% nog niet volledig in 2011 kan worden gerealiseerd. Uitgangspunt is dat in 2014 het volledige bedrag wordt bereikt.</p>

9. HALT	
Vestigingsplaats:	Barendrecht.
Doel van de regeling:	Alternatieve straffen voor jongeren voor kleine delicten.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	Bureau Halt (Het Alternatief) houdt zich bezig met repressie, voorlichting en preventie om jeugdcriminaliteit tegen te gaan. De gemeenschappelijke regeling is ingesteld met als doel de kwaliteit van de samenwerking van de Halt-bureaus in de regio te verbeteren. Hiervoor worden werkafspraken gemaakt met partners en de werkprocessen geüniformeerd.
Beleidsvoornemens uit de programma's:	Met het treffen van deze gemeenschappelijke regeling wordt (deels) invulling gegeven aan de doelstelling uit raadsprogramma 5: De Burger als Onderdaan en Belastingbetaler. Halt levert een bijdrage aan de veiligheidsgevoelens van burgers. Jeugdcriminaliteit wordt ook op deze wijze aangepakt. Jongeren ervaren een repressieve aanpak en verwacht wordt dat dit ook preventief werkt.
Zeggenschap gemeente:	Één lid Algemeen bestuur en één plaatsvervangend lid.
Jaarbudget van HALT BAR-gemeenten:	€ 141.700
Financieel belang Ridderkerk:	€ 37.900
Bedrag per inwoner:	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	Op diverse niveaus vinden bij Halt reorganisaties plaats. In 2012 wordt Halt-afdeling BAR-gemeenten opgeheven en gaat zij op in Halt Rotterdam-Rijnmond. Halt Rotterdam-Rijnmond is fysiek ingetrokken bij het Veiligheidshuis. De medewerkers van Halt BAR-gemeenten blijven in 2012 nog in dienst bij Barendrecht. Ook in Rotterdam-Rijnmond is gekeken naar schaalvergroting en besloten is om per 1-1-2013 op te gaan in een nieuw te vormen landelijke Halt organisatie.
Financiële risico's en kansen:	Door de reorganisatie en de daarmee samenhangende onderbezetting van Halt BAR-gemeenten heeft de organisatie extra kosten moeten maken. Deze bedragen € 38.100. Hierdoor is het boekjaar 2011 afgesloten met een negatief saldo van € 32.900. De gemeente Barendrecht heeft – als budgetbeheerder – voorgesteld dit tekort af te schrijven op de opgebouwde reserve. Hiermee is akkoord gegaan.

10. Regionale Samenwerking Sociale Zaken Albrandswaard en Ridderkerk	
Vestigingsplaats:	Ridderkerk.
Doel van de regeling:	Inwoners van Albrandswaard en Ridderkerk die niet in hun bestaan kunnen voorzien, helpen met inkomensondersteunende maatregelen, eventueel een WWB-uitkering en WMO-voorzieningen.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	Inwoners van Albrandswaard en Ridderkerk zijn in staat een financieel zelfstandig bestaan te voeren.
Beleidsvoornemens uit de programma's:	De beleidsvoornemens staan verwoord in het tweejaarlijks beleidsplan, dat door de gemeenteraden wordt vastgesteld. Voor 2012 en verder staan de invoering van de Wet Werken naar vermogen en de vergaande samenwerking tussen de sociale diensten van de BAR-gemeenten centraal.
Zeggenschap gemeente:	De wethouders Sociale Zaken van Albrandswaard en Ridderkerk overleggen gezamenlijk over het te voeren beleid. Voor het ontwikkelen van het arbeidsmarktbeleid en een visie op eventuele verdergaande samenwerking binnen een intergemeentelijke sociale dienst zal ook Barendrecht deelnemen in het bestuurlijk overleg.

10. Regionale Samenwerking Sociale Zaken Albrandswaard en Ridderkerk	
Jaarbudget van SoZa Albrandswaard/Ridderkerk:	De budgetten waar deze regeling de uitvoering voor doet blijven bij de afzonderlijke deelnemende gemeenten en worden ook door de gemeenten afzonderlijk verantwoord.
Financieel belang Ridderkerk:	Ridderkerk is centrumgemeente. Alle lasten en baten van de taken die voor Albrandswaard worden uitgevoerd worden in de administratie van Ridderkerk verantwoord. Vervolgens worden de kosten aan Albrandswaard doorberekend.
Bedrag per inwoner:	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	Niet van toepassing
Financiële risico's en kansen:	Niet van toepassing.
11. NV Milieu Services AVR-Ridderkerk (NV MAR)	
Vestigingsplaats:	Ridderkerk.
Doel van de regeling:	Uitvoering en advisering afvalinzameling.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	De NV MAR is op 1 juli 2001 opgericht om in opdracht van de gemeente de afvalinzameling uit te voeren. Er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de gemeente en de AVR met een looptijd tot en met 31 december 2012. De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal, omdat het nut heeft voor de inwoners van Ridderkerk.
Beleidsvoornemens uit de programma's:	Door de BAR-gemeenten wordt beoordeeld hoe samenwerking in het inzamelen van afval mogelijk is. Dit zal in 2012 leiden tot besluitvorming door de drie BAR gemeenten.
Zeggenschap gemeente:	Aandeelhouder.
Jaarbudget van de NV MAR:	€ 1.928.600
Financieel belang Ridderkerk:	€ 1.928.600
Bedrag per inwoner:	Niet van toepassing.
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	Niet van toepassing.
Financiële risico's en kansen:	Niet van toepassing.
12. Bank Nederlandse Gemeenten NV	
Vestigingsplaats:	Den Haag
Doel van de regeling:	De BNG is een bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van de BNG, omdat deze instelling een zeker nut heeft voor de gemeente en dus niet primair uit een oogpunt van geldbelegging.
Beleidsvoornemens uit de programma's:	De Algemene Vergadering van Aandeelhouders is het orgaan waarin de aandeelhouders hun zeggenschapsrechten ten aanzien van de BNG uitoefenen. Gelet op de structuur van deze instelling kunnen de aandeelhouders nauwelijks invloed op het beleid van deze NV uitoefenen. De meest betrokken portefeuillehouder vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.
Zeggenschap gemeente:	Aandeelhouder.
Jaarbudget van de BNG NV:	Aandelenkapitaal € 139.226.800.

12. Bank Nederlandse Gemeenten NV	
Financieel belang Ridderkerk:	Ridderkerk bezit 0,16% van het totale aantal aandelen ter waarde van € 222.800. In de begroting 2011 is rekening gehouden met een dividenduitkering van € 124.700. De werkelijk ontvangen dividenduitkering bedroeg € 205.000.
Bedrag per inwoner:	Werkelijke inkomsten uit dividend € 4,57 per inwoner.
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	Als gevolg van de vereisten voor banken, waaronder de (verplichte) verhoging van het eigen vermogen, zal de dividenduitkering lager worden.
Financiële risico's en kansen:	In de aandeelhoudersvergadering van 23 april 2012 wordt voorgesteld de winstuitkering over 2011 voor een lager percentage vast te stellen dan 50%. Dit kan financiële gevolgen hebben voor Ridderkerk in de vorm van een lagere dividenduitkering.

13. Eneco NV	
Vestigingsplaats:	Rotterdam
Doel van de regeling:	Zorg dragen voor de gas- en elektriciteitsvoorziening binnen het voorzieningsgebied.
Wat willen we met de verbonden partij bereiken:	De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van deze instelling voor nutsvoorzieningen, omdat deze nut heeft voor de inwoners van de gemeente (zie openbaar belang), en dus niet uit een oogpunt van geldbelegging.
Beleidsvoornemens uit de programma's:	In Eneco wordt voor 1,08% in het totale aandelenkapitaal deelgenomen. Door deze deelname kan invloed op het beleid van deze instelling worden uitgeoefend door middel van een vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergaderingen.
Zeggenschap gemeente:	Aandeelhouder
Jaarbudget van Eneco NV:	Niet van toepassing.
Financieel belang Ridderkerk:	Ridderkerk bezit 1,08% van het aandelenkapitaal ter waarde van € 1.134.500. Jaarlijks wordt dividend ontvangen, afhankelijk van de winst de laatste jaren variërend van € 1,5 mln. tot € 2,4 mln. In de begroting 2011 is rekening gehouden met een dividenduitkering van € 1.621.300. Vanwege een tegenvallende winst over 2010 is in werkelijkheid in 2011 slechts € 797.600 dividend ontvangen.
Bedrag per inwoner:	Inkomsten uit dividend tussen € 15 en € 53 per inwoner.
Overige ontwikkelingen / veranderingen:	Er is sprake van een splitsing van het bedrijf in een productie- en leveringsdeel (Eneco) en een netwerkdeel (Stedin / Joulz). Het is nog niet zeker of deze splitsing ook doorgaat.
Financiële risico's en kansen:	Als de splitsing doorgaat, zou het productie- en leveringsdeel (Eneco) verkocht kunnen worden. Dit zou kunnen leiden tot een grote eenmalige opbrengst. De winst van Eneco wisselt van jaar tot jaar. Hierdoor is de opbrengst uit dividend onzeker.

2.3.7 Paragraaf 7 Grondbeleid

1 Doel

Algemeen doel

Generen van stuurinformatie voor de raad, met andere woorden: met de informatie uit deze paragraaf kan de raad beleidslijnen vast- en bijstellen.

Specifiek doel

Het kunnen geven van sturing aan het grondgebruik ter realisatie van ruimtelijke doelstellingen uit de programma's in relatie tot de financiële mogelijkheden van de gemeente.

Achtergrond informatie

Via grondbeleid kan een nadere invulling aan het uitvoeren van bepaalde programma's worden gegeven. Gedacht kan worden aan groen, water, wonen, werken en recreëren. Tegelijkertijd kan het grondbeleid tot (extra) baten voor de gemeente leiden, maar ook tot (extra) lasten. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's van het grondbeleid zijn van groot belang voor de totale financiële positie van de gemeente.

2 Gerealiseerd grondbeleid

Centrumplan

- Stand van zaken project

In 2011 was er in principe overeenstemming met een ontwikkelaar over het project. Op basis hiervan is ook de grondexploitatie intern geactualiseerd. Er dienen nog enkele zaken geregeld te worden voordat een definitief besluit genomen kan worden.

- Risico's

Alle eigendommen in het Centrumplan zijn sinds 2011 ondergebracht in het grondbedrijfcomplex. In principe is er ook overeenstemming met een ontwikkelaar over de realisering van het plan, inclusief de verkoop van bouwgrond.

Een punt van zorg is de in het plan opgenomen herontwikkeling van de Dr. Kuyperschool, uitgaande van het behoud van de voorgevel. Vorig jaar was het uitgangspunt dat het pand "om niet" aan de ontwikkelaar zou worden overgedragen. Dan zou dit deel van het project ongeveer budgettair neutraal kunnen worden gerealiseerd. Als gevolg van de ontstane brandschade en de intussen geconstateerde bouwkundige gebreken, denkt de ontwikkelaar zijn toezegging niet meer waar te kunnen maken. Op basis van een eerste inschatting zou de gemeente er nu ongeveer € 400.000,-- op moeten toeleggen, ten laste van de grondexploitatie. Als voor deze optie wordt gekozen en de genoemde kosten correct blijken te zijn, zal de voorziening verder moeten worden verhoogd. Een alternatief is het slopen van de Dr. Kuyperschool en het bouwen van enkele woningen op deze locatie. Dit zou de opbrengst uit grondverkoop kunnen verhogen en er kan waarschijnlijk een aanzienlijke kostenpost mee worden voorkomen. Dit zou per saldo het resultaat van de grondexploitatie dus sterk kunnen verbeteren.

De vertraging die in 2011 is ontstaan leidt tot een langere doorlooptijd van het project. Dit heeft tot gevolg dat de financieringskosten toenemen. Ook voor de komende jaren. De voor dit verliesgevende complex gevormde voorziening is daarom niet meer toereikend en is daarom verhoogd (zie hierna bij Grondexploitatie). De verwachting is, dat er in de eerste helft van 2012 definitief overeenstemming kan worden bereikt over de realisering van het project. Daarmee zou een verdergaande stijging van de financieringskosten kunnen worden voorkomen.

In mei 2011 is in het kader van de actualisatie van de grondexploitatie een doorrekening gemaakt van de kosten van bouw- en woonrijp maken. Dit zal in 2012 weer gebeuren, zodra er een definitief stedenbouwkundig plan is vastgesteld en er overeenstemming is bereikt met de ontwikkelaar. De genoemde kosten zijn na de doorrekening in 2011 echter al vrij goed in beeld.

- Grondexploitatie

Per saldo werd een verlies op deze exploitatie voorzien van € 1.705.800,--. Hiervoor is de Voorziening verliesgevend complex Centrumplan gevormd. Aangezien het project een jaar vertraging heeft opgelopen, is nu de verwachting dat deze voorziening niet meer voldoende is. De genoemde vertraging

heeft namelijk geleid tot een aanzienlijke toename van de financieringskosten. De voorziening is daarom verhoogd met € 194.200,-- naar € 1.900.000,--.

Zodra duidelijkheid bestaat over de definitieve stedenbouwkundige invulling van de laatste fase van het Centrumplan en er een overeenkomst kan worden gesloten met de ontwikkelaar over de realisering van het project, inclusief de verkoop van de bouwgrond (naar verwachting in de eerste helft van 2012) zal de exploitatieopzet van het grondbedrijfcomplex Centrumplan worden geactualiseerd.

Van Riebeekstraat

- Stand van zaken project

Het project bestaat uit de bouw van 54 woningen. In 2010 is gestart met de eerste fase van dit woningbouwproject, namelijk de bouw van 26 eengezinswoningen. De bouw van de tweede fase, bestaande uit 14 eengezinswoningen en 14 appartementen, zal in 2012 starten. De ontwikkelaar is eind 2011 al gestart met de verkoop van deze woningen.

- Risico's

Met de start van de bouw van de tweede fase in 2012 wordt ook het resterende deel van de te verwachten opbrengst uit grondverkoop ontvangen. De boekwaarde zal daarmee eind 2012 negatief zijn, zodat er geen risico's meer zijn ten aanzien van de financieringskosten. Bijna alle kosten voor bouwrijp maken zijn al gemaakt. Er resteert dan alleen nog het woonrijp maken. Er zijn in dit complex vrijwel geen risico's meer.

- Grondexploitatie

Een actuele exploitatieopzet voor dit complex is in maart 2011 vastgesteld door de gemeenteraad. Er wordt een positief eindresultaat voorzien van € 531.700,--.

Het Zand

- Stand van zaken project

Er is thans een redelijk concrete stedenbouwkundige visie voor Het Zand. Ook is er een advies ingewonnen over de te hanteren grondprijzen in Het Zand. In 2012 zal worden gestart met het contracteren van partijen voor de bouw van de eerste fase van dit woningbouwproject. In 2013 zou dan gestart kunnen worden met de bouw van de eerste fase.

Onderdeel van het plangebied is ook de zogenoemde Driehoek Het Zand. Over dit project is op hoofdlijnen overeenstemming bereikt met Woonvisie, inclusief verkoop van de grond. De bouw zou eind 2012 kunnen starten.

- Risico's

Alle grond in het plangebied is eigendom van de gemeente, dus is er geen risico meer ten aanzien van de grondverwerving.

De boekwaarde van dit complex is thans erg hoog. Er is daarom sprake van hoge financieringskosten. Deze zullen de komende jaren ook nog hoog zijn en vormen een belangrijk risico. Dit betekent dat het van groot belang is om zo snel mogelijk te starten met woningbouw in Het Zand. Zo kan de boekwaarde van het complex worden verlaagd en daarmee ook de financieringskosten.

In verband met het voorgaande is het natuurlijk ook van belang dat marktpartijen belangstelling hebben voor het woningbouwproject. Op dit moment is de verwachting dat er voldoende belangstelling zal zijn voor de bouwgrond. Hierover bestaat echter geen zekerheid. De verkoopbaarheid van de grond is daarom op dit moment ook nog een risico.

De kosten van bouw- en woonrijp maken zijn redelijk in beeld, maar vormen nog wel een risico, aangezien hier sprake is van een aanzienlijk bedrag.

- Grondexploitatie

Vooralsnog is in 2011 afgezien van een woningbouwscenario met de bouw van veel goedkope (huur-)woningen in Het Zand. Dit heeft een gunstig effect op het te behalen exploitatieresultaat. Begin 2^e kwartaal 2012 zijn externe adviezen gevraagd over de grondprijzen die in Het Zand gehanteerd

kunnen worden en over de nog te maken kosten van bouw- en woonrijpmaken. Op basis van de nieuwe stedenbouwkundige opzet en dit grondprijzenadvies zal de grondexploitatie zo spoedig mogelijk, in ieder geval in 2012, worden geactualiseerd. Uiteraard zal daarbij ook een nieuwe berekening van de kosten van bouw- en woonrijp maken worden meegenomen. Begin 2012 zullen ook gesprekken plaatsvinden met ontwikkelaars ten behoeve van de aanbesteding van de eerste fase van de woningbouw in Het Zand (ca. 75 woningen). Voor de Driehoek Het Zand is intussen overeenstemming bereikt met Stichting Woonvisie. De opbrengst van de grond voor deze locatie (€3,2 mln.) staat daarmee vast.

Op basis van het bovenstaande is de verwachting dat het te behalen eindresultaat aanzienlijk lager zal zijn dan het in de huidige exploitatieopzet geraamde bedrag. Een positief resultaat lijkt echter nog wel mogelijk. De informatie in de programmarekening 2011 over Het Zand op basis van de externe adviezen is voorlopig, in afwachting van de in de 2^e helft van 2012 aan u aan te bieden herziene grondexploitatie.

Nieuwbouw Piramide

- Stand van zaken project

Dit project is weer opgepakt. Eind 2011 is er een conceptovereenkomst toegezonden aan een marktpartij. Uitgangspunt is de sloop en nieuwbouw van het huidige schoolmeestershuis, met behoud van originele bouwkundige elementen. Pas als met de herbouw van deze woning is gestart, kan ook de grond voor de overige zes woningen op het voormalige schoolterrein worden verkocht. Deze eis is door de gemeente gesteld, vanwege de gewenste zekerheid over de herbouw van het schoolmeestershuis. Verwacht wordt dat er in de loop van 2012 overeenstemming bereikt kan worden over het project.

- Risico's

Alle benodigde grond is in eigendom van de gemeente. Er bestaat in grote lijnen overeenstemming over de verkoopprijs van de bouwgrond. Een bijzonder aspect is, dat pas kan worden gestart zodra de projectontwikkelaar een koop-aannemingsovereenkomst heeft gesloten met een koper voor de herbouw van het schoolmeestershuis. Dit kan leiden tot vertraging of zelfs beëindiging van de overeenkomst indien er binnen een jaar geen koper voor de woning is gevonden.

De boekwaarde van dit complex is vrij beperkt, waardoor de financieringskosten gering zijn. Het is verder een kleinschalige ontwikkeling, zodat ook de risico's ten aanzien van de kosten van bouw- en woonrijp maken niet erg hoog zijn.

- Grondexploitatie

Op dit moment wordt een klein positief eindresultaat verwacht. Zodra zeker is dat het project doorgaat, naar verwachting dus in 2012, zal de exploitatieopzet worden geactualiseerd. Er wordt thans een nieuwe kostenraming voor bouw- en woonrijp maken opgesteld.

Lagendijk

- Stand van zaken project

In het tweede kwartaal van 2009 is gestart met de verkoop van de bouw kavels. Er zijn thans 10 van de 27 kavels verkocht. Voor nog een kavel is een optiecontract gesloten.

- Risico's

De grond is eigendom van de gemeente. Het gehele terrein is voor een groot deel al bouwrijp gemaakt. De boekwaarde is na de verkoop van diverse kavels in 2011 al gedaald van ongeveer € 2,5 mln. naar ongeveer € 1,8 mln. Niettemin is er nog een klein risico ten aanzien van de financieringskosten, indien de verkoop van kavels ernstig stagneert. In feite is het stagneren van de verkoop van de bouw kavels het enige risico in dit complex. Uit een doorrekening van de grondexploitatie op basis van een somber scenario (zie volgende alinea) blijkt, dat er desondanks met grote waarschijnlijkheid sprake zal zijn van een positief eindresultaat.

- Grondexploitatie

In december 2011 is door de raad voor dit complex een actuele exploitatieopzet vastgesteld. Er wordt een positief exploitatieresultaat verwacht van € 1.657.900,-. Op basis van een somber scenario, zoals

afgesproken in de raadscommissie bestaande uit het verlengen van de looptijd van het complex met 5 jaar als gevolg van tegenvallende verkopen en het verlagen van de grondprijzen met 3% per jaar, bedraagt het eindresultaat € 863.200,-- positief.

Cornelisland

- Stand van zaken project

Ten behoeve van de grondverwerving in Cornelisland loopt een onteigeningsprocedure. Daarnaast wordt nog steeds geprobeerd om met de grondeigenaren tot minnelijke overeenstemming te komen over de aankoop van de benodigde grond.

In 2012 zal worden gestart met de uitgifte van de eerste fase van Cornelisland. Er is nog steeds veel belangstelling vanuit het bedrijfsleven om zich te vestigen op dit bedrijventerrein.

- Risico's

Met twee grondeigenaren wordt nog gesproken over de aankoop van hun eigendom. Op dit moment is niet te voorzien of dit tot resultaat zal leiden. Daarmee vormt de grondverwerving nog een belangrijk risico in het complex Cornelisland.

Het bouwrijp maken van Cornelisland is vrij ver gevorderd. De kosten zijn goed in beeld.

De boekwaarde van het complex is hoog (bijna € 14 mln.) en daardoor dus ook de financieringskosten. Dit zal de komende jaren ook het geval zijn. In 2012 zal echter worden gestart met de verkoop van grond, zodat de verwachting is dat de boekwaarde de komende jaren sterk zal afnemen. Gezien de hoogte van de boekwaarde en de financieringskosten is er wel sprake van een risico.

Er is veel belangstelling voor bouwgrond op Cornelisland. Op basis hiervan worden geen problemen verwacht met betrekking tot de verkoop van de grond. Er is een uitgifteprotocol voor de verkoop van de grond vastgesteld. Eind 2011 is een advies ingewonnen over de te hanteren grondprijzen op Cornelisland. Op basis van dit advies kan de prijs voor de grond hoger worden vastgesteld dan de prijs waarmee tot nu toe indicatief werd gerekend.

- Grondexploitatie

Een geactualiseerde exploitatieopzet Cornelisland is in februari 2011 door de raad vastgesteld. Er wordt een positief eindresultaat verwacht van ruim € 2.847.100,--. Er is eind 2011 advies ingewonnen over de toe te passen grondprijzen op Cornelisland. Naar aanleiding van dit advies is de grondexploitatie op 29 maart 2012 opnieuw door de raad vastgesteld. De grondprijzen bleken aanzienlijk te kunnen worden verhoogd. Op basis hiervan wordt thans een positief eindresultaat verwacht van € 12.966.000,--. Doorrekening met een somber scenario, zoals hierboven bij het complex Lagendijk is beschreven, heeft echter als resultaat dat de exploitatie net sluitend zal zijn.

Zorgwoningen Gen. Smutsstraat

- Stand van zaken project

Voor dit bouwproject, bestaande uit de bouw van 28 zorgwoningen, is met Woonvisie een koopovereenkomst gesloten. De grond zou uiterlijk begin 2012 worden geleverd aan Woonvisie. Echter, Woonvisie wil de levering nu uitstellen met ongeveer een half jaar. Het bouwplan moet worden aangepast als gevolg van gewijzigde regelgeving ten aanzien van de bouw van zorgwoningen.

- Risico's

Het bouwperceel is eigendom van de gemeente en is intussen bouwrijp gemaakt. Het betreft een klein project, met een lage boekwaarde. De financieringskosten zijn daarom ook laag. Er is nauwelijks sprake van risico's. Alleen als het project niet doorgaat en Woonvisie de grond niet zou afnemen, zou er nog een verlies kunnen ontstaan.

- Grondexploitatie

In mei 2011 is door de raad een exploitatieopzet vastgesteld voor dit complex. Er wordt een positief exploitatieresultaat verwacht van € 345.900,--.

3 Actuele prognose uitkomst totale grondexploitatie

Algemeen

Een prognose van de uitkomsten van de totale grondexploitatie is hieronder opgenomen. De complexen 'Veren Ambacht', 'Vier Jaargetijden' en 'Leklaan' zijn in 2011 afgesloten.

Op basis van de rekeningresultaten 2011 kan worden geconcludeerd dat de complexen in het programma De Burger als Partner voldoen aan de in de Paragraaf Grondbeleid van de Programmabegroting 2012 – 2015 opgenomen prognose.

3.1 Prognose van resultaten van in exploitatie genomen complexen

Complex	Verwacht saldo (+ of -) *	Vaststellings- jaar (herziene) exploitatieopz et	Prognose afsluiting sjaar	Korte toelichting/stand van zaken (o.a. inzake winstneming of verlies)
Centrumplan	€ 1.900.000,-- (-)	2004	2015	Verliesneming bij afsluiting complex via voorziening Centrumplan ter hoogte van € 1.705.800,--. Project is wederom vertraagd. De voorziening wordt verhoogd met € 194.200,-- naar € 1.900.000,-- in verband met oplopende financieringskosten. Exploitatieopzet zal in 2012 worden herzien.
Van Riebeekstraat	€ 531.700,-- (+)	2011	2014	Bouw is gestart. Exploitatieopzet is in maart 2011 door de raad vastgesteld.
Het Zand	Het resultaat wordt aanzienlijk lager, maar blijft naar verwachting wel positief.	2006	Ca. 2017	Stedenbouwkundig plan is gereed. Er is tevens een advies uitgebracht over de verkoopprijzen van de grond. Op basis hiervan zal in 2012 een herziene exploitatieopzet aan de raad ter vaststelling worden aangeboden.
Nieuwbouw Piramide	€ 100.000,-- (+)	2011	2014	Eind 2011 is een conceptovereenkomst aangeboden aan een marktpartij. De verwachting is, dat er in 2012 overeenstemming over de uitvoering van het project wordt bereikt. Op dat moment zal ook de exploitatieopzet worden herzien. Verwacht wordt een klein positief eindresultaat.
Lagendijk	€ 1.657.900,-- (+)	2011	2014	Project loopt conform verwachting.
Cornelisland	€ 2.847.100,-- (+)	2012	2016	Exploitatieopzet is op 29 maart 2012 door de raad vastgesteld.
Zorgwoningen Gen. Smutsstraat	€ 345.900,-- (+)	2011	2014	Vertraging in verband met aanpassing bouwplan door Woonvisie.
Totaal	€ 3.582.600,-- (+)			Voor geraamd verlies is voorziening getroffen van € 1.900.000,--. Vanaf 2012 nog te behalen voordelig resultaat dus € 5.482.600,-- positief.

3.2 Inschatting van resultaten van nog niet in exploitatie genomen complexen

Complex	Verwacht saldo (+ of -) *	Vaststellings- jaar (herziene) exploitatieopz et	Prognose afsluiting sjaar	Korte toelichting/stand van zaken (o.a. inzake winstneming of verlies)
Bedrijfsterrein Nieuw-Reijerwaard	€ 0,--	2011	2022	Sluitende grondexploitatie. Moet nog worden uitgewerkt in samenwerking met partners.
Pilon Slikkerveer	€ 0,--	onbekend	onbekend	Nog geen duidelijkheid over voortgang project. Sluitende exploitatie verwacht.
Transferium Slikkerveer	€ 0,--	2011	onbekend	Sluitende exploitatie verwacht. Project nog in voorbereidingsfase.

4 Gerealiseerde winstneming

Er is in 2011 sprake van een gerealiseerde winstneming van € 614.000,-- als gevolg van het afsluiten van een drietal complexen. Het betreft € 49.500,-- op complex Dura's Slikkerveer en € 5.000,-- op complex Leklaan. Op complex Veren Ambacht is een voordelig saldo van € 1.829.500,--. Voorgesteld wordt hiervan € 1.270.000,-- toe te voegen aan de nieuw te vormen reserve Toeristische overstapplaats Deltapoort, ten behoeve van de uitvoering van de Integrale Gebiedsvisie Deltapoort en de Ridderkerkse Structuurvisie. Hiermee was namelijk in de grondexploitatie Veren Ambacht rekening gehouden. Daarna resteert er een positief saldo van € 559.500,--.

5 Reserves in relatie tot de risico's van grondexploitaties

Reserve grondbedrijfprojecten

Deze reserve wordt per 1 januari 2012 opgeheven. Het saldo van de reserve op 31 december 2011 van € 450.757,-- wordt toegevoegd aan de vrije reserve.

Reserve strategische aankopen

Deze reserve wordt per 1 januari 2012 opgeheven. Het saldo van de reserve op 31 december 2011 van € 722.926,-- wordt toegevoegd aan de vrije reserve.

Reserve risico's grondexploitatie

Deze reserve wordt per 1 januari 2012 opgeheven. Het saldo van de reserve op 31 december 2011 van € 1.000.000,-- wordt toegevoegd aan de vrije reserve.

JAARREKENING

3. Jaarrekening

3.1 Programmarekening met toelichting

3.1.1 Resultaatbepaling en -bestemming

1 Gerealiseerde lasten en baten per programma

Omschrijving		Begroting 2011		Rekening 2011
		Primair	na wijziging	
1	<u>Burger als Partner</u>			
	Lasten	-48.528.400	-32.205.000	-29.743.900
	Baten	31.045.900	18.416.300	18.311.500
	Saldo	-17.482.500	-13.788.700	-11.432.400
2	<u>Burger als Kiezer</u>			
	Lasten	-2.768.900	-3.082.000	-3.231.200
	Baten	0	1.363.200	1.466.200
	Saldo	-2.768.900	-1.718.800	-1.765.000
3	<u>Burger als Klant</u>			
	Lasten	-13.510.800	-14.164.400	-14.554.100
	Baten	5.215.400	4.776.700	5.331.000
	Saldo	-8.295.400	-9.387.700	-9.223.100
4	<u>Burger als (Wijk)Bewoner</u>			
	Lasten	-28.253.400	-29.498.800	-29.878.300
	Baten	1.994.100	2.511.700	3.009.300
	Saldo	-26.259.300	-26.987.100	-26.869.000
5	<u>Burger als Onderdaan en Belastingbetaler</u>			
	Lasten	-29.656.600	-30.234.000	-29.806.100
	Baten	31.021.700	31.024.300	31.064.100
	Saldo	1.365.100	790.300	1.258.000
	Totaal lasten alle programma's	-122.718.100	-109.184.200	-107.213.600
	Totaal baten alle programma's	69.277.100	58.092.200	59.182.100
	Saldo	-53.441.000	-51.092.000	-48.031.500
	<u>Financiering en algemene dekkingsmiddelen</u>			
	Lasten	-1.470.800	-1.729.500	-503.000
	Baten	52.738.400	53.121.200	53.873.500
	saldo	51.267.600	51.391.700	53.370.500
	Totale lasten	-124.188.900	-110.913.700	-107.716.600
	Totale baten	122.015.500	111.213.400	113.055.600
	saldo voor bestemming	-2.173.400	299.700	5.339.000

2 Gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Begroting 2011		Rekening 2011
	Primair	na wijziging	
<u>Lokale heffingen</u>			
Lasten	-524.300	-573.700	-513.300
Baten	7.030.100	7.030.100	7.254.900
Saldo	6.505.800	6.456.400	6.741.600
<u>Algemene uitkeringen</u>			
Lasten	0	0	0
Baten	41.667.900	41.850.300	42.456.400
Saldo	41.667.900	41.850.300	42.456.400
<u>Dividend</u>			
Lasten	0	0	0
Baten	1.054.700	1.082.600	1.072.000
Saldo	1.054.700	1.082.600	1.072.000
<u>Financiering</u>			
Lasten	-68.100	-68.100	-66.300
Baten	2.981.900	3.039.300	3.069.900
Saldo	2.913.800	2.971.200	3.003.600
<u>BTW-compensatiefonds</u>			
Lasten			
Baten			
Saldo	0	0	0
<u>Post onvoorzien</u>			
Lasten	-112.000	-104.100	0
Baten	0	0	0
Saldo	-112.000	-104.100	0
<u>Overige algemene dekkingsmiddelen</u>			
Lasten	-766.400	-983.600	76.700
Baten	3.800	118.900	20.200
Saldo	-762.600	-864.700	96.900
Totaal algemene dekkingsmiddelen			
Lasten	-1.470.800	-1.729.500	-502.900
Baten	52.738.400	53.121.200	53.873.400
Saldo	51.267.600	51.391.700	53.370.500

3 Resultaatbepaling

Nr.	Omschrijving	Begroting 2011		Rekening 2011
		Primair	na wijziging	
	Saldo van:			
	Programma's 1 t/m 5	-53.441.000	-51.092.000	-48.031.500
6	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	51.379.600	51.495.800	53.362.600
	Post onvoorziene uitgaven	-112.000	-104.100	7.900
	Resultaat voor bestemming (A)	-2.173.400	299.700	5.339.000
	Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
1	<u>Burger als Partner</u>			
	Toevoegingen	-119.900	-820.800	-817.200
	Onttrekkingen	305.000	3.243.700	3.208.300
2	<u>Burger als Kiezer</u>			
	Toevoegingen	0	-1.116.600	-1.240.200
	Onttrekkingen	0	105.200	123.600
3	<u>Burger als Klant</u>			
	Toevoegingen	-17.600	-17.600	-17.600
	Onttrekkingen	74.000	432.300	399.100
4	<u>Burger als (Wijk)Bewoner</u>			
	Toevoegingen	-1.582.300	-1.191.900	-1.202.800
	Onttrekkingen	572.700	1.062.600	997.900
5	<u>Burger als Onderdaan en Belastingbetaler</u>			
	Toevoegingen	-570.900	-970.600	-591.000
	Onttrekkingen	979.700	946.700	524.900
6	<u>Financiering en algemene dekkingsmiddelen</u>			
	Toevoegingen	-5.579.800	-30.022.500	-30.010.700
	Onttrekkingen	8.112.500	28.049.800	25.951.700
	<i>Totaal toevoegingen (B)</i>	<i>-7.870.500</i>	<i>-34.140.000</i>	<i>-33.879.500</i>
	<i>Totaal onttrekkingen (C)</i>	<i>10.043.900</i>	<i>33.840.300</i>	<i>31.205.500</i>
	Resultaat na bestemming (A-B+C)	0	0	2.665.000

3.1.2 Analyse afwijkingen tussen begroting na wijziging en programma-rekening

Inleiding

Dit onderdeel van de programmarekening is opgezet om inzicht te geven in de afwijkingen tussen begroting en rekening en de mate waarin de afwijkingen rechtmatig dan wel onrechtmatig zijn. Om de rechtmatigheid te kunnen beoordelen zijn in onderstaande tabel de 6 aspecten van het begrotingscriterium gedefinieerd zoals deze zijn opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

De aspecten van het begrotingscriterium (1 t/m 6) komen terug in de kolom "criterium". Indien in deze kolom aangegeven wordt "n.v.t." dan gaat het hier om een "voordeel", waarbij de rechtmatigheid geen rol speelt.

Bij een technische afwijking wordt een **(T)** vermeld. **BN** staat voor budgettair neutraal.

De aspecten van het begrotingscriterium worden als volgt in de controle op de rechtmatigheid betrokken:

Nr.	Begrotingscriterium	Niet meenemen in beoordeling	Wel meenemen in beoordeling
1.	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten	X	
2.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd	X	
3.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd		X
4.	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend		X
5a 5b	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt: a. geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar b. geconstateerd na het verantwoordingsjaar	X	X
6a 6b	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere kapitaallasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren: a. jaar van investeren b. kapitaallasten in latere jaren	X	X

3.1.2.1 Analyse afwijkingen tussen begroting na wijziging en programmarekening

(voordeel + / nadeel -)

Programma	Begroting 2011 na wijziging	Rekening 2011	voordeel + nadeel -	waarvan onrechtmatig
Lasten programma 1	-32.205.000	-29.743.900	2.461.100	
Baten programma 1	18.416.300	18.311.500	-104.800	
Saldo progr. 1 Burger als Partner	-13.788.700	-11.432.400	2.356.300	0
Lasten programma 2	-3.082.000	-3.231.100	-149.100	
Baten programma 2	1.363.200	1.466.200	103.000	
Saldo progr. 2 Burger als Kiezer	-1.718.800	-1.764.900	-46.100	0
Lasten programma 3	-14.164.400	-14.554.100	-389.700	
Baten programma 3	4.776.700	5.331.000	554.300	
Saldo progr. 3 Burger als Klant	-9.387.700	-9.223.100	164.600	0
Lasten programma 4	-29.498.800	-29.878.200	-379.400	-404.000
Baten programma 4	2.511.700	3.009.300	497.600	
Saldo progr. 4 Burger als (Wijk)Bewoner	-26.987.100	-26.868.900	118.200	-404.000
Lasten programma 5	-30.234.000	-29.806.100	427.900	
Baten programma 5	31.024.300	31.064.100	39.800	
Saldo progr. 5 Burger als Onderdaan	790.300	1.258.000	467.700	0
Totaal lasten programma's	-109.184.200	-107.213.400	1.970.800	-404.000
Totaal baten programma's	58.092.200	59.182.100	1.089.900	
Saldo programma's	-51.092.000	-48.031.300	3.060.700	-404.000

Verklaring op hoofdlijnen van de verschillen

*) De 6 begrotingscriteria zoals opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 1 Burger als Partner				
1.1	<u>Bijzonder basisonderwijs exclusief huisvesting</u> De overschrijding wordt voor een deel veroorzaakt door te laag geraamde vergoedingen van OZB aan schoolbesturen en hogere uitgaven voor het gebruik van sportaccommodaties. Het grootste deel van de overschrijding betreft een aanvullende storting in de voorziening exploitatiekosten bijzonder basisonderwijs. Door de accountant is een berekening gemaakt van de exploitatie van het openbaar basisonderwijs over de periode 1996-2006. Ten opzichte van de rijksnormen is er een overschrijding van € 268.900. De verhouding openbaar basisonderwijs : bijzonder basisonderwijs is ongeveer gelijk. Om aan de betalingsverplichting aan de bijzondere scholen te kunnen voldoen is een aanvullende storting in de voorziening gedaan van € 49.100. Na ontvangst van gegevens van het bijzonder basisonderwijs kan tot afwikkeling van de overschrijdingsperiode 1996-2006 worden overgegaan.	I	-84.400		2
1.2	<u>Sportaccommodaties</u> In 2011 is asbest aangetroffen in sporthal Drievliet en sporthal de Beverbol. Op beide locaties zijn na onderzoek de noodzakelijke saneringswerkzaamheden uitgevoerd. Het gaat daarbij om de vervanging van plafonds, tussenwanden en beglazing. De kosten bedroegen ca. € 60.000 Deze kosten komen voor onze rekening omdat wij eigenaar zijn van deze panden. Daarnaast zijn extra onderhoudskosten gemaakt op basis van de onderhoudsplanung van de stichting Sport en Welzijn. In 2012 wordt het meerjarenonderhoudsplan	I	-87.300		n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	geactualiseerd.				
1.3	<u>Projecten stedelijke vernieuwing</u> Voor projecten stedelijke vernieuwing waren lasten geraamd van € 300.000. Aan projecten zijn in 2011 bedragen besteed tot een totaal van € 246.400. Uitgevoerde projecten zijn: - Jongeren Ontmoetings Plek Bolnes - Jongeren Ontmoetings Plek Huijgensplantsoen - Buurtsportlocatie Van Beethovenstraat - Aanpassingen openbaar gebied Graaf Lodewijkstraat en Vondellaan. De lasten worden gedekt uit de reserve Stedelijke vernieuwing.	I	53.800		n.v.t.
1.4	<u>Ruimtelijke ordening</u> De uitgaven zijn achtergebleven bij de raming. Oorzaken hiervan zijn: 1. er was een bedrag van € 25.000 geraamd voor externe advisering bij de uitwerking van de Structuurvisie op onderdeel Werkboek woningbouwstrategie. Externe advisering/ inhuur heeft echter niet plaatsgevonden. 2. een groot deel van de kosten van de bestemmingsplannen, waaraan in 2011 door externen in opdracht van de gemeente is gewerkt, is voor rekening van het grondbedrijf genomen in verband met kostendoorberekening van voorziene nieuwe ontwikkelingen. Aan bestemmingsplan Rijsoord en buitengebied (waar geen kostenverhaal mogelijk is) is juist niet gewerkt in 2011. Die uitgaven zullen eerst in 2012 worden gedaan.	I	119.700		n.v.t.
1.5	<u>Optisport Wijkwerk</u> Optisport heeft in 2011 zowel de nog te betalen energiekosten 2010 als de energiekosten 2011 betaald voor het multicultureel centrum Het Plein. Vanwege de onzekerheid of de energiekosten 2011 betaald zouden worden, was dit niet geraamd. Vanaf 2012 zal dit geraamd worden.	I		59.200	n.v.t.
1.6	<u>Opvoedingsondersteuning</u> Vanwege extra financiering uit de Stadsregionale subsidieregeling Regionale Agenda Samenleving zijn er minder uitgaven gedaan voor trajecten. Organisaties hebben niet alle afgesproken prestaties geleverd, zodat een deel van de subsidie is teruggevorderd.	I	64.900	43.200	n.v.t.
1.7	<u>Openbare gezondheidszorg</u> Enkele bedragen voor lokale activiteiten zijn in 2011 niet besteed. Dit betreft Bewegen op Recept omdat de projectperiode een jaar is verschoven en voorlichting op het gebied van Jeugd en Alcohol. De aanvankelijke raming voor de Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst was te hoog.	I	87.800		n.v.t.
1.8	<u>Stedelijke ontwikkeling woningbouw</u> De financiële afwikkeling met het rijk heeft plaatsgevonden voor de tijdelijke stimuleringsregeling woningbouwplannen. Het betreft 3 projecten: 1. Het Bordes De prestatie is gehaald (tijdige start bouw van de woningen). Voor deze bijdrage is een verplichting aangegaan. De bijdrage voor 41 woningen wordt via de notaris bij het transport van de verkochte woningen (per woning) uitbetaald. 2. De Riedertoren De prestatie is gehaald (tijdige start bouw van de woningen). Er is € 200.000 van de bijdrage uitbetaald na	I	-648.500	904.500	1

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<p>oplevering van de woningen. Er wordt voorgesteld een reserve van € 256.000 te vormen voor de oplevering van de parkeergarage.</p> <p>3. Park Bolnes</p> <p>Er is een bedrag van € 280.000,- terug gestort naar het rijk. Dit vanwege het niet halen van de prestatie voor 28 woningen binnen het project Park Bolnes (tijds start bouw).</p> <p>De bouw van 26 woningen is wel tijdig gestart. Voor de bijdrage van deze woningen is een verplichting aangegaan. De bijdrage voor deze 26 woningen wordt via de notaris bij het transport van de verkochte woningen (per woning) uitbetaald.</p>				
1.9	<p>Bouwgrondexploitatie <i>Totaal van de afwijkingen die verband houden met de mutatie boekwaarde (T)</i></p> <p>Bij het Grondbedrijf worden de voor- en nadelige saldi aan het eind van het jaar overgeboekt naar de balans, waardoor het in de begroting en de rekening budgettair neutraal uitwerkt. Alleen als een complex wordt afgesloten komt het voordeel/nadeel ten gunste/laste van de rekening. (T)</p> <p><i>Belangrijkste afwijkingen:</i></p> <p>Bij het complex Centrumplan is sprake van hogere uitgaven van ongeveer € 200.000,--. Dit wordt vooral veroorzaakt door de aankoop van de Dr. Kuyperschool voor € 181.510,-. Daarnaast is er nog sprake geweest van hogere uitgaven voor externe adviezen en beheerskosten, onder andere belastingen en verzekeringen.</p> <p>Bij het complex Cornelisland is er € 2.580.000,-- minder uitgegeven dan geraamd. Hiervan wordt € 2.170.000,-- veroorzaakt door het op verzoek van de ontwikkelaar uitstellen van het bouwrijp maken van de Kop van Cornelisland. Het restant van de lagere uitgaven wordt veroorzaakt door een gunstige aanbesteding van het bouwrijp maken van fase 2 van Cornelisland, wat ook weer heeft geleid tot lagere doorberekende concernkosten.</p> <p>Bij het complex Het Zand is ongeveer € 106.000,-- minder uitgegeven dan geraamd. Oorzaak hiervan is het feit dat nog niet gestart is met de bouw in de "Driehoek Het Zand".</p> <p>Bij het complex Nieuwbouw Piramide (schoolmeestershuis Rijsoord) is € 57.200,-- minder uitgegeven dan geraamd. Er is nog geen overeenstemming bereikt over dit project, zodat er geen kosten zijn gemaakt voor het bouwrijp maken.</p> <p>Bij het complex Zorgwoningen Generaal Smutsstraat is sprake van een planwijziging door Woonvisie. Woonvisie heeft daarom de grond nog niet afgenomen in 2011, waardoor de geraamde opbrengst uit de verkoop van de grond ad € 677.900 nog niet is ontvangen. Daar staat tegenover dat de geraamde kosten voor uitvoering en toezicht op het bouwrijp maken ook lager zijn dan geraamd en wel voor een bedrag van € 138.300.</p> <p><i>Overige afwijkingen (die geen verband houden met de boekwaarde):</i></p> <p>Bij complex Centrumplan is door uitstel van het project sprake van hogere financieringskosten. Hiermee was in de</p>	I	2.584.600	-537.500	n.v.t.
		I	306.800	-2.353.900	n.v.t.
		I	-194.200		2

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	grondexploitatie geen rekening gehouden. Dit is aanleiding geweest om de Voorziening verliesgevend complex Centrumplan met € 194.200,- te verhogen tot een bedrag van in totaal € 1.900.000,-.				
	Het complex Dura's Slikerveer is afgesloten. Bij de resultaatbestemming van de rekening zal worden voorgesteld het voordelige saldo ad € 49.500,- toe te voegen aan de vrije reserve.	I		49.500	n.v.t.
	Het complex Veren Ambacht is afgesloten. Er is een voordelig saldo van € 1.829.500,-. Voorgesteld wordt hiervan € 1.270.000,- toe te voegen aan de nieuw te vormen reserve Toeristische overstapplaats Deltapoort, ten behoeve van de uitvoering van de Integrale Gebiedsvisie Deltapoort en de Ridderkerkse Structuurvisie. Hiermee was namelijk in de grondexploitatie Veren Ambacht rekening gehouden. Daarna resteert er een positief saldo van € 559.500,-. Bij de resultaatbestemming van de rekening zal worden voorgesteld dit toe te voegen aan de vrije reserve. Er was eerder al tussentijds winst genomen voor € 8.900.000,00,- zodat op deze grondexploitatie een winst is behaald van in totaal € 9.459.500,-. Het laatste nog te verkopen perceel grond zal worden ondergebracht in het complex Restpercelen.	I		1.829.500	n.v.t.
	Aan het fonds Stadsuitbreiding is € 189.800,- minder afgedragen dan begroot. Voor een bedrag van € 173.600 wordt dit veroorzaakt door het feit dat in 2011 nog geen grond is verkocht in Cornelisland, terwijl dit wel werd verwacht. Daarnaast is de tweede fase van de bouw aan de Van Riebeekstraat nog niet gestart (€ 7.800,-). Tevens is de bouw aan de Generaal Smutsstraat nog niet gestart (€ 8.400,-), omdat Woonvisie het bouwplan wenst aan te passen.	I	-7.800	-182.000	n.v.t.
1.10	Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten. Zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentoerekening.	I	295.000		
1.11	Diverse kleinere verschillen binnen programma 1	I	-29.300	82.700	
	Totale afwijking programma 1 Burger als partner		2.461.100	-104.800	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 2 Burger als Kiezer				
2.1	<i>Bestuursorganen pensioenen en wachtgelden</i> In de meerjarenbegroting 2010-2013 was een structurele raming opgenomen voor wethouderspensioenen en wachtgelden voor voormalige wethouders. In 2010 is door de raad besloten om de wethouderspensioenen ten laste van de voorziening wethouderspensioenen te gaan brengen; de voorziening is daartoe verhoogd. In de begroting 2011 zijn de gevolgen van dit besluit verwerkt. Daarbij zijn per abuis ook de wachtgelden van voormalige wethouders afgevaardigd. Deze gelden komen echter niet ten laste van de voorziening. Bij zijn controle van de rekening 2010 heeft de accountant aangegeven dat wethouderspensioenen niet ten laste van	I	-215.400		2

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<p>een voorziening mogen worden gebracht. Daarop heeft de raad bij het vaststellen van de rekening 2010 besloten om in 2011 in plaats van een voorziening een reserve wethouderspensionen in te stellen. Bij de 1^e en 2^e programmamonitoringen 2011 is de raming voor pensioenen hersteld. Daarbij was niet ontdekt - de raad had daar immers niet toe besloten - dat de wachtgelden ook waren afgeraamd. Pas nadat de slotwijziging 2011 is opgesteld is dit naar voren gekomen.</p> <p>Er is voor pensioenen en wachtgelden een overschrijding op deze post van € 215.400. De totale lasten van voormalig en huidig personeel incl. inhuur personeel worden centraal bewaakt. De budgetten personeelslasten van bestuursorganen maken deel uit van deze bewaking. Het nadeel van € 215.400 wordt gecompenseerd door voordelen elders op personele lasten.</p> <p>De aframing van wachtgelden van voormalige wethouders is nimmer de bedoeling van de gemeenteraad geweest, het is een verplichte uitgaaf en de totale raming voor personele lasten in de begroting is niet overschreden. Wij beschouwen de overschrijding daarom niet als onrechtmatig.</p>				
2.2	Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten. Zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentoe rekening.	I	40.000		
2.3	Diverse kleinere verschillen binnen programma 2	I	26.200	103.000	
	Totale afwijking programma 2 Burger als kiezer		-149.200	103.000	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 3 Burger als Klant				
3.1	<p><u>Inwonerszaken</u> <i>Hogere afdracht/lasten rijksleges</i> Het aantal verkochte identiteitskaarten is in 2011 met 830 stuks toegenomen. Dit is veroorzaakt door enerzijds een tariefstijging per 1 januari 2012 voor ID kaarten voor kinderen tot 14 jaar en anderzijds door een toename van aanvragen in de kosteloze periode (9 september 2011 t/m 20 september 2011). Dit resulteert in een hogere rijksafdracht van € 19.000.</p> <p>De afgelopen jaren verliep de afdracht van de maand december in het nieuwe boekjaar. Vanaf 2011 is dit rechtgetrokken en de automatische afdracht van december ook in het boekjaar 2011 verwerkt. Dit betekent een eenmalige afdracht van 13 maanden i.p.v. 12 maanden over 2011. Extra afdracht van rijbewijzen, paspoorten en verklaringen omtrent het gedrag over deze ene maand bedraagt € 16.000.</p> <p><i>Hogere baten rijksleges</i> Het college heeft besloten alle leges op verkochte identiteitskaarten van 27 augustus 2010 tot 9 september 2011 terug te betalen. Voor 2011 is een lagere opbrengst gerealiseerd van € 137.000. Vanuit het rijk is ter compensatie een vergoeding van € 170.000 ontvangen. Deze vergoeding is nog niet definitief. De vergoeding betreft de lagere inkomsten, de extra werkzaamheden en de afdracht aan het rijk in de kosteloze periode.</p>	I	- 35.000		1
		I		- 137.000	n.v.t.
		I		170.000	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
3.2.	<u>Hogere lasten Voorzieningen gehandicapten</u> In 2011 zijn 3 grote woningaanpassingen gerealiseerd. Deze woningaanpassingen zijn voorzien en het budget is aangepast in de 2 ^e programmamonitor 2011. Naast deze 3 grote woningaanpassingen zijn er meer middelgrote aanpassingen geweest dan voorzien. Bijvoorbeeld keukenaanpassingen. Deze verklaren de overschrijding op de lasten van € 87.000,--. Deze kosten zijn incidenteel en geven geen aanleiding om het budget structureel te verhogen.	I	- 87.000		2
3.3	<u>Hogere lasten WMO - collectief vervoer</u> In augustus 2011 is het 65+ vervoer (zonder indicatie) afgeschaft. Verwacht werd dat hiermee per 2012 een bezuiniging zou kunnen worden gerealiseerd. De praktijk heeft echter laten zien dat de afschaffing niet heeft geleid tot een vermindering van de financiële druk op het collectief vervoer. Een reden hiervoor is dat de 65+ pashouders (zonder indicatie) niet of nauwelijks gebruik maakten van het collectief vervoer. Al met al zal de structurele bezuiniging van € 59.200,-- vanaf 2012 niet worden behaald. In 2011 is een stevige kwaliteitsslag gemaakt met de aanbieder van collectief vervoer. De betrouwbaarheid van het collectief vervoer is verhoogd. De wachttijden zijn fors gereduceerd, waardoor het aantrekkelijker is om gebruik te maken van het collectief vervoer. Dit heeft geleid tot een groter aantal ritten. De hogere lasten in 2011 bedragen in totaliteit € 110.000,-- en hebben een structureel karakter. De verschraving van het aanbod van het openbaar vervoer in 2012 zal mogelijk ook leiden tot nog meer gebruik van het collectief vervoer.	S	- 110.000		2
3.4	<u>Hogere lasten en baten WMO – huishoudelijke verzorging</u> Het nadeel van € 130.000,-- is ontstaan door een toename van het aantal cliënten/uren met name in het 4 ^e kwartaal 2011. Het betreft een overschrijding van 2,4 % op het totale budget huishoudelijke verzorging (zorg in natura en PGB). De toename wordt veroorzaakt door de vergrijzing. Deze afwijking is structureel.	S	- 130.000		1
	Aan de batenkant is er op de WMO sprake van een voordeel van € 364.000,--. Dit wordt voor € 100.000,-- veroorzaakt door een hogere terugvordering en verhaal, met name vanwege een eenmalige terugvordering PGB Internos. Daarnaast is er sprake van hogere eigen bijdragen tot een bedrag van € 264.000,--. De toename van de kosten voor huishoudelijke verzorging leidt namelijk ook tot een stijging van de baten via de eigen bijdrage CAK. Deze eigen bijdrage CAK is ook gestegen door een hogere eigen bijdrage op voorzieningen voor gehandicapten. Het gaat om een structureel hogere baat.	I S		100.000 264.000	n.v.t. n.v.t.
3.5	<u>Lager lasten Invoering WMO</u> Het overschot wordt veroorzaakt door het niet uitvoeren van het project Ondersteunende begeleiding. Dit project wordt meegenomen bij de decentralisatie begeleiding AWBZ.	I	131.000		n.v.t.
3.6	<u>Hogere opbrengst leges bouwvergunningen</u> In de primitieve begroting voor 2011 is de opbrengst voor leges omgevingsvergunningen vastgesteld op afgerond € 7	I		100.000	n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	ton. Via de monitor is dit bedrag bijgesteld naar afgerond €3 ton. Deze aanpassing was noodzakelijk als gevolg van de economische crisis. De verwachting was dat de crisis een grote terugloop in het aantal aanvragen om omgevingsvergunningen zou veroorzaken. De uiteindelijke opbrengst aan bouwleges bedraagt ruim €4 ton. Hieruit blijkt dat de verwachting over het teruglopen van het aantal aanvragen is uitgekomen. Door vergunningverlening voor de vrijstaande woningen aan het Van Pelterrein (bouwplannen met een bouwsom van rond de €3 ton) en een aantal grote bedrijfsverbouwingen kon het jaar 2011 toch nog met een voordelig saldo van €1 ton afgesloten worden.				
3.7	Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten. Zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentorekening.	I	-165.000		
3.8	Diverse kleinere verschillen binnen programma 3	I	6.300	57.300	
	Totale afwijking programma 3 Burger als klant		-389.700	554.300	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Programma 4 Burger als (Wijk)bewoner				
4.1	<u>Lagere baten verhuurde gebouwen</u> Sinds 2006 staat het pand aan de Noordstraat op de nominatie verkocht te worden aan de gebruiker tegen de boekwaarde die toen gold. Tot op heden blijkt deze verkoop voor de koper financieel niet haalbaar. De voorgenomen verkoop schuift door naar 2012.	I		-42.300	n.v.t.
4.2	<u>Lasten wegen, straten en pleinen</u> Het aanpassen van de bushaltes voor het gebruik door mindervaliden is in 2011 voortgezet. Er is voor gekozen om niet alle bushaltes in één keer om te vormen maar dit in een beheerst tempo uit te voeren. Dit krijgt zijn vervolg in 2012. Vandaar een onderbesteding van €79.500. Dit bedrag wordt doorgeschoven naar 2012 en gedekt door de vrije reserve. Een niet voorziene tegenvaller was de naheffing waterschapslasten van €55.000 over 2009 t/m 2011. Dit speelt ook in de jaren na 2011 en zal in de eerste monitor 2012 worden meegenomen.	I I	79.500 - 55.000		n.v.t. 2
4.3	<u>Lagere lasten verkeerplanologie</u> Bij het beheer van de bewaakte gratis fietsenstalling Ridderhof is sprake van een onderbesteding van €75.000. In de begroting stond dat deze stalling gedurende het hele jaar in beheer zou zijn. Er moest echter nog een stalling gerealiseerd worden. In de zoektocht is uiteindelijk een goede locatie gevonden waarbij de investering lager is uitgevallen dan in eerste instantie was voorzien. Met de eigenaar/beheerder van de fietsenstalling is een overeenkomst afgesloten. Feitelijk betekent dit dat de stalling alleen voor het laatste deel van 2011 in de exploitatie is opgenomen. Andere onderschrijvingen hebben met name te maken met prestaties die in de tijd verschoven zijn naar 2012. Zo is de reconstructie van de Pruiwendijk in 2011 niet gerealiseerd omdat na de participatie procedure nog een bezwaar is binnen gekomen dat eerst afgehandeld moest worden. Van het budget wordt €40.000,- doorgeschoven naar 2012. Dit wordt gedekt door de vrije reserve. BN De maatregelen ten aanzien van een veilige	I I	75.000 80.000		n.v.t. n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	schoolomgeving worden voor een deel ook in 2012 opgepakt na overleg met de scholen. Van het restantbudget ad € 51.500,- schuift € 23.000,- door naar 2012 omdat de omvang van het aantal maatregelen minder is dan eerder was voorzien. wordt gedekt door de vrije reserve. BN	I	51.500		n.v.t.
	De oversteek van de Vlietlaan is vooralsnog uitgesteld naar 2012, dit heeft een relatie met de ontwikkeling Driehoek. € 10.000,- wordt doorgeschoven naar 2012. Dit wordt gedekt door de vrije reserve. BN	I	10.000		n.v.t.
4.4	<u>Afval</u> Het aanbod van het restafval dat duur verbrand moet worden is lager uitgevallen dan op voorhand werd verwacht. Dat komt in eerste instantie door de gescheiden inzameling van het plastic afval. Maar ook de landelijke trend dat er in economisch mindere tijden ook minder afval is speelt een rol. De opbrengsten van oud papier zijn afhankelijk van schommelingen in de markt. Maar de laatste jaren is de oud papierprijs gunstig, onder meer door de vraag vanuit China. Deze mutaties worden tezamen met de verschillen bij de opbrengst van de afvalstoffenheffing (verantwoord op programma 5) verrekend met de reserve afvalstoffenheffing waardoor een en ander budgettair neutraal uitwerkt voor de rekening. BN	I	170.900		n.v.t.
		I		86.300	n.v.t.
4.5	<u>Hogere lasten rioelstelsel</u> De hogere lasten bij het rioelbeheer hebben meerdere oorzaken. Als sluitstuk van het rioelbeheerplan zijn er extra inventarisatie werkzaamheden uitgevoerd waardoor het budget met € 7.000 is overschreden. Hoewel het rioelstelsel in een redelijke staat verkeert zijn er in 2011 extra kosten gemaakt voor het acuut verhelpen van overlast, zoals het herstellen van kapotte aansluitingen. Hierdoor is het budget met € 7.000 overschreden. In de meerjarige planning was voorzien in het jaarlijks reinigen en inspecteren van een gedeelte van de riolering. Echter, om het nieuwe Gemeentelijk Riolerings Plan met goede actuele informatie op te kunnen stellen is de totale reiniging en inspectie uitgevoerd in 2011. Dat heeft geleid tot een overschrijding van € 80.000,-. Dit zal gecompenseerd worden door een vermindering van het budget in 2012. In 2011 is alvast een deel van het project afkoppeling riolering Rijsoord uitgevoerd. Kosten € 20.000. Voor een vacature is inhuur gepleegd wat € 40.000 heeft gekost. (Het voordeel op de salariskosten zit elders in de rekening.) Deze mutaties worden tezamen met de verschillen bij de opbrengst van de rioelheffing (verantwoord op programma 5) verrekend met de tariefegalisatiereserve rioelheffing waardoor een en ander budgettair uitwerkt voor de rekening. BN	I	-114.000		3
		I	-40.000		n.v.t.
4.6	<u>Lagere lasten inventarisatie grondwater</u> In 2009 is gestart met de onderzoeken naar de oorzaak van de schijnbaar hoge grondwaterstanden in de woonwijken. Deze onderzoeken zijn eind 2011 nagenoeg afgerond. De conclusie is dat er niet zozeer sprake is van een hoge grondwaterstand maar meer van een badkuipeffect door de slecht doorlatende kleilagen. Daardoor zijn de onderzoekskosten uiteindelijk lager uitgevallen dan verwacht.	I	26.900		n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<u>Hogere baten groot onderhoud verharding</u> We hebben een vergoeding van € 30.000 van de nutsbedrijven ontvangen omdat zij voor het uitvoeren van hun kabel- en leiding werkzaamheden de straat moeten openbreken. Omdat ons wegenonderhoud daardoor mogelijk vervroegd moet worden uitgevoerd wordt dit geld aan de reserve onderhoud verharding toegevoegd. Er wordt € 260.000 overgeheveld vanuit de projecten Verenambacht en Leklaan van het grondbedrijf. Die gelden zijn voor de toekomstige beheerkosten aan de wegen die als gevolg van de grondbedrijfexploitatie sneller moeten worden uitgevoerd dan vanuit de standaard beheercyclus nodig is. Ook dit wordt toegevoegd aan de reserve. Omdat de extra baten worden toegevoegd aan de reserve onderhoud verharding. BN Het heeft uiteraard wel positieve gevolgen voor de reserve, die groeit.	I		30.000	n.v.t.
		I		260.000	n.v.t.
4.7	<u>Hogere lasten wijkgericht onderhoud</u> Het gaat hier om de verzameling van alle uitvoeringswerkzaamheden in de openbare ruimte zoals straatreiniging, openbaar groen en kunstwerken. De werkzaamheden worden uitgevoerd door eigen mensen en aannemers. De aannemers hebben in 2011 een meerwerkrekening neergelegd van € 110.000 omdat een ander groenareaal moest worden onderhouden dan in het bestek was voorzien. Met name daar waar geschoffeld moest worden bij jonge beplanting lagen de kosten hoger. Voor het vervangen van langdurig zieke medewerkers is € 100.000 aan kosten gemaakt. Ook zijn er vacatures bij het team onderhoud open gelaten om flexibeler te kunnen zijn bij inhuur en uitbesteding. Deze vacaturerimte was € 100.000. Dit voordeel is echter niet hier, maar elders in de rekening verantwoord. Maar als hiermee rekening wordt gehouden is er per saldo voor € 80.000 aan meerwerk uitbesteed aan derden. Tenslotte is er achterstalling groenonderhoud weggewerkt en zijn er kosten gemaakt voor het bestrijden van de processierups.	I	- 110.000		3
		I	- 100.000		3
		I	- 80.000		3
4.8	<u>Lagere lasten onderwijshuisvesting:</u> De belangrijkste oorzaak van de meevaller is de latere ingangsdatum van de tijdelijke huisvesting van De Reijer. Deze uitgaven worden gedekt uit de vrije reserve. BN	I	95.000		n.v.t.
4.9	Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten. Zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentoerekening.	I	-520.000		
4.10	Diverse kleinere verschillen binnen programma 4	I	50.800	163.600	
	Totale afwijking programma 4 Burger als (wijk)bewoner		-379.400	497.600	

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	<p>tekort. De hogere bijdrage is daarmee vervallen en voor dit nadeel is in onze rekening een voorziening getroffen.</p> <p><i>Lagere inhuurlasten bijstandsverlening:</i> In de loop van 2011 zijn inspanningen gedaan om de inhuurlasten zo veel mogelijk te beperken. Per saldo bleven de uitgaven voor het inhuren van personeel daardoor € 50.000 onder de raming. Omdat rekening moest worden gehouden met inhuur door onvoorziene omstandigheden (ziekte, vacatures) is het beschikbare budget niet afgeraamd. Vanaf 2012 is dit budget niet meer begroot.</p> <p><i>Hogere baten voor uitvoeringskosten WWB:</i> De hogere baten worden voornamelijk veroorzaakt door een hogere bijdrage in de uitvoeringskosten (gestegen loonkosten incl. concernoverhead) van het samenwerkingsverband Sociale Zaken en WMO. Conform de afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst is deze bijdrage, die wij van de gemeente Albrandswaard ontvangen, met ingang van 2011 structureel verhoogd met € 245.000. Gezien de voortdurende economische crisis is de verwachting dat het klantenbestand WWB structureel eerder toeneemt dan afneemt. Deze hogere bijdrage zal dan ook nodig zijn om de verwachte oplopende lasten binnen de WWB te compenseren.</p>	S	50.000	245.000	n.v.t.
5.4	<p><u>Schuldhelpverlening/ Gemeentelijk minimabeleid</u> In de jaren 2009, 2010 en 2011 heeft de gemeente Ridderkerk extra gelden ontvangen voor <i>schuldhulpverlening</i>. Dit was een totaal bedrag van afgerond € 200.000. In 2011 zijn van dit budget diverse preventieve activiteiten gefinancierd, waaronder de Vrouw en Geldcafés en activiteiten in de Week van het Geld. Ook de kosten van de schuldhulpverleningstrajecten van de huidige opdrachtnemer zijn van deze middelen bekostigd. De gelden die niet besteed zijn voor 31-12-2011, moeten na 2011 terug betaald worden aan het Rijk.</p> <p>Gelet op het bovenstaande zijn de reguliere middelen schuldhulpverlening in 2011 nauwelijks gebruikt. Er is hierdoor binnen het budget van het gemeentelijk minimabeleid eenmalig een voordeel ontstaan van € 132.000. Dit bedrag vloeit terug naar de algemene middelen of wel een voordeel in deze jaarrekening.</p> <p>Door de economische crisis in Nederland zijn er meer mensen zonder werk komen te zitten en is het bestand van klanten tussen de 27 en 64 jaar toegenomen. Dit heeft ertoe geleid dat er meer aanvragen voor de <i>bijzondere bijstand</i> zijn binnengekomen. Dit betreft een incidenteel nadeel van € 135.000.</p>	I	- 200.000	200.000	1
5.5	<p><u>Uitstroombevordering</u> Er is in 2011 een voordeel van € 37.000,- ontstaan op het budget opsporing jongeren. Een deel van de uitgaven is niet ten laste van dit budget, maar van het participatie-budget gebracht. Denk hierbij aan een deel van de kosten die gemoed waren bij de opsporing van 'onbekende' jongeren, die geen werk, studie of uitkering hebben. Daarnaast zijn per saldo de uitgaven voor het inhuren van extra personeel vanwege de kredietcrisis met € 50.000 lager uitgevallen. Een gedeelte is ten laste gebracht van de gemeente Albrandswaard. Beide voordelen tot een totaal van € 87.000 zijn incidenteel.</p>	I	87.000		n.v.t.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Binnen de begroting 2012 blijft overigens € 80.000, eenmalig beschikbaar voor inhuur extra personeel vanwege de kredietcrisis. Dit bedrag is o.a. nodig voor de implementatie van de Wet Werken naar vermogen.				
5.6	<p><u>Gesubsidieerde arbeid (werkdeel participatiebudget)</u> Anticiperend op de ontwikkeling van de budgetten, zijn er minder beschermde banen ingezet. Hierdoor zijn de loonkosten met een bedrag van € 306.000 lager uitgevallen. Een incidenteel voordeel voor deze jaarrekening.</p> <p>Het gehele participatiebudget 2011, dat de gemeente van het Rijk specifiek voor 2011 heeft ontvangen, is benut. Van het 'gereserveerde participatiebudget van voorgaande jaren' ten bedrage van afgerond € 500.000 is in 2011 € 244.000 verbruikt. Het restant van afgerond € 256.000 vormt daarmee een nadeel voor de jaarrekening 2011 aan de batenkant. Dit restant wordt uiteraard wel meegenomen/doorgeschoven naar 2012.</p>	I	306.000	-256.000	n.v.t.
5.7	<p><u>Sociale werkvoorziening (WSW)</u> Er is in 2011 € 63.000 minder uitgegeven aan uitvoeringskosten WSW. Conform de regels is een deel van de uitvoeringskosten WSW ondergebracht in het participatiebudget. Het betreft een incidenteel voordeel. De uitvoeringskosten WSW kunnen in 2012 niet meer ten laste worden gebracht van het participatiebudget. Dit komt door de halvering van het participatiebudget in 2012. De omvang van de budgetten die vanaf volgend jaar binnen de Wet Werken naar vermogen beschikbaar zullen komen, is nog onbekend. Wel is duidelijk dat alle budgetten, participatiebudget en WSW budgetten, worden ontschot.</p>	I	63.000		n.v.t.
5.8	<p><u>Heffingen</u> Ten opzichte van de begroting is de opbrengst <i>afvalstoffenheffing</i> iets lager dan geraamd. Ten opzichte van de begroting is de opbrengst <i>rioolheffing</i> iets lager dan geraamd. Deze wijzigingen bij de opbrengsten worden tezamen met de mutaties aan de uitgavenkant bij afval en riolering (verantwoord op programma 4) verrekend met respectievelijk de reserve afvalstoffenheffing en de tariefegalisatiereserve rioolheffing. BN</p>	I I		- 48.200 -49.400	n.v.t. n.v.t.
5.9	<p><u>Regionale Samenwerking Sociale Zaken Albrandswaard en Ridderkerk</u> Lagere lasten/ lagere baten onderlinge verrekeningen (T) Deze post pakt jaarlijks budgettair neutraal uit. Gezien een eenmalige afrekening met Albrandswaard over de WSW uit het jaar 2009 is er sprake van een incidenteel nadeel van € 32.000.</p>	I	84.000	-116.000	n.v.t.
5.10	Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten. Zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentoe rekening.	I	-60.000		
5.11	Diverse kleinere verschillen binnen programma 5	I	88.300	-24.800	
	Totale afwijking programma 5 Burger als belastingbetaler en onderdaan		427.900	39.800	

Programma	Begroting 2011 na wijziging	Rekening 2011	voordeel + nadeel -	waarvan onrechtmatig
Lasten lokale heffingen	-573.700	-513.300	60.400	
Baten lokale heffingen	7.030.100	7.254.900	224.800	
Saldo lokale heffingen	6.456.400	6.741.600	285.200	0
Lasten algemene uitkering	0	0	0	
Baten algemene uitkering	41.850.300	42.456.400	606.100	
Saldo algemene uitkering	41.850.300	42.456.400	606.100	0
Lasten dividend	0	0	0	
Baten dividend	1.082.600	1.072.000	-10.600	
Saldo dividend	1.082.600	1.072.000	-10.600	0
Lasten financieringsfunctie	-68.100	-66.300	1.800	
Baten financieringsfunctie	3.039.300	3.069.900	30.600	
Saldo financieringsfunctie	2.971.200	3.003.600	32.400	0
Lasten overige alg. dekkingsm.	-983.600	76.700	1.060.300	-117.900
Baten overige alg. dekkingsm.	128.700	20.200	-108.500	
Saldo overige alg. dekkingsm.	-854.900	96.900	951.800	-117.900
Totaal lasten alg. dekkingsm.	-1.625.400	-502.900	1.122.500	
Totaal baten alg. dekkingsm.	53.131.000	53.873.400	742.400	
Saldo alg. dekkingsmiddelen	51.505.600	53.370.500	1.864.900	-117.900

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium (*)
	Hoofdstuk 6 Financiering en alg. dekkingsmiddelen				
6.1	<u>Onroerende zaakbelasting</u> Per saldo is er sprake van een meeropbrengst van de opbrengsten uit de onroerende zaakbelastingen van in totaal € 150.000. Dit wordt veroorzaakt door de volgende drie aspecten: <i>1. Afname van het aantal bezwaarschriften:</i> Waren er in 2009 en 2010 respectievelijk 750 en 450 WOZ-bezwaren, in 2011 was dit aantal slechts 250. Dit betekent dus een afname van het aantal toegekende bezwaarschriften wat ook betekent dat de verminderingen van de aanslagen onroerende zaakbelastingen is afgenomen. <i>2. Hogere WOZ-waarden:</i> In 2011 zijn de vastgestelde WOZ-waarden van vooral de nieuwbouwwoningen hoger uitgevallen dan die waar in de begroting 2011 van werd uitgegaan. <i>3. Leegstand:</i> De ontwikkeling met betrekking tot de leegstand bij de niet-woningen (kantoor- en bedrijfspanden) heeft voor een gering negatief resultaat gezorgd.	I		150.000	n.v.t.
6.2	<u>Precariobelasting</u> Door de toepassing van de vastgestelde tarieven, waarin de verruiming van de precariobelasting is opgenomen, en het effectief inzetten van de collega's van toezicht en handhaving bij het opsporen van belastbare objecten is in 2011 een meeropbrengst aan precariobelasting van € 69.000 gerealiseerd.	I		69.000	n.v.t.
6.3	<u>Voormalig personeel</u> Op kosten van voormalig personeel is een nadeel ontstaan. Dit is onder meer een gevolg van het werkgeversaandeel in de arbeidsongeschiktheidsuitkering van een afgekeurde medewerker. En ook zijn er hogere WW-lasten (Werkloosheidswet) door een toename van ontslagen tijdens de proeftijd en door beëindiging van tijdelijke aanstellingen.	I	-117.900		3

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
6.4	<p><u>Algemene uitkering Gemeentefonds</u> Bij de decembercirculaire 2011 zijn eenmalige aanvullende stortingen in het Gemeentefonds gedaan. De uitkeringsjaren 2009, 2010 en 2011 worden ieder met € 39 miljoen verhoogd. Dit betreft een technische correctie. Het Rijk heeft ontdekt dat bij de financiële vertaling van de begroting van het gemeentefonds naar de circulaire vanaf 2009 een fout is ontstaan van € 39 miljoen. Dit verschil wordt nu aan de algemene uitkering toegevoegd. Dit geeft in de rekening 2011 de volgende voordelen: 2009 € 133.400,-- 2010 € 242.200,-- 2011 € 226.500,-- Totaal: <u>€ 602.100,--</u> De hogere bedragen voor 2010 en 2011 ten opzichte van 2009 houden verband met hogere aantallen bij de verdeelmaatstaven ten opzichte van de begroting.</p>	I		606.100	n.v.t.
6.5	<p><u>Friciekosten kerntakendiscussie</u> Tijdens het proces van de kerntakendiscussie 1.0 is er een budget gevormd voor frictiekosten. Dit budget van € 500.000 was en is bedoeld voor bezuinigingen die niet, later in de tijd of slechts gedeeltelijk gerealiseerd kunnen worden. Voorgesteld wordt het restant frictiebudget 2011 voor dit doel beschikbaar te houden aangezien sommige bezuinigingen pas na een aantal jaren gerealiseerd kunnen worden. Met de monitoren 2012 wordt u op de hoogte gehouden over de voortgang van realisering van de bezuinigingen en de stand van het frictiebudget.</p>	I	469.700		n.v.t.
6.6	Saldo afwijking afdelings- en overheadkosten. Zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering onderdeel kostentoerekening.	I	670.000	0	
6.7	Diverse kleinere verschillen binnen Hoofdstuk 6	I	100.700	-82.700	
	Totale afwijkingen Fin. en alg. dekkingsmiddelen		1.122.500	742.400	

3.1.2.3 Analyse post onvoorzien

Omschrijving	Begroting 2011 na wijziging	Rekening 2011	voordeel + nadeel -	waarvan onrechtmatig
Lasten onvoorzien	-104.100	0	104.100	0
Baten onvoorzien	0	0	0	0
Saldo onvoorzien	-104.100	0	104.100	0

Verklaring op hoofdlijnen van de verschillen

*) De 6 begrotingscriteria zoals opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
7.1	<u>Onvoorziene uitgaven</u> Dit betreft dat gedeelte van de raming voor onvoorziene uitgaven waar in 2011 geen beroep op is gedaan en wat aan het einde van het jaar dus overgebleven is.	I	104.100		n.v.t.
	Totale afwijking onvoorzien		104.100		

3.1.2.4 Analyse reserves

Omschrijving	Begroting 2011	Rekening 2011	voordeel + nadeel -	waarvan onrechtmatig
Toevoegingen aan reserves	-34.140.000	-33.879.700	260.300	
Onttrekkingen aan reserves	33.840.300	31.205.400	-2.634.900	
Saldo mutaties reserves	-299.700	-2.674.300	-2.374.600	0

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
	Reserves				
8.1	<u>Reserve wethouderspensionen</u> Bij het vaststellen van de rekening 2010 heeft de raad besloten een bedrag van € 1.240.200 vrij te laten vallen en dit te storten in een reserve wethouderspensionen. De begrotingswijziging hiervoor in de 2 ^e programmamonitor 2011 is € 123.600 lager. Daarbij is voorbijgegaan aan het gegeven dat de in 2011 te betalen pensioenen aan voormalige wethouders ten laste van de reserve komen in plaats van de voorziening wethouderspensionen. In de rekening 2011 is het bedrag dat bij de rekening 2010 is bepaald in de reserve gestort. Verder zijn er onttrekkingen aan de reserve gedaan ter dekking van de in 2011 betaalde pensioenen en om het doelvermogen te bereiken dat volgens opgave van Loyalis, per 31 december 2011, in de reserve aanwezig moet zijn.	I	-123.600	18.400	2
8.2	<u>Vrije reserve</u> Er is een hogere storting in de vrije reserve dan geraamd. De rentebijbeschrijving is € 177.900 hoger dan geraamd. Het saldo van de opgeheven reserve grondbedrijfprojecten is € 32.700 hoger dan in de Nota reserves 2011 was voorzien. Er zijn in 2011 nauwelijks grondverkoop geweest, waardoor de afdracht vanuit de grondexploitatie van de toeslag bij grondverkoop € 189.800 lager is. In de begroting 2011 is voor een totaal van € 5.210.100 aan projecten geraamd die gedekt worden uit de vrije reserve. De werkelijke uitgaven zijn € 4.431.200. Daarom is er € 749.700 minder over de vrije reserve beschikt dan geraamd.	I	-20.800	-778.900	2
8.3	<u>Tariefegalisatiereserve rioolheffing</u> In de begroting na wijziging is de geraamde toevoeging per saldo € 776.000. De werkelijke toevoeging is per saldo € 192.700 lager. Dit wordt met name verklaard door de hogere lasten rioolstelsel, zoals toegelicht op programma 4, en de iets lagere opbrengst rioolheffing.	I	215.100	-22.400	n.v.t.
8.4	<u>Bestemmingsreserve afvalstoffenheffing</u> In de begroting na wijziging is per saldo een aanwending van de reserve geraamd van € 315.200. Ten opzichte van de begroting is er per saldo een overschot van € 236.000 ontstaan. Dit komt vooral door lagere verwerkingskosten en hogere opbrengsten oud papier (zie programma 4). Hierdoor hoeft er slechts € 79.200 aan de reserve te worden onttrokken.	I	163.800	-399.800	2

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium *)
8.5	<p><u>Reserve onderhoud verharding</u> Er is een hogere storting in de reserve onderhoud verharding dan geraamd. Hiervoor zijn twee belangrijke oorzaken aan te wijzen. Er is een vergoeding van € 30.000 van de nutsbedrijven ontvangen omdat zij voor het uitvoeren van hun kabel- en leidingwerkzaamheden de straat moeten openbreken. Omdat het wegenonderhoud daardoor mogelijk vervroegd moet worden uitgevoerd wordt deze bijdrage aan de reserve onderhoud verharding toegevoegd. Er wordt € 260.000 budget overgeheveld vanuit de grondbedrijfcomplexen Verenambacht en Leklaan. Dit bedrag is voor de toekomstige beheerkosten aan de wegen die als gevolg van de grondbedrijfexploitatie sneller moeten worden uitgevoerd dan vanuit de standaard beheercyclus nodig is. Ook dit wordt toegevoegd aan de reserve. (Zie ook de toelichting hogere baten groot onderhoud verharding bij programma 4.)</p>	I	-314.900	0	2
8.6	<p><u>Kapitaallastenreserve Fietshighway Kievitsweg</u> Er wordt onderzoek gedaan naar de samenhang van de Fietshighway Kievitsweg met de eventuele reconstructie van het kruispunt Rotterdamseweg-Rijnsingel-A38 en de kruising Rijnsingel-Kievitsweg. In afwachting van de uitkomsten van dit onderzoek zijn er nog geen uitgaven gedaan voor de realisering van de fietshighway. Daarom is ook de kapitaallastenreserve voor deze investering nog niet gevormd.</p>	I	150.000	0	n.v.t.
8.7	<p><u>Kapitaallastenreserve groenbufferzone Donkersloot Noord-Ringdijk</u> Op dit project is van invloed de verplaatsing van Scouting Sint Joris naar dit gebied. In het laatste kwartaal vorig jaar is duidelijkheid gekomen over de inpassing van de scouting in dit gebied. Nu kan verder gewerkt worden aan de definitieve inrichting van het gebied. In verband hiermee zijn er in 2011 nog geen uitgaven voor de realisering van de groenbufferzone gedaan. Daarom is ook de kapitaallastenreserve voor deze investering nog niet gevormd.</p>	I	120.000	0	n.v.t.
8.8	<p><u>Kapitaallastenreserve Blok- en buurtspeelruimtes 2010</u> De realisering van de blok- en buurtspeelruimtes 2010 gaat langzamer dan voorzien. Er is in 2011 minder uitgegeven dan geraamd. Daarom is er ook minder gestort in de kapitaallastenreserve voor deze investering.</p>	I	89.800	0	n.v.t.
8.9	<p><u>Reserve investeringen stedelijke vernieuwing</u> Met de stadsregio is overeengekomen dat er t/m 2014 nog een aantal projecten wordt gerealiseerd uit de voormalige bijdrage ISV-2. Het nog te besteden bedrag is gestort in de reserve investeringen stedelijke vernieuwing. In 2011 is voor uit te voeren projecten een aanwending van deze reserve geraamd van € 300.000. De werkelijke uitgaven hebben € 246.400 bedragen zodat er minder over de reserve is beschikbaar.</p>	I	0	-53.600	2

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Criterium)
8.10	<u>Dekkingsreserve 2011</u> <i>In de begroting 2011 is de tijdelijke dekkingreserve 2011 ingesteld. Het uitgangspunt van het college is een structureel sluitende begroting in 2014. Daar wordt gefaseerd, in jaarlijkse stappen naar toegewerkt. De tijdelijke tekorten 2011-2014 worden daarbij gedekt door de dekkingreserve 2011. In de slotbegrotingswijziging 2011 was voor het dienstjaar 2011 een tekort voorzien van € 1.286.700 en tot dat bedrag werd een onttrekking gedaan aan de reserve. Nu echter in de jaarrekening sprake is van een overschot is deze onttrekking niet nodig.</i>	I		-1.286.700	n.v.t.
8.11	<i>Overige kleine verschillen</i>	I	-19.100	-111.900	2
	Totaal reservemutaties		260.300	-2.634.900	

3.1.2.5 Analyse investeringen

Uit de staat van restantkredieten blijkt dat op het totaal van de investeringen er vijf zijn met een overschrijding groter dan € 50.000,-- .

Voor het overige zijn er geen overschrijdingen van materiële betekenis.

Verklaring op hoofdlijnen van de verschillen

*) De 6 begrotingscriteria zoals opgenomen in het (meerjarige) controleprotocol.

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Uitgaven	Inkomsten	Criterium *)
	Investerings				
9.1	<u>Open lucht zwembad bouw</u> Dit krediet werd eind 2010 afgesloten, maar er was op dat moment nog wel een verschil van mening met de aannemer over meerwerk. Inmiddels zijn daar afspraken over gemaakt en dat heeft in 2011 ook nog tot kosten voor de gemeente geleid.	I	-58.000		2
9.2	<u>Afkoppelen TP23 Waaldijk-Oost</u> Er is een tekort op dit krediet ontstaan omdat er minder rijkssubsidie is ontvangen dan op voorhand werd verwacht.	I		-56.500	n.v.t.
9.3	<u>Aanpassing centrale persleiding vanaf eindgemaal Poesiatstraat (P01) tot de Donkerslootweg (zuivering)</u> Voor dit werk was oorspronkelijk € 800.000 beschikbaar. Er was rekening gehouden met een gedeeltelijke vervanging van de persleiding. Maar bij de aanbesteding kwam de noodzaak van volledige vervanging naar voren. De kwaliteit van de persleiding was slecht. Er was een groot risico op lekkages met schade voor milieu en volksgezondheid. Daarbij is vervanging ineens goedkoper dan vervanging in twee termijnen. De kosten van de volledige vervanging kwamen uit op € 1.560.000. Voor de meerkosten ad € 760.000 is als volgt dekking gevonden. De vervanging van gemalen bleek goedkoper dan geraamd waardoor een voordeel van € 430.000 ontstond in het rioleringsplan. En voorts kan de voorgenomen vervanging van de riolering in de Gaay Fortmanstraat, de Jan Luykenstraat en de Staringlaan worden uitgesteld. Dit geeft in 2012 een voordeel van € 330.000. Bij deze overschrijding speelt een bijzonder rechtmatigheidsaspect. De extra kosten zijn te verklaren en er is dekking voor gevonden. Er is op zich bij dit werk niets verkeerd gedaan, alleen, er is verzuimd een begrotingswijziging aan de raad voor te leggen. Hierdoor is er op grond van het begrotingscriterium formeel sprake van een onrechtmatige uitgaaf. Daarom is aan de raad voorgesteld - en daar heeft de raad op 29 maart 2012 ook mee ingestemd - om de overschrijding van de vervanging van de persleiding met € 760.000 aan het normenkader van het controleprotocol toe te voegen zodat de accountant deze overschrijding niet meer in zijn oordeel hoeft mee te wegen.	I	-748.500		n.v.t.
9.4	<u>Vervangen gemalen P02</u> Bij het gemaal P02 was de bouwkundige vervanging van het gemaal niet in het werk opgenomen en daardoor niet begroot. Maar omdat dit toch noodzakelijk bleek, namen de kosten voor het project toe. Voor deze extra kosten is dekking gevonden. Maar hier speelt hetzelfde als bij het krediet hiervoor. Het is niet middels een begrotingswijziging voorgelegd aan de raad en daardoor volgens het begrotingscriterium onrechtmatig.	I	-79.300		3

(I = Incidenteel; S = Structureel; + = voordeel; - = nadeel)

Nr.	Omschrijving	I/S	Uitgaven	Inkomsten	Criterium *)
9.5	<u>Nationaal uitvoeringsprogramma automatisering 2011</u> Het krediet voor het Nationaal Uitvoeringsprogramma is verdeeld over 4 jaren. Een uitgave die in de planning stond voor 2012 is naar 2011 gehaald. Dit geeft een nadeel in 2011, maar zal in 2012 tot lagere uitgaven leiden.	I	-68.300		3

3.1.3 Overzicht verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SISA)

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	I N D I C A T O R E N			
OCW	D9	Onderwijsachterstanden eleid (OAB) 2011-2014 Gemeenten	Besteding 2011 aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding 2011 aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding 2011 aan afspraken over voor- en voegschoole educatie met voegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	
			€ 353.962	€ 26.185	€ 32.195	
I&M	E29	Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water Gemeenten	Besteding 2011 ten laste van rijksmiddelen	Eindverantwoording Ja/Nee	Uitgaven van vóór 2010, waarvan besteding in 2011 plaatsvindt	
			Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Zie Nota baten- lastenstelsel Aard controle R	
			€ 17.016	Nee	€ 0	
SZW	G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeenten die uitvoering in 2011 geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier alleen het gemeentelijke deel 2011.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2011; exclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in 2011, uitgedrukt in arbeidsjaren; exclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R		
			49,00	1,11		
SZW	G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeenten die uitvoering in 2010 geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal 2010. (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa 2010 regeling G1B + deel gemeente uit 2010 regeling G1C-1)	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2010; inclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbare lichamen Aard controle R	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbare lichamen Aard controle R
			149,00	6,48	140,80	5,29
SZW	G2	I Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB I.1 WWB: algemene bijstand Gemeenten verantwoorden hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding 2011 algemene bijstand	Baten 2011 algemene bijstand (excl. Rijk)		
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.		
			€ 7.042.696	€ 121.073		
		I.2 Wet investeren in jongeren (WIJ) Gemeenten verantwoord hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding 2011 WIJ	Baten 2011 WIJ (excl. Rijk)		
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.		
			€ 975.486	€ 17.265		

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	I N D I C A T O R E N					
		I. 3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Gemeenten verantwoorden hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding 2011 IOAW Aard controle n.v.t.	Baten 2011 IOAW (excl. Rijk) Aard controle n.v.t.				
			€ 248.630	€ 1.658				
		I.4 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Gemeenten verantwoorden hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding 2011 IOAZ Aard controle n.v.t.	Baten 2011 IOAZ (excl. Rijk) Aard controle n.v.t.				
			€ 43.321	€ 313				
		I.5 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Gemeenten verantwoorden hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding 2011 Bbz 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Aard controle n.v.t.	Baten 2011 Bbz 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Aard controle n.v.t.				
			€ 93.382	€ 60.755				
		I. 6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK) Gemeenten verantwoorden hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding 2011 WWIK Aard controle n.v.t.	Baten 2011 WWIK (excl. Rijk) Aard controle n.v.t.				
			€ 0	€ 0				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten verantwoorden hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding 2011 levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (excl. Bob) Aard controle R	Besteding 2011 kapitaalverstrekking (excl. Bob) Aard controle R	Baten 2011 levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (excl. Bob) (excl. Rijk) Aard controle R	Baten 2011 kapitaalverstrekking (excl. Bob) (excl. Rijk) Aard controle R	Besteding 2011 aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (excl. Bob) Aard controle R	Besteding 2011 Bob Aard controle R
			€ 41.067	€ 253.400	€ 4.431	€ 97.947	€ 43.768	€ 0
			Baten 2011 Bob (excl. Rijk) Aard controle R	Besteding 2011 aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R				
			€ 0	€ 0				

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	I N D I C A T O R E N					
			Besteding 2011 participatiebudget	Waarvan besteding 2011 van educatie bij roc's	Baten 2011 (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten 2011 van educatie bij roc's	Reserveringsregeling: overheveling overschot/tekort van 2011 naar 2012	Terug te betalen aan rijk
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB) Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten verantwoord voor hier het totaal 2011 indien zij de uitvoering in 2011 helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Omvang van het in het jaar 2011 niet-bestede bedrag dat wordt gereserveerd voor het participatiebudget van 2012. Dit bedrag is exclusief het bedrag dat een gemeente ten onrechte niet heeft besteed aan educatie bij een roc; hiervoor geldt geen reserveringsregeling (het ten onrechte niet-bestede wordt teruggevorderd door het rijk) of omvang van het in het jaar 2011 rechtmatig bestede bedrag participatiebudget als voorschot op het participatiebudget van 2012 (bij overheveling van een tekort wordt een negatief getal ingevuld)	Omvang van het aan het rijk terug te betalen bedrag, dat wil zeggen het in het jaar 2011 niet-bestede bedrag voor zover dat de reserveringsregeling overschrijdt, alsmede het in het jaar 2011 ten onrechte niet-bestede bedrag aan educatie bij roc's
			€ 3.024.783	€ 340.025	€ 17.801	€ 0	€ 611.253	€ 0
			Het aantal in 2011 gerealiseerde duurzame plaatsingen naar werk van inactieven Dit onderdeel moet door alle gemeenten worden ingevuld. Indien ingevuld met een nul, dan bestaat er voor 2012 geen recht op regelluwe bestedingsruimte	Besteding 2011 Regelluw Dit onderdeel dient uitsluitend ingevuld te worden door de gemeenten die in 2010 duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk.	Het aantal personen uit de doelgroep ten behoeve van wie het college in 2011 een inburgeringsvoorziening heeft vastgesteld, dan wel met wie het college in dit jaar een inburgeringsvoorziening is overeengekomen.	Het aantal personen uit de doelgroep ten behoeve van wie het college in 2011 een duale inburgeringsvoorziening of een taalkennisvoorziening heeft vastgesteld, dan wel met wie het college in dit jaar een duale inburgeringsvoorziening of een taalkennisvoorziening is overeengekomen.	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2011 het elektronisch praktijkexamen, bedoeld in artikel 3,9, eerste lid, onderdeel a, van het Besluit inburgering, heeft behaald.	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2011 de toets gesproken Nederlands, bedoeld in artikel 3,9, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit inburgering, heeft behaald.
			Aard controle R	Aard controle R	Indicator verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI).	Aard controle D1	Indicator verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI).	Indicator verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI).
			0	€ 0	57	60	78	66
			Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2011 het examen in de kennis van de Nederlandse samenleving, bedoeld in artikel 3,9, eerste lid, onderdeel c, van het Besluit inburgering, heeft behaald.	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2011 het praktijkdeel van het inburgeringsexamen, bedoeld in artikel 3,7, eerste lid, van het Besluit inburgering, heeft behaald.	Het aantal personen uit de doelgroep in de gemeente dat in 2011 het staatsexamen NT2 I of II heeft behaald.	Het aantal door de gemeente in 2011 ingekochte trajecten basisvaardigheden.	Het aantal door de gemeente in 2011 ingekochte trajecten vavo.	Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in 2011 behaalde vavodiploma's.
Indicator verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI).	Indicator verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI).	Indicator verantwoord op basis van gegevens in het Informatie Systeem Inburgering (ISI).	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1			
Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1			
83	98	2	100	19	7			
Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in 2011 behaalde NT2-certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmaatstaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel.								
Aard controle D1								
0								
SZW	G6	Schuldhelpverlening Kaderwet SZW-subsidies Gemeenten	Besteding 2011 Aard controle R					
			€ 199.614					

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	I N D I C A T O R E N					
BZK	C6	Wet inburgering (Wi) Wet inburgering, Besluit inburgering en Regeling vrijwillige inburgering niet-G31 Gemeenten niet-G31 en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2007 t/m 2009 voor het eerst een reguliere inburgeringsvoorziening is vastgesteld	Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2007 t/m 2009 voor het eerst een reguliere inburgeringsvoorziening is vastgesteld én die binnen 3 kalenderjaren na vaststelling van de inburgeringsvoorziening hebben deelgenomen aan het inburgeringsexamen.	Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2007 t/m 2009 voor het eerst een gecombineerde inburgeringsvoorziening is vastgesteld.	Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2007 t/m 2009 voor het eerst een gecombineerde inburgeringsvoorziening is vastgesteld én die binnen 3 kalenderjaren na vaststelling van de inburgeringsvoorziening hebben deelgenomen aan het inburgeringsexamen.	Aantal inburgeringsplichtigen, als bedoeld in het besluit van de Staatssecretaris van Justitie van 12 juni 2007, nr.2007/11, voor wie een inburgeringsvoorziening is vastgesteld in de jaren 2007 t/m 2009 (gepardonneerden).	Aantal inburgeringsplichtigen, als bedoeld in het besluit van de Staatssecretaris van Justitie van 12 juni 2007, nr.2007/11, voor wie een inburgeringsvoorziening is vastgesteld in de jaren 2007 t/m 2009 én die binnen 3 kalenderjaren na vaststelling van de inburgeringsvoorziening hebben deelgenomen aan het inburgeringsexamen (gepardonneerden).
			<u>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI)</u>	<u>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI)</u>	<u>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI)</u>	<u>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI)</u>	<u>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI)</u>	<u>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI)</u>
		Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1
		59	51	8	3	22	22	
		Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2008 t/m 2009 voor het eerst een duale inburgeringsvoorziening is vastgesteld.	Aantal inburgeringsplichtigen en vrijwillige inburgeraars voor wie in de jaren 2008 t/m 2009 voor het eerst een taalkennisvoorziening is vastgesteld.	Aantal geestelijke bedienaren voor wie in de jaren 2007 en 2008 een inburgeringsvoorziening is vastgesteld en die in het jaar 2009 of 2010 hebben deelgenomen aan het inburgeringsexamen,	Aantal geestelijke bedienaren voor wie in de jaren 2007 en 2008 een inburgeringsvoorziening is vastgesteld en die in het jaar 2009 of 2010 hebben deelgenomen aan het aanvullend praktijkdeel van het inburgeringsexamen.			
		<u>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI)</u>	<u>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI)</u>	<u>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI)</u>	<u>Verantwoorden o.b.v. gegevens in Informatie Systeem Inburgering (ISI)</u>			
		Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1	Aard controle D1			
		4	0	0	0			
OCW	D5	Regeling verbetering binnenklimaat primair onderwijs 2009 Regeling verbetering binnenklimaat primair onderwijs 2009 Gemeenten	Besteding 2011 ten laste van rijksmiddelen Let op: Alleen bestedingen die betrekking hebben op de periode vóór 4 september 2011 mogen verantwoord worden.	Besteding (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? Ja / Nee Zie Nota baten- lastenstelsel. Indien beantwoord met ja, zal de medeoverheid in 2012 nog een correctie op de besteding 2011 kunnen opnemen.				
			€ 158.850	Nee				
		Brinnummer	Alle activiteiten afgerond Ja/Nee?	Toelichting per brinnummer welke activiteit(en) niet zijn afgerond en daarbij het bijbehorende bedrag exclusief 40% cofinanciering noemen				
		Aard controle n.v.t.	Aard controle D2	Aard controle n.v.t.				
		1 14YV01	Nee	B1: € 22.500				
		2 10NL	Nee	C2 en C3: € 17.964				
		3 08WM	Nee	C2, C3 en A4: € 8.388				
		4 09UK	Nee	C3: € 384				
		5 13YO	Nee	A2.2: € 6.588				
		6 14BV	Ja					
		7 10IJ	Nee	A2.2 en A2.1: € 25.845				
		8						
		9						
		10						
		11						
		12						
		13						
		14						
		15						
		16						
		17						
		18						
		19						
		20						

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	I N D I C A T O R E N			
VWS	H10	Brede doeluitkering Centra voor jeugd en gezin (BDU CJG) Tijdelijke regeling CJG Gemeenten	Besteding 2011 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Uitgaven van vóór 2010, waarvan besteding in 2011 plaatsvindt	Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee	Besteding (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? Ja / Nee
			Aard controle R	Zie Nota baten- lastenstelsel Aard controle R	Aard controle R	Zie Nota baten- lastenstelsel. Indien beantwoord met ja, zal de medeoverheid in 2012 nog een correctie op de besteding 2011 kunnen opnemen.
			€ 1.563.331	€ 0	Ja	Ja

3.1.4 Overzicht aanwending post onvoorziene uitgaven

Inleiding

In de begroting wordt voor onvoorziene uitgaven een bedrag geraamd van €2,50 per inwoner. In onderstaand overzicht wordt aangegeven voor welke besluiten de post onvoorzien is aangewend.

Omschrijving			Bedrag
Geraamd in de begroting 2011 (€2,50 per inwoner)			-112.000
Aanwending via begrotingswijziging voor:			
nr.	raadsvergadering	toelichting	
12e	3-11-2011	Aanschaf applicatie voor de registratie van gevonden en verloren voorwerpen	7.900
Restant volgens rekening 2011			-104.100

3.1.5 Overzicht eenmalige lasten en baten

In dit overzicht staan de lasten en baten die naar hun aard éénmalig zijn en groter zijn dan € 50.000. Hieronder vallen ook lasten en baten die over een langere reeks van jaren lopen, maar eindig zijn. Een voorbeeld hiervan is een rijksbijdrage voor zes jaar en daarna vervalt. Onderstaand overzicht is gebaseerd op de notitie van de commissie BBV van januari 2012, waarin nieuwe criteria voor het onderscheid in structurele en incidele mutaties zijn gegeven.

Omschrijving	Toelichting éénmalige lasten of baten	voordeel + / nadeel -	
		Lasten 2011	Baten 2011
Programma 1 Burger als Partner			
Bouwgrondexploitatie	Bij complex Centrumplan is door uitstel van het project sprake van hogere financieringskosten. Dit is aanleiding geweest om de Voorziening verliesgevend complex Centrumplan met € 194.200 te verhogen. Het complex Dura's Slikkerveer is afgesloten met een voordelig resultaat van € 49.500. Het complex Veren Ambacht is afgesloten. Er is een voordelig saldo van € 1.829.500.	-194.200	1.879.000
SISA Onderwijsachterstandenbeleid	Uitgaven voor het onderwijsachterstandenbeleid en rijksbijdrage voor het onderwijsachterstandenbeleid	438.800	464.500
Projecten stedelijke ontwikkeling woningbouw	In 2011 vond de afwikkeling van de verstedelijkingsafspraken 2005 -2010 met de Stadsregio plaats. Omdat wij meer woningen opleverden dan de afgesproken taakstelling ontvingen wij een eenmalige baat. Daarnaast viel een bedrag vrij in kader van de afwikkeling. Op basis van een convenant vond een eenmalige uitgaaf van € 485.000 plaats voor opgeleverde woningen aan Woonvisie.	-485.000	3.890.740
Projecten stedelijke vernieuwing	Dit betreft de financiële bijdrage aan diverse eenmalige projecten in het kader van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing. De baten betreft de vrijval van de vooruitontvangen bijdrage van de stadsregio.	-246.400	587.600
SISA tijdelijke stimuleringsregeling woningbouw 2009	De financiële afwikkeling van de Stimuleringsregeling woningbouw 2009 vond in 2011 plaats. In het kader van deze regeling werden drie projecten gesubsidieerd. Hiervan zijn twee projecten in 2011 afgerond; waarvan € 280.000 diende terug betaald te worden aan het Rijk voor niet geleverde prestaties. Een bedrag van € 256.000 staat als eenmalige uitgaaf geraamd voor het project Riedertoren in 2012.	-1.069.000	
Sportaccommodaties	Betreft de kosten voor asbestonderzoek en sanering van de sporthallen Drievliet en de Beverbol voor ca. € 60.000. Deze kosten komen voor onze rekening omdat wij eigenaar zijn van deze panden.	-60.000	
Openbare gezondheidszorg	Enkele bedragen voor lokale activiteiten zijn in 2011 niet beschikt. Dit betreft Bewegen op Recept, de projectperiode is een jaar verschaoven en voorlichting op het gebied van Jeugd en Alcohol. De aanvankelijke raming voor de gemeenschappelijke regeling was te hoog.	-281.400	
Opvoedingsondersteuning	Er zijn extra middelen van de stadsregio Rotterdam beschikbaar gesteld voor de Regionale Agenda Samenwerking. Daardoor zijn er minder uitgaven geweest voor trajecten opvoedingsondersteuning.	-181.300	
Totaal Programma 1 Burger als Partner		-2.078.500	6.821.840

Omschrijving	Toelichting éénmalige lasten of baten	voordeel + / nadeel -	
		Lasten 2011	Baten 2011
Programma 2 Burger als Kiezer			
Verkiezingen	Er is een verkiezing geweest in 2011, volgende verkiezingen zijn er in 2014 en 2015.	-61.700	
Wachtgelden voormalige wethouders	In de begroting 2011 is de raming voor wachtgelden van voormalige wethouders per abuis ingetrokken. De werkelijk toegekende wachtgelden zijn in de rekening verantwoord.	-247.800	
Voorziening wethouderspensioenen	Een voormalige wethouder heeft opgebouwde pensioenen laten overboeken naar het pensioenfonds van de nieuwe werkgever. De betaling van de opgebouwde rechten is gedekt door de voorziening wethouderspensioenen voor dit bedrag aan te spreken. Daarnaast heeft een zittende wethouder opgebouwde pensioenaanspraken bij voorgaande werkgevers laten overboeken naar de gemeente. In de rekening 2011 is het totaal aan pensioenrechten dat ontvangen is gestort in de voorziening wethouderspensioenen.	-226.000	226.000
Totaal Programma 2 Burger als Kiezer		-535.500	226.000
Programma 3 Burger als Klant			
Invoering WMO	Het overschot betreft een niet uitgevoerd project voor ondersteunende begeleiding. Dit wordt meegenomen bij de decentralisatie begeleiding AWBZ. Op deze kostenpost staan daarnaast uitgaven geraamd ten bate van de huishoudelijke hulp.	-470.500	
Leges gemeentelijk servicecentrum	Het college heeft besloten alle leges op verkochte identiteitskaarten van 27 augustus 2010 tot 9 september 2011 terug te betalen. Voor 2011 is een lagere opbrengst gerealiseerd van € 137.000,-. Vanuit het rijk is ter compensatie een vergoeding van € 170.000,- ontvangen. Deze vergoeding is nog niet definitief. De vergoeding betreft de lagere inkomsten, de extra werkzaamheden en de afdracht aan het rijk in de kosteloze periode.	-137.000	170.000
Voorzieningen gehandicapten	In 2011 zijn drie grote woningaanpassingen gerealiseerd. De lasten zijn gedekt uit de reserve eenmalige uitgaven WMO.	-184.000	
WMO huishoudelijke verzorging	Hogere terugvordering en verhaal vanwege een eenmalige terugvordering PGB Internos.		85.000
Totaal Programma 3 Burger als Klant		-791.500	255.000

Omschrijving	Toelichting éénmalige lasten of baten	voordeel + / nadeel -	
		Lasten 2011	Baten 2011
Programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner			
Verhuurde gebouwen, Juliana v. Stolbergstraat 6	Dit betreft de incidentele opbrengst uit de verkoop van het pand Juliana v. Stolbergstraat 6.		185.000
Verhuurde gebouwen, Diepenbrockstraat 28	De boekwaarde van het pand Diepenbrockstraat 28 is extra afgeschreven.	-60.400	
	Dit betreft de incidentele opbrengst uit de verkoop van het pand Diepenbrockstraat 28.		275.000
Beheer wegen, straten en pleinen	EDr is een naheffing waterschapsbelasting ontvangen van het Waterschap Hollandsche Delta.	-55.000	
Openbaar vervoer	In 2011 is eenmalig subsidie toegekend aan de Buurtbus Rijsoord.	-50.000	
Openbaar vervoer	Van de stadsregio Rotterdam is een eenmalige bijdrage ontvangen voor de subsidie aan de Buurtbus Rijsoord.		31.000
Verkeersplanologie	Betreft uitgaven voor eenmalige projecten Reconstructie Pruiwendijk Tarwestraat Damweg, Veiligheid schoolomgeving en Parkeervoorziening Vlietplein en	-79.500	
Ruine Ringdijk	Dit betreft de incidentele uitgaven voor de restauratie van de ruïne aan de Ringdijk.	-69.100	
Wijkgericht onderhoud, openbaar groen	Meerwerkrekening i.v.m. onderh. ander groenareaal dan in bestek voorzien	-110.000	
Wijkgericht onderhoud, openbaar groen	Achterstallig groenonderhoud, bestrijding processierups, meerwerk	-80.000	
Wijkbudget	Uitgaven t.l.v. overgeheveld restantbudget 2010 naar 2011	-54.700	
Tijdelijke huisvesting openbare basisschool De Reijer	Tijdens de nieuwbouw van De Reijer is de school gehuisvest in een tijdelijke accommodatie. De nieuwbouw vindt plaats in 2012 en niet al in 2011. Een deel van de geraamde eenmalige lasten in 2011 schuift door naar 2012. de kosten van de tijdelijke huisvesting worden gedekt uit de vrije reserve.	-55.000	
Openbaar basisonderwijs excl.huisvesting	Dit betreft de bruidsschat vanwege de verzelfstandiging van het openbaar basisonderwijs. De bruidsschat wordt gedekt uit de vrije reserve.	-83.100	
Uitvoering milieubeleid	Voor geluidbeleid, bodembeleid en energiebeleid (zonnecollectoren) zijn eenmalige budgetten in de begroting 2011 geraamd. Deze uitgaven worden gedekt uit de vrije reserve.	-57.000	
Totaal Programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner		-753.800	491.000

Omschrijving	Toelichting éénmalige lasten of baten	voordeel + / nadeel -	
		Lasten 2011	Baten 2011
Programma 5 Burger als Belastingbetaler en Onderdaan			
Uitstroombevordering	In 2011 is eenmalig budget beschikbaar voor inhuur van personeel in verband met extra werkzaamheden door de kredietcrisis.	-93.200	0
Inburgering (oude regeling)	In 2011 is sprake van lagere lasten omdat er nog weinig inburgeraars op cursus zijn geweest. Naar aanleiding van een voorlopige afrekening van de oude regeling inburgering 2007-2008 valt er in 2011 een totaalbedrag van € 174.000,- vrij ten gunste van de algemene middelen	-15.000	189.000
Inburgering (via participatiebudget)	Het kabinet heeft besloten om de budgetten voor inburgering vanaf 2011 jaarlijks af te bouwen. In 2014 ontvangt de gemeente geen budget meer. Vanaf 2013 gaat ook de nieuwe wet inburgering in, waarmee inburgeraars zelf verantwoordelijk worden voor de bekostiging van hun inburgeringscursussen. Tot en met 2012 hebben gemeenten de plicht om nieuwkomers een aanbod te doen. De gemeente heeft om die reden de komende jaren nog te maken met reeds gestarte trajecten waarvan zij de kosten zelf moet dragen.	-400.400	400.400
Bijstandverlening	De gemeente Albrandswaard heeft toegezegd om de bijdrage voor de uitvoeringskosten van bijstandverlening door Ridderkerk te verhogen. Deze verhoging is in 2011 afhankelijk gesteld van een positief saldo van de jaarrekening 2011 van Albrandswaard. Voor het risico dat de hogere bijdrage vervalt is een voorziening getroffen	-136.400	
Minimabeleid schuldhulpverlening	In de jaren 2009, 2010 en 2011 heeft de gemeente Ridderkerk extra gelden ontvangen voor schuldhulpverlening. Dit was een totaal bedrag van afgerond € 200.000,-. In 2011 zijn van dit budget diverse preventieve activiteiten gefinancierd, waaronder de Vrouw en Geldcafés en activiteiten in de Week van het Geld. Ook de kosten van de schuldhulpverleningstrajecten van de huidige opdrachtnemer zijn van deze middelen bekostigd.	-200.000	200.000
Totaal Programma 5 Burger als Belastingbetaler en Onderdaan		-845.000	789.400
Hoofdstuk 6 - Financiering en dekkingsmiddelen			
Algemene uitkering gemeentefonds	In 2011 is een nabetaling ontvangen over voorgaande jaren. Door een rekenfout is vanaf 2009 de algemene uitkering jaarlijks € 2 ton te laag berekend. In 2011 is deze rekenfout hersteld. In 2011 is de correctie over 2009 en 2010 als een incidentele opbrengst te beschouwen.		400.000
Hondenbelasting	De hondenbelasting wordt gefaseerd afgeschaft.	0	148.500
Totaal hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen		0	548.500

Omschrijving	Toelichting éénmalige lasten of baten	voordeel + / nadeel -	
		Lasten 2011	Baten 2011
Reservemutaties			
Vrije reserve	Dekking bruidschat verzelfstandiging openbaar basisonderwijs		83.100
	Storting eenmalige bijdrage stadsregio Rotterdam voor afwikkeling verstedelijkingsafspraken	-3.163.200	
	Dekking kosten tijdelijke huisvesting De Reijer		55.000
	Dekking kostgen bodem- en energiebeleid		44.600
Reserve eenmalige uitgaven WMO	De reserve is aangewend voor dekking van lasten.		219.600
Reserve investeringen stedelijke vernieuwing	De last is de storting in de reserve van de vrijval van de vooruitontvangen bijdrage van de stadsregio. De baten betreft de aanwending van de reserve voor dekking van de in 2011 gemaakt projectkosten.	-587.600	246.400
Reserve doorgeschoven prestaties	Deze reserve is door de raad uitsluitend voor 2011 ingesteld. Het saldo per 31 december 2011 is vrijgevalen.		263.600
Totaal reservemutaties		-3.750.800	912.300
Totaal alle eenmalige lasten en baten		-8.755.100	10.044.040

3.1.6 Doorgeschoven prestaties van 2011 naar 2012

(Het doorschuiven betekent voor het dienstjaar 2011 een voordeel en voor 2012 een nadeel)

Omschrijving	Toelichting op de doorgeschoven prestatie	Lasten	Baten
Archeologische kaart	Een onderdeel van het te ontwikkelen erfgoedbeleid is het opstellen van een archeologische kaart. Het opstellen van het erfgoedbeleid is vertraagd omdat de uitgangspuntennotitie in 2011 in de commissie is aangehouden. Er moest eerst een participatietraject worden doorlopen. In 2012 wordt het erfgoedbeleid nu opnieuw in besluitvorming gebracht en vervolgens kan de archeologische kaart worden gemaakt.	16.900	
Haalbaarheidsstudie (economische aangelegenheden)	Op 6 december 2011 heeft het college gevraagd om een studie uit te laten voeren naar de mogelijke locaties voor windenergie. Dit vormt een onderdeel van de prestaties die nodig zijn voor de windenergievisie. De ambtelijke begeleidingscapaciteit is aanwezig om begin 2012 de studie uit te voeren.	5.600	
	Totaal programma 1 Burger als Partner	22.500	0
	Totaal programma 2 Burger als Kiezer	0	0
	Totaal programma 3 Burger als Klant	0	0
Beheer wegen straten pleinen	Het aanpassen van de bushaltes voor mensen met een beperking is al enige tijd in uitvoering. Voorbereiding en uitvoering van de bushaltes vragen relatief veel tijd. Dit is het gevolg van de soms moeilijke inpassing in de bestaande ruimte en inspraak. De uitvoering loopt daardoor nog door. Werkzaamheden aan de bushalte aan de Rijnsingel is nu in uitvoering en is later opgestart door benodigde uitvoeringsduur bij eerdere bushaltes. Uitvoering van de haltes voor diverse locaties staat op de planning voor maart 2012. € 79.500,- schuift door naar 2012. Dit wordt gedekt uit de vrije reserve.	79.500	
Beheer wegen straten pleinen	In november 2011 is motie nr 74-2011 aangenomen door de gemeenteraad. Daarin verzoekt de raad het college het restant budget te besteden aan 30 extra fietsparkeerbeugels. In 2011 zijn er 5 fietsbeugels geplaatst bij de bushalte Burg. de Zeeuwstraat en Rijnsingel voor een bedrag van € 1.500,-. Het restant wordt in 2012 geplaatst. € 8.500 schuift door naar 2012. Dit wordt gedekt uit de vrije reserve.	8.500	
Verkeersplanologie	Reconstructie Pruimendijk, deel Tarwestraat-Boekweitstraat: De uitvoering van dit project stond gepland voor het najaar van 2011. Er kon nog niet worden gestart omdat eerst een bezwarenprocedure moest worden afgewikkeld. Dit is nu nagenoeg afgerond. Het project kan voor de zomer van 2012 worden afgerond. Het budget (€ 80.000,-) zal, omdat de maatregelen minder ingrijpend zijn dan aanvankelijk gedacht, niet geheel worden besteed. Het project wordt thans begroot op € 40.000,- zodat € 40.000,- doorschuift naar 2012. Dit wordt gedekt uit de vrije reserve.	40.000	
Verkeersplanologie	Oversteekbaarheid Vlietlaan Dit project wordt gerealiseerd in combinatie met de realisatie van de Driehoek. De planning daarvan is nog onzeker. Het budget (€ 10.000,-) schuift door naar 2012. Dit wordt gedekt uit de vrije reserve.	10.000	
Verkeersplanologie	Veiligheid schoolomgeving Het plan is om in de Brücknerstraat een fietspad aan te leggen in een schoolroute naar G.B.S. de Driemaster. De uitvoering is vertraagd, vooral door problemen met omwonenden. Overleg hierover loopt nog. De totale kosten bedragen € 23.000,-. De realisatie is in 2012. Dit budget schuift door naar 2012.	23.000	
Actieplan luchtkwaliteit	In 2008 heeft de gemeenteraad met een amendement (2008-62) € 40.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen en uitvoeren van het Actieplan Luchtkwaliteit. In 2011 is van dit budget het actieplan opgesteld en zijn al enkele acties uitgevoerd. In 2012 dienen nog enkele prestaties uit het actieplan te worden uitgevoerd.	9.000	
Haalbaarheidsstudie (energieprojecten)	Op 6 december 2011 heeft het college gevraagd een studie uit te laten voeren naar de mogelijke locaties voor windenergie. Dit vormt een onderdeel van de prestaties die nodig zijn voor de windenergievisie. De ambtelijke begeleidingscapaciteit is aanwezig om begin 2012 de studie uit te voeren.	7.800	
Tijdelijke huisvesting De Reyer	De tijdelijke huisvesting van De Reyer is afhankelijk van de nieuwbouw. De nieuwbouw vindt plaats in 2012, zodat een groot deel van het budget voor de tijdelijke huisvesting doorgeschoven moeten worden naar 2012. Dit wordt gedekt uit de vrije reserve.	95.000	
Bodembeleid	In 2011 is opdracht verleend voor het opstellen van nieuwe bodemkwaliteitskaarten. Een deel van de kosten is betaald in 2011. De werkzaamheden voor de kaarten worden afgerond in 2012. Dan zullen ook de laatste kosten in rekening worden gebracht. € 20.000 schuift door naar 2012. Hiervan wordt € 7.500 gedekt uit de vrije reserve	20.000	
	Totaal programma 4 Burger als (Wijk)Bewoner	292.800	0
	Subtotaal programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler	0	0
Uitvoering WION (Wet informatie ondergrondse netten)	Op de post Uitvoering WION is nog € 23.500,- beschikbaar. Voor 2012 staan de volgende de volgende werkzaamheden nog gepland: - opleiding deel van de medewerkers - controle en laatste invoer gegevens Openbare verlichting en verkeersborden; - controle laatste invoer gegevens kunstwerken, leidingen (dekking uit vrije reserve) € 15.000,- van het budget schuift door naar 2012. Dit wordt gedekt uit de vrije reserve.	15.000	
Geo-informatie, Druk- en bindwerk	Voor 2011 stond de vervanging van 60 wandkaarten gepland, geraamde kosten € 12.600. De wandkaarten zijn sinds 2005 niet meer vervangen. Door capaciteitsproblemen is deze vervanging nog niet uitgevoerd en is het voorstel dit in 2012 te doen. Dit wordt gedekt uit de vrije reserve.	12.600	

(Het doorschuiven betekent voor het dienstjaar 2011 een voordeel en voor 2012 een nadeel)

Omschrijving	Toelichting op de doorgeschoven prestatie	Lasten	Baten
Friciekosten kerntakendiscussie	Tijdens het proces van de kerntakendiscussie 1.0 is er een budget gevormd voor frictiekosten. Dit budget was en is bedoeld voor bezuinigingen die niet, later in de tijd of slechts gedeeltelijk gerealiseerd kunnen worden. Voorgesteld wordt het restant frictiebudget 2011 voor dit doel beschikbaar te houden aangezien sommige bezuinigingen pas na een aantal jaren gerealiseerd kunnen worden. Met de monitoren 2012 zult u op de hoogte worden gehouden over de voortgang van realisering van de bezuinigingen en de stand van het frictiebudget.	469.700	
	Totaal hoofdstuk 6 Financiering & Algemene Dekkingsmiddelen incl. interne producten	497.300	0
	Totaal alle programma's voor bestemming	812.600	0
Vrije reserve	Totaal beschikking over de Vrije reserve zoals hierboven bij de betreffende onderdelen is benoemd.		268.100
	Totaal hoofdstuk 6 Financiering & Algemene Dekkingsmiddelen inzake reservemutaties	0	268.100
	Totaal alle programma's na bestemming	812.600	268.100

BALANS MET TOELICHTING

3.2. Balans met toelichting

3.2.1 Balans per 31 december 2011

ACTIVA

Volgnr.	Omschrijving	31.12.2011		31.12.2010	
1.	Vaste activa				
	<u>Immaterieel</u>		0		0
	- Kosten verbonden aan sluiten van geldleningen	0		0	
	- Saldo Agio / Disagio	0		0	
	- Kosten onderzoek/ontwikkeling van een actief	0		0	
	- Overige immateriële activa	0		0	
	<u>Materieel</u>		99.253.800		95.129.700
	- Investerings met economisch nut	94.874.400		91.503.600	
	- Investerings met maatschappelijk nut	4.289.400		3.536.100	
	- Materiële vaste activa in erfpacht uitgegeven	90.000		90.000	
	<u>Financieel</u>		5.100.100		4.882.800
	- Kapitaalverstrekkingen aan:				
	- Deelnemingen	2.714.300		2.714.300	
	- Gemeenschappelijke regelingen	0		0	
	- Overige verbonden partijen	0		0	
	- Leningen aan:				
	- Woningbouwcorporaties	0		0	
	- Deelnemingen	0		0	
	- Overige verbonden partijen	0		0	
	- Overige langlopende leningen	2.369.400		2.151.500	
	- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	0		0	
	- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	16.400		17.000	
	Totaal vaste activa		104.353.900		100.012.500
2.	Vlottende activa				
	<u>Voorraden</u>		26.832.400		23.254.200
	- Grond en hulpstoffen:				
	- Niet in exploitatie genomen bouwgronden	99.800		11.077.300	
	- Grond- en hulpstoffen				
	- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	26.732.600		12.176.900	
	- Gereed product en handelsgoederen	0		0	
	- Vooruitbetalingen	0		0	
	<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		7.000.400		8.176.100
	- Vorderingen op openbare lichamen	5.039.100		5.198.700	
	- Verstrekte kasgeldleningen	0		0	
	- Rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen	0		0	
	- Overige vorderingen	1.961.300		2.977.400	
	- Overige uitzettingen	0		0	
	<u>Liquide middelen</u>		76.800		31.300
	- Kassaldi	10.800		19.400	
	- Banksaldi	0		0	
	- Postbanksaldi	66.000		11.900	
	<u>Overlopende activa</u>		2.803.300		2.414.700
	Totaal vlottende activa		36.712.900		33.876.300
	Totaal-generaal		141.066.800		133.888.800

Balans per 31 december 2011

PASSIVA

Volgnr.	Omschrijving	31.12.2011		31.12.2010	
3.	Vaste passiva				
	<u>Eigen vermogen</u>		67.957.900		62.618.800
	- Reserves:				
	- Algemene reserve	28.971.500		27.881.500	
	- Bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen in tarieven op te vangen	5.903.800		5.320.500	
	- Overige bestemmingsreserves	30.417.800		30.000.000	
	- Resultaat na bestemming volgens programmarekening	2.664.800		-583.200	
	<u>Voorzieningen</u>		7.146.900		7.973.600
	- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.392.400		4.225.000	
	- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	0		0	
	- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	3.754.500		3.748.600	
	<u>Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>		42.335.400		33.955.800
	- Obligatieleningen	0		0	
	- Onderhandse leningen van:				
	- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0		0	
	- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	42.332.500		33.952.900	
	- Binnenlandse bedrijven	0		0	
	- Overige binnenlandse sectoren	0		0	
	- Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0		0	
	- Door derden belegde gelden				
	- Waarborgsommen	2.900		2.900	
	Totaal vaste passiva		117.440.200		104.548.200
4.	Vlottende passiva				
	<u>Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		16.857.800		19.146.100
	- Kasgeldleningen	8.000.000		8.000.000	
	- Bank- en Giroaldi	3.015.000		3.721.600	
	- Overige schulden	5.842.800		7.424.500	
	<u>Overlopende passiva</u>		6.768.800		10.194.500
	- Overlopende passiva	5.087.800		3.831.800	
	- Vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	1.681.000		6.362.700	
	Totaal vlottende passiva		23.626.600		29.340.600
	Totaal-generaal		141.066.800		133.888.800
	Gewaarborgde geldleningen		105.231.500		110.214.300
	Garantstellingen		13.373.500		14.890.600

3.2.2 Toelichting op de Balans per 31 december 2011

1 Methode van waarden en afschrijven

De afschrijvingsverordening is in de raad van 19 december 2005 vastgesteld. Het afschrijvingsbeleid voldoet aan het wettelijk kader, het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten 2004 (BBV).

2 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die na balansdatum bekend zijn geworden zijn in de jaarrekening verwerkt.

3 Vaste activa

Immateriële vaste activa

De afschrijvingstermijn voor immateriële vaste activa is 5 jaar.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

De investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden volgens het huidige afschrijvingsbeleid geactiveerd en afgeschreven in 20 jaar.

Financiële vaste activa

De financiële activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

4 Vlottende activa

Vorraden

De voorraden grond zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Hierop zijn twee voorzieningen voor verliesgevende complexen in mindering gebracht voor een totaal bedrag van € 1.900.000,--.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Daarbij zijn op de nominale waarde van de vorderingen de voorzieningen voor oninbare vorderingen in mindering gebracht. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen voorzieningen voor oninbaarheid inzake algemene vorderingen, vorderingen sociale zaken en vorderingen met betrekking tot belastingen, rioolrecht en afvalstoffenheffing. De omvang van deze voorzieningen is per balansdatum 31 december 2011 bepaald overeenkomstig de richtlijnen in artikel 11 van de Financiële verordening gemeente Ridderkerk.

Liquide middelen en overlopende activa

De liquide middelen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5 Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

6 Borg- en garantstellingen

De informatie over het totaal aan borg- en garantstellingen is afhankelijk van saldi-opgaven van banken en hypotheekinstellingen.

3.2.3 Staat van vaste activa

Cat.	Onschrifving	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven begin 2011	Vermeerderingen in 2011	Verminderingen in 2011	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven eind 2011	Totaal van afschrijvingen/aflossingen begin 2011	(Extra) afschrijving in 2011	(Extra) aflossing in 2011	Boekwaarde begin 2011	Boekwaarde eind 2011
21	Materieel economisch nut: Gronden en terreinen eigendom	10.075.600	80.400	92.900	10.063.100	2.621.400	176.000	0	7.454.300	7.265.700
23	Materieel economisch nut: Woningen	0	218.800	0	218.800	0	0	0	0	218.800
24	Materieel economisch nut: Bedrijfsgebouwen	67.697.300	2.222.100	303.400	69.615.900	17.477.100	1.571.100	0	50.220.200	50.567.700
	Materieel economisch nut: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.911.900	3.820.800	64.700	18.668.100	3.064.100	387.100	0	11.847.800	15.216.900
25										
26	Materieel economisch nut: vervoersmiddelen	890.000	76.100	0	966.100	160.800	99.400	0	729.200	706.000
27	Materieel economisch nut: Machines, apparaten en installaties	16.134.500	1.522.300	0	17.656.900	3.886.500	1.335.900	0	12.248.000	12.434.400
28	Materieel economisch nut: overig materieel	13.753.400	717.100	35.100	14.435.400	4.749.500	1.221.000	0	9.004.000	8.464.900
	Totaal: Materieële vaste activa economisch nut	123.462.700	8.657.600	496.100	131.624.300	31.959.400	4.790.500	0	91.503.500	94.874.400
35	Materieel maatschappelijk nut: Grond-, weg- en waterbouwkundige	5.323.500	1.338.500	284.700	6.377.300	2.260.900	421.900	0	3.062.600	3.694.600
	Materieel maatschappelijk nut: Machines, apparaten en installaties	286.900	4.200	0	291.100	42.200	38.800	0	244.800	210.100
37										
38	Materieel maatschappelijk nut: Overig materieel	299.000	184.700	12.000	471.700	70.200	16.800	0	228.800	384.700
	Totaal: Materieële vaste activa Maatschappelijk nut	5.909.400	1.527.400	296.700	7.140.100	2.373.300	477.500	0	3.536.200	4.289.400
41	Financieel: Kapitaalverstreking aan deelnemingen	3.217.000	0	0	3.217.000	502.700	0	0	2.714.300	2.714.300
47	Financieel: Overige langlopende leningen	2.301.200	250.300	32.300	2.519.200	149.800	0	0	2.151.500	2.369.400
49	Financieel: Bijdrage aan activa in eigendom van derden	68.100	0	0	68.100	51.100	600	0	17.000	16.400
	Totaal: Financiële vaste activa	5.586.300	250.300	32.300	5.804.300	703.600	600	0	4.882.800	5.100.100
22	Gronden en terreinen erfpacht	296.900	0	0	296.900	206.900	0	0	90.000	90.000
	Totaal: Gronden en terreinen erfpacht	296.900	0	0	296.900	206.900	0	0	90.000	90.000
	Totaal	135.255.300	10.435.300	825.100	144.865.600	35.243.200	5.268.600	0	100.012.500	104.353.900

3.2.4 Specificatie vlottende activa

1 Specificaties voorraden

De niet in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraden	Saldo 31-12-2011	Saldo 31-12-2010
Grond en hulpstoffen, gespecificeerd naar: - niet in exploitatie genomen bouwgronden - overige grond- en hulpstoffen	99.805	11.077.325
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie Gereed product en handelsgoederen Vooruitbetalingen	28.632.570	12.176.892
Totaal	28.732.375	23.254.217

Van de niet in exploitatie genomen bouwgronden kan het volgende overzicht worden gegeven:

Niet in exploitatie genomen bouwgronden	Boek- waarde 31-12-2010	Inves- teringen	Desinves- teringen/ voor- ziening	Naar gronden in exploitatie	Boek- waarde 31-12-2011	Boekwaarde 31-12-2011 per m2
Cornelisland zorgwoningen	10.990.333 27.352			10.990.333 27.352	0 0	
Gen.Smutsstraat Bedrijfsterr.Nieuw Reyerwaard	49.494	20.373			69.867	€ 0,65
Pilon Slikkerveer	2.562	320			2.882	€ 0,45
Transferium Slikkerveer	7.584	19.472			27.056	€ 56,90
Totaal	11.077.325	40.165	0	11.017.685	99.805	

Toelichting

De kosten van Nieuw Reijerwaard zullen in 2012 worden afgerekend met de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard. Het complex Transferium Slikkerveer zal in 2012 in exploitatie worden genomen. Bij het complex Pilon Slikkerveer gaat het om geringe aanloopkosten.

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2011 het volgende overzicht worden weergegeven:

Bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2010	Investerings	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2011	Voorz. complex met verlies	Balanswaarde 31-12-2011
Stadsvernieuwingsgebieden:							
Centrumplan	3.268.967	346.290	24.000		3.591.257	1.900.000	1.691.257
Van Riebeeckstraat	649.945	506.625	1.307.408		-150.838	0	-150.838
	3.918.912	852.915	1.331.408	0	3.440.419	1.900.000	1.540.419
In exploitatie genomen gronden:							
Veren Ambacht	-1.952.468	135.189	12.250	1.829.529	0		0
Het Zand	9.282.772	476.984	3.000		9.756.756		9.756.756
Nieuwbouw Piramide	241.962	26.075	0		268.037		268.037
Lagendijk	2.321.986	342.797	1.050.986		1.613.797		1.613.797
Cornelisland	10.990.333	2.880.379	7.335		13.863.377		13.863.377
Zorgw.Gen.Smutsstraat	27.353	38.258	0		65.611		65.611
	20.911.938	3.899.682	1.073.571	1.829.529	25.567.578	0	25.567.578
Grondexploitatie door derden:							
Dura's Slikkerveer	-55.172	5.639	0	49.533	0		0
Terrein Bakker Staal	60.170	105.942	128.945		37.167		37.167
Drie Rivieren	88.622	4.924	375.000		-281.454		-281.454
Scheepswerflocatie	175.214	17.521	352.500		-159.765		-159.765
Leklaan	-95.695	178.385	87.693	5.003	0		0
Gerrit Maritzstraat	-59.006	26.299	14.026		-46.733		-46.733
Oostendam	48.270	27.164	13.780		61.654		61.654
Slikkerveer Zuid-Oost	-82.729	163.724	85.712		-4.717		-4.717
Graaf van Hoornestraat	10.054	1.188	0		11.242		11.242
Riederborgh	0	6.856			6.856		6.856
Woningbouw Donckselaan	0	322			322		322
	89.728	537.964	1.057.656	54.536	-375.428	0	-375.428
Projecten ten laste van reserves:							
Div. kosten Centrumplan	0	4.340	4.340		0		0
Restpercelen	0	149.724	149.724		0		0
	0	154.064	154.064	0	0	0	0
Totaal	24.920.578	5.444.625	3.616.699	1.884.065	28.632.569	1.900.000	26.732.569
Nog te maken kosten -/- nog te verwachten opbrengsten							-32.215.169
Verwacht exploitatieresultaat (voordelig)							-5.482.600

2 Specificatie uitzettingen korter dan één jaar

Soort vordering	Saldo 31-12-2011	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2011	Gecorrigeerd saldo 31-12-2010
Vorderingen op openbare lichamen	5.039.100		5.039.100	5.198.700
Verstrekte kasgeldleningen	0		0	0
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0		0	0
Overige vorderingen	2.619.300	658.000	1.961.300	2.977.400
Overige uitzettingen	0		0	0
Totaal	7.658.400	658.000	7.000.400	8.176.100

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit nog te ontvangen compensabele BTW.
Voor wat betreft de overige vorderingen is het gecorrigeerde saldo per 31 december 2011 op de balans opgenomen.

3 Specificatie liquide middelen

Liquide middelen	Saldo 31-12-2011	Saldo 31-12-2010
Kas	10.800	19.400
Bank	0	0
Postbank	66.000	11.900
Totaal	76.800	31.300

4 Specificatie overlopende activa

Overlopende activa	Saldo 31-12-2011	Saldo 31-12-2010
Vooruitbetaalde bedragen	805.300	267.900
Nog te ontvangen bedragen	1.998.000	2.146.800
Totaal	2.803.300	2.414.700

5 Toelichting voorzieningen verlies grondexploitatie

5.1 Voorziening verlies Centrumplan

Doel (aard en reden) van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de rekening 2001.

De voorziening dient om het verlies dat wordt verwacht op de grondexploitatie van het Centrumplan te kunnen afdekken.

De voorziening valt onder de raadsprogramma 1 De burger als Partner. Op de balans wordt de voorziening op de post voorraad gronden rechtstreeks op de boekwaarde van het complex Centrumplan in mindering gebracht.

Verloop van de voorziening

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	1.705.800	194.200	0	1.900.000

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Het project heeft een jaar vertraging opgelopen. Vanwege de boekwaarde op dit complex leidt dit tot hogere financieringskosten. In 2011 bedroegen de financieringskosten € 124.200. Bovendien zijn er in 2011 ook nog beheers- en advieskosten gemaakt. Deze extra kosten werken ook door in volgende jaren in de vorm van extra financieringskosten. Op basis hiervan is de voorziening verhoogd met € 194.200 naar € 1.900.000.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Op basis van een globale doorrekening kan worden gesteld, dat het saldo van de voorziening thans goed is. In 2012 zal de grondexploitatie worden geactualiseerd. Dan zal blijken of de voorziening nog aangepast moet worden.

5.2 Voorziening verlies van Riebeekstraat

Doel (aard en reden) van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de rekening 2003.

De voorziening dient om een eventueel verlies op de grondexploitatie te kunnen afdekken.

De voorziening valt onder het raadsprogramma 1 De burger als Partner. Op de balans wordt de voorziening op de post voorraad gronden rechtstreeks op de boekwaarde van het complex Van Riebeekstraat in mindering gebracht.

Verloop van de voorziening

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	20.200	0	20.200	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De exploitatieopzet voor de Van Riebeekstraat is in maart 2011 door de gemeenteraad vastgesteld. Er wordt een positief exploitatieresultaat voorzien van € 531.700. Daarmee is de voorziening overbodig geworden.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Vanwege het te verwachten positieve exploitatieresultaat is het correct om de voorziening op te heffen.

3.2.5 Staat van reserves met toelichting, waaronder bestedingsoverzichten

3.2.5.1 Staat van reserves

Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2011	Mutaties 2011		Bestemmingsresultaat 2010		Boekwaarde 31-12-2011
			Toevoegingen / reservemutatie in exploitatie	Onttrekkingen in 2011	Toev. +	Onttr. -	
1	Bufferreserve	3.928.900		3.928.900			0
2	Vrije reserve	9.210.900	25.038.300	4.431.200		846.500	28.971.500
3	Reserve met renteclaim	14.741.500	916.900	15.658.400			0
	Subtotaal algemene reserves	27.881.300	25.955.200	24.018.500	0	846.500	28.971.500
4	Tarief egaliseringsreserve Rioolrecht	5.320.500	583.300				5.903.800
5	Reserve grondbedrijfprojecten	455.000	6.800	461.800			0
6	Dekkingsreserve 2004	6.167.400	363.200	1.026.900			5.503.700
7	KLR Res. kapitaallasten (herwaardering)	1.392.800	62.700	340.500			1.115.000
8	KLR uitbreiding begraafplaats Vredenhof	499.700	22.500	55.800			466.400
9	Reserve afkopsommen baatbelasting	91.600	5.700	11.100			86.200
10	Reserve dekking BTW oude kapitaallasten	802.700	34.500	302.100			535.100
11	KLR Bouw Voorn 10 - WAC Drievliet	247.300	11.100	22.400			236.000
12	KLR Grond Voorn 10 - WAC Drievliet	36.700	1.700	38.400			0
13	KLR Bouw Jasmijnstraat 4	15.800	700	16.500			0
14	KLR Bouw Anjerstraat 4	23.900	1.100	3.700			21.300
15	KLR Bouw Noordstraat 56	27.500	1.200	4.000			24.700
16	KLR Bouw Schiestraat 1/3	58.000	2.600	9.100			51.500
17	KLR Bouw Anjerstraat 6	54.800	2.500	5.900			51.400
18	KLR Grond terr.herdershondenvereniging	40.000	1.800	41.800			0
19	KLR Reserve Begraafplaats Vredenhof	190.600	8.600	15.600			183.600
20	KLR Reserve Rouwcentrum Grond	146.600	6.600	153.200			0
21	KLR Reserve Rouwcentrum bouw	245.200	11.000	26.400			229.800
22	Res strategische aankopen grondzaken	712.200	10.700	722.900			0
23	Reserve risico s bij grondexploitatie	1.000.000		1.000.000			0
24	KLR Reserve herbouw de Piramide	433.100	19.500	31.500			421.100
25	Res. intensivering bijzondere bijstand	23.500		23.500			0
26	Reserve beeldende kunst	83.900	2.400				86.300
27	KLR Reserve Ds. Kerstenschool - gebouw	582.600	26.200	40.400			568.400
28	KLR Res. Ds. Kerstenschool - installatie	77.200	3.500	22.200			58.500
29	KLR Reserve kunstgrasvelden Rijsoord	94.500	4.300	11.000			87.800
30	Reserve alg maatschappelijk werk	14.800	200				15.000
31	Reserve inkomensdeel WWB	409.100	2.000	411.100			0
32	KLR Reserve parkeergarage gemeentehuis	2.694.900	121.300	141.700			2.674.500
33	Res. Bodemonderz. + -sanering	127.300	8.600	97.800			38.100
34	Bestemmingsreserve afvalstoffenheffing	1.455.000		79.200			1.375.800
35	Reserve omgevingslawaa	64.000					64.000
36	Reserve eenmalige uitgaven WMO	521.600		219.600			302.000
37	Reserve eenmalige uitgaven mantelzorg	49.000		49.000			0
38	Reserve onderhoud buitenkant OBO	149.200	27.200	51.600			124.800
39	Reserve onderhoud en baggeren haven	168.800	15.100				183.900
40	Reserve onderhoud verhuurde gebouwen	320.500	4.800	121.500			203.800
41	Reserve onderhoud buitenkant BBO	237.100	78.000	135.300			179.800
42	Reserve onderhoud gymnastieklokalen	537.200	86.200				623.400
43	Reserve onderhoud verharding	6.021.600	510.300				6.531.900
44	Reserve onderhoud openbare verlichting	599.000	70.200	100.000			569.200
45	Reserve onderhoud watergangen	430.400	65.300				495.700
46	Reserve onderhoud sportaccommodaties	34.300	1.000				35.300
47	Res investeringen stedelijke vernieuwing	205.000	587.500	246.400			546.100
48	KLR Kap.res.jongeren centrum PC Hooftstr.	1.407.000	181.700	151.600			1.437.100
49	KLR Res. Fietsveiligheid Dillenburgpln	50.500	2.300	52.800			0
50	KLR Fietsrou Molenstg,Ben.rijweg,Jorist	57.500	2.600	5.500			54.600
51	KLR Res.Blok- en buurtspeelruimtes 2010	40.200	95.000				135.200
52	Reserve SLOK-projecten	38.200		5.100			33.100
53	KLR kap.jongeren cent. PC Hooftstr grond	487.300	21.900	509.200			0
54	Dekkingsreserve 2011	0	3.595.100				3.595.100
55	Reserve calamiteitenpot personeel	40.000					40.000
56	Reserve wethouderspensionen	0	1.240.200	123.600			1.116.600
57	KLR Res. uitbreiding aula Farelcollege	306.300	13.800	21.300			298.800
58	Reserve doorgeschoven prestaties	0	0	263.600	263.600		0
59	Reserve Ontwikkelingssamenwerking	31.100		14.500			16.600
	Subtotaal overige bestemmingsreserve	35.320.000	7.924.500	7.187.100	263.600	0	36.321.000
	Totaal reserves	63.201.300	33.879.700	31.205.600	263.600	846.500	65.292.500

3.2.5.2 Toelichting en bestedingsoverzicht reserves

Inleiding

Methode van waarden

Reserves zijn voor hun nominale waarde op de balans opgenomen.

Nota reserves en voorzieningen 2011

De raad heeft op 20 april de Nota reserves en voorzieningen 2011 vastgesteld. De gevolgen van deze nota zijn in de rekening 2011 verwerkt. In de bestedingsoverzichten van de afzonderlijke reserves is dit toelicht.

Bestedingsoverzichten

Bij het in 2004 vernieuwde beleid voor reserves is als voorwaarde gesteld dat van alle (relevante) reserves bestedingsplannen worden opgesteld.

In de onderstaande bestedingsoverzichten treft u van de reserves informatie aan over:

- het doel (aard en reden);
- de mutaties in het jaar 2011 en de doorlichting van de stand per 31 december 2011;

Anders dan in voorgaande jaren wordt er geen toelichting meer gegeven op de meerjarenraming van de besteding van reserves. De begroting is hiervoor het aangewezen instrument.

Doorlichting reserves

Het doel van het doorlichten van reserves is om tijdig zicht te krijgen op stille overschotten of stille tekorten. In een aantal gevallen ligt de omvang van een reserve en de wijze waarop deze wordt ingezet vast en zullen er geen ontwikkelingen zijn die dat nog beïnvloeden. In die gevallen kan er geen stil tekort of een stille reserve ontstaan en is een doorlichting niet aan de orde. Ook als een reserve het karakter heeft van een algemeen dekkingsmiddel voor onvoorziene toekomstige gebeurtenissen is het onmogelijk om een doorlichting op te stellen. Waar een doorlichting om genoemde redenen niet aan de orde is, is geen uitgebreide toelichting gegeven.

Kapitaallastenreserves

In het verleden zijn investeringen met een langdurig en algemeen nut ineens afgeschreven ten laste van de reserves. Om bij de productenbegroting het bestuur een beter inzicht in de lasten en baten van gemeentelijke activiteiten te geven is in 1992 besloten tot een heractiveringsoperatie. Omdat extra afschrijvingen het inzicht verstoren, zijn extra afschrijvingen teruggedraaid en zijn daartegenover heractiveringsreserves gevormd, tegenwoordige reserves kapitaallasten genoemd.

Ook wanneer van nieuwe investeringen is besloten om deze ten laste van de reserves te brengen wordt daartoe een afzonderlijke Kapitaallastenreserve gevormd.

De toevoegingen en onttrekkingen aan een kapitaallastenreserve volgen de rente en afschrijving van het actief waarvoor de reserve is ingesteld.

Relatie balans met raadsprogramma's

Vanaf 2006 volgt de toelichting op de reserves de verplichte indeling van de reserves op de balans. Binnen de categorieën van de balans zijn de reserves vervolgens gerangschikt naar de raadsprogramma's. Daardoor is er aansluiting met de geconsolideerde mutaties van de reserves op de Raadsprogramma's.

ALGEMENE RESERVES

1 Bufferreserve

Doel (aard en reden) van de reserve

Deze reserve is ingesteld bij de Nota reserves 2004 onderdeel vrije reserves van februari 2004. De bufferreserve dient om onvoorziene tegenvallers op te vangen waarvoor geen (directe) dekking beschikbaar is. De reserve maakt deel uit van de weerstandscapaciteit van de paragraaf weerstandsvermogen.

De reserve valt onder hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	3.928.900		3.928.900	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

In het dekkingsplan van de begroting 2011 is een aanwending van de bufferreserve geraamd van € 400.000. Het restantsaldo van € 3.528.900 is gestort in de vrije reserve, conform de Nota reserves 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Met het vaststellen van de Nota reserves 2011 heeft de gemeenteraad de afzonderlijke Bufferreserve opgeheven.

2 Vrije reserve

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de Nota reserves 2004 onderdeel vrije reserves van februari 2004. De reserve dient om vrijgekomen middelen en baten zonder bestemming in een integrale afweging als dekkingsmiddel te kunnen inzetten. Vanaf de begroting 2007 is een groot deel van de vrije reserve geormerkt als strategisch investeringsbudget. De vrije reserve wordt voor dit onderdeel ingezet als dekkingsmiddel voor eventuele begrotingstekorten t/m 2011 en voor bijzondere projecten. In het laatste geval wordt bij realisering van zo'n project het desbetreffende bedrag uit de vrije reserve genomen en in een kapitaallastenreserve ondergebracht. De vrije reserve maakt deel uit van hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	8.364.500	25.038.300	4.431.200	28.971.600

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging van € 25.038.300 aan de vrije reserve bestaat voor € 422.100 uit bespaarde rente, voor € 3.163.200 uit de afwikkeling verstedelijkingsafspraken, voor € 1.200 toeslag fonds stadsuitbreiding bij grondverkopen en voor € 21.451.800 uit het opheffen van verschillende reserves zoals vastgesteld in de nota reserves en voorzieningen 2011 te weten:

Omschrijving	Toevoeging
Deel grond reserve herwaardering diverse activa	185.900
Opheffen reserve grond jongerencentrum	487.300
Opheffen reserve grond rouwcentrum	146.600
Opheffen reserve Jasmijnstraat 4	14.300
Opheffen reserve met renteclaim	14.741.500
Opheffen reserve terrein herdershondenvereniging	40.000
Opheffen reserve Voorn 10 WijkActiviteitenCentrum Drievliet	36.700
Opheffen reserve strategische aankopen grondexploitatie	722.900
Opheffen reserve risico grondexploitatie	1.000.000
Opheffen reserve fietsveiligheid Dillenburgplein	47.900
Opheffen reserve grondbedrijfprojecten	450.800
Opheffen reserve mantelzorg	49.000
Opheffen bufferreserve	3.528.900
	<u>21.451.800</u>

De onttrekking van € 4.431.200 bestaat uit de aanwending van de vrije reserve volgens onderstaande specificatie:

Omschrijving	Aanwending
<i>Dekkingsplan begroting 2011</i>	
Dekkingsrekening 2011	3.595.100
	<u>3.595.100</u>
<i>Dekking van investeringen en projecten 2011</i>	
Dekking kapitaallasten Torenmolen, vissteiger	47.700
Dekking kapitaallasten bushaltes	84.800
Blokspeelruimten	69.200
Buurtspeelruimten	25.800
Reserve jongerencentrum	118.400
Dekking rijdelijke huisvesting de Reyer 2011	55.000
Bodembeleid 2011	17.600
Bruidschat 3Primair t-m 2011	83.100
Regeling subsidie zonnecollectoren	27.000
Uitkering uit storting van 1 miljoen vanuit grondbedrijf 2005	91.900
	<u>620.500</u>
<i>Dekking diverse exploitatielasten 2011</i>	
Waterpassing	10.100
Aanpassen bushaltes voor mensen met een beperking	42.100
Fietsenstalling centrum en OV haltes	1.500
Fietspad PC Hooftstraat/Vondellaan	18.200
Invoering en verbetering Integr.beheerssysteem WION	70.400
Tijd.VOP's grijze wegen + verbeteren veiligheid Vlietlaan	9.700
Verbeterem schoolroute en vergroten veiligheid schoolomgeving	5.700
Verkeersmaatregelen Tarwestraat-Boekweitstraat	1.100
Verkeersmaatregelen Tarwestraat-Damweg	44.000
Vervangen kastanjabomen	12.800
	<u>215.600</u>

3 Reserve met renteclaim

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de Nota reserves 2004 onderdeel vrije reserves van februari 2004. De reserve dient om rente als algemeen dekkingsmiddel ten gunste van de exploitatie uit te keren. Incidenteel wordt de reserve ook ingezet voor de afschrijving ineens van investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut indien de middelen in de vrije reserve tekort schieten. De reserve maakt deel uit van hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	14.741.600	916.900	15.658.500	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging van €916.900 betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. Deze bespaarde rente is in 2011 ook onttrokken ten gunste van de exploitatie. Het restantsaldo van €14.741.600 is gestort in de vrije reserve, conform de Nota reserves 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Met het vaststellen van de Nota reserves 2011 heeft de gemeenteraad de afzonderlijke Reserve met renteclaim opgeheven.

OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

4 Tariefegalisatiereserve rioolheffing

Doel (aard en reden) van de reserve

Gedurende een periode van 50 jaar is er een gestage toename van kapitaallasten wegens vervangingsinvesteringen riolering. Om te voorkomen dat er daardoor jaarlijkse reële verhogingen van het rioolrecht nodig zijn is bij het vaststellen van het GRP-4 door de raad besloten een tariefegalisatiereserve rioolheffing in te stellen. Deze reserve is berekend over de periode 2006-2027 (20 jaar). De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	5.320.500	583.300		5.903.800

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

In de begroting na wijziging is de geraamde toevoeging €776.000. De werkelijke toevoeging is €192.700 lager.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Elk jaar bij de begroting wordt opnieuw de doorrekening van de lasten en baten gemaakt. Aan de hand daarvan worden de stortingen in – c.q. onttrekkingen aan deze reserve bepaald.

5 Reserve grondbedrijfprojecten

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is in 2004 ingesteld naar aanleiding van het opheffen van de reserve winst op grondverkoop grondbedrijf.

De reserve dient om projecten te kunnen realiseren waarvan is besloten dat de kosten (deels) ten laste van het grondbedrijf komen, veelal omdat ze anders financieel niet uitvoerbaar zijn. De reserve wordt naast de jaarlijkse rentebijdrage gevoed met positieve exploitatiesaldi van grondbedrijfcomplexen (winstnemingen).

De reserve valt onder raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	455.000	6.800	461.800	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging van € 6.800 betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. In 2011 zijn de saldi van de complexen 'Restpercelen' en 'Diverse kosten centrumplan' ten laste van deze reserve gebracht (€ 11.100). Het restantsaldo van € 450.700 is gestort in de vrije reserve, conform de Nota reserves 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Met het vaststellen van de Nota reserves 2011 heeft de gemeenteraad deze reserve per 31 december 2011 opgeheven.

6 Dekkingsreserve 2004

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de Nota reserves 2004 onderdeel vrije reserves van februari 2004 en gevormd uit een gedeelte van de vrije reserve, de dekkingsreserve algemene dienst en de algemene dekkingsreserve 2002.

De reserve dient als algemeen dekkingsmiddel door de uitkering van bespaarde rente en een gedeeltelijke annuïteit ten gunste van de exploitatie.

De reserve maakt deel uit van hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	6.167.400	363.200	1.026.900	5.503.700

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de annuïtaire aanwending van de reserve ten gunste van de exploitatie. Het verloop van de reserve ligt vast in het meerjarenperspectief.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Omdat het verloop van de reserve in de meerjarenbegroting is vastgelegd is een doorlichting niet aan de orde.

7 Reserve kapitaallasten diverse activa

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de inwerkingtreding in 1990 van de Gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften waarbij voor vaste activa die uit reserves worden gedekt de brutomethode is ingevoerd. Dit houdt in dat extra afschrijvingen ten laste van reserves niet op de boekwaarde van vaste activa in mindering wordt gebracht maar jaarlijks als een bate ten gunste van de exploitatie worden uitgekeerd.

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	1.392.800	62.700	340.500	1.115.000

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. In de Nota reserves 2011 is opgenomen dat er geen kapitaallastenreserves meer worden aangehouden voor geactiveerde gronden. Het saldo wordt aan de Vrije reserve toegevoegd. In verband daarmee is een bedrag van € 185.900 ineens aangewend van geactiveerde gronden van gymnastieklokalen en twee scholencomplexen. De overige onttrekking betreft de kapitaallasten van activa voor gymnastieklokalen, scholencomplexen en sportaccommodaties, te weten € 62.700 renten en € 91.900 afschrijving.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Het saldo van deze reserve wordt jaarlijks afgestemd op het verloop van de boekwaardes van de desbetreffende activa. Een doorlichting is daarom niet nodig.

8 Reserve Kapitaallasten uitbreiding begraafplaats Vredenhof.

Doel (aard en reden) van de reserve

Bij de nota exploitatiebegraafplaatsen die de raad in januari 2005 heeft vastgesteld is de bestemming van de reserve gewijzigd. De reserve wordt nog ingezet om de kapitaallasten van uitbreiding van de begraafplaats Vredenhof en de algemene infrastructuur te dekken, maar wordt niet langer gevoed uit koopsommen eigen graven. De naam van de reserve was Reserve uitgifte eigen graven, maar in de Nota reserves 2011 is besloten de naam te wijzigen.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	499.700	22.500	55.800	466.400

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011 en de onttrekking de kapitaallasten van de algemene infrastructuur van de uitbreiding van de begraafplaats.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Omdat de reserve het verloop volgt van de boekwaarde van de uitbreiding van de begraafplaats Vredenhof is een doorlichting niet nodig.

9 Reserve afkoopsommen baatbelasting

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij het kohier baatbelasting 1998. De reserve dient om de afkoopsommen die zijn betaald voor de baatbelasting "Donckse Huizen" in 25 jaar aan te wenden.

De reserve valt onder hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	91.600	5.700	11.100	86.200

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente en de onttrekking de aanwending van de reserve ten gunste van de exploitatie. De inzet van de reserve ligt vast in het meerjarenperspectief.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Conform de nota reserves en voorzieningen 2011 loopt deze reserve versneld af gedurende de jaren 2012-2015. Een doorlichting is daarom niet aan de orde.

10 Reserve dekking BTW oude kapitaallasten

Doel (aard en reden) van de reserve

Vanwege de invoering van het BTW-compensatiefonds wordt de BTW in de kapitaallasten van investeringen tot en met 2002 niet meer gedekt omdat de BTW uit de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gehaald. Omdat de uitname pas vanaf 2004 plaats vindt, is het voordeel wat hierdoor in 2003 ontstond in een reserve gestort.

De reserve dient ter dekking van kapitaallasten van investeringen tot en met 2002 waarvan de BTW-component niet meer via de Algemene Uitkering wordt gecompenseerd. De reserve wordt in 10 jaar aangewend en loopt af in 2013.

De reserve maakt deel uit van hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	802.700	34.500	302.100	535.100

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor dekking van kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Het verloop van de reserve is bepaald bij de vorming ervan en is vastgelegd in de meerjarenbegroting. Een doorlichting is daarom niet nodig.

11 Reserve kapitaallasten bouw Voorn 10 - WAC Drievliet

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	247.300	11.100	22.400	236.000

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de bouw van het Wijkactiviteitencentrum Drievliet. Een doorlichting is daarom niet nodig.

12 Reserve kapitaallasten grond Voorn 10 - WAC Drievliet

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	36.700	1.700	38.400	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. In de Nota reserves 2011 is opgenomen dat er geen kapitaallastenreserves meer worden aangehouden voor geactiveerde gronden. Het saldo wordt aan de Vrije reserve toegevoegd. In verband daarmee is een bedrag van €36.700 ineens aangewend. De overige onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van kapitaallasten van de grond in 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Bij het vaststellen van de Nota reserves 2011 heeft de gemeenteraad besloten de reserve op te heffen.

13 Reserve kapitaallasten bouw Jasmijnstraat 4

Doel (aard en reden) van de reserve

In het verleden zijn investeringen met een langdurig en algemeen nut ineens afgeschreven ten laste van de reserves. Om bij de productenbegroting het bestuur een beter inzicht in de lasten en baten van gemeentelijke activiteiten te geven is in 1992 besloten tot een heractiveringsoperatie. Omdat extra afschrijvingen het inzicht verstoren, zijn extra afschrijvingen teruggedraaid en zijn daartegenover heractiveringsreserves gevormd.

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	15.800	700	16.500	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. In de Nota reserves 2011 is opgenomen dat er geen kapitaallastenreserves meer worden aangehouden voor activa met een geringe boekwaarde. Het saldo wordt aan de Vrije reserve toegevoegd. In verband daarmee is een bedrag van € 14.300 ineens aangewend. De overige onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van kapitaallasten van de bouw van Jasmijnstraat 4 in 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Bij het vaststellen van de Nota reserves 2011 heeft de gemeenteraad besloten de reserve op te heffen.

14 Reserve kapitaallasten bouw Anjerstraat 4

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	23.900	1.100	3.700	21.300

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de bouw van Anjerstraat 4. Een doorlichting is daarom niet nodig.

15 Reserve kapitaallasten bouw Noordstraat 56

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	27.600	1.200	28.800	0

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending ineens van de reserve in verband met de verkoop van het pand Noordstraat 56.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De reserve kan worden opgeheven.

16 Reserve kapitaallasten bouw Schiestraat 1/3

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	58.000	2.600	9.100	51.500

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de bouw van Schiestraat 1/3. Een doorlichting is daarom niet nodig.

17 Reserve kapitaallasten bouw Anjerstraat 6

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	54.800	2.500	5.900	51.400

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de bouw van Anjerstraat 6. Een doorlichting is daarom niet nodig.

18 Reserve kapitaallasten grond terrein herdershondenvereniging

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 1 De burger als Partner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	40.000	1.800	41.800	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. In de Nota reserves 2011 is opgenomen dat er geen kapitaallastenreserves meer worden aangehouden voor geactiveerde gronden. Het saldo wordt aan de Vrije reserve toegevoegd. In verband daarmee is een bedrag van € 40.000 ineens aangewend. De overige onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van kapitaallasten van de grond in 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Bij het vaststellen van de Nota reserves 2011 heeft de gemeenteraad besloten de reserve op te heffen.

19 Reserve kapitaallasten begraafplaats Vredehof

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	190.600	8.600	15.600	183.600

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de begraafplaats Vredehof. Een doorlichting is daarom niet nodig.

20 Reserve kapitaallasten grond rouwcentrum

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 3 De burger als Klant.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	146.600	6.600	153.200	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. In de Nota reserves 2011 is opgenomen dat er geen kapitaallastenreserves meer worden aangehouden voor geactiveerde gronden. Het saldo wordt aan de Vrije reserve toegevoegd. In verband daarmee is een bedrag van € 146.600 ineens aangewend. De overige onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van kapitaallasten van de grond in 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Bij het vaststellen van de Nota reserves 2011 heeft de gemeenteraad besloten de reserve op te heffen.

21 Reserve kapitaallasten bouw rouwcentrum

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de heractivering van vervroegde afschrijvingen te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 3 De burger als Klant.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	245.200	11.000	26.300	229.900

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de bouw van het Rouwcentrum. Een doorlichting is daarom niet nodig.

22 Reserve strategische aankopen grondzaken

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is in 2004 ingesteld naar aanleiding van het opheffen van de reserve winst op grondverkoop grondbedrijf.

De reserve dient om aankopen te kunnen doen die in het kader van de ruimtelijke ordening van strategisch belang zijn en waarvoor nog geen grondexploitatieplan beschikbaar is.

De reserve valt onder raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	712.300	10.600	722.900	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging van € 10.600 betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. Het saldo van deze reserve van € 722.900 is gestort in de vrije reserve, conform de Nota reserves 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Met het vaststellen van de Nota reserves 2011 heeft de gemeenteraad deze reserve per 31 december 2011 opgeheven.

23 Reserve risico's bij grondexploitatie

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld in 2004 naar aanleiding van het opheffen van de Reserve winst op grondverkoop van het Grondbedrijf.

De reserve dient om onverwachte tegenvallers (bijvoorbeeld tegenvallende grondverkoop, zeer hoge kostenstijgingen of onverwachte kosten van bodemsaneringen) op grondexploitaties te kunnen opvangen.

De reserve valt onder raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	1.000.000	0	1.000.000	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Conform de Nota reserves 2011 is het saldo van deze reserve van € 1.000.000 in de vrije reserve gestort.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Met het vaststellen van de Nota reserves 2011 heeft de gemeenteraad deze reserve per 31 december 2011 opgeheven.

24 Reserve kapitaallasten herbouw de Piramide

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de herbouw van de door brand verloren gegane school de Piramide en is gevormd uit de schade-uitkering van de brandverzekering.

De reserve dient om via de brutomethode de kapitaallasten van de herbouw van de Piramide gedeeltelijk te dekken.

De reserve maakt deel uit van programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	433.100	19.500	31.500	421.100

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de herbouw van De Piramide. Een doorlichting is daarom niet nodig.

25 Reserve intensivering bijzondere bijstand

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ontstaan uit een eenmalige extra uitkering van het ministerie. Het doel van deze reserve is hier incidentele uitgaven in het kader van de bijstandsverlening te doen die niet ten laste van enige andere raming kan worden gebracht.

Deze reserve maakt onderdeel uit van programma 5 De burger als Belastingbetaler en Onderdaan.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	23.600	0	23.600	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Conform de kadernota 2011 is deze reserve opgeheven per 31 december 2011.

26 Reserve beeldende kunst

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient voor dekking van de kosten van kunstopdrachten c.q. kunst aankopen. De jaarlijkse dotatie is bedoeld om eens per 3 of 4 jaren een kunstwerk in de buitenruimte te kunnen realiseren. De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	83.900	2.400	0	86.300

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging heeft betrekking op rente-inkomsten plus een schade-uitkering minus de eerste betaling van restauratiekosten. Begin 2012 wordt restauratie afgerond en wordt de tweede en laatste betaling gedaan.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Niet van toepassing.

27 Reserve kapitaallasten nieuwbouw Ds. Kerstenschool gebouw

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de rekening 2003 en betreft het brutoeren van de bijdrage in de stichtingskosten van de verplaatste Ds. Kerstenschool. De reserve dient om (gedeeltelijk) de kapitaallasten van de nieuwbouw van de Ds. Kerstenschool te dekken.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	582.600	26.200	40.400	568.400

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten gebouw van de nieuwbouw van de Ds Kerstenschool. Een doorlichting is daarom niet nodig.

28 Reserve kapitaallasten nieuwbouw Ds. Kerstenschool installaties

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de rekening 2003 en betreft het brutoeren van de bijdrage in de stichtingskosten van de verplaatste Ds. Kerstenschool.

De reserve dient om (gedeeltelijk) de kapitaallasten van de nieuwbouw van de Ds. Kerstenschool te dekken.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	77.200	3.500	22.200	58.500

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten installaties van de nieuwbouw van de Ds Kerstenschool. Een doorlichting is daarom niet nodig.

29 Reserve kapitaallasten kunstgrasveld Rijsoord

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de gemeenterekoning 2003.

De reserve dient om een gedeelte te dekken van de investering in de aanleg van kunstgrasvelden op sportpark Rijsoord.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	94.500	4.300	11.000	87.800

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de aanleg van een kunstgrasveld op sportpark Rijsord. Een doorlichting is daarom niet nodig.

30 Reserve algemeen maatschappelijk werk

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is bedoeld om de opzet en het begin van het Steunpunt Huiselijk Geweld te bekostigen. De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	14.800	200	0	15.000

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Geen bijzonderheden

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Geen bijzonderheden. Kan in 2012 nader bepaald worden als er n.a.v. verbeteren zorgstructuren keuzes gemaakt worden.

31 Reserve inkomensdeel WWB

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de begroting 2006-2009 in verband met overschotten op het inkomensdeel WWB. De middelen zijn bestemd voor extra gesubsidieerde banen en categoriale bijstand. Bij de rekening 2009 is het doel van deze reserve uitgebreid met de opvang van de gevolgen van de kredietcrisis waaronder extra uitgaven voor uitkeringen en tijdelijke uitbreiding personele capaciteit. De reserve valt onder het programma 5 De burger als Belastingbetaler en Onderdaan.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	409.100	2.000	411.100	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente.

De onttrekking betreft het negatieve saldo op het inkomensdeel (€ 1.478.900).

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De reserve kan worden opgeheven het saldo is nul.

32 Reserve kapitaallasten parkeergarage

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de rekening 2005.

De reserve dient om de onrendabele top van de bouw van de parkeergarage te dekken, zodat voor het restant van de exploitatielasten een kostendekkend parkeertarief gerealiseerd kan worden.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	2.694.900	121.300	141.700	2.674.500

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de bouw van de parkeergarage onder het gemeentehuis. Een doorlichting is daarom niet nodig.

33 Reserve bodemonderzoeken en –saneringen

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de rekening 2005 uit het resultaat na bestemming.

De reserve dient om het gemeentelijke aandeel in de wettelijk verplichte bijdragen in de uitvoering van bodemonderzoeken en -saneringen te dekken. Deze kosten zijn afhankelijk van de kosten van uit te voeren bodemonderzoeken en –saneringen die nogal kunnen variëren en daardoor niet goed voorspelbaar zijn.

De reserve maakt deel uit van / valt onder het raadsprogramma 4 Burger als (Wijk)Bewoner

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	127.300	8.600	97.800	38.100

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Vanuit de reserve zijn in 2011 vier saneringen gedekt met alle bijkomende onderzoeken en kosten. Het betreft een sanering van een verontreiniging met minerale olie aan de Rijksweg (op de parkeerplaats tegenover 't Zwaantje). Een sanering van een verontreiniging met PAK in de oever van de singel langs de Zwaluw. Een deel van de sanering met asbest en PAK aan de Havenkade. En een sanering van een asbestverontreiniging op een voormalig stukje volkstuin langs de Ringdijk, ter hoogte van de Industrieweg. Daarnaast zijn de kosten gedekt voor onderzoek bij de voormalige chemische wasserij aan de Amaliastraat.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de reserve is juist.

34 Bestemmingsreserve afvalstoffenheffing

Doel (aard en reden) van deze reserve

De reserve dient om voor- en nadelen op de inzameling van huishoudelijk afval via de afvalstoffenheffing te egaliseren, zodat op rekeningbasis volledige kostendekking wordt bereikt.

De reserve valt onder programma 5 De burger als Belastingbetaler en Onderdaan.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	1.454.900		79.200	1.375.700

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

In de begroting na wijziging is een aanwending van de reserve geraamd van € 315.200. Ten opzichte van de begroting is er een overschot van € 236.000 ontstaan met name verklaard door lagere verwerkingskosten en hogere opbrengsten oud papier. Hierdoor hoeft slechts € 79.200,-- aan de reserve te worden onttrokken.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Het saldo van de reserve per 31 december 2011 is juist.

35 Reserve omgevingslawaai

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve heeft als doel de kosten te dekken van het opstellen van gemeentelijke geluidkaarten en op deze kaarten gebaseerde geluidactieplannen. De geluidkaarten en geluidactieplannen zijn instrumenten om de geluidbelasting door wegverkeer, industrielawaai en spoorlawaai in de gemeente te beheersen en waar mogelijk terug te dringen.

De reserve valt onder programma 5 Wonen en leefomgeving.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	64.000			64.000

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Het betreft een restbudget wat is overgebleven na het opstellen van de geluidbelastingkaarten 2007 en het geluidactieplan 2008. Het budget wordt ingezet voor het vernieuwen van de geluidbelastingkaarten (2012) en het geluidactieplan (2013).

Het uitvoeren van de acties uit het huidige Actieplan Geluid hebben zich vooral gericht op communicatie richting hogere overheden en Kamerleden en advisering bij nieuwbouwprojecten. Hierdoor was het niet nodig budget te onttrekken aan de reserve.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de reserve is juist.

36 Reserve eenmalige uitgaven WMO

Doel (aard en reden) van de reserve

Deze bestemmingsreserve is ingesteld om uitgaven aan de WMO te kunnen dekken. Deze afspraak is in de raad gemaakt en naar aanleiding van 2007 is besloten om het overschot op WMO in de bestemmingsreserve te storten. Omdat de verwachting is dat dit overschot niet structureel zal zijn, is deze reserve alleen bedoeld voor incidentele projecten.

De reserve valt onder programma 3 De burger als Klant.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	521.600	0	219.600	302.000

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

In 2011 is conform de afspraken geld onttrokken als bijdrage aan het geschikt maken voor gehandicapten van het pad naar het pannenkoekenhuis. Daarnaast is geld beschikbaar gesteld voor een aantal dure woningaanpassingen. Tenslotte is er geld ingezet voor het opschonen van het vraagvolgsysteem.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Geen bijzonderheden

37 Reserve eenmalige uitgaven mantelzorg

Doel (aard en reden) van de reserve

In 2007 was incidenteel een bedrag opgenomen van € 100.000 in de algemene uitkering gemeentefonds ten behoeve van de mantelzorg. Dit bedrag is in een bestemmingsreserve gestort om eenmalige projecten en pilots, die passen binnen het convenant van de VNG en Mezzo (Landelijke Vereniging voor mantelzorgers en vrijwilligerszorg te dekken. De reserve valt onder programma 3 De burger als Klant.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	49.000	0	49.000	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Bij de Nota reserves 2011 is besloten deze reserve op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene reserve.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Zie hiervoor.

38 Reserve onderhoud buitenkant openbaar basisonderwijs

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve was in 1992 ingesteld als voorziening, teneinde pieken in de jaarlijkse uitgaven zoveel mogelijk te voorkomen. Deze voorziening is in 2007 vrijgevallen t.g.v. de exploitatie en als reserve ingesteld. Vanuit deze reserve worden de kosten van o.a. vervanging van dakbedekking gedekt. De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	149.200	27.200	51.600	124.800

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging is overeenkomstig de begroting. De onttrekkingen hebben betrekking op onderhoudsvoorzieningen waarvoor goedkeuring is verleend.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de reserve is juist.

39 Reserve onderhoud en baggeren haven

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve was tot 2007 als een voorziening ingesteld. Deze voorziening is in 2007 vrijgevallen t.g.v. de exploitatie. De reserve dient om periodiek de haven te kunnen baggeren

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	168.800	15.100	0	183.900

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de storting in de reserve voor toekomstige baggerwerkzaamheden.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de reserve is juist.

40 Reserve onderhoud verhuurde gebouwen

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve was tot 2007 als een voorziening ingesteld, deze is in 2007 vrijgevallen t.g.v. de exploitatie. De reserve dient om grote verschillen in jaarlijkse uitgaven op te vangen.

De reserve valt onder het programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	320.500	45.800	162.500	203.800

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft enerzijds rentebijdrage en anderzijds de dotatie aan de reserve conform de raming. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de in 2011 geboekte kosten van groot onderhoud. Ook is bij de 2e monitor 2011 bepaald dat in verband met verkoop van diverse gebouwen éénmalig € 106.800 aan de reserve kan worden onttrokken. Dit is verwerkt.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

In de loop van 2012 wordt het beheerplan verhuurde gebouwen afgerond. Dan kan worden bepaald in hoeverre de reserve toereikend is, of dat de reserve een overschot of een tekort laat zien.

41 Reserve onderhoud buitenkant bijzonder basisonderwijs

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve was in 1992 ingesteld als voorziening, deze in 2007 is vrijgevallen t.g.v. de exploitatie. De reserve dient om pieken in de jaarlijkse uitgaven van o.a. buitenschilderwerken en vervanging van dakbedekking te egaliseren.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	237.100	78.000	135.300	179.800

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging is overeenkomstig de begroting. De onttrekkingen hebben betrekking op onderhoudsvoorzieningen waarvoor goedkeuring is verleend

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de reserve is juist.

42 Reserve onderhoud gymnastieklokalen

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve was tot 2007 als een voorziening ingesteld, deze is in 2007 vrijgevallen t.g.v. de exploitatie. Deze reserve is bedoeld om de uitgaven in het kader van groot onderhoud aan de gymnastieklokalen te kunnen opvangen, inclusief eventuele pieken en dalen.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	537.300	86.200	0	623.500

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging is overeenkomstig de begroting. Er hebben geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de reserve is juist.

43 Reserve onderhoud verharding

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve was tot 2007 als een voorziening ingesteld, deze is in 2007 vrijgevallen t.g.v. de exploitatie. De reserve is ingesteld binnen het product Wegen, Straten en Pleinen ter egalisatie van de grilligheid van de uitgaven op het gebied van onderhoud en/of vervanging van elementen- en asfaltverhardingen.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	6.021.600	1.991.300	1.481.000	6.531.900

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de dotatie conform de raming. De onttrekking is de aanwending van de reserve voor groot onderhoud aan - en rehabilitaties van verhardingen in 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de reserve is juist.

44 Reserve onderhoud openbare verlichting

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve was tot 2007 als een voorziening ingesteld, deze is in 2007 vrijgevallen t.g.v. de exploitatie. De reserve is ingesteld binnen het product openbare verlichting ter egalisatie van de grilligheid van de uitgaven op het gebied van vervanging van masten, armaturen en lampen.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	599.000	117.000	146.700	569.300

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de dotatie conform de raming. De onttrekking is de aanwending van de reserve voor groot onderhoud aan de openbare verlichting in 2011. Ook is bij de 2e monitor 2011, voortkomend uit de bezuinigingsvoorstellen voor de begroting 2012, bepaald dat in 2011 éénmalig € 100.000 aan de reserve kan worden onttrokken. Dit is verwerkt.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de reserve is juist.

45 Reserve onderhoud watergangen

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve was in 2007 als een voorziening ingesteld. De voorziening was in 1971 ontstaan. Het doel is reservering van niet uitgegeven bedragen in zake het herstellen en vernieuwen van beschoeiing en uitbaggeren singels.

De reserve voorziet in 3 onderdelen:

- a. Uitbaggeren van sloten en singels;
- b. Schoonmaken van sloten en singels;
- c. Herstel van beschoeiingen langs sloten en singels

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	430.300	200.300	134.900	495.700

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de dotatie conform de raming. De onttrekking is de aanwending van de reserve voor groot onderhoud aan de watergangen in 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de reserve is juist.

46 Reserve onderhoud sportaccommodaties

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve was in 2007 als een voorziening ingesteld, deze is bij de rekening 2007 vrijgevallen t.g.v. de exploitatie. Doel van deze reserve is de egalisering van de fluctuaties in het groot onderhoud aan de constructieve delen van de sporthallen en het zwembad.

De reserve valt onder het programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	34.300	1.000	0	35.300

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging is overeenkomstig de begroting. Er hebben geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de reserve is juist.

47 Reserve investeringen stedelijke vernieuwing

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is gevormd omdat er in het verleden ten onrechte inflatiecorrectie toegevoegd is aan de voorziening ISV. Aangezien deze middelen wel nodig (kunnen) zijn voor dekking van nog te halen ISV-prestaties zijn deze in een reserve gestort.

De reserve valt onder raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	205.000	587.550	246.425	546.125

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Een aantal oud ISV prestaties, die voor 1 januari 2010 hadden moeten worden gerealiseerd, is niet gehaald. Door de Stadsregio is uitstel gegeven tot 1 januari 2015 om de prestaties alsnog te halen.

Er is en wordt hiermee geld gereserveerd voor de nog te halen prestaties:

- Driehoek het Zand € 200.000
- bijdrage Landinrichting Donckse Velden € 15.000
- bijdrage onderzoek bodemsanering HAK-terrein € 40.000
- Transferium (onderzoek + PM) € 220.000
- herinrichting openbaar gebied rond Riedertoren € 65.000

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De eindafrekening ISV 1 en 2 heeft nog niet plaatsgevonden. Er moet nog een aantal prestaties worden gehaald. Worden die niet gehaald dan dreigt alsnog een terugbetaling van een deel van het in 2005 toegekende ISV budget.

48 Kapitaallastenreserve jongerencentrum PC Hoofdstraat bouw

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de investeringen in het jongerencentrum PC Hoofdstraat te dekken.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	1.407.000	181.700	151.500	1.437.200

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente van € 63.300 over het saldo per 1 januari 2011 en een aanvullende storting uit de Vrije reserve van € 118.400 wegens bouwkosten in 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de bouw van het Jongerencentrum PC Hoofdstraat. Een doorlichting is daarom niet nodig.

49 Kapitaallastenreserve Fietsveiligheid Dillenburgerplein

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de investeringen in het project Fietsveiligheid Dillenburgerplein te dekken.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	50.500	2.300	52.800	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. In de Nota reserves 2011 is opgenomen dat er geen kapitaallastenreserves meer worden aangehouden voor investeringen met een geringe boekwaarde. Het saldo wordt aan de Vrije reserve toegevoegd. In verband daarmee is een bedrag van € 47.900 ineens aangewend. De overige onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van kapitaallasten van de grond in 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Bij het vaststellen van de Nota reserves 2011 heeft de gemeenteraad besloten de reserve op te heffen.

50 Kapitaallastenreserve Fietsroute Molensteeg – Beneden Rijweg – St. Jorisstraat

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de investeringen in het project Fietsroute Molensteeg-Beneden Rijweg - Jorisstraat te dekken.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)Bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	57.500	2.600	5.500	54.600

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de aanleg van de fietsroute. Een doorlichting is daarom niet nodig.

51 Kapitaallastenreserve Blok- en buurtspeelruimtes 2010

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de investeringen in drie buurtspeelruimtes en een zeven blokspeelruimtes te dekken.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	40.200	95.000	0	135.200

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de storting uit de Vrije reserve van de investeringen in 2011 in Blok- en buurtspeelruimtes.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de aanleg van de fietsroute. Een doorlichting is daarom niet nodig.

52 Reserve SLOK-projecten

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve betreft een ontvangen subsidie voor de uitvoering van projecten op klimaatgebied. Het betreft de SLOK-subsidie (Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven).

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	38.200	0	5.100	33.100

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De onttrekking is aangewend voor de inhuur van een medewerker van CREM. Hij heeft voor Ridderkerk het project 'Energie in prestatieafspraken met woningcorporaties' getrokken.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de reserve is juist.

53 Kapitaallastenreserve jongeren centrum PC Hoofdstraat grond

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de grond voor het jongeren centrum PC Hoofdstraat te dekken.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	487.300	21.900	509.200	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. In de Nota reserves 2011 is opgenomen dat er geen kapitaallastenreserves meer worden aangehouden voor geactiveerde gronden. Het saldo wordt aan de Vrije reserve toegevoegd. In verband daarmee is een bedrag van € 487.300 ineens aangewend. De overige onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van kapitaallasten van de grond in 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Bij het vaststellen van de Nota reserves 2011 heeft de gemeenteraad besloten de reserve op te heffen.

54 Dekkingsreserve 2011

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de Kadernota 2011 en wordt gevormd uit de vrije reserve. Doel van de reserve is om voorziene tekorten van de meerjarenbegroting 2011-2014 te dekken in afwachting van concrete bezuinigingen. De inzet van de reserve is afhankelijk van de mate waarin tekorten zich daadwerkelijk voordoen.

De reserve maakt deel uit van hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	0	3.595.100	0	3.595.100

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Conform de begroting is deze reserve gevormd vanuit de vrije reserve.

In de slotbegrotingswijziging 2011 was voor het dienstjaar 2011 een tekort voorzien van € 1.286.700 en tot dat bedrag werd een onttrekking gedaan aan de reserve.

Nu echter in de jaarrekening sprake is van een overschot is deze onttrekking niet nodig en daarom achterwege gelaten.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Niet van toepassing.

55 Reserve calamiteitenpot personeel

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij de 3^e programmamonitor 2009 en heeft als doel tegemoetkomingen aan personeel wegens schrijnende situaties te dekken. De reserve valt onder hoofdstuk 6 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	40.000			40.000

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Niet van toepassing.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Niet van toepassing.

56 Reserve wethouderspensioenen

Doel (aard en reden) van de reserve

Deze reserve is gevormd om uitgaven van de pensioenen van voormalige wethouders te dekken.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	0	1.240.200	123.600	1.116.600

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Als gevolg van gewijzigde regelgeving is de bestaande voorziening wethouderspensioenen uitgesplitst. De voorziening is verlaagd met € 1.240.200 en dit bedrag is opgenomen als een nieuwe reserve. De onttrekking is een combinatie van de pensioenbetalingen aan voormalig wethouders in 2011 van € 105.200 en € 18.400 om de boekwaarde op het juiste peil te brengen.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Het saldo is afgestemd op berekeningen van Loyalis Verzekeringen van augustus 2011.

57 Reserve uitbreiding aula Farelcollege

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve dient om de kapitaallasten van de investeringen in de uitbreiding van de aula van het Farelcollege te dekken. Het betreft dus een kapitaallastenreserve.

De reserve valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	306.300	13.800	21.300	298.800

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft de bespaarde rente over het saldo per 1 januari 2011. De onttrekking betreft de aanwending van de reserve voor de dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De inzet van de reserve ligt vast en is afgeleid van het verloop van de kapitaallasten van de uitbreiding van de aula van het Farelcollege. Een doorlichting is daarom niet nodig.

58 Reserve doorgeschoven prestaties

Doel (aard en reden) van de reserve

Deze reserve is gevormd bij de rekening 2010 en dient om in 2011 de eenmalige lasten van doorgeschoven prestaties van de rekening 2010 te dekken.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	263.600	0	263.600	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Bij het vaststellen van de programmarekening 2010 heeft de gemeenteraad besloten bepaalde niet gerealiseerde prestaties door te schuiven naar 2011. Voor de dekking van deze eenmalige lasten in 2011 is besloten een bestemmingsreserve te vormen. In 2011 is deze reserve ingezet. Informatie over de realisering van doorgeschoven prestaties 2010 is te vinden op onderdeel 3.1.6 van deze rekening.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De reserve heeft een eenmalig karakter en kan worden opgeheven.

59 Reserve ontwikkelingssamenwerking

Doel (aard en reden) van de reserve

De reserve is ingesteld bij het saldo 2005 (bijdrage VNG) voor projecten in Dogbo, Bénin in het kader van ontwikkelingssamenwerking. Het bedrag dat in 2011 onttrokken is, betreft de kosten voor

het project Dogbo Bénin. De VNG bekostigt een gedeelte van het project. Deze gelden worden na goedkeuring van de uitgaven nog ontvangen voor het jaar 2011.

In 2011 is besloten om het saldo van de reserve voor ontwikkelingssamenwerking te bestemmen voor de afronding van het project Dogbo, Bénin in 2011 en 2012, mits de VNG het project continueert.

De reserve valt onder programma 1 De burger als Partner.

Verloop van de reserve

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	31.100		14.500	16.600

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

In 2011 is geld onttrokken voor een bijeenkomst van de VNG in Benin om de geboekte resultaten van de afgelopen jaren te behouden.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Geen bijzonderheden.

3.2.6 Staat van voorzieningen met toelichting, waaronder bestedingsoverzichten

3.2.6.1 Staat van voorzieningen

Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2010	Mutaties 2011			Boekwaarde 31-12-2010
			Toevoeg- ingen +	Vrijval voor exploitatie -	Onttrek- kingen -	
	Voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's					
2	Voorziening wethouderspensiolen	2.179.200	408.200		1.289.900	1.297.500
3	Voorziening exploitatiekosten b.b.o.	219.800	49.100		0	268.900
6	Voorz Garanties verkoop aandelen AVR	1.826.000	0		0	1.826.000
	Subtotaal voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's	4.225.000	457.300	0	1.289.900	3.392.400
	Voorzieningen voor middelen van derden met bestedingsverplichting					
7	Voorz onderhoud graven 10/20jr derden	3.720.800	486.100		480.300	3.726.600
8	Voorziening elektronisch kinddossier	27.700	0		0	27.700
	Subtotaal voorzieningen voor middelen van derden met bestedingsverplichting	3.748.500	486.100	0	480.300	3.754.300
	Totaal voorzieningen	7.973.500	943.400	0	1.770.200	7.146.700

3.2.6.2 Toelichting en bestedingsoverzicht voorzieningen

Inleiding

Methode van waarden

De voorzieningen zijn voor hun nominale waarde op de balans opgenomen. De in de voorziening onderhoud graven gestorte afkoopsommen zijn gebaseerd op een oneigenlijke annuïteit waarbij de jaarlijkse aanwending groeit met inflatie. De contante waarde hiervan is op de balans opgenomen.

Nota reserves en voorzieningen 2011

De raad heeft op 20 april de Nota reserves en voorzieningen 2011 vastgesteld. De gevolgen van deze nota zijn in de rekening 2011 verwerkt. In de bestedingsoverzichten van de afzonderlijke voorzieningen is dit toegelicht.

Bestedingsoverzichten

Bij het in 2004 vernieuwde beleid voor voorzieningen is als voorwaarde gesteld dat van alle (relevante) voorzieningen bestedingsplannen worden opgesteld.

In de onderstaande bestedingsoverzichten treft u van de voorzieningen informatie aan over:

- het doel (aard en reden);
- de mutaties in het jaar 2011 en de doorlichting van de stand per 31 december 2011

Anders dan in voorgaande jaren wordt er geen toelichting meer gegeven op de meerjarenraming van de besteding van voorzieningen. De begroting is hiervoor het aangewezen instrument.

Doorlichting voorzieningen

Het doel van het doorlichten van voorzieningen is om tijdig zicht te krijgen op stille overschotten of stille tekorten. In een aantal gevallen ligt de omvang van een voorziening en de wijze waarop deze wordt ingezet vast en zullen er geen ontwikkelingen zijn die dat nog beïnvloeden. In die gevallen kan er geen stil tekort of een stille reserve ontstaan en is een doorlichting niet aan de orde. In het besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten is bepaald dat alle voorzieningen toereikend moeten zijn voor de achterliggende verplichtingen. Daarom moeten in principe alle voorzieningen bij de jaarrekening worden doorgelicht.

Relatie balans met raadsprogramma's

Vanaf 2006 volgt de toelichting op de voorzieningen de verplichte indeling van de voorzieningen op de balans. Binnen de categorieën van de balans zijn de voorzieningen vervolgens gerangschikt naar de raadsprogramma's. Daardoor is er aansluiting met de op de Raadsprogramma's verantwoorde dotaties aan voorzieningen.

De bestedingen van voorzieningen moeten rechtstreeks ten laste van de voorzieningen worden gebracht. In tegenstelling tot de toevoegingen maken de in de bestedingsplannen verwerkte onttrekkingen daardoor geen deel uit van de raadsprogramma's.

VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S

1 Voorziening wethouderspensioenen

Doel (aard en reden) van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de rekening 2004.

De voorziening dient om toekomstige pensioenuitkeringen aan (voormalige) wethouders te verstrekken c.q. om opgebouwde rechten te kunnen betalen wanneer deze worden opgevraagd voordat de pensioengerechtigde leeftijd wordt bereikt.

De voorziening valt onder hoofdstuk 6 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

Verloop van de voorziening

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	2.179.200	408.200	1.240.200	1.347.200

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Een wethouder heeft zijn pensioenrechten die bij vorige werkgevers zijn opgebouwd laten overdragen naar de gemeente. Loyalis Verzekeringen heeft berekend dat het saldo van de voorziening voor pensioenaanspraken per 31 december 2011 € 1.347.200 moet zijn. Daarvoor moest een aanvullend bedrag in de voorziening gestort worden.

Bij het vaststellen van de programmarekening 2010 heeft de gemeenteraad besloten een bedrag van € 1.240.200 uit de voorziening wethouderspensiolen te laten vrijvallen voor een nieuwe reserve wethouderspensiolen.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Het saldo is afgestemd op berekeningen van Loyalis Verzekeringen van augustus 2011.

2 Voorziening exploitatiekosten bijzonder basisonderwijs

Doel (aard en reden) van deze voorziening

Het betreft hier een voorziening die is ingesteld om pieken te voorkomen in het uitgavenpatroon van de betaling van de overschrijdingsuitkering aan het bijzonder onderwijs.

Het overschrijdingspercentage bij het openbaar basisonderwijs kan per jaar verschillen. Om al te grote pieken te voorkomen is een voorziening ingesteld.

Deze voorziening valt onder programma 1. De burger als Partner.

Verloop van de voorziening

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	219.800	49.100		268.900

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Door de accountant is een berekening gemaakt van de exploitatie van het openbaar basisonderwijs over de periode 1996-2006. Ten opzichte van de rijksnormen is er een overschrijding van € 268.900. De verhouding openbaar basisonderwijs : bijzonder basisonderwijs is ongeveer gelijk. Om aan de betalingsverplichting aan de bijzondere scholen te kunnen voldoen is een aanvullende storting in de voorziening gedaan. Na ontvangst van gegevens van het bijzonder basisonderwijs kan tot afwikkeling van de overschrijdingsperiode 1996-2006 worden overgegaan.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Zie de toelichting hiervoor.

3 Voorziening garanties verkoop aandelen NV AVR

Doel (aard en reden) van deze voorziening

Bij de 3e programmamonitor 2006 heeft de gemeenteraad besloten om uit de opbrengst verkoop aandelen NV AVR een voorziening te treffen voor het risico van herwaardering van de verkoopwaarde.

De voorziening valt onder programma 1 De burger als Partner.

Verloop van de voorziening

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	1.826.000	0	0	1.826.000

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Niet van toepassing.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Tot en met 2015 is er het risico dat de gemeente nog om een bijdrage in toekomstige nadelen van de NV AVR kan worden gevraagd.

VOORZIENINGEN VOOR MIDDELEN VAN DERDEN MET BESTEDINGSVERPLICHTING

4 Voorziening onderhoud graven 10/20 jaar

Doel (aard en reden) van deze voorziening

De voorziening wordt gevormd door de afkoopsommen voor het onderhoud van graven en jaarlijks aangewend voor de dekking van kosten van onderhoud van graven en graftekens. De voorziening valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van de voorziening

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	3.720.900	486.141	480.300	3.726.741

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Vanwege een onderschrijding van € 30.000,- op afdelingskosten (als gevolg van inzet personeel in openbaar groen) is er € 30.000,- minder onttrokken dan begroot.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Het saldo is voldoende voor een periode van 20 jaar.

5 Voorziening elektronisch kinddossier

Doel (aard en reden) van deze voorziening

Financiële bijdragen aan instellingen die zorg dragen voor jeugdgezondheidszorg, voor realisatie elektronisch kinddossier.

Deze voorziening valt onder programma 1 De burger als Partner.

Verloop van de voorziening

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	27.800			27.800

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Het elektronisch kind dossier is weliswaar gerealiseerd maar het systeem dat hierop aansluit nog niet. Dat systeem maakt zorgcoördinatie mogelijk tussen de verschillende organisaties.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Niet van toepassing.

3.2.7 Staat van vaste schulden

OPGENOMEN LANGLOPENDE GELDLENINGEN

Nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum en nr. besluit van raad goedkeuring	O/S/R	Jaar laatste aflossing	Re-n-te-perc.	Schuldrestant aan het begin van het dienstjaar	Bedrag van in het dienstjaar opgenomen leningen	Rente	Aflossing	Schuldrestant aan het einde van het dienstjaar
RUBRIEK A: GELDLENINGEN										
Leningen t.b.v. woningbouw										
Totaal leningen t.b.v. woningbouw										
Overige leningen										
2	11.344.505,40	20-07-1998	S	2024	4,475	6.352.923,00	0,00	277.129,57	453.780,22	5.899.142,78
3	7.000.000,00	B. & W. 24-08-1999	S	2014	3,98	2.800.000,00	0,00	85.901,67	700.000,00	2.100.000,00
4	8.000.000,00	B. & W. 22-07-2003	S	2019	4,36	4.800.000,00	0,00	187.964,45	533.333,33	4.266.666,67
5	10.000.000,00	B. & W. 22-07-2003	S	2034	4,86	8.000.000,00	0,00	373.950,00	333.333,33	7.666.666,67
6	12.000.000,00	B. & W. 30-11-2010	S	2030	4,20	12.000.000,00	0,00	488.964,38	600.000,00	11.400.000,00
7	11.000.000,00	B. & W. 20-09-2011	S	2031	3,40	0,00	11.000.000,00	98.694,44	0,00	11.000.000,00
Totaal overige leningen						33.952.923,00	11.000.000,00	1.512.604,51	2.620.446,88	42.332.476,12
Sub-totaal RUBRIEK A: Geldleningen						33.952.923,00	11.000.000,00	1.512.604,51	2.620.446,88	42.332.476,12
RUBRIEK B: WAARBORGSMEN										
Waarborgsommen van derden										
		Gebruik gymnastiekzalen				283,61	0,00	0,00	0,00	283,61
		Gebruik sportparken				263,19	0,00	0,00	0,00	263,19
		Huurders woningen				272,27	0,00	0,00	90,76	181,51
		Waarborgen voor pasjes parkeerbonnementen				666,96	0,00	0,00	0,00	666,96
		Kermisexploitant				1.474,79	0,00	0,00	0,00	1.474,79
Totaal waarborgsommen derden						2.960,82	0,00	0,00	90,76	2.870,06
Sub-totaal RUBRIEK B: Waarborgsommen						2.960,82	0,00	0,00	90,76	2.870,06
TOTAAL-GENERAAL						33.955.883,82	11.000.000,00	1.512.604,51	2.620.537,64	42.335.346,19

3.2.8 Specificatie vlottende passiva

Vlottende passiva	Saldo 31-12-2011	Saldo 31-12-2010
Schulden korter dan één jaar	16.857.800	19.146.100
Overlopende passiva	5.087.800	3.831.800
Vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	1.681.000	6.362.700
Totaal	23.626.600	29.340.600

Toelichting vlottende passiva - vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting

1 Vooruit ontvangen bedragen Participatiebudget (werkdeel WWB)

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Het vooruitontvangen bedrag is gevormd bij het vaststellen van de jaarrekening 2005 in verband met een overschot op het werkdeel WWB (hoort bij 2).

Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbeta-ler.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	965.200	2.323.900	2.698.600	590.500

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft:

Budget van het rijk voor 2011 € 2.111.200

Vanuit inburgering € 212.700 vrij te besteden binnen het participatiebudget (werkdeel en inburgering) zie 2.

De onttrekking betreft:

De uitgaven over 2011 € 2.371.900 (trajecten, studiekosten etc.)

Terugbetaling aan het rijk 2009 € 326.700.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de voorziening is voldoende. Het saldo per 31-12-2011 mag besteed worden in 2012.

2 Vooruit ontvangen bedragen Participatiebudget (deel inburgering)

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Het vooruitontvangen bedrag is gevormd uit ontvangen rijksbijdragen (hoort bij 1).

Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbeta-ler.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	619.800	439.000	1.020.300	38.500

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft het vastgestelde budget van het rijk voor 2011.

De onttrekking betreft:

De uitgaven over 2011 € 374.400 (inburgeringcursussen)

Terugbetaling aan het rijk 2009 € 433.200

Overheveling naar werkdeel € 212.700 (zie 1).

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de voorziening is voldoende. Het saldo per 31-12-2011 mag besteed worden in 2012 binnen het participatiebudget.

3 Vooruit ontvangen bedragen Onderwijsachterstandenbeleid

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Het vooruitontvangen bedrag is gevormd uit de rijksbijdrage Onderwijsachterstandebeleid 2011-2014.

Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 1 De burger als Partner.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	62.600	464.600	475.900	51.300

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Jaarlijks ontvangt de gemeente Ridderkerk een specifieke doeluitkering voor onderwijsachterstandenbeleid. De hoogte van dit bedrag is € 464.600 (zie toevoeging). In 2011 hebben diverse partijen subsidies ontvangen ter bestrijding van onderwijsachterstanden. Daarbij heeft in 2011 de eindafrekening vanuit het Rijk plaatsgevonden over de periode 2006 tot en met 2010. Deze bedragen zijn meegenomen in de € 475.900 (zie onttrekking). Het bedrag van € 51.300 is overgeboekt naar de balans en kan de komende periode (tot en met 2014) worden ingezet voor het onderwijsachterstandenbeleid binnen Ridderkerk.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Zie hierboven.

4 Vooruit ontvangen bedragen Inburgering nieuwkomers

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Het saldo vooruit ontvangen op de balans is bedoeld om fluctuaties in rijksvergoedingen, inkomsten en uitgaven voor nieuwkomers op te vangen.

Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	820.400	0	220.400	600.000

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De onttrekking betreft de uitgaven over 2011 van € 46.200 en een positief resultaat t.b.v. de algemene middelen van € 174.200.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Naar aanleiding van het rapport inburgering is gebleken dat de gemeente een bedrag van ongeveer € 600.000 moet terugbetalen aan het rijk, als afrekening van de oude regeling inburgering 2007-2008.

5 Vooruit ontvangen bedragen actieplan jeugdwerkloosheid

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid heeft de minister budget ter beschikking gesteld voor regionale aanpak jeugdwerkloosheid (actieplan jeugdwerkloosheid). Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	154.000	0	11.900	142.100

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

In 2011 hebben de ontwikkelingen rond het digitale volgsysteem van Ridderkerkse jongeren vertraging opgelopen. Voorafgaand aan de aanschaf van het systeem wordt gekeken naar de behoefte in BAR verband. De middelen die hiervoor beschikbaar waren, worden doorgeschoven naar 2012.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De reserve is voldoende om de uitgaven voor 2012 te dekken.

6 Vooruit ontvangen bedragen Woningbouw Stadsregio

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

De vooruitontvangen bijdragen betreft de van de stadsregio ontvangen bijdragen voor de bouw van woningen voor bepaalde categorieën.

Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 1 De burger als Partner.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	1.581.700	0	1.581.700	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De financiële afwikkeling van de woningbouwprojecten is afgerond. Deze afwikkeling heeft plaatsgevonden conform het raadsbesluit van 15 december 2011, nummer 142.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Niet van toepassing

7 Vooruit ontvangen bedragen Investerings stedelijke vernieuwing 2011

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Het vooruit ontvangen bedrag valt onder raadsprogramma 1 De burger als Partner.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	0	150.918	0	150.918

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

In 2011 is de bestuursovereenkomst ISV3 Geluid getekend met de provincie Zuid-Holland. In 2011 zijn nog geen kosten gemaakt. Dit zal in 2012 wel het geval zijn. Het jaar 2011 is gebruikt om samen met de DCMR en enkele regiogemeenten een plan van aanpak op te stellen voor het onderzoek en de mogelijke sanering van de woningen met een te hoge geluidbelasting. Voor deze opgave wordt in vier termijnen een bedrag van € 271.000,- beschikbaar gesteld door de provincie.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Het saldo is juist.

8 Vooruit ontvangen bedragen Regeling Stedelijke Synergieprojecten kaderrichtlijn Water

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

In 2009 is door Senter Novem subsidie verleend voor het project "Maatregelen waterlichaam de Waal". De subsidie bedraagt maximaal 30% van de daadwerkelijk gemaakte kosten die voor subsidie in aanmerking komen. In 2009 is hiervoor een voorschot ontvangen. De restantsubsidie wordt jaarlijks als vooruitontvangen op de balans opgenomen.

Het vooruitontvangen bedrag valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	124.800		17.000	107.800

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De onttrekking betreft het subsidiedeel voor werkzaamheden met betrekking tot de aanleg van natuurvriendelijke oevers, uitgevoerd door de Provincie Zuid-Holland.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand van de vooruitontvangen bedragen is juist.

9 Vooruit ontvangen bedragen Tijdelijke stimuleringsregeling Woningbouwprojecten 2009

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

Doel van de Stimuleringsregeling is door een financiële bijdrage de bouw stimuleren, die door de kredietcrisis voor een deel is stil komen te liggen.

Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 1 De burger als Partner.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	1.325.000	0	1.325.000	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De financiële afwikkeling met het rijk heeft plaatsgevonden.

Het betreft 3 projecten:

1. *Het Bordes*

De prestatie is gehaald (tijdige start bouw van de woningen). Voor deze bijdrage is een verplichting aangegaan. De bijdrage voor 41 woningen wordt via de notaris bij het transport van de verkochte woningen (per woning) uitbetaald.

2. *De Riedertoren en parkeergarage.*

De prestatie is gehaald (tijdige start bouw van de woningen). Er is € 200.000 van de bijdrage uitbetaald na oplevering van de woningen. Er is een reserve gevormd voor uitbetaling van de restant bijdrage van € 256.000 na oplevering van de parkeergarage.

3. *Park Bolnes*

Er is een bedrag van € 280.000,- terug gestort naar het Rijk. Dit vanwege het niet halen van de prestatie voor 28 woningen binnen het project Park Bolnes (tijdige start bouw).

De bouw van 26 woningen is wel tijdig gestart. Voor de bijdrage van deze woningen is een verplichting aangegaan. De bijdrage voor deze 26 woningen wordt via de notaris bij het transport van de verkochte woningen (per woning) uitbetaald.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De rijksbijdrage is definitief vastgesteld, zodat de vooruit ontvangen post kan worden opgeheven.

10 Vooruit ontvangen bedragen aanpak zwerfafval

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

In 2009 is door Senter Novem subsidie beschikbaar gesteld voor het project "Plusproject Gemeente Ridderkerk" voor de aanpak van zwerfafval. De subsidie bedraagt 50% van de daadwerkelijk gemaakte kosten die voor subsidie in aanmerking komen en maximaal € 16.200,-.

Het vooruitontvangen bedrag valt onder programma 4 De burger als (Wijk)bewoner.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	2.400	0	0	2.400

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

In 2011 zijn geen toevoegingen en onttrekkingen gedaan. Het project liep tot en met 2010.

De afrekening vindt begin 2012 plaats.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De stand is juist.

11 Vooruit ontvangen bedragen Schuldhulpverlening

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

In verband met de economische crisis heeft het Rijk incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld voor schuldhulpverlening.

Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	123.400	73.500	196.900	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft het vastgestelde budget van het Rijk voor 2011 en de onttrekking betreft de uitgaven over 2011. In 2011 zijn van dit budget diverse preventieve activiteiten gefinancierd, waaronder de Vrouw en Geldcafés en activiteiten in de Week van het Geld. Ook de kosten van de schuldhulpverleningstrajecten van de huidige opdrachtnemer zijn van deze middelen bekostigd.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De bedragen die niet besteed zijn in 2011 dienen terugbetaald te worden aan het Rijk.

12 Vooruit ontvangen bedragen Schuldhulpverlening Albrandswaard

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

In verband met de economische crisis heeft het Rijk incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld voor schuldhulpverlening.

Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	0	56.800	56.800	0

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft het vastgestelde budget van het Rijk voor 2011 en de onttrekking betreft de uitgaven over 2011.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

De bedragen die niet besteed zijn in 2011 dienen terugbetaald te worden aan het Rijk.

13 Vooruit ontvangen bedragen Bonus Wet Sociale Werkvoorziening

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

De gemeente ontvangt een rijksvergoeding om begeleid werk te stimuleren. De gemeente betaalt dit bedrag door aan SW-bedrijven om meer mensen te plaatsen op een begeleide werkplek.

Het vooruitontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	22.700	0	0	22.700

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

Niet van toepassing.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Op dit moment wordt uitgezocht of deze bonus beschikbaar blijft voor de gemeente, besteding binnen WSW, of dat deze bonus afgedragen moet worden aan Drechtwerk.

Het saldo is toereikend.

14 Vooruit ontvangen bedragen Drechtwerk Wet Sociale Werkvoorziening

Doel (aard en reden) van dit vooruit ontvangen bedrag

De voorziening is bedoeld om fluctuaties in rijksvergoedingen, inkomsten en uitgaven op te vangen.

Het vooruit ontvangen bedrag valt onder programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler.

Verloop van het vooruit ontvangen bedrag

Omschrijving	Boekwaarde 1 januari 2011	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31 december 2011
Gerealiseerd 2011	0	70.100	0	70.100

Toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen in 2011

De toevoeging betreft het niet uitgegeven bedrag van de sociale werkplaatsen. Drechtwerk heeft minder uitgegeven. Dit heeft te maken met de taakstelling voor de gemeente Ridderkerk.

Resultaat doorlichting saldo per 31 december 2011 op juistheid

Het bedrag per 31-12-2011 is het (geoordeelde) bedrag dat terugbetaald dient te worden aan het Rijk.

3.2.9 Overige niet uit de balans blijkende verplichtingen

Naast de borgstellingen en garanties (zie hoofdstuk 3.2.10) en risicoverplichtingen (zie paragraaf Weerstandsvermogen/ hoofdstuk 2.3.2.) heeft de gemeente nog overige verplichtingen die niet uit de balans blijken. Te denken valt hierbij aan lopende verplichtingen vanuit huur- en leasecontracten.

3.2.10 Borgstellingen en garanties

3.2.10.1 Overzicht borgstellingen en garanties

Nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Datum en nummer van het:	
				raads- besluit	goedkeurings- besluit
1	2	3	4	5	6
1	101.080	Bouw clubgebouw	Ridderkerkse Lawn-Tennis club	26-01-1998 nr. 656	
2	2.836.126	Bouw bejaardencentrum en 36 bejaardenwon. in Bolnes	St.Alg.bejaardencentrum Ridderkerk	26-1-1987 nr. 174	
3	68.067	Springkuil sportzaal Gr.Lodewijkstraat	O.K.K.	25-04-1988 nr. 476	07-06-1988 nr.3412235
4	263.193	Uitbreiding buurthuis de Klinker	Stichting Dynamiek	22-02-1988 nr. 428	08-03-1988 nr. 3411036
5	1.669.525	Nieuwbouw Gemini-college	Olovo	23-06-1997 nr. 515a	
6	18.604.989	Herfinanciering klimlening bouw 201 won. Fazant/Patrijs	Stichting Woonvisie	27-04-1998 nr. 8	
7	28.905.800	Herfinanciering klimlening bouw 192 won. Brasem	Stichting Woonvisie	27-04-1998 nr. 8	
8	136.134	Aankoop pand Reijerweg 62	Stichting Dynamiek	29-06-1998 nr. 41	
9	6.150.587	Herfinanciering lening Bouw 81 woningen in Mauritshoek	Stichting Woonvisie	25-05-1998 nr.15	
10	299.495	Bouw Sporthal Reijerpark	Stichting sporthal Reijerpark	24-02-1998 nr. 986	
11	294.957	Bouw kinderdagverblijf Bizetstraat 5	Stichting kinderopvang Ridderkerk	b. en w. besluit 24-11-1998	
12	36.302	Aankoop Prinsenstraat 76	Muziekvereniging Harmonie	11-7-2000 nr.5786	
13	11.345	Aankoop Kerkweg 80	Chr.Muziekver.Harpe Davids	18-7-2000 nr. 6292	
14	1.725.000	Herfinanciering lening bouw De Riederborgh en 35 bejaardenwoningen	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 27-11-2001	
15	68.067	Renovatie clubgebouw	Sportvereniging Bolnes	b.en w. besluit 26-03-2002	
16	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 17-12-2002	
17	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 13-05-2003	
18	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 13-05-2003	
19	5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 13-05-2003	
20	411.891	Herfinanciering lening bouw hoofdbibliotheek	Stichting Openbare bibliotheek Ridderkerk	b.en w. besluit 02-09-2003	
21	10.000.000	Aankoop woningen, winkels en kantoorpand Vlietplein	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 02-12-2003	

Rente- perc.	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van 2011		Bedrag van in 2011 gewaar- borgde geld- leningen	Totaalbedrag van gewone en buiten- gewone aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van 2011		Toelichting
	totaal	waarvan door de gemeente gewaarbord			totaal (8+10-11)	waarvan door de gemeente gewaarbord	
7	8	9	10	11	12	13	14
6,0	32.100	32.100		5.300	26.700	26.700	
7,1	443.400	443.400		214.100	229.300	229.300	
6,95	32.700	32.700		3.200	29.500	29.500	
7,25	70.100	70.100		8.800	61.300	61.300	
6,83	1.582.800	1.582.800		10.300	1.572.600	1.572.600	
5,26	7.232.100	7.232.100		1.302.000	5.929.900	5.929.900	
5,24	9.203.900	9.203.900		2.127.800	7.076.000	7.076.000	
5,46	81.700	81.700		4.500	77.100	77.100	
4,495	4.179.600	4.179.600		228.600	3.951.000	3.951.000	
5,2	229.400	229.400		8.000	221.400	221.400	
5,59	228.900	228.900		7.700	221.200	221.200	
6,25	17.700	17.700		1.800	15.900	15.900	
7,0	5.500	5.500		600	5.000	5.000	
4,715	1.129.800	1.129.800		91.000	1.038.800	1.038.800	
5,0	37.400	37.400		3.400	34.000	34.000	
5,159	8.811.900	8.811.900		336.300	8.475.500	8.475.500	
4,32	5.000.000	5.000.000		0	5.000.000	5.000.000	fixe-lening
4,48	5.000.000	5.000.000		0	5.000.000	5.000.000	fixe-lening
4,57	5.000.000	5.000.000		0	5.000.000	5.000.000	fixe-lening
4,15	105.100	105.100		51.400	53.600	53.600	
4,88	7.863.100	7.863.100		367.700	7.495.400	7.495.400	

Nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Datum en nummer van het:	
				raads- besluit	goedkeurings- besluit
1	2	3	4	5	6
22	10.000.000	Aankoop woningen, winkels en kantoorpand Vlietplein	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 02-12-2003	
23	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 19-04-2004	
24	140.038	Aanleg oxydatiesysteem t.b.v. zwembad "De Fakkel"	Stichting Ridderkerk Sport	b.en w. besluit 22-02-2005	
25	10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 10-05-2005	
26	10.000.000	Herfinanciering 3 klimleningen	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 23-08-2005	
27	7.500.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 25-04-2006	
28	7.500.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Woonvisie	b.en w. besluit 25-04-2006	
					TOTAAL

Rente- perc.							
7							
5,075	8.787.400	8.787.400		210.100	8.577.300	8.577.300	
4,339	10.000.000	10.000.000		0	10.000.000	10.000.000	fixe-lening
3,25	140.000	140.000		0	140.000	140.000	lease
4,29	10.000.000	10.000.000		0	10.000.000	10.000.000	fixe-lening
3,985	10.000.000	10.000.000		0	10.000.000	10.000.000	fixe-lening
4,364	7.500.000	7.500.000		0	7.500.000	7.500.000	fixe-lening
4,414	7.500.000	7.500.000		0	7.500.000	7.500.000	fixe-lening
	110.214.600	110.214.600	0	4.982.600	105.231.500	105.231.500	

3.2.10.2 Overzicht van hypotheekgaranties inzake eigenwoningbezit

Verstreckte hypotheekgaranties aan particulieren afgesloten tot 1 januari 1995.

GELDGEVER	AANTAL	HOOFDSOMMEN VLGS. GGA+
ABN-AMRO Bank N.V.	44	1.772.900
Coöp. Rabobank "Ridderkerk" B.A.	41	915.900
Verenigde Spaarbank N.V.	22	1.016.600
Postbank N.V.	90	1.987.500
ING Bank N.V.	40	2.138.700
Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds N.V.	11	414.400
Bouwfonds Hypotheken N.V.	20	786.400
Gemeenschappelijk Administratiekantoor	8	440.500
Delta Lloyd Levensverzekering N.V.	4	318.500
Direct Bank N.V.	3	95.000
AMEV Levensverzekering N.V.	2	91.700
AEGON Levensverzekering N.V.	2	71.800
Westland Utrecht Hypotheekbank N.V.	2	48.500
Centraal Beheer Achmea	2	152.400
Het Hooge Huys Hypotheken	9	576.000
Nationale Nederlanden N.V.	22	1.272.800
Stad Rotterdam Verzekeringen	6	326.000
Woonfonds Holland B.V.	5	294.700
Rabo Hypotheekbank	4	116.200
Mees Pierson N.V.	1	45.400
Amersfoortse Levensverzekering Mij N.V.	2	112.300
Ohra Pensioenverzekeringen	1	82.400
Coöp. Rabobank B.A. gev. in Rotterdam	1	31.000
Reaal Hypotheken B.V.	3	178.900
Interpolis N.V.	1	25.300
Nieuw Rotterdam Schade	1	61.700
TOTAAL:	347	13.373.500

Bijlage 1. Voortgang prestatie-informatie programma's

Wijzigingen t.o.v. de 2e programmamonitor 2011 en jaarrekening 2010 <i> cursief aangegeven.</i>						
Prestatie-informatie P&C	Programma 1	Jaar				
			Aantal	Aantal dienstverlenend	Percentage	
Dienstverlenende bedrijven t.o.v. totaal bedrijven	Programma 1 Burger als Partner	2005	2.024	791	39	
		2006	2.023	790	39	
		2007	2.010	827	41	
		2008	2.022	827	41	
		2009	-	-	-	
		2010	2.040	741	36	
		2011	1.992	734	37	
Bedrijfsvestigingen en arbeidsplaatsen	Programma 1 Burger als Partner	2007	2.010	18.596		
		2008	2.022	19.105		
		2009	-	-		
		2010	2.040	19.140		
		2011	1.992	19.508		
Peuters	Programma 1 Burger als Partner	2006	584	435	74	
		2007	595	373	63	
		2008	577	322	56	
		2009	550	geen info	geen info	
		2010	525	334	64	
		2011	525	344	66	
			Aantal		Op peuter- speelzaal	Percentage
Scholen, waarvan de populatie meer dan 20% afwijkt van het voedingsgebied	Programma 1 Burger als Partner	2008	geen meting			
		2009	0			Meting om de 2 jaar.
		2010	geen meting			
		2011				Meting volgt in 2011
			Aantal			
Logopedie: screening aantal leerlingen	Programma 1 Burger als Partner	2006	510	510	100	
		2007	490	490	100	
		2008	450	450	100	
		2009	430	430	100	
		2010	410	410	100	
		2011	364	364	100	
			Aantal		Screening	Percentage
Leerlingen die de basisschool verlaten - zwemdiploma's (groep 8)	Programma 1 Burger als Partner	2009	-	Zonder zwemdiploma	Percentage	
		2010	479	8		
		2011	geen info	geen info		
Aantal leerlingen basisschool en voortgezet onderwijs	Programma 1 Burger als Partner	2007	3.905	3.161		
		2008	3.815	3.122		
		2009	3.800	3.102		
		2010	3.750	3.214		
		2011	3.590	3.195		
		2012	3.502	3.070		
Bezoekers van de bibliotheek	Programma 1 Burger als Partner	2007	176.476	*Aantal internet bezoekers		Aantal leden 13-18 jaar
		2008	170.000	10.940		1716
		2009	151.630	15.550		1851
		2010	150.378	15.004		1859
		2011	154.660	20.000	2011 is raming	1739
				203.000		n.v.t.

* Bibliotheek kan na de fusie niet meer meten uit welke gemeente de internetbezoekers afkomstig zijn.

Prestatie-informatie P&C		Programma 2	Jaar			
Aanrijtijden van de ambulances binnen normtijd	Programma 2 Burger als Kiezer	2006 2007 2008 2009 2010 2011	% behalen normtijd			
			63,5			
			62,9			
			75,7			
			81,1			
			79			
			82	peildatum 1-04-2011		
85,7	peildatum 1-07-2011					
87,5	31-12-2011					
Bezwaarschriften	Programma 2 Burger als Kiezer	2007 2008 2009 2010 2011	Aantal	% gegrond		
			geen info			
			193	5,2		
			136	4		
			133	9,8		
155	2,5					
Specificatie Bezwaarschriften:			2010	2011		
Bezwaarschriften Wwb, Wmo, WIJ,WI:		gegrond	8	2		
			ongeground	31	35	
			niet- ontvklk	6	11	
			ingetrokken	19	22	
			(on)gegrond	0	6	
			nog besluiten	23	36	
Bezwaarschriften personeel:		gegrond	0	0		
			ongeground	0	1	
			niet- ontvklk	1	0	
			ingetrokken	1	1	
			nog besluiten	0	2	
Overige bezwaarschriften:		gegrond	5	2		
			ongeground	13	8	
			niet- ontvklk	8	0	
			ingetrokken	11	16	
			direct beroep	0	1	
			nog besluiten	7	12	
			133	155		
Klachten:	Programma 2 Burger als Kiezer	2008 2009 2010 2011	Aantal	Tevreden afgehandeld	% tevredenheid	
			18	*	100	
			29		71	
			14		100	
			21	5	24	
* Door gemeentesecretaris zonder formeel oordeel						

Prestatie-informatie P&C	Programma 3	Jaar				
Elektronisch gemeente (EGEM) producten via digitaal loket aangevraagd	Programma 3 Burger als Klant	2007	% van het totaal van de 34 EGEM producten			
		2008	68,9			
		2009	61,2			
		2010	63,0			
		2011	72,7 *			
Gemeentelijke producten via digitaal loket aangevraagd	Programma 3 Burger als Klant	2008	% van het totaal van alle producten			
		2009	38,5			
		2010	36,7			
		2011	56,9 *			
Inwoners van Ridderkerk met Zorg in natura (ZIN) huishoudelijke hulp	Programma 3 Burger als Klant	2008	Aantal	waarvan:	HH1	HH2
		2009	849			
		2010	1.157			
		2011	1.151			
			1.278			
Inwoners van Ridderkerk met PGB voor huishoudelijke hulp	Programma 3 Burger als Klant	2008	Aantal	waarvan:	HH1	HH2
		2009	298			
		2010	292			
		2011	278			
			299			
WMO-aanvragen	Programma 3 Burger als Klant	2008	Aantal	Afhandeling binnen 8 weken		
		2009	-			
		2010	1.627	95%		
		2011	1.821	95%		
			1.883	95%		
Geregistreerde mantelzorgers	Programma 3 Burger als Klant	2006	Aantal	% afwijking t.o.v. vorig jaar		
		2007	64			
		2008	161			
		2009	195			
		2010	225			
		2011	400			
Bereik van de maatregelen in het kader van het minimabeleid	Programma 3 Burger als Klant	2007	Aantal	% afwijking t.o.v. vorig jaar		
		2008	830			
		2009	921			
		2010	1.220			
		2011	1.455			
			1.502			

* Deze gegevens werden bijgehouden via de overheidsmonitor.nl. Deze bestaat sinds 2011 niet meer en er is nog geen nieuwe meetsystematiek voor in de plaats gekomen.

Poststukken	Aantal geregistreerd 2010	Aantal geregistreerd 2011	Waarvan afgedaan		Nog in behandeling Aantal
			Aantal	% binnen termijn	
Norm				95%	
Totaal	11.215	11.407	10.189	81%	1.083

	Wachttijden balie, zonder afspraak.			Wachttijden balie, met afspraak.			Telefonie	
	Aantal klanten	Geholpen binnen norm	Antwoord binnen norm	Aantal klanten	Geholpen binnen norm	Antwoord binnen norm	Tussen 8 - 17u	Bereikbaar
Norm		15 min.	5 min.		10 min.	5 min.		100%
1-8-2010	3.577	97%	86%	68	96%	82%	*	0%
1-9-2010	3.312	98%	88%	39	95%	77%	17.220	86%
1-10-2010	3.069	99%	87%	35	100%	80%	15.833	88%
1-11-2010	3.412	96%	88%	25	96%	52%	11.049	87%
1-12-2010	3.135	97%	89%	15	100%	70%	14.862	85%
1-1-2011	3.960	94%	63%	32	100%	62%	*	0%
1-2-2011	4.257	87%	55%	40	88%	62%	*	0%
1-3-2011	4.996	86%	55%	106	92%	77%	*	0%
1-4-2011	3.936	91%	58%	93	92%	76%	*	0%
1-5-2011	4.714	73%	45%	150	83%	57%	*	0%
1-6-2011	4.500	76%	46%	200	87%	66%	*	0%
1-7-2011	4.026	83%	52%	141	91%	77%	*	0%
1-8-2011	3.932	96%	69%	68	99%	90%	*	0%
1-9-2011	3.462	92%	67%	371	89%	69%	*	0%
1-10-2011	3.283	97%	76%	50	100%	74%	*	0%
1-11-2011	3.358	99%	78%	38	100%	85%	*	0%
1-12-2011	3.749	82%	59%	215	80%	59%	*	0%
Totaal	64.678	90%	68%	1.686	94%	71%	58.967	86%

* Geen meting.

Prestatie-informatie P&C	Programma 4	Jaar					
			Aantal opgeleverde woningen	Cumulatief			
Opgeleverde Woningen (periode 1-1-2010 tot 2020 = nieuwe woningbouwperiode)	Programma 4 Burger als (Wijk)bewoner	2005	203	203	afgerond		
		2006	303	506			
		2007	143	649			
		2008	245	894			
		2009	475	1.369			
		2010	145	145			
		2011	86	231			
opgeleverde woningen naar doelgroep (periode 1-1-2010 tot 2020 = nieuwe woningbouwperiode)	Programma 4 Burger als (Wijk)bewoner	2005			Sociale huur (ad 1)	Sociale koop (ad 2)	Starterswoningen (ad 3)
		2006					
		2007					
		2008					
		2009					
		2010	67	6			
		2011	23	0			
AD 1: Sociale huurwoningen met huur totaal 648 (1-7-2010). Voor inkomensgroep tot €33.000							
AD 2: Koopwoningen met koopprijs of koopgarant tot 140.000 euro							
AD 3: Starterswoningen waarbij woning exclusief aan starters wordt toegewezen (leeftijd 18 - 35)							
Sociale voorraad (zie hierboven ad 1 en 2 voor definitie)	Programma 4 Burger als (Wijk)bewoner	2005			Sociale huurwoningen in voorraad	Sociale koop in voorraad	
		2006	minimaal 6.000				
		2007	+ 6.000				
		2008	5.950				
		2009	6.829				
		2010	7.152				
		2011	6.555	1.200			
		7.780					
M ² buitenruimte - M ² speelruimte Het nog niet beschikbaar zijn van de gegevens heeft te maken met het nieuwe nog niet	Programma 4 Burger als (Wijk)bewoner	2010	M ² buitenruimte	M ² speelruimte	Percentage		
		2011	2,35% speelruimte in 2010 2,36% speelruimte in 2011. Verwachting 2012: 2,4% speelruimte. % = ten opzichte van				

Prestatie-informatie P&C	Programma 5	Jaar				
			Aantal	% afwijking		
Bijstandsgerechtigden	Programma 5 Burger als Onderdaan en Belasting- betaler	2006	576	-		
		2007	518	-10		
		2008	478	-17		
		2009	473	-18		
		2010	583	1		
		2011	597	4		
Aanvragen - instroomuitkeringen	Programma 5 Burger als Onderdaan en Belasting- betaler		Aanvragen	Instroom- uitkeringen	% voorkomen	
		2007	191	152	20	
		2008	189	154	18	
		2009	273	187	32	
		2010	294	198	33	
		2011	380	205	46	
Werkloosheidspercentage Ridderkerk t.o.v. Regio	Programma 5 Burger als Onderdaan en Belasting- betaler		Regio	Ridderkerk	afwijking in %	
		2008	4,3	2,6	-40	
		2009	6,9	4,6	-30	
		2010	8,7	4,6	-51	
		2011	8,8	4,9	-51	
Jongeren van 18 tot 27 jaar in Ridderkerk en het aantal verstrekte uitkeringen binnen deze groep (WIJ).	Programma 5 Burger als Onderdaan en Belasting- betaler		Jongeren van 18 tot 27 jaar	Aantal verstrekte uitkeringen	Percentage	
		2009				
		2010	4.558	103	2,6%	
		2011	5.315	72	1,4%	
Aantal inburgeringsplichtigen - aanbod	Programma 5 Burger als Onderdaan en Belasting- betaler		Aantal plichtigen	Aantal aanbod	Geslaagden (traject 2 jaar)	
		2007		13		
		2008		42	11	
		2009		63	26	
		2010	609	112	63	
		2011	690	326	207	
Het aantal meldingen huiselijk geweld	Programma 5 Burger als Onderdaan en Belasting- betaler		Aantal	% toename meldingen vorig jaar		
		2006	69			
		2007	*			
		2008	105			
		2009	148	41		
		2010	164	11		
		2011	86	-48	* tot 1 augustus	